

no 43 f

85-75-52

2004

2000

Handwritten blue scribbles at the top right corner.

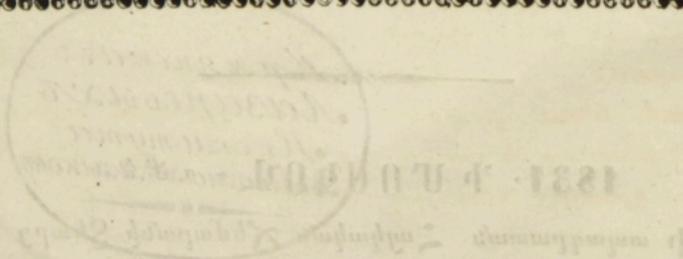
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՊՈՍՏՈՒԼՈՍ
ԿԱՌՎՈՅՆԱԿԱՆ ՇՄՈՒՆՆԵՐ

ԿԱՌՎՈՅՆԱԿԱՆ ՇՄՈՒՆՆԵՐ
ԿԱՌՎՈՅՆԱԿԱՆ

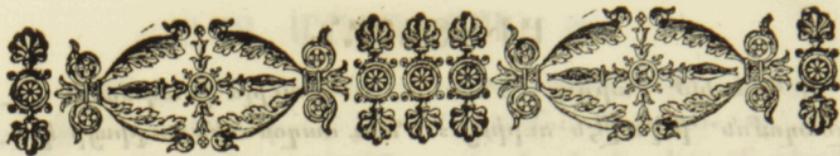
ՀՐԱՄԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՏՊԱԳՐԵԼ .

Դատաբանիչ զբոյ ՄեքայէԼ Ծայրագոյն Վար-
դապետ Սալանթեանց Կոստանդնուպօլսեցի . Մեա-
բան և Նուիրակ Արբոյ Լքմիաճնի .

Ի 29 Մարտի . 1834 . Ի Մոսկով :

Handwritten blue scribbles on the right margin.

Ա Ի Ե Տ Ա Ր Ա Ն Ը Ս Տ Մ Ա Տ Թ Է Ո Ս Ի .

Գ Լ ՈՒ Խ Ե Ռ Ե Զ Ի Ն .

Գ ի Բ Բ ծննդեան յսի
քսի որդւոյ դաւթի .
որդւոյ աբրահամու :

2 Աբրահամ ծնաւ զԻսա-
հակ : Իսահակ ծնաւ զյա-
կովբ : Յակովբ ծնաւ զյու-
դա , և զեղբարս նորա :

3 Յուդա ծնաւ զփարէս
և զարայ ՚ի թամարայ : Փա-
րէս ծնաւ զեղրոն : Եղրոն
ծնաւ զարամ :

4 Արամ ծնաւ զամինա-
դաբ : Ամինադաբ ծնաւ ըզ-
նասոն : Նասոն ծնաւ ըզ-
նաղմոն :

5 Սաղմոն ծնաւ զբոցոս ՚ի
հռեքեբայ : Բոցոս ծնաւ զօ-
բէթ ՚ի հուլթայ : Օբէթ
ծնաւ զհեստէ : Յեստէ ծնաւ
զզաւիթ արբայ :

Գ ի Բ Բ ծնվելոյ յսի
քսի դաւթի որդոյն .
աբրահամի որդոյն :

2 Աբրահամն ծնաւ իսա-
հակին . իսահակն ծնաւ յա-
կովբին . յակովբն ծնաւ յու-
դային և նորա եղբարներին :

3 Յուդան ծնաւ փարէսին
և արային թամարիցն . փարէ-
սըն ծնաւ եղրոնին . եղրոն
ծնաւ արամին :

4 Արամն ծնաւ ամինադա-
բին . ամինադաբն ծնաւ նա-
սոնին . նասոնն ծնաւ նաղ-
մոնին :

5 Սաղմոնն ծնաւ բոցոսին՝
հռեքեբայիցն . բոցոսն ծնաւ
օբէդին՝ հուլթիցն . օբէդն
ծնաւ յեստէին . յեստէն ծնաւ
զաւիթ թագաւորին :

6 Դաւիթ արքայ ծնաւ զսաղումնն ՚ի կնոջէն ուրիայ :

6 Դաւիթ թագաւորն ծընաւ սաղումնին, ուրիայի կընկանիցն :

7 Սաղումնն ծնաւ զրոբովամ : Բոբովամ ծնաւ զաբայ : Աբայ ծնաւ զաստի :

7 Սաղումնն ծնաւ ըրբովամին, ըրբովամին ծնաւ աբային, աբայն ծնաւ աստիին :

8 Աստի ծնաւ զյոսափաթ : Յոսափաթ ծնաւ զյորամ : Յորամ ծնաւ զողիայ :

8 Աստին ծնաւ յոսափաթին, յոսափաթն ծնաւ յորամին, յորամն ծնաւ օղիային :

9 Ողիա ծնաւ զյովամ : Յովամ ծնաւ զաբազ : Աբազ ծնաւ զեղեկիայ :

9 Ողիան ծնաւ յովամին, յովամին ծնաւ աբազին, աբազն ծնաւ եղեկիային :

10 Եղեկիա ծնաւ զմանասէ : Մանասէ ծնաւ զամնն : Ամնն ծնաւ զյոսիա :

10 Եղեկիան ծնաւ մանասէին, մանասէն ծնաւ ամննին, ամննն ծնաւ յոսիային :

11 Յոսիա ծնաւ զյեքոնիա՝ և զեղարս նորա առ դերու թեամբն քաբէլացոց :

11 Յոսիան ծնաւ յեքոնիային՝ և նորա եղարսներն, քաբէլացոց դերու թեան մանսկումնն :

12 Յեա դերու թեանն քաբէլացոց ծնաւ յեքոնիա զսաղաթիէլ : Սաղաթիէլ ծնաւ զզորաբաբէլ :

12 Բաբէլացոց դերու թեանիցն ետե՛ յեքոնիան ծնաւ սաղաթիէլին, սաղաթիէլն ծնաւ զզորաբաբէլին :

13 Չորաբաբէլ ծնաւ զաբիու թ : Աբիու թ ծնաւ զեղիակիմ : Եղիակիմ ծնաւ զազբ :

13 Չորաբաբէլն ծնաւ աբիու թին, աբիու թն ծնաւ եղիակիմին, եղիակիմն ծնաւ զազբին :

14 Ազբ ծնաւ զսաղոկ : Սաղոկ ծնաւ զաբին : Աբին ծնաւ զեղիուղ :

14 Ազբն ծնաւ սաղոկին, սաղոկն ծնաւ աբինին, աբինն ծնաւ եղիուղին :

15 Եղիուղ ծնաւ զեղիազար : Եղիազար ծնաւ զմատթանն : Մատթանն ծնաւ զյակովա :

15 Եղիուղն ծնաւ եղիազարին, եղիազարն ծնաւ մատթաննին, մատթաննն ծնաւ յակովին :

16 Յակովբ ծնաւ զյովսէփ զայրն մարիամու՝ որում խօսեցեալ զմարիամ կոյս՝ յորմէ ծնաւ Յս . որ անուանեցաւ Քս :

17 Եւ ընդ ամ ազգք յաբրահամէ մինչև ՚ի դաւիթ՝ ազգք չորեքտասանք : Եւ ՚ի դաւիթ մինչև ՚ի գերուսէն բաբելոնացւոց՝ ազգք չորեքտասանք : Եւ ՚ի գերուսէն բաբելոնացւոց մինչև ՚ի Քրիստոս ազգք չորեքտասանք :

18 Եւ Յսի Քսի ծնունդն էր այսպէս : Խօսեալ զմայր նորա Մարիամ Յովսէփու՝ մինչև եկեալ առ միմեանս՝ գտաւ յղացեալ ՚ի Հոգւոյն սրբոյ :

19 Եւ յովսէփայր նորա՝ քան զի արդար էր , և ոչ կամեցաւ առական զնա , խորհեցու լռելայն արձակել զնա :

20 Եւ մինչեւ նա զայս ածէր զմտաւ՝ ահա հրեշտակ Տն ՚ի տեսեան երևեցաւ նմա՝ և ասէ : Յովսէփ որդի դաւիթի . մի երկնչիւր առնուլ առ քեզ զՄարիամ կին քո . քանզի որ ՚ի նմայն ծնեալ է , ՚ի Հոգւոյն սրբոյ է :

21 Ծնել որդի . և կոչես :

16 Յակոբն ծնաւ յօսէփին՝ մարիամու մարդոյն . որ նորան նշանած էր մարիամ կոյսն . որ նորանից Յս ծնուաւ՝ որ Քս կոչեցաւ :

17 Իսպէս՝ ամէն պորտերն աբրահամիցն մինչև դաւիթն՝ տասնուչորս պորտ (են) . և դաւիթիցն մինչև բաբելոնաց գերուսէնն տասնուչորս պորտ . և բաբելոնաց գերուսէնիցն մինչև Քս տասնուչորս պորտ :

18 Եւ Յսի Քսի ծնունդն էսպէս էր . նորա մայր մարիամն նշանած էր յօսէփին՝ և դեռ իրար մօտ չէին եկած՝ ինքն սբ հոգւոյն յղացած գտուաւ :

19 Եւ նորա մարդ յօսէփն . որովհետև արդար մարդ էր . և չէր ուզում որ խայտառակ անէ նորան . միտք արաւ որ ձայն չի հանած՝ թողանէ նորան :

20 Եւ դեռ նա էս մտած մունքի մէջն էր՝ ահա (է՝ է , հրէ՝) տէրի հրեշտակն երազուքն երևեցաւ նորան և ասաց . դաւիթի որդի յօսէփի՝ մի վախենար քո կին մարիամըն քեզ մօտ առնել . ինչուոր նորանում ծննվածն՝ սուրբ հոգւոյն է :

21 Նա որդի կըծընի և նո

յես զանունն նր՝ Յս, զինս փըր կեսցէ զժողովուրդէ իւր ՚ի մեղաց իւրեանց :

22 Այլ այս ամ եղև . զի 199 յի՛ որ ասացաւն ՚ի Տէ ՚ի ձեռնն եսայեայ մարգարէի :

23 Ահա կոյս յղսցի . և ծնցի որդի . և կոչեացեն զանունն նորա Եմմանուէլ . որ թարգմանի, ընդ մեղ Ա՛ծ :

24 Եւ զարթուցեալ յովսէփ ՚ի քնոյ անտի, արար ուղ հրամայեաց նմա հրեշտակն Տ՛ն . և էառ յինքն զկինն իւր :

25 Եւ ոչ զիտէր զնա . մինչև ծնալ զորդին իւր զանդրա նիկ . և կոչեաց զանունն նորա Յիսուս :

ԳԼՈՒԽ ԵՐԿՐՈՐԴ .

1 Եւ ՚ի ծնանիլն Յսի ՚ի ըիթղէհէմ հրէաստանի, յաւուրս հերովիէի արքայի . ահա մոզք յարեւելից եկին յերուսաղէմ :

2 Եւ ասեն՝ ո՛ր է . որ ծընաւ արքայն հրէից . զի տեստք զաստղ նորա յարեւելս . և եկաք երկիր

ւր անունն Յս կըղնես . նրահամար որ նա իրան ժողովուրդըն կազատէ իրանց մեղքերիցն :

22 Բայց էս ամէն բաներս էսպէս էլաւ՝ որ կատարվի Տէրիցն ասված բանն՝ եսայի մարգարէի ձեռովն (Թէ) .

23 Ահա կոյսն կըլղանայ և որդի կըծնի՝ և նորա անունն էմմանուէլ կըլղանչեն . որ նշանակուի՝ Աստուած մեղ հետ :

24 Եւ յօսէփ որ քնիցն զարթընացաւ՝ էնպէս արաւ ինչպէս որ Տէրի հրեշտակն հրամայեց իրան . և իրան կինըն առաւ իրան մօտ :

25 Եւ չէր զիտում նորան , մինչև որ նա իրան առաջինեկ որդին ծնաւ . և նորա անունն Յս էանչեց :

1 Եւ երբ որ Յս ծնվաւ հրէաստան (Չըհու-ստան) երկրի բեթղէհէմումն, հէրօդէս թագաւորի օրերումն, ահա մոզք արեւելիցն եկին երուսաղէմ

2 Եւ ասացին . ո՛ր տեղ է՝ որ ծնվաւ հրէաների (Չըհու-ստան) թագաւորն . որ մենք նորաստղըն տեսանք արեւելքումն,

պագանեւ նմա :

3 Եւ իբրև լուաւ արքայ
հերովդէս՝ խռովեցաւ՝ և ան
եհմ ընդ նմա :

4 Եւ ժողովեալ զանձ գլխա-
հանայապետս՝ և զգլխիւր ժո-
ղովրդեանն. հարցանէր ՚ի նո-
ցանէ. թէ ո՞ր ծնանիցի Քրիստոս :

5 Եւ նոքա ասեն յնա ՚ի
բեթղէհէմ՝ հրէաստանի. զի
այսպէս գրեալ է ՚ի ձեռն
մարգարէին :

6 Եւ դու բեթղէհէմ եր-
կիր յուդայ՝ ոչինչ կրտսեր ես
յիշխանս յուդայ. ՚ի քէն ել-
ցէ ինձ իշխան. որ հովուեսցէ
զժողովուրդ իմ զհարայէլ :

7 Յայնժամ հերովդէս գաղտ
կոչեաց զմոզսն՝ և ստուգեաց
՚ի նոցանէ զժամանակ աստեղն
երևելոյ :

8 Եւ արձակեալ զնոսա ՚ի
բեթղէհէմ, ասէ. գնայէք
և ստուգեցէք վասն ման-
կանն. և յորժամ գը-
տանիցէք՝ ազդ արասջիք
ինձ. զի և ես եկեալ եր-

և եկինք երկրպագութի ա-
նել նորան :

3 Եւ երբոր հերովդէս թա-
գաւորն էս լսեց՝ շփոթվեցաւ,
և ամէն երուսաղէմն էլ նորա
հետ :

4 Եւ ամէն քահանայապետ-
ներն և ժողովուրդի կարգա-
յօղներն ժողովեց և նորան-
ցից հարցրուց, թէ Քրիստոս
տեղ պիտի ծնվի :

5 Եւ նորանք, ասացին նո-
րան. թէ հրէաստանի (Չհու-
սասանն) բեթղէհէմուսն.
ինչուոր՝ էսպէս գրված է մար-
գարէի ձեռով (թէ)

6 Դուն էլ բեթղէհէմ,
յուդայի երկիր՝ իսկի փոքր
չես յուդայի իշխանների մէ-
ջն. քեզանից իշխան պիտի
դուրս գայ ինձ համար, որ իմ
խորայէլ ժողովուրդը կառա-
վարէ :

7 Ին ժամանակն հերովդէ-
սըն մոզերին թաքուն իրան
մօտ կանչեց, և նորանցից հաս-
տատ տեղեկացաւ էն երևեցած
աստղի ժամանակն :

8 Եւ նորանց դէպի բեթ-
ղէհէմն ուղարկեց և ասաց.
գնայէք շիտակ իմացէք՝ էն
երեխայի համար, և երբոր
կըզտնէք, ինձ էլ իմաց արէք.
որ ես էլ գամ երկրպագու-

կիրպագլից նմա :

9 Եւ նոքա իբրև լուան ՚ի թագաւորէն , զնացին . և ահա աստղն զոր տեսին յարևելս՝ առաջնորդեաց նոցա՝ մինչև եկեալ եկաց ՚ի վերայ՝ ուր էր մանուկն :

10 Իբրև տեսին զաստղն , խնդացին յոյժ ուրախու թիւն մեծ :

11 Եւ իբրև մտին ՚ի տուն՝ տեսին զմանուկն հանդերձ Մարիամաւ մարբն իւրով . և անկեալ երկիրպագանէին նրմա , և բացեալ զգանձս իւրեանց՝ մատուցին նմա պատարագս . ոսկի , և կնդրուկ , և զմուռս :

12 Եւ հրաման առեալ ՚ի տեսլեան չլառնալ անդրէն առ հերոդէս , ընդ այլ ճանապարհ գնացին յաշխարհն իւրեանց :

13 Եւ իբրև գնացին նոքա անախ . ահա հրեշտակ Տեառն երևիւր ՚ի տեսլեանն յովսէփու . և ասէր . արի՛ , առ զմանուկդ . և զմայր իւր՝ և վախի՛ր յեգիպտոս . և անդ լինի՛ ջիր՝ ցորժամ ասացից քեզ . քանզի ՚ի ինդիր է հերովդէսս կորուսանել զմանուկդ :

Թիւն անեմ՝ նորան :

9 Եւ նորանք երբոր էս լսեցին թագաւորիցն՝ գնացին . և ահա էն աստղն որ արևելքու մն տեսելին , ճանապարհըն ցոյց տուաւ նորանց՝ մինչև որ եկաւ կանգնեց էնտեղին վերայ , որտեղ որ երեսայն էր :

10 Երբոր էն աստղն տեսան , շտտ մեծ ուրախութենով ուրախացան :

11 Եւ երբոր տունն մտին՝ երեսայն տեսին իրան մայրմարիամու հետ , և երեսների վերայ ընկնելով երկիրպագուի արին նորան . և իրանց գանձերն (Խաղնիքըն) բաց արին՝ և ընծայ տուին նորան . ոսկի և կնդրուկ և զմուռս :

12 Եւ երազու մն հրաման առին՝ որ մինչև յետ չի դառնան հերոդէսի մօտ , և ուրիշ ճանապարհով գնացին իրանց աշխարհքն :

13 Եւ երբոր նորանք էն տեղից գնացին , ահա Տէրի հրեշտակն երազու մն երևեցաւ յովսէփին . և ասաց . վեր կաց՝ երեսայնդ . և իրան մօրըն՝ վեր կալ . և վախի՛ր եգիպտոս . և էն տեղ մնա՛ մինչև որ ասեմ քեզ . պատճառն որ՝ հերոդէսն ուզում է էդ երեսայնդ կորցնել :

14 Եւ նա յարուցեալ ան
զմանուկն և զմայր իւր գիշե-
րի . և գնաց յեգիպտոս . և
անդ էր մինչև յախաճան հե-
րովդի :

15 Զի լցցի ստացեալն 'ի
Տեառնէ 'ի ձեռն մարգարէին՝
որ ստէ . յեգիպտոսէ կոչեցից
զորդի իմ :

16 Յայնժամ իբրև ետես
հերովդէս թէ խաբեցաւ 'ի մո
գուց անտի , բարկացաւ յոյժ ,
և առաքեաց կոտորեաց զիմ
մանկունս՝ որ էին 'ի բեթ-
ղէհէմ և յիմ սահմանս նո-
րա՝ յերկեմենից և 'ի խոնարհ,
ըստ ժամանակին զոր ստու-
գեաց 'ի մոգուցն :

17 Յայնժամ կատարեցաւ
ստացեալն 'ի ձեռն երեմիայի
մարգարէի՝ որ ստէ :

18 Չայն գուժեաց 'ի հա-
մայ . ողբումն և լալումն՝ և
աշխարումն յոյժ . հաւքել
լայր զորդիս իւր՝ և ոչ կա-
մէր մտիթարիլ՝ զև ոչ էին :

19 Եւ 'ի վախճանենն հերով
դի . ահա հրեշտակ Տն 'ի
տեսլեան երևէր յովսէփայ յե
գիպտոս ,

20 Եւ ասէր՝ արի, ան՝ զմա

14 Եւ նա վերկացաւ երև
խային և իրան մօրըն վեր-
առաւ գիշերուքն և գնաց ե-
գիպտոս . և մինչև հերօղէսի
մեռնիլն էնտեղ էր :

15 Որ կատարվի տէրից ա-
վածըն մարգարէի ձեռովն . որ
ասումէ . եգիպտոսիցն կրկան-
չեմ իմ որդին :

16 Ին ժամանակն երբ որ
հերօղէս տեսաւ՝ թէ էն մո-
գերիցն խաբվեցաւ , շատ
բարկացաւ . և ուղարկեց՝ ա-
մէն երեսխայքըն որ բեթղէհ-
մումըն և նորա չորս կողմու-
մըն էին՝ երկու տարեկանիցն
և նորանից ցածըն կոտորեց ,
ինչպէս որ էն ժամանակըն ի-
մացելէր մոգերիցն :

17 Ին ժամանակն կատար-
վեցաւ երեմիայ մարգարէի
ձեռովն ասածն՝ որ ասումէ :

18 Լալայ ձայն լավեցաւ հը
ռամայի մէջն . սուգ և լաց
և շատ գուգուալ . հաւքել
իրան որդոց վերայ լայ էր լի-
նում՝ և չէր ուզում որ՝ մտի-
թարվի՝ ինչու որ նորանք չը-
կային :

19 Եւ երբ որ հերօղէս մե-
ռաւ , ահա Տէրի հրեշտակն
եգիպտոսի մէջ երազումն ե-
րևեցաւ յովսէփին :

20 Եւ ասաց . վերկաց երե-

նուկդ և զմայր իւր, և զնս
յերկիրն խորացելի. և զմե
ւան որ ինդրէին զանձն
մանկանդ. և զմե

21 Եւ նա յարուցեալ ան
զմանուկն և զմայր նորա
և եկն յերկիրն իլի:

22 Եւ իբրև լուսաւ թէ
արբեղատու թագաւորեաց հրէ
աստանի փոխանակ հերովդի
հօրն իւրոյ՝ երկեաւ երթալ
անդր. և հրաման առեալ ՚ի
տեսլեան. զնայ ՚ի կողմանս
զալիլէացուոց ասաց

23 Եւ եկեալ բնակեցաւ ՚ի
քաղաքին՝ որ կոչէրն սաղարէթ.
զի լցցի բան մարդարէիցն
թէ նապուքեյի կոչեսցի:

ԳԼ.

1 Յաւուրնս յայնոսիկ զայ
յովհաննէս մկրտիչ՝ քարոզել
յանապատին հրէաստանի,

2 Եւ տեսլ. ապաշխարե
ցէք՝ զի մերձեալ է արքայուի
երկնից:

3 Ձիտս է, վասն որոյ ա
սացաւ ՚ի ձեռն հոսայց մար
դարէի, որ ասէ. ձայն բար
բառոյ յանապատի. պատ
րաստ արարէք զձանապարհ

խայիդ և իրան մօրն վերկն
և զնս խորէլց երկիրն, սխա
ճառն որ մեռան նրեք՝ որ ու
զու մէկն երեխայիդ կեանքն առ
նել:

21 Եւ նա վերկացաւ երեկա
յին և իրան մօրն վերառաւ
և եկաւ խորացելացոց երկիրն:

22 Եւ երբ որ լսեց թէ ար
բեղայոս հրէաստանին (Չէհու
սասանի) վերայ թագաւոր
ըռթիւնն է անուամ իրան հայր
հերօղէսի տեղն, վախեցաւ
զնալ էնտեղ. և երազումն
հրաման առաւ զնայ զալի
լեայի կողմն:

23 Եւ եկաւ բնակվեցաւ
նազարէթ սասաք քաղաքումն
որ կատարվի մարգարէսերի
խօսքն թէ նազորեցի կրկոչի:
Գ.

1 Եւ որ երուամ յօհաննէս
մկրտիչն եկաւ որ հրէաստանի
անապատումն (Չէհուսասանի
չէօղումն) քարոզ տայ:

2 Եւ ասումէր. ապաշխա
րեցէք՝ որ երկնքի թագաւո
րու թիւնն մօտայել է:

3 Ինչու որ սա է՝ որ նորա
համար ասվել է եայլի մարգա
րէի ձեռովն, որ ասումէ. կան
չօղի ձայն անապատումն թէ
պատրաստ արէք Տերի ճա

Տեառն. և ուղի զարարէք
զըսելիս նորա : և ինքն յովհաննէս ու-
նէր հանդերձ ՚ի սուտոյ ուղ-
տու, և դօտի մաշկեղէն ընդ
մէջ լւր. և կերակուր նր էր
մարախ և մեղր վայրենի :

5 Յայնժամ ելանէին առ
նոսաննայն երուսաղէմացիք,
և ամհն հրէատարն. և ամենայն
կողմն յորդանանու :

6 Մկրտէին ՚ի նմանէ ՚ի
յորդանան գետ. և խոստովան
լինէին զմեղս իւրեանց :

7 Եւ տեսաւ զըսողումս
՚ի սաղուկեցւոյն և ՚ի փարի-
սեցւոյ եկեալս : ՚ի մկրտու-
թիւն նորա, ասէ ցնոսա.
Ծնունդք իժից՝ ո՞ր ցոյց ձեզ
փախչել ՚ի քարկուժ ենէն՝ որ
գալոյն է :

8 Արարէք այտուհետեւ պը-
տուղարժանի ապաշխարու-
թեան :

9 Եւ մի համարիցիք ասել
յանձինս՝ թէ ունիմք մեք
հայր զաբրահամ. ասեմ՝ ձեզ,
զի կարող է Աճ ՚ի քարանցս
յայտանէ յարուցանել որ-
դիս աբրահամու :

10 Ձի աւատիկ տապար առ
արմին ծառոյ դնի. ամ ծառ

նապարհըն, և շիտակ արէք
նորա գնալոյ ճանապարհըն :

4 Եւ յօհաննէս ինքն հա-
կուսա ունէր՝ ուղտու թըր-
դիցն և կաշուէ դօտիկ իրան
մէջքումն, և նորա կերա-
կուրն մարխ էր և վայրի մեղր :

5 Ին ժամանակն ամհն ել-
ըզուսղէմացիքն և ամհն հրէ-
ատարն (Ջոհաննայն) և ամհն
յորդանանի կողմերն նորա
մտա էին դնում :

6 Եւ նորանից մկրտու-
մէին յորդանանի մէջն և ի-
րանց մեղքերն խոստովանու-
մէին :

7 Եւ (ինքն) որ տեսաւ թէ
սաղուկեցին երիցն և փարիսե-
ցիներիցն շատերն եկելին որ
իրանից մկրտվին, ասաց նո-
րանց. «ձի զաւակներ՝ ո՞ր սո-
վորցրուց ձեզ փախչիլ են
քարկուժենիցն որ գալու է :

8 Հիմիկուց ետեւ ապաշ-
խարութեան արժանի պը-
տուղարէք :

9 Եւ զի կարծէք ասել ձեր
միջումն՝ թէ մենք աբրահամ
ունինք հայր. ասումեմ՝ ձեզ,
որ ամ կարող է էս քարերի-
ցըս որդիք դուրս հանել աբ-
րահամի համար :

10 Ինչու որ՝ հիմիկ կացինն
ծառերի արմատին (սէօսին)

որ ոչ առնիրց զպտուղ բարի,
հատանի և ՚ի հուր արկանի:

11 Ես մկրտեմ զձեզ ջրով
յապաշխարութիւն • բայց որ
զինին իմ գայ՝ հօրագոյն է
քան զիս • և ես չեմ բաւա-
կան բառնալ զկօշիկս նորա •
նա մկրտեսցէ զձեզ ՚ի Հօգին
սուրբ և ՚ի հուր :

12 Որոյ հեծանոցն ՚ի ձեռին
իւրում • և սրբեսցէ զկալ
իւր • և ժողովեսցէ զցորեանն
՚ի շտեմարանս իւր • և զյարգն
այրեսցէ անշէջ հրով :

13 Յայնժամ զայ Յիսուս ՚ի
գալիլեէ ՚ի յորդանան առ
յովհաննէս՝ մկրտիլ ՚ի նմանէ :

14 Եւ յովհաննէս արգելու
ղնա՝ և ասէ • ինձ պիտոյ է ՚ի
քէն մկրտիլ՝ և դու առ ի՞նչ
գաս :

15 Պատասխանի ետ Յս և
ասէ ցնա՝ թո՛յլ տուր այժմ •
զի այսպէս վայելէ մեզ լնուլ
զամենայն արդարութի • և ա-
պա թոյլ ետ նմա •

16 Եւ իբրև մկրտեցաւ Յս,
ել վալվաղակի ՚ի ջրոյ ան-
տի • և ահա բացան նմա եր-
կինք • և ետես զՀօգին Ա

մօտ դրած է • ամէն ծառ որ
բարի պտուղ չի բերէ, կը-
կտրվի և կրակի մէջն կը քցվի :

11 Ես ջրով եմ մկրտում
ձեզ՝ ապաշխարութեան հա-
մար • բայց նա՝ որ ինձանից
ետև կը գայ, ինձանից զօրա-
ւոր է • և ես արժանի չեմ նո-
րա կօշիկներն վերառնել •
նա սուրբ հոգով և կրակով
կը մկրտէ ձեզ :

12 Որ հոսելին իրան ձեռին
է, և իրան կալըն կը սրբէ և
ցորենըն կը հաւաքէ իրան ամ-
բարըն, և տարմանըն անան-
ցընելի կրակով կայրէ :

13 Ին ժամանակն Յս գա-
լիլեայիցըն եկաւ յորդանան
յօհաննէսի մօտն՝ որ նորա-
նից մկրտվի :

14 Եւ յօհաննէսն արգելեց
նորան և ասաց • ինձ պէտք է
որ քեզանից մկրտվիմ՝ և դու
ի՞նչ մօտ ես գալիս :

15 Յս պատասխան տուաւ
և ասաց նորան • Թո՛յլ տուր
հիմիկ • ինչու որ էսպէս կը վա-
յելէ մեզ՝ որ ամէն արդարու-
թիւնըն կատարենք • և յետոյ
թոյլ տուաւ նորան :

16 Եւ երբ որ մկրտվեցաւ
Յս, շուտով ջրիցն դուրս
եկաւ • և ահա (հրէ՛ս) երկինքն
բացվաւ նորա համար • և ար

զի իջանէր եբրեւ զաղաւնի •
և գայր 'ի վր' նր' :

17 Եւ ահա ձայն յերկնից՝
որ ասէր • զան է Որդի իմ սի-
րելի • ընդ որ հաճեցայ :

ԳԼ • Դ •

1 Յայնժամ վարեցաւ Յս
յանապատ 'ի Հոգւոյն փոր-
ձիլ 'ի սատանայէ :

2 Եւ սրահեալ զքառասուն
տիւ և զքառասուն գիշեր՝ ա-
պայ քաղցեալ :

3 Եւ մատուցեալ փորձիչն՝
տսէ ցնա • եթէ Որդի ես ԱՅ
տոսն , զի քարինքս այսօրիկ
հաց լինիցին :

4 Նա պատասխանի ետ՝ և
ասէ • գրեալ է՝ թէ ոչ հացիւ
միայն կեցցէ մարդ • այլ ամ
բանիւ որ ելանէ 'ի բերանոյ
Աստուծոյ :

5 Յայնժամ առեալ ածէ
զնա սատանայ 'ի քաղաքն քր •
և կացուցանէ զնա 'ի վերայ
աշտարակի տաճարին :

6 Եւ տսէ ցնա • եթէ Որ-
դի ես ԱՅ արկ զքեզ աստի
'ի վայր • զի գրեալ է • թէ
հրեշտակայ իւրոց պատուի-
րեալ է վր քո • և 'ի վր ձե-

հորին տեսաւ որ վերէրգալիս
աղաւնուպէս՝ և գալիս էր
նորա վերայ :

17 Եւ ահա ձայն էլաւ երկն-
քիցն որ ասումէր՝ Էդ է իմ
սիրելի որդին՝ որ զորան հա-
ւանել եմ :

1 Ինչ ժամանակն Յս հո-
գովն տարվաւ անապատ տեղ՝
որ սատանայիցն փորձվի :

2 Եւ քառասուն օր և քա-
ռասուն գիշեր ծոմ կենալուց
ետև՝ սովեց :

3 Եւ փորձիչն եկաւ նորան
ասաց • թէ որ դու ԱՅ որդին
ես, ասո՞ որ էս քարերս հաց
լինին :

4 Նա պատասխան տուաւ
և ասաց • գրված է որ՝ չէ թէ
մէնակ հացով կապրի մարդ ,
բայց ամէն խօսքովն՝ որ ասյ
բերանիցն դուրս է գալիս :

5 Ինչ ժամանակն սատա-
նայն նորան առաւ տարաւ սք
քաղաքն , և տաճարի աշտա-
րակին (չուլայն) վերայ կանգ-
նացրուց :

6 Եւ նորան ասաց • թէ որ
ասյ որդին ես • էստեղից քեզ
վէր քցելը՝ ինչու որ գրված է՝
թէ իրան հրեշտակներին հրա-
ման է տուել քեզ համար՝ և

ուսց բարձրեն զքեզ՝ զի մի երբէք հարցես զքարե զոան քո :

7 Ասէ ցնա դարձեալ Յս. զրեալ է՝ թէ ոչ փորձեոցես զՏԵՐ ԱՃ քո :

8 Դարձեալ առնու ածէ զնա սատանայ ՚ի լեառն մի բարձր յոյժ. և ցուցանէ նմա դամենայն թագաւորութիւնս աշխարհի, և զվառս նոցա,

9 Եւ ասէ ցնա. զայս ամբքեզ տաց՝ եթէ անկեալ երկիրպագանիցես ինձ :

10 Յայնժամ ասէ ցնա Յիսուս՝ երթ յետս իմ սատանայ. զի զրեալ է. Տեառն Աստուծոյ քու՛մ երկիրպագցես՝ և զնա միայն պաշտեսցես :

11 Ապա եթող զնա սատանայ՝ և ահա հրեշտակք մատենն՝ և պաշտէին զնա :

12 Եւ իբրև լուաւ Յս՝ եթէ յովհաննէս մատնեցաւ մեկնեցաւ գնաց ՚ի դալիլեա :

13 Եւ թողեալ զնազարէթ, եկն բնակեցաւ ՚ի կափառնառւմ ՚ի ծովեզերին. ՚ի սահմանն զաբուղովնի և նեփթաղիմայ :

ձեռներին վերայ կառնեն քեզ՝ որ խղի մին ժամանակ քո ուտող քարի չի դիպցնես :

7 Աինէլ Յս նորան տասց. գրված է՝ թէ չի՛ փորձես քո ՏԵՐ ամբքն :

8 Սատանայն մինէլ առաւ նորան (և) տարաւ մին շատ բարձր ստրի վերայ՝ և ցոյց տուաւ նորան ամէն աշխարհքի թագաւորութիւններն և նորանց փառքն :

9 Եւ նորան տասց. էս ամէնքս քեզ կըտամ՝ թէ որ երեսիդ վերայ ընկնելով երկրպագութիւն անես ինձ :

10 Ին՝ ժամանակն Յս նորան տաց. դէ՛ն գնա ինձանից սատանայ՝ ինչուօր զրված է՝ թէ քո ահըր Աստուծոյդ պէտքէ երկրպագութիւն անես՝ և մէնակ նորան պաշտես :

11 Յետոյ սատանայն թողեց նորան. և ահա հրեշտակներն մօտեկին և ծառայութիւն էին անում նորան :

12 Եւ երբոր Յս լսեց՝ թէ յօհաննէսն մատնըվեցաւ, ինքն հեռացաւ գնաց գալիլեա :

13 Եւ նազարէթն թողեց՝ եկաւ բնակվեցաւ կափառնա յուսի մէջն ծովի եզրին (չլուսն) մօտ զաբուղովնի և նեփթաղիմի երկրուսն :

44 Չի լցցի բանն՝ որ ասալ
յաւ ՚ի ձեռն ետպեայ մտրգալ
բէի :

45 Երկիր զաբուղոնի՝ և
երկիր նեփթաղիմայ՝ ճա
նապարհ ծովու՝ յայնկայս յոր
զանանու . զալիլեայ հեթա
նոսայ :

46 Ժողովուրդն որ նստէր
ի խաւարի՝ ետես լոյս մեծ .
և որոց նստէին յաշխարհին և
ի ստուերս մահու՝ լոյս ծա
ղեաց կոցա :

47 Յայնմ հետէ սկսաւ քա
լողել Յս և ասել . ապաշխա
րեցէք՝ զի մերձեալ է արքա
յուժիւն երկնից :

48 Մինչեւ զգնայր Յս
ընդ եղբ ծովուն զալիլեաց
ւոյ՝ ետես երկուս եղբարս
զսմովն զկոչեցին պետրոս . և
զանդրէաս եղբայր նր . ար
կեալ զուռկան ՚ի ծով քանկի
ձկնորսք էին :

49 Եւ ասէ յնոսա . եկայք
զինի իմ . և արարից զձեզ
որսորդս մարդկան :

20 Եւ նոցա թողեալ վաղ
վաղակի զգործիսն՝ գնացին
զհետ նր :

21 Եւ մատուցեալ անտի
յառաջ՝ ետես այլ երկուս եղ

44 Որ կատարվի էն խօսքն
որ ետայի մտրգարէի՝ ձեռովն
ասված է (ԹԷ) .

45 Չաբուղոնի երկիրն և
նեփթաղիմի երկիրըն՝ ծովու
ճանապարհն՝ յորդանանի էն
կողմի, հեթանոսաց զալիլեան .
քանայս զկոցայս :

46 Ժողովուրդն որ խաւա
րի մէջն նստած էր, մեծ լոյս
ատեսու . և լոյս ծաղեց նորանյ
որ մահու երկրօւմն և շուա
բումըն նստած էին :

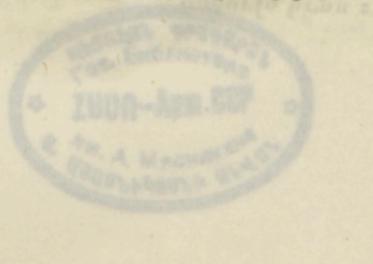
47 Նրանից ետև Յս սկսեց
քարոզել և ասել . ապաշխա
րեցէք՝ որ երկնքի թագաւու
րուժիւնն մօտայել է :

48 Երբ որ Յս գալիլեացոց
ծովի եղբուքն (ղրգրուհն) ման
էր գալիս, տեսաւ երկու եղ
բարք՝ սիմոնն որ պետրոս է
կոչված, և անդրէասըն նորա
եղբայրըն . որ ուռկանըն (Քօ
ւրն) քցելէին ծովն . ինչու որ
ձուկըն բռնող էին :

49 Եւ նորանց ասաց . իմ
ետևէս եկէք, և ձեզ մարդ
կանց որսող կանեմ :

20 Նորանք էլ շուտով ի
րանց գործիքներըն թողին և
նորա ետևէն գնացին :

21 Եւ հետեղից որ առաջ
գնաց՝ երկու ուրիշ եղբարք

բարս. զյակովըոս զեբեդեայ՝
և զյովհաննէս զեղբայր նորա
ի նաւի. զեբեդեաւ հանդերձ
հարբն իւրեանց. մինչդեռ
կազմէին զուսկանս իւրեանց.
և կոչեաց զնոսա :

22 Նոցա թողել վաղվաղա-
կի զնաւն և զհայրն իւրեանց՝
գնացին զհետ նորա :

23 Եւ շրջէր Յսւ ընդ ամ
կողմն գալիլեացոց . ուսու-
ցանէր ՚ի ժողովուրդս նոցա՝
և քարոզէր զաւետարանն ար-
քայութե՛ն՝ և բժշկէր զամ
հիւանդութիւս, և զամ ախտս
ի ժողովրդեան :

24 Եւ ել լուր նորա ընդ
ամենայն երկիրն ասորոց . և
մատուցին առ նա զամ հի-
ւանդս՝ որ նեղեալ էին ՚ի
պէսպէս ցաւս և ՚ի տանջանս.
և զգիւհահարս՝ և զլուս-
նոոս . և զանդամալոյծս. և
բժշկեաց զնոսա :

25 Եւ երթային զհետ նր
ժողովուրդք բազումք. ՚ի գա-
լիլեէ և ՚ի դեկապօլեայ,
և յեֆմէ, և ՚ի հրեսստանէ .
և յայնկոցս յորդանանու
և բժշկեաց զնոսա :

տեսաւ, յախօբոս զեբեդեա-
նըն՝ և նորա եղբայր յօհան-
նէսըն՝ որ նաւի մէջն իրանց
հայր զեբեդեոսի հետ իրանց
ուսկաններն. (Խօւեբըն) շի-
նումէին, և նորանց կանչեց :

22 Նորանք էլ շուտով նա-
ւըն և իրանց հայրըն թողին՝
և նորա ետեւէն գնացին :

23 Եւ Յսւ մանկերգալիւս
գալիլեայի ամէն կողմերուսն.
նորանց ժողովարանների մէջն
սովորցնումէր՝ և արքայուեա-
ւետարանըն քարոզումէր, և
ամէն ժողովբոգի մէջ էլած
հիւանդութիւններն և ցա-
ւերըն բժշկումէր :

24 Եւ նորա անունն յայտ-
նի էլաւ տարիների ամէն երկ-
րումըն, և ամէն հիւանդնե-
րըն որ կերպ կերպ ցաւերով
և չարչարանքով տանջված է-
ին, նորա մօտ բերին և զի-
ւահարներըն, և լուսնոտներն
և անդամալուծներըն . և նո-
րանց բժշկեց :

25 Եւ շատ ժողովուրդներ
էին գնում նորա ետեւէն գալի-
լեայիցն և դեկապօլիսիցն՝ և
եֆմիցն և հրեսստանիցն (Զհո-
ւսանիցն), և յորդանանի
էն կողմիցն և նրնց բժշկեց :

ԳԼ . Ե .

1 Եւ տեսեալ զԺողո՜վուրդընս՛ն՝ ել ՚ի լեառն . և իբրև նստաւ անդ՝ մատեան առ նա աշակերտքն նորա :

2 Եւ բայեալ զբերան իւր՝ ուսուցանէր զնա՛ն՝ և աւսէր :

3 Երանի՛ աղքատաց հողուով՝ զինոցա է արբայուծիւն երկնից :

4 Երանի՛ սղաւորաց՝ զինոքա մխիթարեցին :

5 Երանի՛ հեղոց՝ զինոքա ժառանգեսցեն զերկիր :

6 Երանի՛ որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարուծեան՝ զինոքա յազեսցին :

7 Երանի՛ ողորմածաց՝ զինոքա ողորմուի զտցեն :

8 Երանի՛ այնոցիկ՝ որ ոք են սրաիւք . զինոքա զԼ՛ծ տեսցեն :

9 Երանի՛ խաղաղարարաց՝ զինոքա որդիք Լ՛Ծ կոչեսցին :

10 Երանի՛ որ հալածեալ իցեն վասն արդարուե՛ր զինոցա է արբայուի երկնից :

1 Եւ ժողովուրդներն որ տեսաւ՝ էլաւ սարի վերայ . և երբոր էնտեղ նստեց , նորա աշակերտներն եկին նորա մօտ :

2 Եւ իրան բերանըն բացարաւ , նորանց սովորցնումէր՝ և ասում :

3 Երանի՛ հողով աղքատներին՝ որ նորանցն է երկնքի արբայուծիւնն :

4 Երանի՛ սղաւորներին՝ որ նորանք պիտի մխիթարվին :

5 Երանի՛ հեղահողիններին՝ որ նորանք պիտի ժառանգեն երկիրըն :

6 Երանի՛ նորանց՝ որ սոված և ծարաւ են արդարուե՛ր համար՝ որ նորանք պիտի կըշտանան :

7 Երանի՛ ողորմածներին որ նորանք պիտի ողորմուծիւն զանեն :

8 Երանի՛ նորանց՝ որ սըրտով սուրբ են , որ նորանք պիտի տեսնեն Լ՛ստուծոցն :

9 Երանի՛ խաղաղուի աւօղներին՝ որ նորանք պիտի Լ՛ստուծոց որդիք կոչվին .

10 Երանի՛ նորանց՝ որ արդարուե՛ր համար հալածված են՝ որ նորանցն է երկնքի արբայուծիւնն :

477

8525-52

11 Երանի՛ է՛ ձեզ՝ յորժամ նախատիցեն զձեզ՝ և հալածեսցեն . և ասիցեն զամբան չար զձէնջ սուտ վասն իմ :

12 Յնծայէք և ուրախ լերուք . զի վարձք ձեր բազումք են յերկինս . զի այսպէս հալածեցին զմարդարէսն , որ յառաջ քան զձեզ էին :

13 Դուք էք աչ երկրի . եթէ աղն անհամբ՝ ի՞նչ յաղցի . ոչ իմիք աղուից այնուհետև . բայց եթէ ընկե՛նուարտաքս՝ և կոխան լինել ՚ի մարդկանէ :

14 Դուք էք լոյս աշխարհի . ոչ կարէ քաղաք թաքել՝ որ ՚ի վերայ լերին կայցէ :

15 Եւ ոչ լուցանեն ճրագ՝ և դենն ընդ դրուանաւ . այլ ՚ի վր աշտանակի՝ և լոյս տայ ամին՝ որ ՚ի տանն իցեն :

16 Այնպէս լուսաւորեսցէ լոյս ձեր առաջի մարդկան . որպէս զի տեսցեն զդործս ձեր բարիս՝ և վառաւորեսցեն ըզհայր ձեր՝ որ յերկինս է :

17 Մի՛ համարիք եթէ եկի լուծանել զօրէնս կամ զմարգարէս . ոչ եկի լուծանել՝ այլ ընուլ :

11 Երանի՛ է՛ ձեզ՝ երբ որ նախատինք կրտան և կըհալածեն ձեզ , և իմ պատճառովս ամէն վատ բան սուտ տեղն կասեն ձեզ վերայ :

12 Յնծայէք և ուրախ կայէք՝ որ ձեր վարձքն շատ են երկնքումս . ինչու որ՝ հսպէս հալածեցին մարդարէներին էլ որ ձեզանից առաջ կային :

13 Դուք երկրի աղն էք . թէ որ աղն անհամ լինի , ի՞նչով պիտի աղանվի . նրանից ետև իսկի մին բանի համար զործածելի չէ՛ , միայն թէ դուրս քցվի և մարդկանց ոտի տակն կոխվի :

14 Դուք աշխարհքի լոյսն էք՝ էն քաղաքն որ սարի վր կայ կարող չէ թաքուն մնալ :

15 Եւ ճրագը չեն վառիլ և տաշտի տակ դնիլ , բայց ճրագակալի վերայ՝ և լոյս կըտայ ամէնին որ տան մէջն են :

16 Այնպէս էլ ձեր լոյսըն պէտքէ լուսաւորէ մարդկանց առաջին , որ ձեր բարի գործքըն տեսնեն , և վառաւորեն ձեր հայրըն որ երկնքումս է :

17 Չի՛ կարծէք թէ ես եկել եմ՝ որ օրէնքըն կամ մարգարէներըն քանդեմ , չեմ եկել քանդելոյ , բայց կատարելոյ համար :

18 Ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ մինչև անցյցեն երկինք և երկիր՝ յովս մի, որ նշանախեց մի է, ոչ անցյցէ յօրինացն և ՚ի մարգարէից՝ մինչև ամ եղիցի :

19 Որ որ լուծցէ մի ինչ ՚ի պատուիրանացս յայսցանէ ՚ի փոքունց, և ուսուցցէ այնպէս զմարդիկ, փոքր կոչեսցի յարքայուէ երկնից • իսկ որ արասցէ, և ուսուցցէ՝ նա մեծ կոչեսցի յարքայուէ երկնից :

20 Բայց ասեմ՝ ձեզ • զի եթէ ոչ առաւելուցու արդարուի ձեր առաւելքան զպարծն և զխարխտեցուց, ոչ մտանիցէք յարքայութիւն երկնից :

21 Լուարուք՝ զի ասացաւ առաջնօրն • թէ մի սպանաներ • զի որ սպանանիցէ՝ պարտական լիցի դատաստանի :

22 Այլ ես ասեմ՝ ձեզ • եթէ ամ որ բարկանայ եղբօր իւրում տարապարտուց՝ պարտաւոր լիցի դատաստանի • և որ ասիցէ ցեղբայր իւր յիմար, պարտաւոր լիցի ասեմի • և որ ասիցէ ցեղբայր իւր մորոս, պարտաւոր լիցի ՚ի գեհեն հրոյն :

18 ՂԶմարիան ասումեմ՝ ձեզ՝ որ մինչև երկինքն և երկիրս անցկենան, օրէնքիցն և մարգարէներիցն մին կէտ՝ որ պղպտիկ նշանակիր է, չի անցկենալ մինչև ամէնն կատարվի :

19 Ով որ էս փոքր պատուիրանքներիցս մինըն քանդէ, և մարդկանց էնպէս սովորցնէ • նա փոքր կըկոչվի երկնքի արքայութենուս • բայց նա՝ որ կանէ և կըսովորցնէ՝ մեծ կըկոչվի երկնքի արքայութենումըն :

20 Միայն թէ ասումեմ՝ ձեզ՝ թէ որ ձեր արդարուին չի աւելանայ աւելի քան կարդացօրներինն և վարխեցիներինն, չէք մտնիլ երկնքի արքայութիւն :

21 Լսելէք՝ որ առաջին մարդկանցն ասվել է՝ թէ մի սպաներ • ինչու որ ով որ կըսպանէ, պարտական կըլինի դատաստանին :

22 Բայց ես ասումեմ՝ ձեզ՝ թէ ովոր զուր տեղն կըբարկանայ իրան եղբօր վերայ, պարտական կըլինի դատաստանին • և ովոր իրան եղբօրն կասէ՝ յիմար, պարտական կըլինի մեծ դատաստանին • և ովոր իրան եղբօրն կասէ՝ մորոս, պարտական կըլինի դժոխքի կրակին :

23 Եթէ մատուցանիցես զպատարագ քո 'ի վերայ սեղանոյ . և անդ յիշիցես, եթէ եղբայր քո ունիցի ինչ խէթ զքէն,

24 Թող պատարագն քո առաջի սեղանոյն . և երթ նախ հաշտեաց ընդ եղբօր քում . և ապա եկեալ մատուցիր զպատարագն քո :

25 Լեր իրաւատոհմ ընդ ոսոխի քում վաղադոյն . մինչդեռ իցես ընդ նմա 'ի ճանապարհի . գուցէ մատնիցէ զքեզ ոսոխն դատաւորի . և դատաւորն դահճի . և արկանիցիս 'ի բանտ :

26 Ամէն ասեմ քեզ . ոչ ելանիցես անտի , մինչև հատուցանիցես զյեարին նաքարակիտն :

27 Լուարուք՝ զի ասացաւ մի՛ շնար :

28 Բայց ես ասեմ ձեզ . թէ ամ որ հայր 'ի կին մարդ առ 'ի ցանկանալոյ նմա՝ անդէն շնացաւ ընդ նմա 'ի սրտի իւրում :

29 Եթէ ակն քո աջ գայթաղեցուցանէ զքեզ՝ խլեա՛ս զնա . և ընկեա՛ս 'ի քէն . զի

23 Ուրեմն թէ որ սեղանի վերայ քո պատարագը մատուցանես՝ և էնտեղ միտքդ բերես՝ թէ քո եղբայրդ քեզանից մին խռովութիւն ունի,

24 Քո պատարագը սեղանի առաջին թող . և գնաս առաջ հաշտվի՛ր քո եղբօր հետ . և յետոյ եկ քո պատարագդ արա՛ :

25 Քո հակառակ ոսոխի հետ շուտով քո բանըդ շիտակ արա՛ . քանի որ նորա հետ ճանապարհի վերայ ես , որ չըլինի թէ ոսոխդ քեզ դատաւորին մատնէ , և դատաւորն դահճին (ճէլտապի՛ն) և բանտն (դէնփանն) քցվիս :

26 Ղշմարիտըն ասուեմ քեզ՝ դուրս չես գալ էնտեղիւյրն՝ մինչև վերջին դանկըն էլ չի տաս :

27 Լսելէք՝ որ ասվելէ՝ թէ շնութիւն չի՛ անես :

28 Բայց ես ասուեմ ձեզ՝ թէ ամէն ո՞վ որ մին կնկան վերայ մտիկ տայ նորան ցանկանալոյ համար , նա իսկոյն շընացաւ նորա հետ իրան սըլտի մէջն :

29 Թէ որ քո աջի աչքդ գայթաղուցանէ քեզ , հանի՛ր նորան և դուրս քցիր քեղա-

լու է քեզ՝ եթէ մի յանդա-
մոց քոց կորիցէ . և մի ան-
մարմինդ քո անկանիցի՝ ՚ի գե-
հեն :

30 Եւ եթէ աջ ձեռն քո
զայժաղէցուցանէ զքեզ ,
հատ զնա՝ և ընկեո՞ ՚ի քէն .
զի լու է քեզ՝ եթէ մի յան-
դամոց քոց կորիցէ . և մի ա-
մենայն մարմինդ քո արկանի-
ցի ՚ի գեհեն :

31 Ապաքէն ստացաւ՝ թէ
որ արձակիցէ զկին իւր՝ տացէ
նմա զարձակմանն :

32 Բայց ես ասեմ՝ ձեզ . ե-
թէ ամենայն որ արձակէ զկին
իւր առանց բանի պոռնկու-
թեան՝ նա տայ նմա շնալ .
և որ զարձակեալն առնէ՝
շնայ :

33 Գարձեալ լուարուք . զի
ստացաւ առաջնոցն՝ մի երդ-
նուցուս սուտ . բայց հատուս-
ցես Տ՞ն զերդմուսս քո :

34 Այլ ես ասեմ՝ ձեզ՝ ա-
մենև ին մի երդնուլ . մի յերկի-
նըս՝ զի աթոռ է Աստուծոյ :

35 Եւ մի յերկիր՝ զի պատ-
ուանդան է ոտից նի՞ . և մի
յեհմ . զի քաղաք է մեծի ար-
բայի :

նից . ինչուոր՝ լու է քեզ հա-
մար , թէ քո անդամներիցդ
մինն կորչի՝ և քո ամէն մար-
մինդ չի քցվի դժոխքն :

30 Եւ թէ որ քո աջի ձեռդ
զայժաղէցանէ քեզ , կարի՛ր
նորան՝ և դուրս քցի՛ր քեզա-
նից . ինչուոր՝ լու է քեզ հա-
մար՝ թէ քո անդամներիցդ
մինն կորչի՝ և քո ամէն մար-
մինդ չի քցվի դժոխքն :

31 Եւսէլ ասվելէ՝ թէ ով
որ իրան կինըն դուրս անէ ,
թող դուրս անելոյ թուղթ
տայ նորան :

32 Բայց ես ստուժեմ՝ ձեզ՝
թէ ով որ իրան կինըն դուրս
անէ առանց պոռնկութեան
պատճառի , նորա շնութեան
պատճառն ինքն կըլինի . և
ով որ էն դուրս արածըն առ-
նէ , շնութիւն կըդործէ :

33 Մինէլ լսելէք՝ որ աս-
վելէ առաջին մարդկանցն ,
թէ սուտ երդում չի՛ ուսես ,
բայց Տէրին արած երդմուն-
քըդ վճարի՛ր :

34 Բայց ես ստուժեմ՝ ձեզ՝
իսկի երդում մի ուսէք . ոչ
երկնքովն՝ որ անաթոռն է :

35 Եւ ոչ երկրովն՝ որ նո-
րա ոտն դնելոյ տեղն է . և
ոչ երուսաղէմովն՝ որ մեծ
թաղաւորի քաղաքն է :

36 Եւ մի՛ ՚ի գլուխ, քո երդե-
նուցուս՝ զի ոչ կարես մազ
մի սպիտակ առնել կամ թուլս :

37 Այլ եղիցի ձեր բան՝
այոն՝ այո՛, և ոչն՝ ոչ . զի ա-
ւելին բան զայն ՚ի չարէն է :

38 Լուարուք՝ զի ասացաւ .
ակն ընդ ական . և ատամն ընդ
ատաման :

39 Այլ ես ասեմ ձեզ՝ մի
կալ հակառակ չարին . այլ ե-
թէ ոք ածիցէ ապտակ յաջ
ծնօտ քո՝ դարձն նմա և ըզ
միւսն :

40 Եւ որ կամիցի ոք դատել
և առնուլ զշապիկս քո , թող
՚ի նա և զբաճկոն քո :

41 Եւ որ տարապարհակ վա-
րկցէ զքեզ մղոն մի , երթ
ընդ նմա և երկուս :

42 Որում խնդրէ ՚ի քէն՝
տուր . և որ կամի փոխ առնուլ
՚ի քէն՝ մի դարձուցանէր զե-
րեսս :

43 Լուարուք ապաքէն՝ զի
ասացաւ . սիրեսցես զընկեր
քո՝ և ատեսցես զթշնամին քո :

44 Այլ ես ասեմ ձեզ սի-
րեցէք զթշնամին ձեր . բարի՛
արարէք ատելեաց ձերոց , և

36 Եւ ոչ քո գլխովք եր-
դում կեր՝ որ կարող չես մին
մազ սպիտակ անել կամ թուլս :

37 Բայց ձեր խօսքն թող
լինի, հան՝ հա՛, և չէն՝ չէ՛ . և
նորանից ավելին չարիցն է :

38 Լսելէք՝ որ ասվելէ՝ թէ
աչքն աչքին տեղ՝ և ատամն՝
ատամին տեղ :

39 Բայց ես ասուեմ ձեզ՝
չարին հակառակ չի՛ կենաք .
բայց թէ որ մինն ապտակ
(*իւլէ) կրտայ քո աջ երեսիդ,
մէկէլըն էլ նորան դէմ արա :

40 Եւ ով որ կուզէ քեզ
հետ կուլ անել և քո շա-
պիկըդ առնել , քո կապան
էլ թող նորա մօտ :

41 Եւ ով որ զուր տեղն
քեզ բռնած մին մղոն (աղած)
ճանապարհ կըքչէ, նորա հետ
երկուսն էլ դնո՛ս :

42 Ով որ քեզանից բան
ուզէ՝ տուր . և ով որ կամե-
նայ քեզանից փոխ առնել,
երեսըդ յետ մի դարձնելը նո-
րանից :

43 Մինէլ լսելէք՝ որ աս-
վելէ՝ թէ քո ընկերըդ սիրի՛ր
և քո թշնամին ատի՛ր :

44 Բայց ես ասուեմ ձեզ՝
սիրեցէք ձեր թշնամիներն .
օրհնեցէք ձեր անիծողներին .

աղօթօս ՚ի վերայ այնոցիկ՝ որ
լլկենն զձեզ և հալածեն :

45 Ձի եղիջիք որդիք հօր
ձերոյ՝ որ յերկինսն է . զի զարե-
գակն իւր ծաղէ ՚ի վերայ չա-
րաց և բարեաց . և ածէ անձ-
րև ՚ի վերայ արդարոց և մեղա-
ւորաց :

46 Ձի եթէ սիրիցէք զայ-
նոսիկ, որք սիրեն զձեզ, զինչ
վարձք իցեն . ոչ ասպքէն և
մաքսաւորք զնոցն գործեն :

47 Եւ եթէ տայցէք սիայն
ողջոյն բարեկամաց ձերոց՝
զինչ աւելի առնէք . ոչ ա-
սպքէն մաքսաւորք և մեղա-
ւորք զնոցն գործեն :

48 Արդ՝ եղերուք դուք կա-
տարեալք . որպէս և հայրն
ձեր երկնաւոր կատարեալէ :

ԳԼ • Զ •

1 Օգոյշ լերուք ողոր-
մութե ձերում՝ մի առնել ա-
ռաջի մարդկան . ուր թէ ՚ի
ցոյց ինչ նոյն գուցէ և վարձս
ոչ ընդունիցիք ՚ի հօրէն ձեր-
մէ՝ որ յերկինսն է :

2 Այլ յորժամ առնիցես

բարի՝ արէք ձեզ ատօղներին՝
և աղօթք արէք նորանց վե-
րայ, որ ձեզ կըսարչարեն և
կըհալածեն :

45 Որ որդիք լինիք ձեր
հօրն՝ որ երկնքումն է . որ նա
իրան արեգակըն ծագումէ չար
և բարի մարդկանց վերայ, և
անձրև է ածում արդարնե-
րին և մեղաւորներին վերայ :

46 Բայց թէ որ մէնակնո-
րանց սիրէք որ ձեզ սիրու-
մեն, էլ լինչ վարձք կըլինի
ձեզ . չէ՞ որ մաքսաւորներն
(Կիւսրուս չինէրն) էլ էնպէս
են անում :

47 Եւ թէ որ մէնակ ձեր
բարեկամներին բարև տաք .
լինչ աւելի բան կանէք . չէ՞
որ մաքսաւորներն (Կիւսրուս
չինէրն) և մեղաւորներն էլ էն-
պէս են անում :

48 Ուրեմն դուք կատարեալ
էլէք՝ ինչպէս որ ձեր երկնա-
ւոր հայրն կատարեալէ :

1 Օգոյշ կացէք՝ ձեր ո-
ղորմութեան՝ որ մարդկանց
առաջին չի անէք, իբր նո-
րանց ցոյց տալը համար .
որ չլինի թէ վարձք չառնէք
ձեր հօրիցն որ երկնքումն է :

2 Բայց երբ որ ողորմուի

զողորմութի, մի հարկաներ փող առաջի քո՝ որպէս կեղծաւորքն առնեն ՚ի ժողովուրդս և ՚ի հրապարակս, որպէս զի փառաւորեսցին ՚ի մարդկանէ: Ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

3 Այլ դու յորժամ ողորմութիւն առնիցես, մի զի տասցէ ձախ քո՝ զինչ գործէ աջ քո:

4 Որպէս զի եղիցի ողորմութիւն քո ՚ի ծածուկ, և հայրն քո՝ որ տեսանէ ՚ի ծածուկ, հատուցէ քեզ յայտնապէս:

5 Եւ յորժամ յաղօթս կայցէս, մի լինիցիս որպէս կեղծաւորքն՝ զի սիրեն ՚ի ժողովուրդս և յանկիւնս հրապարակաց կալ յաղօթս, որպէս զի երեւեսցին մարդկան: Ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ այն իսկ են վարձք նոցա:

6 Այլ դու յորժամ կայցես յաղօթս, մնտ ՚ի սենեակ քո, և փակես զուրս քո, և կանց յաղօթս առ հայր քո ՚ի ծածուկ, և հայրն քո, որ տեսանէ ՚ի ծածուկ՝ հատուցէ քեզ յայտնապէս:

անես, փող չի՛ տաս փչել քո առաջիդ. ինչպէս որ կեղծաւորներն անումեն ժողովարաններն մէջն և փողոյնբուռն՝ որ մարդկանցից փառաւորվիս: Ղշմարտարն ասումեմ՝ ձեզ՝ որ նորանց վարձքըն մէնակ էն է:

3 Բայց երբոր դու ողորմութիւն անես, թող չի մանայ քո ձախ ձեռք՝ թէ ինչ է գործուիմ աջդ:

4 Որ էսպէս քո ողորմութիւնն ծածուկ լինի, և քո հայրն որ ծածուկն տեսնումէ, յայտնի հատուցումըն տայ քեզ:

5 Եւ երբոր աղօթք անես, չի՛ լինիս կեղծաւորներն պէս. ինչուոր՝ նորանք սիրումեն ժողովարաններն մէջն և փողոյներն գլխումն աղօթք անել, որ մարդկանց երևին: Ղշմարտարն ասումեմ՝ ձեզ, որ նորանց վարձքն մէնակ էն է:

6 Բայց դու ինչ ժամանակ որ աղօթք անես, մտի՛ր քո խուցդ՝ և քո դրոշները փակի՛ր, և ծածուկ աղօթք արա՛ դէպի քո հայրդ, և քո հայրդ որ ծածուկըն տեսնողէ՝ յայտնի հատուցումըն կրտայ քեզ:

7 Եւ յորժամ կայցէք յա-
ղօթս, մի շատախօսք լինիք
իբրև զհեթանոսն. զի հա-
մարին թէ ՚ի բազում խօսից
իւրեանց լսելի լինիցին:

8 Արդ՝ մի նմանիցէք նո-
ցս. զի դիտէ հայրն ձեր. զի՛նչ
պիտոց է ձեզ՝ մինչև ձեր
խնդրեալ ինչ իցէ ՚ի նմանէ:

9 Եւ արդ՝ այսպէս կա-
ցէք դուք յաղօթս. հայր մեր՝
որ յերկինս ես. քբ եղիցի ա-
նուն քո:

10 Եկեսցէ արքայութիւնքո.
եղիցին կամք քո՝ որպէս յեր-
կինս և յերկրի:

11 Ձ հաց մեր հանապաւ-
ղորդ տնւր մեզ պսօր:

12 Եւ թող մեզ զպարտիս
մեր՝ ուր և մեք թողումք մե-
րոց պարտապանաց:

13 Եւ մի ասնիր զմեզ ՚ի
փորձութիւն. այլ փրկեան զմեզ
՚ի չարէն. զի քո է արքայու-
թիւն և զօրութիւն և փառք
յաւիտեանս. ամէն:

14 Ձ ի եթէ թողուցուք
մարդկան զյանցանս նոցա՝
թողոցէ և ձեզ հայրն ձեր երկ-
նաւոր զյանցանս ձեր:

7 Եւ էն ժամանակն որ ա-
ղօթք անէք շատախօս չի՛ լի-
նիք՝ ինչպէս հեթանոսներն.
որ նորանք կարծումեն՝ թէ
իրանց շատ խօսելոյն համար
կըլավին:

8 Ուրեմն նորանց նման մի
լինիք. ինչուոր ձեր հայրն զի-
տումէ՝ թէ ինչ պէտք է
ձեզ, դեռ բանի որ մին բան
չէք խնդրել նորանից:

9 Ուրեմն դուք էսպէս ա-
ղօթք արէք՝ Մեր հայր որ
երկնքումն ես՝ քո անունդ
սուրբ լինի:

10 Քո արքայութիւնդ գայ
քո կամքդ լինի. ինչպէս երկն-
քումն, էնպէս էլ երկրիս վե-
րայ:

11 Մեր ամէն օրվան հացըն՝
էս օր տնւր մեզ:

12 Եւ մեր պարտքըն թող
մեզ՝ ինչպէս որ մեք էլ թո-
ղումենք մեր պարտաւաններին:

13 Եւ մեզ փորձանքի մէջ
մի քցել՝ բայց մեզ չարիցն
ազատիր, ինչուոր՝ քո է թա-
ղաւորութիւնն և զօրութիւն և
փառքն՝ յաւիտեանս. ամէն:

14 Պատճառն որ եթէ
դուք մարդկանց իրանց մեզ-
քըն թողէք, ձեր երկնաւոր
հայրն էլ թողութիւն կըտայ
ձեզ:

15 Ապա թէ ոչ թողուցուք մարդկան զյանցանսնոցա՛ր և ոչ հայրն ձեր թողցէ ձեզ զյանցանս ձեր :

16 Եւ յորժամ պահիցէք՝ մի լինիք իբրև զկեղծաւորսն տրտմեալք . որ ապականեն զերեսս իւրեանց . որպէս զի երևեսցին մարդկան թէ պահիցեն : Ամէն ասեմ ձեզ՝ այն խոյ ես վարձք նոցա :

17 Այլ դու՛ յորժամ պահիցես՝ օ՛ճ զգլուխ քո՛ և լուսն զերեսս քո :

18 Ձի մի երևեսցիս մարդկան իբրև զպահօղ . այլ հօրքում՝ ՚ի ծածուկ . և հայրըն քո՛ որ տեսանէ ՚ի ծածուկ հատուսցէ քեզ :

19 Ի՛ր՝ գանձէք ձեզ գանձս յերկրի . ուր յեց և ուտիճ ապականեն . և ուր դողք ական հատանեն . և գողանան :

20 Այլ գանձեցէք ձեզ գանձս յերկինս . ուր ոչ յեց՝ և ոչ ուտիճ ապականեն՝ և ոչ գողք ական հատանեն և գողանան :

15 Ապա թէ որ դուք մարդկանց չէք թողիլ իրանց մեղքըն , ձեր հայրն էլ ձեր մեղքըն չի թողիլ ձեզ :

16 Եւ էն ժամանակն որ պաս կը պահէք , չի՛ լինի որ կեղծաւորներին պէս տրտում երևիք , որ իրանց երեսն տըլբարայնումեն , որ մարդկանց երևին թէ պահօղ են : Քըլմարիտըն ասումեմ ձեզ՝ թէ նորանց վարձքն մէնակ էն է :

17 Բայց դու ինչ ժամանակ որ պաս պահես , քո գլուխդ իւղով օճի՛ր՝ և քո երեսը լուսն :

18 Որ մարդկանց առաջին չերևիս պաս պահօղի նման . բայց ծածուկ քո հօրդ առաջին՝ և քո հայրն որ ծածուկն տեսնումէ , յայտնի հատուցումըն կը տայ քեզ :

19 Ձեզ համար գանձ (խոյ և նոյ) չի հաւտքէք երկրիս վերայ . որտեղ որ յեցն և ժանկն փտայնումեն և որտեղ որ գողերըն գետնի տակըն փորումեն և գողանում :

20 Բայց երկնքումէն ձեզ համար գանձ (խոյ և նոյ) ժողովեցէք՝ որ էնտեղ ոչ յեց և ոչ ժանկ չեն փտայնում , և գողերն գետնի տակըն չեն փորում և գողանում :

21 Ձի ուր դանձք ձեր են՝
անդ և սիրաք ձեր լիցին :

22 Դրագ մարմնոյ ակն է. ե-
թէ ակն քո առատ է. ա-
մենայն մարմինդ լուսաւոր ե-
ղիցի :

23 Ապա թէ ակն քո չար
է՝ ամենայն մարմինդ խաւա-
րին եղիցի : Իսկ արդ՝ եթէ
լոյսդ որ ՚ի քեզ է՝ խաւար է,
խաւարն՝ ճրչափ ևս :

24 Ոչ ոք կարէ երկուց տէ-
րանց ծառայել. կամ զմին ա-
տիցէ, և զմիւսն սիրիցէ. կամ
զմին մեծարիցէ, և զմիւսն ար-
համարհիցէ. ոչ կարէք ԱՅ
ծառայել և մամոնայի :

25 Ասան այգորիկ ասեմ
ձեզ՝ մի հոգայք վասն ոգւոյ
ձերոյ, զի՛նչ ուտիցէք՝ կամ
զի՛նչ ըմպիցէք. և մի վասն
մարմնոյ ձերոյ՝ թէ զի՛նչ ա-
գանիցիք. ոչ ապրքէն ոգի ա-
ռաւել է քան զկերակուր՝ և
մարմին քան զհանգերձ :

26 Հայեցարուք ՚ի թռչու-
նըս երկնից՝ զի ոչ վարեն. և
ոչ հնձեն. և ոչ ժողովեն ՚ի
շտեմարանս. և հայրն ձեր
երկնաւոր կերակրէ զնոսա.

24 Պատճառնոր՝ ինչտեղ
որ ձեր դանձերն են, էնտեղ
էլ ձեր սիրտն կըլինի :

22 Մարմնոյ ճրագն՝ աչքն
է. թէ որ քո աչքդ պարզ է,
քո ամէն մարմինդ լուսաւոր
կըլինի :

23 Բայց թէ որ քո տէքդ
չար է, քո ամէն մարմինդ խա-
ւար կըլինի : Նրահամար՝ թէ
որ էն լոյսն որ քեզանում է՝
խաւար է, ապա խաւարն ճր-
չափ կըլինի :

24 Ոչ ով կարող չէ երկու
տիրոջ ծառայուի անել՝ կամ
մընին կատէ, և մէկէլին կը-
սիրէ, կամ մընին կըպատուէ՝
և մէկէլին ոչինչի տեղ կըհա-
մարէ. կարող չէք ծառայուի
անել ԱՅ և մամոնային :

25 Սրահամար ասուածմ ձեզ.
հոգս չանէք ձեր հոգոյն հա-
մար. թէ ՚ի՛նչ պիտի ուտէք,
կամ ՚ի՛նչ պիտի խմէք. և ոչ
ձեր մարմնոյն համար՝ թէ
ի՛նչ պիտի հագնիք. չէ՞ որ
հոգին աւելի է կերակրիցն՝ և
մարմինն շորերիցն :

26 Մտի՛կ արէք երկընքի
թռչուններին՝ որ ոչ վարու-
մեն, և ոչ հնձումեն, և ոչ
ամբարներուքն ժողովումեն,
և ձեր երկնաւոր հայրն կը-

նչ սաղաքէն դուք առաւել
էք քան զնոսա :

27 Իսկ արդ՝ ո՞ր ՚ի ձէնջ առ
հոգալ իւրում՝ յաւելուլ կա-
րիցէ ՚ի հասակ իւր կան-
դուն մի :

28 Եւ վասն հանդերձի զը՞
հոգայք . հայեցարո՞ւք ՚ի շու-
շանն վայրենի՝ որպէս աճէ .
ոչ ջանայ՝ և ոչ նիւթէ :

29 Ասեմ՝ ձեզ՝ զի և ոչ սա-
ղովմոն յամեայն ՚ի փառսն իւ-
րում՝ զգեցաւ իբրև զմի ՚ի նո-
ցանէ :

30 Իսկ եթէ զխոսն՝ որ ՚ի
վայրի՝ որ այսօր է և վարիւն
՚ի հնոց արկանի, Ա՛ճ այնպի
զգեցուցանէ . ո՞րչափ և սա-
ռաւել զձեզ թերահաւատք :

31 Մի՛ այսուհետև հոգայ-
ցէք, և ասիցէք . զինչ կե-
րիցո՞ւք՝ կամ զինչ արբոցուք՝
կամ զինչ զգեցցուք :

32 Ձի դայդ ամհեթանօք
խնդրեն . քանզի զիտէ հայրն
ձեր երկնաւոր՝ թէ պիտոյ է
ձեզ այդ ամ :

33 Խնդրեցէք նախ զարքա-
յութիւն Աստուծոյ և զար-
դարութիւն նորա, և այդ ա-
մենայն յաւելցի ձեզ :

բակրումէ նորանց . չ՞ որ
դուք նորանցից աւելի էք :

27 Հիմիկ՝ ձեզանից ո՞վ է
կարօզ իրան հոգս անելոցն ի-
րան հոտակըն մին գաղ էլ ա-
ւելացնել :

28 Եւ շորերի համար ին-
չո՞ւ էք հոգս անում . մախկ
արէք վայրի շուշան ծաղկին՝
թէ ի՛նչպէս մեծանումէ . ոչ
ջանք է անում՝ և ոչ մա-
նումէ :

29 Ասումեմ՝ ձեզ՝ թէ սաղօ-
մօսն էլ իրան ամէն փառքի
մէջն նորանց մընին նըման
չի՛ հագաւ :

30 Բայց թէ որ վայրի խո-
տըն՝ որ էսօր կայ և էբուց
կրակըն կըքցվի, Ա՛ճ էնպէս
հազցնումէ, ապա ո՞րքան աւել-
լի ձեզ էլ՝ թերահաւատներ :

31 Սրահամար էլ հոգս չի՛
անէք՝ և չի՛ ասէք՝ թէ ի՛նչ
ուտենք, կամ ի՛նչ խմենք
կամ ի՛նչ հազնենք :

32 Ինչուոր՝ էդ ամէն բա-
ներըդ հեթանոսներըն են ու-
ղում . պատճառնոր՝ ձեր երկ-
նաւոր հայրն զիտումէ՝ թէ
էդ ամէնդ պէտք է ձեզ :

33 (Դուք) առաջ Ա՛յ ար-
քայութիւնըն, և նորա ար-
դարութիւնըն խնդրեցէք՝ և
էդ ամէն բաներդ կաւելանայ
ձեզ :

34 Մի՛ այսուհետև հոգսց-
ցէք վասն վաղուի, զի վա-
ղիւն վասն իւր հոգասցի. շնտ
է աւուրն չար իւր :

34 Ուրեմն է քուցվան համար
հոգս չի՛ անէք, ինչուոր՝ է-
քուցվան օրն իրան համար
հոգս կանէ. ամէն օրի համար
բաւական է իրան նեղուին :

ԳԼ . Է .

1 Մի՛ դատէք՝ զի մի՛ դա-
տիցիք :

1 Մի՛ դատէք՝ որ (դուք
էլ) չի դատվիք :

2 Ձի՛ որով դատաստա-
նաւ դատիք՝ դատելոց էք. և
որով չափով չափէք, չափես-
ցի ձեզ :

2 Պատճառնոր՝ ինչ դա-
տաստանով որ ուրիշին դա-
տէք, նորանով պիտի դատ-
վիք . և ի՛նչ չափով որ չա-
փէք, նորանով կըչափվի ձեզ :

3 Ձի՛ տեսանես զչիղ յա-
կան եղբօր քոյ, և ՚ի քումա-
կանդ զգերանդ ոչ նշմարես :

3 Ի՛նչու համար քո եղբօր
աչքի միջի ծեղն տեսնումես և
քո աչքիդ միջի գերանըն չես
տեսնում :

4 Կամ զիմօրդ ասես ցեղ-
բայր քո՝ թող հանից զչիղդ
յականէ քումմէ . և ահաւա-
զիկ ՚ի քում ալանդ գերան
կայ :

4 Կամ ի՞նչպէս ես ասում
եղբօրդ՝ թող քո աչքիցդ ծե-
ղն հանեմ, և ահա՛ քո աչ-
քիդ միջին գերան կայ :

5 Կեղծաւոր՝ հաննախ ըզ
գերանդ յականէ քումմէ՝ և
ապա հայեսցես հանել զչիղն
յականէ եղբօր քոյ :

5 Կեղծաւոր՝ առաջ գերո-
նըն քո աչքիցդ հանի՛ր, և
յետոյ մտի՛կ արա՛ որ ծեղըն
քո եղբօր աչքիցն հանես :

6 Մի՛ տայք զսրբուի շանց՝
և մի՛ արկանէք զմարդարևտս
ձեր առաջի խողաց. զի մի՛ առ-
ոան կոխիցեն զնոսա՝ և դար-
ձեալ երկիծուցանիցեն զձեզ :

6 Սուրբ բանըն չի՛ տաք
չնեղին, և ձեր մարդարևտն-
ըն խողբի առաջն չի՛ քցէք.
որ ոտով կօխ չի տան նորանց՝
և յետ դառնան ձեզ պատա-
ռեն :

7 Խնդրեցէք, և տայի ձեզ, հայցեցէք և գտջիք . բաղխեցէք և բացյի ձեզ :

8 Ձի ամ որ խնդրէ, առնու . և որ հայցէ, գտանէ . և որ բաղխէ, բացյի նմա :

9 Ո՛վ իցէ ՚ի ձէնջ մարդ՝ ցոր խնդրիցէ որդի իւր հայ, միթէ քա՛նր տայցէ նմա :

10 Կամ խնդրիցէ ձուկն, միթէ զձ տայցէ նմա :

11 Արդ եթէ դուք՝ որ չարքէք՝ գիտէք պարգևս բարիս տալ որդուց ձերոց . զի չտի ևս առաւել հայրն ձեր՝ որ յերկինս է՝ տայցէ բարիս այնոցիկ՝ որք խնդրեն զնա :

12 Ձ ամ զոր միանգամ կամ միջիք՝ թէ արտայեն ձեզ մարդիկ՝ այնպէս և դուք արարէք նոցա . զի այս իսկ են օրէնք և մարգարէք :

13 Մտէք ընդ նեղ դուռն՝ քանի ընդարձակ է դուռն՝ և համարձակ ճանապարհն՝ որ տանի ՚ի կորուստ . և բազումք են՝ որ մտանեն ընդ նա :

14 Քանի անձուկ է դուռնն, և նեղ ճանապարհն՝ որ տանի

7 Խնդրեցէք և կըտըվի ձեզ . հեռուեցէք և կըզատէք . (դուռնն) թակեցէք և կըբացվի ձեզ :

8 Ինչուոր՝ ամէն ո՛վ որ կըխնդրէ՝ կառնէ, ո՛վ կըհետևի՝ կըզատնէ, և ո՛վ որ կըթակէ՝ կըբացվի նորան :

9 Ո՛վ է ձեզանից էն մարդն՝ որ նորանից իրան որդին հայուցէ՝ միթէ քա՛նր կտայ նորան :

10 Եւ կամ ձուկըն ուզէ՝ միթէ զձ կըտայ նորան :

11 Ուրեմն թէ որ դուք որ չար էք՝ գիտումէք լուս պարգևներ տալ ձեր որդոցն . ապա զիքսն աւելի ձեր հայրն որ երկնքուքն է, բարի բաներ կըտայ նորանց որ իրանից ուզումեն :

12 Ամէն ինչոր ուզումէք՝ թէ մարդիքն ձեզ անեն, դուք էլ էնպէս արէք նորանց . ինչուոր՝ հենց էս է օրէնքն և մարգարէքն :

13 Նեղ դուռնովն ներս մտէք՝ ինչուոր՝ լայն է դուռն և համարձակ ճանապարհն, որ դէպի կորուստն է տանում . և շատ են նորանք՝ որ նորանով են մտնում :

14 Ո՛րքան նեղ է դուռն՝ և նեղ է ճանապարհն, որ դէպի

ի կեանս • և սակաւք են՝ որք զտանեն զնա :

15 Ձ դոյշ լերուք ՚ի սուտ մարգարէիցն՝ որք դան առ ձեզ հանդերձիւք ոչ խարաց՝ և ՚ի ներքոյ են գայլք յափըշ-տակողք :

16 Ի պողոյ նոցա ծանիջիք զնոսա • միթէ քաղիցե՞ն ՚ի փշոյ խաղող՝ Կամ ՚ի տատասկէ թուղ :

17 Այսպէս ամենայն ծառ բարի՝ պտուղ բարի առնէ • և ծառ չար՝ պտուղ չար առնէ :

18 Ո՛չ կարէ ծառ բարի պտուղ չար առնել • և ո՛չ ծառ չար պտուղ բարի առնել :

19 Ամենայն ծառ՝ որ ոչ առնէ պտուղ բարի • հատանի և ՚ի հուր արկանի :

20 Ապա ՚ի պողոյ նոցա ծանիջիք զնոսա :

21 Ո՛չ ամենայն որ ասէ յիս՝ Տէր՝ Տէր • մայէ յարքայուի երկնից • այլ որ առնէ զկամս հօր իմոյ՝ որ յերկինսն է :

22 Բապոււմք ասիցեն յիս յուուր յայնմիկ՝ Տ՛ր Տ՛ր • ո՛չ յանունքս մարգարէացաք • և յանունքս դես հանաք • և

կեանքն է տանում • և քիչ են նորանք՝ որ զանուամեն նորան :

15 Ձ դոյշ կայէք (էն) սուտ մարգարէիցն որ ոչ խարի շորերով ձեզ մտ են գալիս , և իրանց միջումն յափըշ-տակող գայլեր են :

16 Իրանց պողիցն ճանաչեք ցէք նորանց • կըլինի՞ որ փըշերիցն խաղող քաղեն՝ կամ տատասկիցն թուղ :

17 Եսպէս ամէն բարի ծառն՝ բարի պտուղ է բերում • և չար ծառն՝ չար պտուղ է բերում :

18 Չի՛ կարող բարի ծառն չար պտուղ բերել , և ոչ էլ չար ծառն բարի պտուղ բերել :

19 Ամէն ծառ՝ որ բարի սըտուղ չի՛ բերում , կարվումէ և կրակի մէջ է քցվում :

20 Ուրեմն իրանց պողիցըն ճանաչեցէք նորանց :

21 Ո՛չ թէ ամէն ով որ ինձ ասումէ՝ Տէր Տէր • երկնքի արքայութիւնն կըմանէ • բայց նո՛ որ իմ հօրս կամքըն կատարումէ՝ որ երկնքումն է :

22 Շատ մարդիք էն օրն կասեն ինձ • Տէր Տէր՝ չէ՞ որ մենք քո անունովք մարգարէութիւն արինք , և քո անու-

յանունն քո զօրուին բազումն
արարաք :

23 Եւ յայնժամ ասացից
ցնոսա՝ եթէ ոչ երբ էք գիտէի
դձեզ . ՚ի բաց կացէք յինէն
ամենեքեան՝ ոյք դործէիք զա-
նօրէնու[թ]իւն :

24 Ամենայն որ լսէ զբանս
իմ զայսոսիկ՝ և առնէ զոսա,
նմանեսցէ առն իմտանոց . որ
շինեաց զտուն իւր ՚ի վերայ
վլամի :

25 Իջին անձրեք՝ և խաղա-
ցին գէտք՝ շնչեցին հողմք՝ և
բաղխեցին զտունն՝ և ոչ կոր-
ծանեցաւ . քանզի ՚ի վերայ վի-
մի հաստատեալ էր :

26 Եւ ամ որ լսէ զբանս իմ
զայսոսիկ՝ և ոչ առնէ զոսա՝
նմանեսցի առն յիմարի՝ որ
շինեաց զտուն իւր ՚ի վերայ
աւտոզոյ :

27 Իջին անձրեք՝ յարեան
գետք՝ շնչեցին հողմք՝ հարին
զտունն՝ և անկաւ . և էր կոր-
ծանուցն նորա մեծ յոյժ :

28 Եւ եղև իբրև կատա-
րեաց Յիսուս զամ զբանս զայ-
սոսիկ՝ զարմանայլին ժողովրդքն

նովը գեւորը հանեցինք , և
քո անուսովդ շատ հրաշքներ
արինք :

23 Եւ էն ժամանակն կա-
սեմ նորանց՝ [թէ իսկի մին
ժամանակ չեմճանաչել ձեզ՝
ինձանից հեռացէք ամէնքդ՝ որ
անօրէնու[թ]իւն էք գործում :

24 Ամէն ով որ էս իմ խօս-
քերըս լսումէ՝ և նորանց կա-
տարումէ , նա էն իմաստուն
մարդոյն նման կըլինի , որ ի-
րան տունըն քարի վերայ շի-
նեց :

25 Անձրեւներն եկին՝ և գե-
տերըն վարարեցին՝ քամներ
փչեցին՝ և էն տունըն [թակե-
ցին , և չի կործանվեցաւ .
ինչուոր՝ քարի վերայ հաս-
տատված էր :

26 Եւ ամէն ով որ էս իմ
խօսքերըս լսումէ՝ և նորանց
չի կատարում , նա էն անխելք
մարդոյն նման կըլինի՝ որ ի-
րան տունըն աւազի վր շինեց :

27 Անձրեւներն եկին՝ և գե-
տերըն վերկացան՝ քամներ
փչեցին՝ և տունըն [թաղեցին
և վերընկաւ , և նորա քանդ-
վին շատ սաստիկ էր :

28 Եւ էլաւ երբոր Յսուս
ամէն բաներս կատարեց , ժո-
ղովուրդներն զարմանումէին

ընդ վարդապետունի նորա :
29 Ձի իբրև իշխանուք ու-
տուցանէր՝ և ոչ որպէս դը-
պիրքն նոցա :

ԳԼ :

1 Այլ իբրև էջ ՚ի լեռ-
նէ անտի, գնացին զլինի նորա
Ժողովուրդք բաղումք :

2 Եւ ահա մատուցել բո-
րոտ մի, երկիրպագանէր նմա՝
և տաէր . Տէր, եթէ կամիս՝
կարող ես զիս սրբել :

3 Չգեաց զձեռն իւր՝ և
հասոցց ՚ի նա Յս՝ և ասէ . կա-
միմ՝ սրբեայց, և վաղվաղա-
կի սրբեցաւ ՚ի նմանէ բորո-
տու թիւնն :

4 Եւ ասէ ցնա Յս՝ զգոյշ
լեր՝ մի ումեք ստիցես . այլ
երթ ցոյց զանձն քո քահանա-
լին . և մատն զպատարագն՝
դոր հրամայեայ մովսէս ՚ի
վկայու թիւն նոցա :

5 Եւ մտեալ ՚ի կափառ-
նաում, մտեաւ առ նա հա-
զարտպետ մի, աղաչէր զնա :

6 Եւ ասէր . Տէր՝ մանուկ
իմ անկեալ կայ ՚ի տան անդա :

նորա վարդապետունի վերայ :
29 Ինչուոր՝ իշխանուի ու-
նօղիպէս էր սովորցնում և
ոչ թէ իրանց կարդացող-
ներինպէս :

Ը :

1 Բայց երբոր էն սարիցն
վէրեկաւ . շատ Ժողովուրդներ
գնացին նորա ետևէն :

2 Եւ ահա մին բորոտ
մարդ մօտ եկաւ երկրպագու-
թիւն արաւ նորան և ասայ .
Տէր՝ թէ որ կամենաս, կա-
րող ես ենձ սըրբել :

3 Յս իրան ձեռնն մեկնեց
և նորան հասցրուց և ասայ .
կամենումեմ՝ սրբվի՛ր . և շու-
տով բորոտու թիւնն սրբվե-
ցաւ նորանից :

4 Եւ Յս նորան ասաց .
զգոյշ կայ՝ իսկի մին մարդոց
բան չուես . միայն թէ գնոս
քեզ ցոյց տուր քահանային՝
և մօսէսիցն հրամայեա՞ծ պա-
տարագըն արն, որ վկայու-
թիւն լինի նորանց :

5 Եւ երբոր մտաւ կա-
փառնայում, մին հարիւրա-
պետ եկաւ նորա մօտ . աղա-
չումէր նորան ,

6 Եւ ասումէր . Տէր՝ իմ
տղան անդամալոյ՞ծ վէրընկա՞ծ

մալոյձ՝ չարաչար սանջեալ :

է տան մէջն՝ և սաստիկ տանջ-
վումէ :

7 Ասէ ցնա Յս . ես եկից .
և բժշկեցից զնա :

7 Յս նորան սասց , ես կը-
գամ և նորան կըբժշկեմ :

8 Պտոսսխանի ետ հարիւ-
րապետն՝ և սսէ . Տէր չեմ
բաւական՝ եթէ ընդ հարկաւ
իմով մայես . այլ սսո՛ բա-
նիւ , և բժշկեսցի մանու-
կըն իմ :

8 Հարիւրապետն սլատաս-
խան տուաւ և սսաց . Տէր՝
արժանի չեմ որ իմ տան ծած-
քի տակն մանես , բայց մէ-
նակ խօսքով սսա՛ և իմ աը-
ղան կըբժշկվի :

9 Քանզի և ես այր մի եմ
ընդ իշխանուք . ունիմ ընդ
ինև զինուորս՝ սսեմ սմա
կերթ , և երթայ . և այլում
թէ եկ , և գայ . և ծառայի
իմում՝ թէ արս՛ զայս՝ և
առնէ :

9 Ինչուոր՝ ես էլ մին իշ-
խանուք տակ լինող մարդ եմ .
իմ ձեռիս տակն զինուորներ
ունիմ և սսումեմ սորան թէ
գնա՛ և գնումէ , և մէկէլին թէ
եկ՝ և գալիս է . և իմ ծառա-
յիս՝ թէ էս բանըս արս՛ և
անումէ :

10 Իբրև լուաւ Յիսուս՝
զարմացաւ՝ և սսէ ցայնո-
սիկ՝ որ ըզհետն երթային .
սմէն սսեմ ձեզ՝ և ոչ
յիսրայէլի այսպիսի հաւատո
դտի երբէք :

10 Երբոր Յս լսեց , զար-
մացաւ և սսաց նորանց որ ի-
րան ետևէն գնումէին . Ճըշ-
մարիտըն ստումեմ ձեզ , որ
իսրայէլի մէջն էլ իսկի մին
ժամանակ էսպէսի հաւատք
չի՛ գտի :

11 Բայց սսեմ ձեզ՝ զի բա-
զումք յարևելից և յարևմը-
տից եկեսցեն՝ և բազմոցին
ընդ աբրահամու՝ և ընդ իսա-
հակայ՝ և ընդ յակովբու
յարբայութեան երկնից :

11 Բայց ստումեմ ձեզ ,
որ շատ մարդիք արևելքիցն
և արևմտիցն կըբան և աբրա-
համի և իսահակի և յակօբէ
հետ երկնքի արքայութենու-
մըն կընստին :

12 Եւ որդիքն արքայութի
եկցեն ՚ի խաւարն արտաքին .

12 Եւ արքայութեան որ-
դիքն դուրս կըգնան դըրսի-

անդ եղիցի լալ և կրճեղ ա-
տամանց :

13 Եւ ասէ Յս ցհարիւ-
րապեան՝ երթ. և ուղ հաւա-
տացերդ, եղիցի քեզ. և ող-
ջացաւ մանուկն նր՝ յաւուր
յայնմիկ :

14 Եւ եկեալ Յս ՚ի տուն
պետրոսի. ետես՝ զի զըքանչ
նորա անկեալ դնէր տապա-
ցեալ :

15 Կալաւ զձեռանէ նր, և ե-
թող զնա ջերմին. յտան եկաց՝
և պաշտէր զնա :

16 Իբրև եղև երեկոյ՝ մա-
տուցին առ նա դիւահարս
բաղումս. և եհան զպտան
բանիւ. և զամ հիւանդսն
բժշկեաց :

17 Զի լցցի բանն՝ որ ա-
սացաւ ՚ի ձեռն ետայաց մար-
գարէի. նա զհիւանդութիւս
մեր վերացոց՝ և զցաւս մեր
եբարձ :

18 Տեսեալ Յիսուսի զժողո-
վուրդս բաղումս զիւրև՝ հրա-
մայեաց երթալ յայնկոց :

19 Եւ մատուցեալ զպիր մի
ասէ ցնա. վարդապետ՝ եկից
և ես զինի քո՝ յոր վայր և
երթիցես :

խաւարն, որ էնտեղ լաց և ա-
տամներ : կըրճըտելն կըլինի :

13 Եւ Յս ասաց հարիւրա-
պետին. գնա՛ և ինչպէս որ
հաւատացիր՝ թող էնպէս
լինի՛ քեզ. և նորա աղան ող-
ջացաւ էն օրուքն :

14 Եւ երբոր Յս եկաւ պե-
տրոսի տունն, տեսաւ որ նորա
զըքանչն տենտի մէջն վէր ըն-
կած էր :

15 Նորա ձեռիցն բռնեց,
և տենտն թողեց նորան. վեր-
կացաւ և ծառայութիւն էր
անուամ՝ նորանց :

16 Իբրբոր երիկուն էլաւ.
շատ դիւահարսներ բերին նո-
րա մօտ՝ և (մէնակ) խօբով
հանեց դևերն, և ամէն հի-
ւանդներն բժշկեց :

17 Որ կատարվի եսայի մար-
գարէի ձեռովն ասված բանն,
թէ նա մեր հիւանդութիւն-
ներն վերացրուց՝ և մեր ցա-
ւերն վերկալաւ :

18 Յս երբոր շատ ժողո-
վուրդներ տեսաւ իրան չորս
կողմովն, հրաման տուաւ, էն
կողմն գնալ :

19 Եւ մին կարդացող մօտ
եկաւ և նորան ասաց. վարդա-
պետ՝ ես էլ քո ետևէդ կը-
գամ որտեղ որ գնաս :

20 Ասէ ցնա Յիսուս . աղուեսուց որջք գոն՝ և թըռչնոց երկնից բոցնք . այլ որդւոց մարդոց ոչ գոց , ուր դիցէ զգլուխ իւր :

21 Եւ մի ոմն յաշակերտաց նորա ասէ ցնա . Տ'ը՛ տուր ինձ հրաման՝ զի երթայց նախ թաղեցից զհայր իմ :

22 Ասէ ցնա Յս՝ եկ զլնի իմ . և թոյլ տուր մեռելոցն , թաղել զմեռեալս իւրեանց :

23 Եւ իբրև եմուտ ՚ի նաւն , գնացին զլնի նր՝ աշակերտքն նորա :

24 Եւ ահա շարժումն մեծեղև ՚ի ծովուն . մինչ նաւին ճածկել յալեաց անտի . և ինքն ննջէր :

25 Եւ մատուցեալ աշակերտքն յարուցին զնա՝ և ասեն . Տը՛ փրկեա զմեզ՝ զի կորնչիմք :

26 Եւ ասէ ցնոսա՝ ընդէ՞ր վատասիրտք էք՝ սակաւահաւատք : Յայնժամ յարուցեալ սաստեաց հողմոցն և ծովուն . և եղև խաղաղութիւն մեծ :

27 Եւ մարդիկն զարմացան՝ և ասէին . որպիսի ոք իցէ սա՛ զի և հողմք և ծով հնազանդին ամա :

20 Եւ Յս նորան ասաց . աղուեսներն կենալոյ փոսեր ունին , և երկնքի թռչուններն բուն . բայց որդին մարդոց մին տեղ չունի՝ որ իրան գլուխն զնէ :

21 Եւ նորա աշակերտներին մինն ասաց նորան՝ Տէ՛ր ինձ հրաման տուր՝ որ գնամ առաջ իմ հայրն թաղեմ :

22 Յս նորան ասաց՝ ի՛մ ետեւս եկ՝ և թող արա մեռելներին՝ որ իրանց մեռելներն թաղեն :

23 Եւ երբոր մտուս նաւն , նորա աշակերտներն գնացին նորա ետեւն :

24 Եւ ահա մեծ ալէկոծումն էլաւ ծովի մէջն . մինչև որ նաւն էլ ճածկվումէր ալիքներին . և ինքն քնած էր :

25 Եւ աշակերտներն մօտեկին՝ նորան զարթնացրին և ստացին . Տէ՛ր՝ մեզ փրկի՛ր՝ որ կորչումէք :

26 Եւ նորանց ասաց . ի՞նչու վախկոտ էք պակասահաւատներ : Ի՛ն ժամանակ վերկացաւ՝ քամիներն և ծովին սաստեց և մեծ խաղաղուի էլաւ :

27 Եւ մարդիքն զարմացան և ասումէին . էս ի՞նչպիսի մարդ է՝ որ քամիներն և ծովն էլ հնազանդվումեն սորան :

28 Եւ իբրև անցին յայն-
կոյս յերկիրն գերգեսացւոց՝
պատահեցին նմա գիւտհարը
երկու՝ ելեալը ՚ի գերեզմանայն
չարաչարը յոյժ . որպէս զի
չէր հնար անցանել ումք ընդ
այն ճանապարհ :

29 Եւ ահա աղաղակեցին՝
և ասեն . զի՛ կայ մեր և քո՝
Յ՞ որդի Ա.Յ. եկիր տարա-
ժամ տանջել զմեզ :

30 Եւ էր հեռագոյն ՚ի նո-
յանէ երամակ մի խողից արօ-
տական :

31 Եւ դեքն աղաչէին զնա՝
և ասէին . եթէ հանես զմեզ
աստի , հրաման աուր մեզ եր-
թալ յերամակ խողիցն :

32 Եւ ասէ ցնոտա՝ երթո՛յք .
և նորա ելել զնացին յերամա-
կըն խողից , և դիմեաց ամենայն
երամակն ՚ի դարէ անտի ՚ի
ծով՝ և մեռան ՚ի ջուրսն :

33 Եւ խողարածքն փախեան
և երթեալ ՚ի քաղաքն պատ-
մեցին զմով , և զիրս դիւտհա-
րացն :

34 Եւ ահա ամենայն քաղա-
քըն ել ընդ առաջ Յիսուսի .

28 Եւ երբ որ էն կողմն ան-
ցին գերգեսացոց երկիրն , եր-
կու դիւտհար մարդ պատա-
հեցին նորան , գերեզմանե-
րիցըն դուրս եկած՝ որ էնքան
չատ չար էին , մինչև որ հնար
չէր թէ մին մարդ էն ճանա-
պարհովն անցկենայ :

29 Եւ ահա՛ աղաղակեցին և
տասցին . Յ՞ որդի Ա.Յ. քեզ
լ՞նչ բան կայ մեզ հետ . որ ե-
կելես անժամանակ մեզ տան-
ջել :

30 Եւ նորանցից հեռու մին
խողի երամակ («իւրու») կար
որ արածուէր :

31 Եւ դեքն աղաչումէին
նորան և ասում , թէ որ մեզ
էս տեղիցս հանես , հրաման
տուր մեզ՝ որ գնանք էն խո-
ղերի երամակն («իւրու») :

32 Եւ նորանց ասոց . գնո-
յէք՝ և նորանք դուրս եկին
գնացին խողերի երամակն . և
ամէն խողերի երամակն էն
բարձր տեղիցն վազեց ծովի
մէջն՝ և ջրերի միջումն մեռան :

33 Եւ խողարածներն փա-
խան և գնացին քաղաքն՝ ա-
մէնըն պատմեցին , և դիւտ-
հարների բաներըն էլ :

34 Եւ ահա՛ ամէն քաղաքն
դուրս եկաւ Յիսուսին՝ երբ

Լիբրև տեսին զնա, ազաչեցին,
զի գնացոյէ 'ի սահմանաց նց :

որ նորան տեսին՝ ազաչեցին՝
որ գնաց իրանց երկրիցն :

ԳԼ .

Թ .

1 Եւ մտեալ 'ի նաւ՝ անց
յայնկոյս՝ և եկն 'ի քաղաք
իւր :

1 Եւ նաւն մտաւ անցաւ
էն կողմն, և եկաւ իրան քա-
ղաքն :

2 Եւ ահա մտառուցին առ
նա անդամալոյծ մի, որ գնէր
'ի մահիւծս . և տեսեալ Յի
զհաւատս նոցա՝ ասէ ցանդա-
մալոյծն՝ Թողեալ լիցին քեզ
մեղք քո :

2 Եւ ահա մին անդամա-
լոյծ (մարդ) բերին նորամօտ,
որ մահիւծի (աէօշէէն) մէջն էր
դրած . և Յս նորանց հաւատ-
քն տեսնելով՝ անդամալու-
ծին ասաց . քո մեղքերն Թող-
ված լինին քեզ :

3 Եւ ահա՝ ոմանք 'ի դըպ-
րացն ասեն ընդ միտս՝ հայհոյէ
դա :

3 Եւ ահա կարգացօղներիցն
մին քանինն իրանց մտբու-
սասցին՝ Թէ հայհոյումէ դա :

4 Եւ ճանուցել Յի զխոր-
հուրդս նոցա՝ ասէ ցնոսա .
ընդէ՞ր խորհիք դուք չարիս
'ի սիրտս ձեր :

4 Եւ Յս նորանց մտած-
մունքն իմացաւ և նորանց
ասաց . ի՞նչու էք չար բան մը-
տածում՝ դուք ձեր սրտերուսն :

5 Ձիւնչ դիւրին է . ասել՝
Թողեալ լիցին քեզ մեղք քո՝
Թէ ասել՝ արի՛ և շքեաց :

5 Ո՞րն է հեշտ՝ ասել՝ Թէ
քո մեղքերդ Թողված լինին
քեզ, Թէ ասել՝ վերկաց և
մոն եկ :

6 Եւ զի գիտասցիք՝ եթէ
իշխանութի ունի որդի մար-
դոց յերկրի Թողալ զմեղս .
յայնժամ ասէ ցանդամա-
լոյծն՝ արի՛, սա զմահիւծս քո՝
և երթ 'ի տուն քո :

6 Բայց որ դուք իմանաք՝
Թէ որդին մարդ իշխանութի
ունի երկրիս վի՛ մեղաց Թո-
ղուի տալոց . էն ժամանակն
անդամալուծին ասաց . վերկաց
քո մահիւծը (աէօշէէր) վեր-
աւ և գնս՝ քո տունդ :

7 Եւ յարուցեալ գնաց 'ի

7 Եւ նա վերկացաւ և զը-

տունն իւր :

8 Իբրև տեսին ժողովուրդքըն, զարմացան . և վառաւոր առնէին զած զառիչն այնպիսի իշխանուն՝ մարդկան :

9 Եւ անցել ընդ այն յսի՝ ետես այր մի՝ զի նստէր ՚ի մաքսաւորութեան, մատթէոս տնուն . և ասէ ցնա՝ Եկ զկնի իմ, և յարուցեալ գնաց զկնի նորա :

10 Եւ եղև իբրև բազմեալ էր նա ՚ի տանն, և ահա մաքսաւորք և մեղաւորք եկեալ և բազմեալ էին ընդ Յիսուսի և ընդ աշակերտս նորա :

11 Իբրև տեսին փարիսեյիքըն՝ ասեն ցաշակերտս նորա . ընդէ՞ր ընդ մաքսաւորս և ընդ մեղաւորս ուտէ վարդապետն ձեր :

12 Իսկ յս իբրև լուաւ՝ ասէ ցնոսա, ոչ պիտոյ է բժիշկ կարողայ՝ այլ հիւանդաց :

13 Երթայք ուսարնօք, զի՞նչ է՝ զզորմութիւն կամ միմ, և ոչ զզօհ, զի ոչ եկի կօչել զարդարս՝ այլ զմեղաւորս :

նաց իրան տունն :

8 Երբոր ժողովուրդներն տեսին, զարմացան՝ և վառք էին տալիս Այ, որ հնպիսի իշխանուն է տուել մարդկանց :

9 Եւ Յս երբոր հետեղից առաջ գնաց, տեսաւ մին մատթէոս անուն մարդ, որ նատած մաքսաւորութիւն (հէօֆու-չու-է-ն) էր անուամբ . և նորան ասաց . իմ ետեհս եկ . և նա վերկացաւ գնաց նորա ետեհն :

10 Եւ էլաւ երբոր նորատան մէջն սեղանի վերայ նըստելէր, և ահա ուրիշ էլ շատ մաքսաւորներ (հէօֆու-չու-է-ն) և մեղաւորներ եկելէին՝ և Յսի և նորա աշակերտների հետ նստել էին :

11 Երբոր փարիսեյիքն ասին, նորա աշակերտներին ասային . ի՞նչու ձեր վարդապետն մաքսաւորներին և մեղաւորներին հետ ուտում է :

12 Բայց Յս երբոր լսեց, նորանց ասաց . կարողներին բժիշկ պէտք չէ, բայց հիւանդներին :

13 Գնացէք սովորեցէք՝ թէ ի՞նչ է (որ կասվի) ողորմութիւն եմ ուզում . և ոչ պատարագ . ինչու որ՝ ես չեմ եկել որ արդարներն կանչեմ, բայց մեղաւորներն :

14 Յայնժամ մատենան առ նա աշակերտքն յովհաննու՝ և ասեն . ընդէ՞ր մե՛ք և փարիսեցիքն պահեմք յաճախ, և քո աշակերտքդ ո՛չ պահեն :

15 Ասէ ցնոսա յս . մի՛ եթէ մտրթ ինչ իցէ մանկանց առաքաաստի սուգ առնուլ՝ մինչ փեսայն ընդ նոսա իցէ . այլ եկեցցեն առուրք՝ յորժամ բարձցի ՚ի նոցանէ փեսայն, և ապա պահեսցեն :

16 Ոչոք արկանէ կապերտանթափ ՚ի վերայ հնացեալ ձորձոց . վի առնու ելանէ ըզլ ըրութիւն նորա ՚ի հանդերձէն, և և՛ս չար պատառուսմի լինի :

17 Եւ ոչ արկանեն գինի նոր ՚ի տիկս հինս . ապա թէ ոչ՝ տիկքն պատառին, և գինին հեղու, և տիկքն կորնչին . այլ արկանեն գինի նոր ՚ի տիկս նորս . և երկոքին պահին^ք :

18 Մինչ դեռ նա զայս խօսէր ընդ նոսա, ահա իշխան մի մատուցեալ երկիր պազանէր նմա՝ և ասէր, դուստր իմ՝ անդևս վախճանեցաւ, այլ՝ ե-

14 Ին ժամանակն յօհաննէսի աշակերտներն նորա մօտ եկին և ատային . ի՞նչու մենք և փարիսեցիքն շատ պառ ենք պահում, և քո աշակերտներդ չեն պահում :

15 Յս նորանց ասաց . միթէ կարելի՞ է որ հարսանիքի տըղայքն սուգ անեն՝ քանի որ փեսայն նորանց հետ է . բայց օրեր կըզան՝ որ փեսայն նորանցից վերկառնվի, և նրանից ետև կըպահեն :

16 Ոչ ով չի մաշած կտրկատանի կտոր հին հագուստի վերայ չի՛ քցիլ . ինչու որ՝ նա էն հին շորի ուժըն էլ կառնէ դուրս կըզնայ . և նորս պատառվածքն էլաւելի չալ կըլինի :

17 Եւ նոր գինին հին տըղերի մէջ չեն լցնիլ . ապա թէ ոչ՝ տըղերն կըպատառվին, և գինին կըթափվի, և տըղերն էլ կըկորչին . բայց նոր գինին նոր տըղերի մէջ կըլցնեն, և երկուքն էլ կըպահին :

18 Դեր քանի որ նա էն խօսումէր նորանց հետ, ահա մին իշխան եկաւ նորան երկրպագութիւն արաւ՝ և ասաց . իմ աղջիկս հիմիկ մեռնելոց վերայ

կեալ դիցեն զձեռն քո 'ի վերայ նորա՝ և կեցցէ :

19 Յարեաւ յս' և գնաց ըզկնիսն աշակերտօքն հանդերձ :

20 Եւ ահա կին մի՝ տեառտես երկոտասանամեայ , մատուցեալ յետոյ մերձեցաւ 'ի դրօշակ հանդերձի նորա :

21 Քանզի ստէր 'ի մտի իւրում , թէ միայն մերձենամ 'ի հանդերձս նորա՝ փրկիմ :

22 Իսկ յս իբրև դարձաւ և ետես զնա , ստէ՝ քաջալերեսոյ դուտոր՝ հաւատք քո կեցուցին զքեզ . և փրկեցաւ կինն 'ի ժամէն յայնմանէ :

23 Իբրև եկն յս 'ի տուն իշխանին , և ետես զփողարուրն՝ և ամբօխ յոյժ , ստէ զընտա՝ 'ի բնոյ գնացէք .

24 Ձի ոչ եթէ մեռեալ է աղջիկդ՝ այլ ննջէ :

25 Եւ ծաղր առնէին զնա . և իբրև ել ամբօխն 'ի բաց , եմուտ՝ կալաւ զձեռանէ նորա և յարեան աղջիկն :

26 Եւ ել համբաւս այս ընդ ամենայն երկիրն ընդ այն :

27 Եւ մինչ դեռ անցանէր ընդ այն յս , զհետ եղեն նո-

է , բայց եկ և քո ձեռքդ նորա վերայ դիր . և կապրի :

19 Յս վերկացաւ և աշակերտներովն գնաց նր ետեւէն :

20 Եւ ահա մին կին , որ տասներկու տարի միշտ արիւն թափելով . ցաւակարէր . մօտ եկաւ՝ և ետեւիցն նորա շորի ծայրին զխպաւ :

21 Ինչուոր՝ իրան մտքումն տուամէր՝ թէ մէտակ նորա շորին զխպիմ՝ կրփրկվիմ :

22 Բայց Յս երբոր յետ դարձաւ և նորան տեսաւ , ասաց . Ժիր կաց ուր դուտոր՝ քո հաւատք քեզ սպրեցրին . և հենց էն ժամն (սահման) կինն ազատվեցաւ :

23 Երբոր Յս եկաւ իշխանի տունն , և տեսաւ փողարուրն և շատ ամբօխ (սուրճ) , նորանց ասաց՝ հեռու գնացէք :

24 Ինչուոր՝ էդ աղջիկդ մեռած չէ , բայց քնած է :

25 Եւ ծաղր էին անում նորա վերայ . և երբոր ամբօխն (սուրճ) հեռացաւ , ներսմտաւ՝ նորա ձեռիցն բռնեց . և աղջիկն վերկացաւ :

26 Եւ էս ձայնս գնաց էն ամէն երկիրն :

27 Եւ ինչ ժամանակ որ Յս էնտեղիցն անցէր կենում ,

րա կոյրք երկու, աղաղակէին
և ասէին. ողորմեաց մեզ որ-
դի դաւթի :

28 Եւ իբրև եկն ՚ի տուն,
մատենն առ նա կոյրքն. և ա-
սէ զնոսա յս. յաւատանք՝ ե-
թէ կարող եմ առնել ձեզ
զայդ. ասեն զնա՝ այն տէր :

29 Յայնժամ մերձեցաւ յաչո
նոցա՝ և ասէ. ըստ հաւատոց
ձերոց եղիցի ձեզ :

30 Եւ բացան աչք նոցա .
և սաստեաց նոցա յս՝ և ա-
սէ . զգոյշ կացէք՝ մի ոք զի-
տասցէ :

31 Եւ նոքա ելեալ՝ համ-
բաւեցին զնա ընդ ամենայն
երկիրն ընդ այն :

32 Եւ յեւանելն նոցա ար-
տաքս, ահա մտառցին առ նա
այր մի համր զիւահար :

33 Եւ յեւանել զիւին՝ խո-
սեցաւ համրն. և զարմացան
ժողովուրդքն՝ և ասեն, թէ
և ոչ երբէք երևեցաւ այս-
պիսի ինչ յիսրայէլի :

34 Իսկ փարիսեցիքն ասէին,
թէ իշխանաւ զիւաց հանէ դա
զլէս :

երկու կոյր աղաղակումէին նո-
րա ետէն՝ և ասում . որդի
դաւթի՝ մեզ ողորմեաց :

58 Եւ երբոր առնն մտաւ,
կուրերն նորա մօտ եկին . և
Յս նորանց ասաց. հաւատնւ-
մէք թէ կարողեմ էդ անել
ձեզ . և նորանք ասացին. հո-
Տէր :

59 Ին ժամանակն նորանց
աչքերին մօտեցաւ՝ և ասաց.
ձեր հաւատալոյն պէս թող
լինի ձեզ :

30 Եւ նորանց աչքերն բաց-
վան. և Յս նորանց սաստեց՝
և ասաց. զգոյշ կացէք . որ
մին մարդ չիմանայ :

31 Եւ նորանք որ դուրս
գնացին, էն ամէն երկրումն
նորա անունըն յայտնի արին :

32 Եւ երբոր նորանք դուրս
էին գնում, ահա մին համր
(լուկ) զիւահար մարդ բե-
րին նորա մօտ :

33 Եւ երբոր դէն դուրս
եկաւ, համր (մարդն) խօսեց.
և ժողովուրդներն զարմացան
և ասացին. իսկի մին ժամա-
նակ իսրայէլի մէջն՝ էսպիսի
բան չի երևեցաւ :

34 Բայց փարիսեցիքն ասում-
էին՝ թէ դա դևերի իշխա-
նովն է հանում զևերըն :

35 Եւ շրջէր յս ընդ ամե-
նայն քաղաքս և ընդ գեղս ,
ուսուցանէր ՚ի ժողովուրդս
նոցա , և քարոզէր զաւետա-
րանն արքայութեան . և բժշ-
կէր զամ ակտս և զամենայն հի-
ւանդուի՛նս ՚ի ժողովրդեանն :

36 Եւ տեսեալ զժողովուրդ-
սըն՝ զթացաւ ՚ի նոսա . զի էին
աշխատեալք և ցրուեալք ի բ-
րև զոչևարս՝ որոց ոչ իցէ
հովիւ :

37 Յայնժամ ստէ ցաշա-
կերտս իւր . հունձք բազում
են՝ և մշակք սակաւ :

38 Արդ՝ աղաչեցէք զտէր
հնձոց՝ զի հանցէ մշակս ՚ի
հունձս իւր :

35 Եւ Յս ամէն քաղաքներն
և զիւղերն մանկէր դալիս՝ նո-
րանց ժողովարանների մէջն
սովորցնումէր՝ և արքայու-
թեան աւետարանն քարոզու-
մէր . և ժողովուրդի միջն ա-
մէն ցաւերըն և ամէն հիւան-
դութիւններըն բժշկումէր :

36 Եւ ժողովուրդներըն որ
տեսաւ՝ խեղճն եկաւ նորանց
վերայ . որ աշխատած և ցրված
էին՝ ինչպէս ոչխարներ որ հո-
վիւ (շօպոս) չունին :

37 Ին ժամանակն իրան ա-
շակերտներին ասաց . հունձքն
շատ են՝ և մշակներն քիչ :

38 Ուրեմն աղաչեցէք հնձի
տիրոջն՝ որ մշակներ ուղար-
կէ իրան հունձն :

ԳԼ . Ժ .

1 Եւ կոչեցեալ առ ինքն
զերկոտասանեսին աշակերտան
իւր , ետ նոցա իշխանութիւն
այսոց պղծոց հանել զնոսա ,
և բժշկել զամենայն ցաւս և
զամենայն հիւանդութիւնս :

2 Եւ առաքելոյն երկոտա-
սանից՝ էին անուանք այսպիկ .
առաջին , սիմոն՝ անուանելն
պետրոս , և անդրէաս եղբայր
նորա :

1 Եւ իրան տասներկու
աշակերտներն իրան մօտ կան-
չեց , և նորանց իշխանութիւն
տուաւ ամէն պղծ դեւերին
վերայ , որ նորանց հանեն . և
ամէն ցաւերըն և ամէն հի-
ւանդութիւններըն բժշկեն :

2 Եւ էն տասներկու առա-
քելոց անուաներն էս էին . ա-
ռաջինն սիմոն՝ պետրոս կոչ-
վածն , և նորա եղբայր անդ-
րէասն :

3 Յակովբոս զեբեդեայ, և յովհաննէս եղբայր նորա. փիլիլիպպոս, և բարթողովմէս. թովմաս, և մատթէոս մաքսաւոր. յակովբոս ալփեայ, և զաբէոս՝ որ անուանեցաւն թադէոս :

4 Սիմօն կաննանայի, և յուզա սկարիովտայի՝ որ և մատնեայն զնա :

5 Չնոսա երկոտասանեւրին առաքեաց յս, սրտոռերեաց նոցա և ասէ, ՚ի ճանապարհ հեթանոսայ մի երթայցէք, և ՚ի քաղաք սամարայւոց մի մտանիցէք :

6 Այլ երթայք առաւել առ ոչխորսն կորուսեալս տան իւրայցլի :

7 Եւ իբրև երթայցէք՝ քարոզեցէք և ասացէք, թէ մերձեալ է արքայուի երկնից :

8 Չհիւանդս բժշկեցէք, զբորոտս սրբեցէք, զլեւս հանէք. ձրի առէք՝ և ձրի տուրք :

9 Մի ստանայք ոսկի, և մի արծաթ, և մի պղինձ ՚ի զօտիս ձեր :

10 Մի պարկ ՚ի ճանապարհ և մի նրկուս հանդերձս. մի

3 Յակօբոս զեբեդեանն, և նորա եղբայր յօհաննէսն. փիլիպպոս և բարդողովմէս՝ թօմաս և մատթէոս մաքսաւորն (հիւսրոսիս). յակօբոս ալփեանն. և զէբէոսն որ թադէոս կոչվեցաւ :

4 Սիմօն կանանայի՛ն՝ և յուզայ իսկարիօտայի՛ն՝ նա, որ մատնեց նորան :

5 Ես տասներկուսին Յսուս առաքեաց, նորանց հրամանս տուաւ և ասաց. հեթանոսների ճանապարհն չի դնաք. և սամարայոց քաղաքն չի՛ մտնէք :

6 Բայց աւելի դնայէք իւրայցլի տան կորած ոչխարներին մօտ :

7 Եւ իբր կրկնաք, քարոզեցէք և ասացէք. թէ երկնքի արքայու թիւնն մօտացել է :

8 Հիւանդներըն բժշկեցէք. բորոտներըն սրբեցէք. դեերն հանեցէք. առանց փողի առելէք՝ առանց փողի տուէք :

9 Աւեր չի՛ առնէք ոչ ոսկի՛ և ոչ արծաթ, և ոչ պղինձէ փող ձեր զօտիկներու ֆ :

10 Ոչ ճանապարհի պարկ և ոչ նրկուս հագուստ՝ ոչ կօ-

կոշիկս , մի ցուպ . զի արժա-
նի է մշտին կերակրոյ իւրում :

11 Յոր քաղաք մտանիցէք
կամ 'ի գեղ , հարցանիցէք
թէ ո՞ր է 'ի նմա արժանի . և
անդ լինիջիք մինչև ելանիցէք
անտի :

12 Եւ իբրև մտանիցէք 'ի
տունն , ողջոյն տաջիք նմա՝
և առասջիք , ողջոյն տանս
այսմիկ :

13 Եթէ իցէ տունն արժա-
նի, եկեսցէ ողջոյնն ձեր 'ի վե-
րայ նորա . ապա թէ ոչ իցէ
արժանի , ողջոյնն ձեր առ ձեզ
դարձցի :

14 Եւ որ ոչ ընկալցի զձեզ՝
և ոչ լուիցէ բանից ձերոց,
իբրև ելանիցէք 'ի քաղաքէն
յայնմանէ , թօթափեսջիք
զփոշին յոտից ձերոց :

15 Ամէն ստեմ ձեզ՝ դիւ-
րագոյն լիցի երկրին սողով-
մացւոց և դոմորացւոց յառու-
րըն դատաստանի , քան քա-
ղաքին այսմիկ :

16 Եւ հաւասնիկ ես առքեմ
ձեզ իբրև զոչխորս 'ի մէջ
գայլոց . եղերո՞ւք այսուհետև
խորագէտք իբրև զօձս , և մի-
ամիտք իբրև զաղաւնիս :

17 Չգոյշ լինիջիք 'ի մարդ-

շիկ՝ ոչ գուազան . ինչուոր՝
մշտին իրան կերակրին արժա-
նի է :

11 Ո՛ր քաղաք՝ կամ (որ)
զեղ որ մանէք, հարցրէք՝ թէ
նորանում ո՞վ է արժանի, և
հետեղ կացէք՝ մինչև որ հն-
տեղից դուրս դնաք :

12 Եւ երբոր տունն կը-
մանէք, ողջոյն տուէք նորան և
առասցէք, ողջոյն էս տանս :

13 Թէ որ հն տունն ար-
ժանի է , ձեր ողջոյնն նորա
վերայ կըգայ . բայց թէ որ
արժանի չէ՛ , ձեր ողջոյնն յեա-
կըդառնայ զէպի ձեզ :

14 Եւ ո՞վ որ ձեզ չի՛ ըն-
դունի՝ և ձեր խօսքին ահանջ չի
դնէ, երբոր հն տանիցն կամ
հն քաղաքիցն դուրս դնաք, ձեր
ոտներիցն փոշին թօփ տուէք :

15 Շճմարիտըն ասումեմ
ձեզ , որ սօդօմացոց և դօմօ-
րացոց երկրին համար աւելի
հեշտ կըլինի դատաստանի օ-
րուքն՝ քան հն քաղաքին :

16 Եւ հո՞ւ ես ուղարկումեմ
ձեզ ինչպէս ոչխարներ գայլե-
րի մէջն . սրահամար խորա-
գէտ էլէք՝ ինչպէս օձերն, և
միամիտ՝ ինչպէս աղաւնիքն :

17 Չգոյշ կացէք Մարդ-

կանէ . զի մատնեսցեն զձեզ յատեանս , և 'ի ժողովուրդս լուրեանց տանջեսցեն զձեզ :

18 Եւ առաջի դատաւորաց և թաղաւորաց տանխցին զձեզ վասն իմ , 'ի վկայութիւն նոցա՝ և հեթանոսաց :

19 Այլ յորժամ մատնիցեն զձեզ , մի հոգացէք՝ թէ որ սկսուի կամ զինչ խօսիցիք . զի տացի ձեզ 'ի ժամուն յայնմիկ զինչ խօսիցիք :

20 Ձի ոչ եթէ դուք իցէք որ խօսիցիքն , այլ հոգին հօր ձերոյ՝ որ խօսիցի 'ի ձեզ :

21 Մատնեսցէ եղբայր զեղբայր 'ի մահ , և հայր՝ զորդի . յառնիցեն որդիք 'ի վերայ հարց՝ և սպանանիցեն զնոսա :

22 Եւ եղիջիք տեսցեալք յամենեցունց վասն անուան իմոյ . իսկ որ համբերեսցէ 'ի սպառ , նա կեցցէ :

23 Եւ յորժամ հալածիցեն զձեզ 'ի քաղաքիս յայտիկ՝ փախիջիք յոյլ . և եթէ յայնմանէ հալածիցեն զձեզ՝ փախիջիք 'ի միւսն . ամէն ասեմ ձեզ , ոչ սպառեսջիք զքաղաքս

կանցից . ինչուոր ձեզ դատաւորան կրքաշեն և իրանց ժողովարանների մէջն կըտանջեն ձեզ :

18 Եւ դատաւորների և թաղաւորների առաջն կըտանին ձեզ իմ պատճառովն որ (ինձ համար) նորանց և հեթանոսներին վկայուի լինի :

19 Բայց երբոր կըմտանեն ձեզ , հոգս չի՛ անէք՝ թէ ի՞նչ սկսուի կամ ինչ սխալ խօսիք . ինչուոր՝ հենցէն ժամուսն (« հասուն ») կըտրվի ձեզ ինչ որ սխալ խօսիք :

20 Պատճառնոր՝ չէ՛ թէ դուք էք որ կըխօսիք , բայց ձեր հօր հոգին է որ ձեզ անուամ կըխօսի :

21 Եղբայրն եղբօրըն մահու կըմտանէ , և հայրն որդոյն . որդիքն վերկրկենան իրանց հօր վերայ՝ և նորանց կըսպանեն :

22 Եւ ամէնին տեսլի կըլինիք իմ անունիս համար . բայց ով որ կըհամբերէ մինչև վերջն՝ նա կապրի :

23 Եւ երբոր էս քաղաքումս հալածեն ձեզ , փախէք ուրիշն . և թէ որ նորանից էլ հալածեն ձեզ , փախէք էն մէկէն : Ղշմարտաւորն ասուեմ ձեզ , որ չէք վերջացնել իս

խորայելի՛ մինչև եկեսցէ որ-
դի մարդոց :

24 Ո՛չ է աշակերտ առաւել
քան զվարդապետ, և ոչ ծա-
ռայ քան զտէր իւր :

25 Շո՛տ իցէ աշակերտին՝
եթէ եզիցի իբրև զվարդա-
պետ իւր, և ծառային՝ իբրև
զտէր իւր: Եթէ զտանուտէրն
բէեզգեբուղ կոչեցին, որչափ
ևս առաւել զընտանիս նորա :

26 Ի՞նչ այսուհետև երկնչի-
ցիք ՚ի նոցանէ . զի ոչ ինչ է
՚ի ծածուկ՝ որ ոչ յայանեսցի,
և գաղանի՛ որ ոչ ծանիցի :

27 Ձ որ սսեմ՝ ձեզ ՚ի խա-
ւարի՛ սասցէք ՚ի լոյս . և զոր
լսիցէք յունկանէ՛ քարոզե-
ցէք ՚ի վերայ տանեաց :

28 Եւ մի՛ երկնչիք յայնցա-
նէ՛ որ սպանանեն զմարմին, և
զողի ոչ կարեն սպանանել .
այլ երկերուք դուք առաւել
յայնմանէ՛ որ կարողն է զողի
և զմարմին՝ կորուսանել ՚ի
զեհենի :

29 Ո՛չ ապաքէն երկու ճըն-
ճզուկք դանդի միջ վաճա-
ռին, և մի ՚ի նոցանէ յերկիր
ոչ անկցի առանց հօր ձերոց :

30 Այլ ձեր՝ և ամենայն իսկ

լայելի քաղաքներըն՝ մինչև
որդին մարդոց կըգայ :

24 Աշակերտն վարպետիցն
աւելի չէ, և ոչ էլ ծառայն
իրան տէրիցն :

25 Բաւական է՝ թէ աշա-
կերտն իրան վարպետի նման
լինի . և ծառայն՝ իրան տե-
րոջ նման : Թէ որ տանու-
տէրըն բէեզգեբուղ ասացին,
այ՞մ որքան աւելի նորա ըն-
տանիքըն :

26 Սրահամար չի՛ վախենաք
նորանցից . ինչուոր՝ իսկի ծա-
ծուկ բան չի կայ՝ որ յայտնի
չի լինի . և թաքուռ բան՝ որ
չիմացվի :

27 Ինչ որ խաւարումն ա-
սումեմ՝ ձեզ, լուսի մէջն ա-
սացէք . և ինչ որ տկանջում
լսումէք՝ արներին վերայ քա-
րոզեցէք :

28 Ձի՛ վախենաք նորան-
ցից՝ որ մարմինըն սպանումեն
և հողին կարող չեն սպանել .
բայց աւելի վախեցէք նորա-
նից՝ որ կարող է հողին և
մարմինըն կորցնել դժոխքի
մէջն :

29 Չէ՞ որ երկու ճիտ մին
դանկի ծախվին . և նորանցից
մինն չի՛ ընկնիլ գետինն ա-
ռանց ձեր հօրն :

30 Բայց ձեր զլսի ամէն մա-

հեր զլևոյ թուեալ է :

31 Եւ արդ՝ մի երկնչիցիք՝ զի լաւ էք քան զբազում ճշն- ճղուկս :

32 Ամենայն որ խոստովա- նեայի յիս առաջի մարդկան , խոստովանեցից և ես զնմանէ առաջի հօր իմոյ որ յերկինս սըն է :

33 Եւ որ ուրաայի զիս ա- ռաջի մարդկան , ուրայոյց և ես զնա առաջի հօր իմոյ՝ որ յերկինս է :

34 Մի համարէք եթէ եկի արկանել խաղաղութիւն յեր- կիր . ոչ եկի արկանել խաղա- ղութիւն , այլ սուր :

35 Քանզի եկի քակել զայր՝ ՚ի հօրէ իւրմէ , և զբոսոր ՚ի մօրէ , և զհարսն ՚ի սկեսրէ իւրմէ :

36 Եւ թշնամիք առն՝ ըն- տանիք իւր :

37 Որ սիրէ զհայր կամ ըղ- մայր առաւել քան զիս , ոչ է ինձ արժանի . և որ սիրէ զուս- տըր կա՛ր զբոսոր առաւել քան զիս , չէ՛ ինձ արժանի :

38 Եւ որ ոչ առնու զխնչ իւր՝ և զայ զինի իմ , չէ՛ ինձ արժանի :

39 Որ գտանէ զանձն իւր՝

զերն էլ համարիած է :

31 Ուրեմն չի՛ վախենաք . ինչ- չուոր՝ դուք աւելի լաւ էք քան շատ ծըտերն :

32 Ամէն ո՛վ որ ինձ մարդ- կանց առաջին կըդաւանէ . ես էլ նորան կըդաւանեմ իմ հօրս առաջին որ երկնքուսն է :

33 Եւ ո՛վ որ ինձ կուրանայ մարդկանց առաջին՝ ես էլ նո- րան կուրանամ իմ հօրս առաջին՝ որ երկնքուսն է :

34 Չի կարծէք թէ եկել է մ երկրիս վերայ խաղաղու- թիւն քցել , չեմ եկել խաղա- ղութիւն քցել , բայց սուր :

35 Պատճառնոր՝ եկի որ մարդըն իրան հօրիցն , և աղ- ջիկըն իրան մօրիցն , և հարս սըն իրան սկեսուրիցն բաժա- նեմ :

36 Եւ մարդոյ թշնամինե- րըն իրան ընտանիքն կըլինին :

37 Ո՛վ որ հայրն կամ մայ- րըն ինձանից աւելի կըսիրէ , նա ինձ արժանի չէ՛ . և ո՛վ որ իրան որդին կամ աղջիկըն ինչ- ձանից աւելի կըսիրէ , նա ինձ արժանի չէ՛ :

38 Եւ ո՛վ որ իրան խաչըն չառնէ և իմ ետեւէս դայ , նա ինձ արժանի չէ՛ :

39 Ո՛վ որ իրան անձըն զըս-

կորուսցէ զնա, և որ կորցս զանձն իւր վասն իմ, գոցէ զնա :

40 Որ ընդունի զձեզ՝ զնա ընդունի, և որ զնա ընդունի՝ ընդունի զառաքելն իմ :

41 Որ ընդունի զմարգարէ յանուն մարգարէի, զվարձս մարգարէի առցէ . և որ ընդունի զարգար յանուն արգարցի՝ զվարձս արգարցի առցէ :

42 Եւ որ արքուսցէ միում ՚ի փոքրկանցս յայցոյանէ բաժակ մի ջուր ցուրա միայն՝ յանուն աշակերտի, ամէն սանմ ձեզ, ոչ կորուսցէ զվարձս իւր :

ԳԼ • ԺԱ •

1 Եւ եղև եբրև կատարեաց յս զպատուէր երկուսանից աշակերտացն իւրոց, գնաց անտի քարոզել և ուսուցանել ՚ի քաղաքս նոցա :

2 Իսկ յովհաննէս իբրև լուաւ ՚ի բանտին զգործսն քսի, առաքեաց ՚ի ձեռն աշակերտաց իւրոց :

3 Եւ ասէ ցնա. դձև ես որ

նումէ՝ կըկորցնէ նորան, և ով որ իրան անձնն ինձ համար կորցրուց, կըզանէ նրան :

40 Ով որ ձեզ կընդունի՝ ինձ կընդունի . և ով որ ինձ կընդունի, իմ ուղարկողն կընդունի :

41 Ով որ մարգարէ կընդունի մարգարէի անունովն՝ նա մարգարէի վարձք կառնէ . և ով որ արգարը կընդունի արգարի անունովն՝ արգարի վարձք կառնէ :

42 Եւ ով որ էս փոքրնէրիցս մընին՝ մէնակ մին աման ցուրտ ջուր խմայցնէ աշակերտի անունովն, ճշմարիտըն սուսմմ ձեզ, նա չի՛ կորցնի իրան վարձքըն :

1 Եւ էլաւ եբբոր Յս իրան ասաներկու աշակերտներ ի պատուիրանքներն վերջացրուց, էստեղիցն գնաց նրանց քաղաքներումն քարոզաւուց և սովորցնելուց համար :

2 Բայց յօհաննէս եբբոր բանտումն (զընասանս) քսի գործքերն լսեց, իրան աշակերտների ձեռովն ուղարկեց :

3 Եւ նորան ասաց . դձև

գալոյն ես, եթէ այլում ակն կայցուք :

4 Պատասխանի ետ յս՝ և ասէ ցնոսա . գնայէք պատմեցէք յովհաննու՝ զոր լուայք և տեսէք :

5 Այլք՝ տեսանեն, կազք՝ գնան, բորոտք՝ սրբին, և խուլք լսեն, և մեռեալք յառնեն, և աղքատք աւետարանին :

6 Եւ երանեալ է՝ որ ոչ գայթազդեսցի յիս :

7 Եւ իբրև նոքա գնային, սկսաւ յիսուս ասել ցժողովուրդսն զյովհաննէ . զի՞նչ ելէք տեսանել յանապատին . եղե՞զն շարժուն ՚ի հողմց :

8 Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել, մա՞րդ ՚ի հանդերձս փափկուէ զարդարեալ . ահաւտնիկ որ զփափուկսն զգեցեալ են՝ ՚ի տունս թագաւորաց են :

9 Այլ զի՞նչ ելէք տեսանել . մարդարէ՞ . այո՛ . ասեմ ձեզ, և առաւել ևս քան ըզմարդարէ :

10 Զի նո՛ս է՝ վասն որոյ գրեալն է . ահա ես առաքե-

աւ էն որ պէտք է գաս, թէ ուրեշի սպասենք :

4 Յս պատասխան տուաւ և նորանց ասաց . զընայէք՝ յօհաննէսին պատմեցէք . ինչ որ լսեցիք և տեսիք :

5 Աուրերն տեսնումեն, կազերն գնումեն . բորոտներն սրբովումեն . խուլերն (սառէրն) լսումեն, մեռելներն յարուէն առնում, և աղքատներն աւետարան է քարոզվում :

6 Եւ երանելի է նա, որ ինձ վերայ չի՛ գայթակղվի :

7 Բայց երբ որ նորանք գնացին, Յս սկսեց ժողովուրդներին ասել յօհաննէսին համար . (դուք) դուրս գնացիք ի՞նչ տեսնել անապատումն (չէօղտն) . եղևրբն (դասիշքն)՝ որ քամուցն շարժվումէ :

8 Ապա ի՞նչ տեսնել դուրս գնացիք, մա՞րդ փափուկ շրթերով զարդարված . ահա նրնք որ փափուկ հագած են՝ թագաւորաց տներուքն են :

9 Ուրեմն (դուք) ի՞նչ տեսնել դուրս գնացիք . մարդարէ՞՞ իրաւի ասումեմ ձեզ, որ մարդարէից էլ շատ աւելի է :

10 Ինչու որ՝ նա է էն՝ որ նորա համար գրված է . ահա ես

ցից զհրեշտակ իմ առաջի երեսաց քոց , որ պատրաստեսցէ զճանապարհ քո առաջի քոյն :

11 Լ՛մէն ստեմ՝ ձեզ . չէ՛ յարուցեալ ՚ի ծնունդս կանանց մեծ քան զյովհաննէս մկրտիչ . բայց փոքրիկն յարքայայուէ երկնից մե՛ծ է քան զնա :

12 Բայց յաւուրցն յովհաննու մկրտչի մինչև ցայժմ , արքայութիւն երկնից բռնադատի , և բռնուք յափշտակեն զնա :

13 Քանզի ամենայն օրէնք և մարգարէք մինչև յովհան մարգարէացան :

14 Եւ թէ կամիք ընդունել՝ նա է եղիա՝ որ գալոցն է :

15 Որ ունիցի աղանջո լսելոյ՝ լուիցէ :

16 Ո՞ւմ նմանեցուցից զազգըս զայս . նման է մանկաւոյ՝ որ նստիցին ՚ի հրապարակս , կարդայցեն զընկերս իւրեանց ,

17 Եւ ասիցեն . փողս հարաք ձեզ՝ և ոչ կաքաւեցէք , ողբացաք ձեզ՝ և ոչ կոծեցարուք :

18 Եկն յովհաննէս , ոչ ուտէր և ոչ ըմպէր . և ասեն՝

իմ հրեշտակըս կուղորկեմք երեսիդ առաջին , որ քո առաջիդ քո ճանապարհըն պատրաստէ :

11 Ղըմարիտըն ստուեմ՝ ձեզ՝ որ կանանց ծնվածների մէջն աւելի մեծ առաջեկած չէ . քան յօհաննէս մկրտիչն . բայց երկնքի արքայութեան միջի փոքրն նորանից մեծ է :

12 Բայց յօհաննէս մկրտչի օրերիցն մինչև հիմիկ երկնքի արքայութիւն ուժով առնվումէ՝ և ուժովներն յափշտակումեն նորան :

13 Ինչու որ՝ ամէն օրէնքն և մարգարէքն մինչև յօհաննէսն մարգարէացան :

14 Եւ թէ կամենաք ընդունել , նա է եղիան՝ որ պէտք էր գայ :

15 Ո՞վ որ լսելոյ աղանջ ունի՝ թող լսէ :

16 Ո՞ւմ նմանեցնեմ էս ազգըս . էն աղայոցն նման է՝ որ փողոցներումն նստին և իրանց ընկերներին կանչեն :

17 Եւ ասեն . փող փչեցինք ձեզ համար՝ և պար չի՛ եկիք . ողբ արինք ձեզ համար՝ և լազ չէլաք :

18 Յօհաննէսն եկաւ , ոչ ուտումէր և ոչ լսումէր՝ և

դե՛լ գոյ ՚ի նմա :

19 Եկն որդի մարդոց՝ ուտէ և ըմպէ, և ստեն, ահա այր կերող և արբեցող, բարեկամ մարտաւարաց և մեղաւորաց, և արդարացուն իմաստութիւն յորդոց իւրոց :

20 Յայնժամ սկսաւ նախատել զքաղաքսն՝ յորս եղեն բազում զօրութիւնք նորա, և ոչ ապաշխարեցին :

21 Ասի քեզ քորազին, վայրեզ բեթսայիդա. զի եթէ ՚ի տիւրոս և ՚ի սիտոֆն եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ ՚ի ձեզ եղեն, վաղու ևս արդեօք խորդով և մոխրով ապաշխարեալ էր :

22 Բայց ասեմ ձեզ. դիւրագոյն լիցի երկրին տիւրոսի և սիգոֆնի յաւուրն ՚դատաստանի՝ քան ձեզ :

23 Եւ դու կանխաւնաում, մի մինչև յերկինս բարձրացիս. այլ մինչև ՚ի դժոխս իջցիս. զի եթէ ՚ի սողոմ եղեալ էին զօրութիւնքն՝ որ եղեն ՚ի քեզ, ապաքէն կալին ևս մինչև ցայս օր :

24 Բայց ասեմ ձեզ՝ եթէ երկրին սողովմացոց դիւրա-

ստումեն՝ դե կայ նորանում :

19 Որդին մարդոց եկաւ՝ ուտումէ և խմումէ, և ստումեն. ահա ուտող և խմող մարդ, մարտաւորների (հիւսթիւ-սչինէրի) և մեղաւորների բարեկամ և իմաստունն արդար դատվեցաւ իրան որդիքներիցն :

20 Ինչժամանակն սկսեց նախատինք տալէն քաղաքներին՝ ուր որ նորա շատ հրաշքներն էլան՝ և չի՛ ապաշխարեցին :

21 Ասի քեզ քորազին. վայրեզ բեթսայիդա. ինչուոր եթէ տիւրոսի և սիգոֆնի մէջն էլած էին էն հրաշքներն որ ձեր մէջն էլան, շատ կանուխ քրձով (ճաղի շորոջ) և մոխրով ապաշխարել էին :

22 Բայց ասումեմ ձեզ, դատաստանի օրումն աւելի հեշտ կըլինի տիւրոսի և սիգոֆնի երկրին համար՝ քան ձեզ :

23 Եւ դու կանխաւնայում մինչև երկինքն չի՛ բարձրանաս, բայց մինչև դժոխքն կը ցածանաս : Ինչուոր՝ եթէ սողոմի մէջն էլած էին էն հրաշքներն՝ որ քեզանում էլան, ուղորդ է որ մինչև էսօր դեռ մնումէին :

24 Բայց ասումեմ ձեզ, որ դատաստանի օրումն սողոմա-

դնին լիցի յառուրն զատաստանի՝ քան քեզ :

25 Յայնմ ժամանակի պատասխանի ետ յս՝ և սսէ . գոհատամ զքէն հայր՝ աէր երկնի և երկրի . զի ծածկեցեր զայս յիմաստնոյ և ՚ի գիտնոյ , և յայսնեցե՛ր տղայոյ :

26 Այս հայր . զի սյապէս հաճոյ եղև առաջի քոյ :

27 Ամենայն ինչ տուաւ ինձ ՚ի հօրէ իմմէ . և ոչ ոք ճանաչէ զորդի՛ եթէ ոչ հայր . և ոչ զհայր որ ճանաչէ՛ եթէ ոչ որդի, և ում որդին կամիցի յայտնել :

28 Եկոյք առիս ամենայն վատտակեալք և բեռնաւորք , և ես հանգուցից զձեզ :

29 Առէք զլուծ իմ ՚ի ձեզ , և ուսարուք յինէն՝ զի հեզ եմ և խոնորհ սրտիւ . և զըաջիք հանգիստ անձանց ձերոյ :

30 Ձի լուծ իմ քողցր է , և բեռն իմ փոքրոզի :

ԳԼ .

1 Յայնժամ գնաց յս ընդ

ցոյ երկրին համար աւելի հեշտ կըլինի քան ձեզ :

25 Ին ժամանակն Յս պատասխան տուաւ և սասց . գոհատամ քեզանից . ով հայր երկնի և երկրի Տէր . որ իմաստուններիցն և զիտուններին էս բանըս ծածկեցիր՝ և տղաներին յայտնեցեր :

26 Ի՛սպէս է ով հայր . ինչու որ՝ հսպէս հաճոյ էլաւ քո առաջիդ :

27 Ամէն բան ինձ տըվլաւ իմ հօրիցն . և ոչ ով չի՛ ճանաչում որդոյն . բայց միայն հայրն . և ոչ ով չի՛ ճանաչում հօրըն՝ բայց միայն որդին . և ում որ որդին կամենայ յայտնել :

28 Ինձ մօտ եկէք՝ ամէն վատտակածներ և բեռնաւորներ , և ես հանգիստ կըտամ ձեզ :

29 Իմ լուծըս ձեզ վերայ առէք , և ինձանից ստիղբեցէք . ինչու որ՝ ես հեզահօզի եմ և սրտովս խոնորհ . և ձեր անձին համար հանգստութիւն կըզանէք :

30 Ինչու որ՝ իմ լուծս քողցր է , և իմ բերս թեթև է :

ԺԲ .

1 Ին ժամանակն Յս շա-

արտորայսն նոցա ՚ի շաբաթու . և աշակերտքն նորա քաղցեան, և սկսան հասկ կորզել և ուտել :

2 Փարխեցիքն իբրև տեղին՝ ստեն ցնա . ահաւանիկ աշակերտքն քո գործեն, զորնչ է արժան գործել ՚ի շաբաթու :

3 Եւ նա սսէ ցնոսա . ոչ էցէ ընթերցեալ ձեր՝ զորարձր դաւիթ, յորժամ քաղցեաւն, և որ ընդ նմայն էին :

4 Չ իմրդ եմուտ ՚ի տունըն իմ և եկեր զհաց զառաջաւորութեանն . զորնչ էր օրէն նմա ուտել, և ոչ՝ օրոց ընդ նմայն էին, բայց միայն քահանայից :

5 Աամ թէ չիցէ՝ ընթերցեալ յօրէնս, զի ՚ի շաբաթս քահանայքն՝ ՚ի տաճարին պղծեն զշաբաթն, և անմեղք են :

6 Բայց սսեմ ձեզ՝ զի մեծքան զտաճարն է սստ :

7 Եւ եթէ զխտէիք զինչ է՝ զողորմութիւն կամիմ՝ և ոչ զզոհ . ապա ոչ դատապարտէիք դուք զանպօրտորն :

բաթ օրումն գնաց նորանց արտերի մէջն, և նորա աշակերտներն սովեցին, և սկսեցին հասկ պոկել և ուտել :

2 Երբոր փարխեցիքն տեղին՝ նորան սսային . ահա՛ քո աշակերտներդ բան են անում որ արժան չէ շաբաթ օրումն անել :

3 Նա էլ սսաց նորանց դուք չէ՞ք կարգացել էն՝ որ դաւիթն արաւ էն ժամանակն որ ինքն սովեց . և նորանք էլ որ նորա հետ էին :

4 Թէ ինչպէս մտաւ Այտունն՝ և առաջաւորութեան հացըն (Աստուծոյ սէղանին մէջս դրած հացքն) կերաւ . որ օրէնք չէր նորան ուտել, և ոչ էլ նորանց որ նորա հետ էին, բայց միայն քահանայից :

5 Աամ թէ՛ չէ՞ք կարգացել օրէնքումն, որ քահանայքըն շաբաթ օրերումն տաճարի մէջն շաբաթըն պղծումն և մեղք չէ՛ նորանց :

6 Բայց ստուեմ ձեզ, որ տաճարիցըն էլ մեծն է էստեղ :

7 Եւ թէ որ զխտէիք ինչ է էն բանն՝ թէ ողորմութիւն եմ ուզում և ոչ թէ պատարադ, դուք չէիք դատապարտիլ էն անմեղներն :

8 Ձի աէր է շաբաթու՝
որդին մարդոյ :

9 Եւ զնայեալ անտի յս,
եկն ՚ի ժողովուրդն նոցա :

10 Եւ անդ էր անժամբ՝ որոյ
ձեռն իւր գօսացեալ էր. հար-
ցին ցնա՝ և ասեն, եթէ պարտ
իցէ ՚ի շաբաթու բժշկել. զի
չարախօսեսցեն զնմանէ :

11 Եւ նա՝ ասէ ցնոսա . ո՛վ
իցէ ՚ի ձէնջ մարդ՝ որոյ իցէ
ոչխար մի, և անկանիցի պն՝ ՚ի
խորխորատ ՚ի շաբաթու . մի
թէ ոչ ունիցի և յարուցանի-
ցէ զնա :

12 Իսկ արդ՝ զնա փ ևս՝ ա-
ռաւել է մարդ քան զոչխար,
սպա ուրեմն պարտ է ՚ի շա-
բաթու բարին գործել :

13 Յայնժամ ասէ ցայրն .
ձգեա՛ զձեռն քո, և նա ձը-
գեաց՝ և եղև ո՛ղջ իբրև ըզ-
մուսն :

14 Իսկ փարիսեցիքն ելեալ
արտաքս խորհուրդ արարին
զնմանէ՝ թէ զնա պէտք կորուս-
ցեն զնա :

15 Եւ յս իբրև գիտաց,
մեկնեցաւ անտի . և գնացին
զհետ նորա ժողովուրդք բա-
զումք, և բժշկեաց զամենե-
սեան :

8 Ինչուոր՝ շաբաթու աէ-
րըն՝ որդին մարդոյ է :

9 Եւ Յս կնտեղից գնաց՝
եկաւ նորանց ժողովարանի
մէջ :

10 Եւ կնտեղ մին մարդ
կար՝ որ նորա ձեռն չորացած
էր. նրն հարցրին և ասացին.
Թէ շաբաթ օրուսն պէտք
է բժշկութիւն անել . որ
նորանից չարախօսեն :

11 Եւ նա ասաց նորանց. ո՛վ
է ձեզանից էն մարդն՝ որ մին
ոչխար ունենայ և էն ընկնի
փոսի մէջ շաբաթ օրուսն. մի-
թէ չի՞ բռնիլ նորան և վեր-
կացնիլ :

12 Ապա՛ որքան աւելի է
մարդ քան թէ ոչխար . նրա-
համար պէտք է շաբաթ օ-
րուսն բարիք գործել :

13 Ինչ ժամանակն ասաց էն
մարդոցն. ձեռը միկնիլ, նա
էլ մեկնեց. և ողջէլաւ էն մէ-
կէլին պէս :

14 Բայց փարիսեցիքն դուրս
գնացին՝ և նորահամար խոր-
հուրդ արին՝ թէ չպէտք կոր-
ցնեն նորան :

15 Եւ Յս երբոր խմացաւ,
էն տեղից հեռացաւ . և շատ
ժողովուրդներ նորա ետեէն
գնացին՝ և ամէնքըն բժշկեց :

16 Եւ սաստեաց նոցա՝ զի մի յայանեոցին զնմանէ ումեք :

17 Ձի լցցի որ սասցաւն ՚ի ձեռն եսայայ մարդարէի :

18 Ահա մանուկ իմ՝ զոր ընտրեցի, և սիրելի իմ՝ ընդ որ հաճեցաւ անձն իմ. եղից զողի իմ ՚ի վերայ նորա, և բաւուեսս հեթանոսաց պատմեցէ :

19 Ոչ հակառակեսցի՝ և ոչ աղաղակեսցէ, և ոչ չոք լուկցէ ՚ի հրապարակս զբարբաւ նր :

20 Ձեղէգն ջաղջախեալ ոչ փշոնցէ, և զպտորոցին առկայծեալ ոչ շիջուցէ. մինչև հանցէ ՚ի յաղթուածիւն զդատաստանն :

21 Եւ յանուեն նորա հեթանոսք յուսացին :

22 Յայնժամ մատուցաւ առ նա զիւրահար մի կոյր և համբ, և բժշկեաց զնա. որպէս զի համբն և կոյրն խօսիցի և տեսանիցէ :

23 Ձարմացան ամենայն ժողովուրդքն՝ և ասէին. միթէ՛ սօ իցէ Քրիստոսն որդի դաւթի :

24 Բայց փարիսեցիքն իբրև

16 Եւ նորանց սաստեց՝ որ իրանից մին մարդոց բան չի յայանեն :

17 Որ կտտարվի եսայի մարդարէի ձեռովն ասլածն :

18 Ահա իմ մանուկս՝ որ ես ընտրեցի. և իմ սիրելիս՝ որ իմ անձն հաւանել է նորան. իմ հօգիս նորա վերայ կը դնեմ, և հեթանոսներին իրաւունքըն կը պատմէ :

19 (Նա) չի՛ հակառակիլ՝ և չի՛ աղաղակիլ, և փողոցներէ մէջն՝ ոչ ով նորա ձայնըն չի լսիլ :

20 Ձարդված եղէգն (չափշն) չի փշոիլ, և վերջի կայծըն հասած պատրիքըն չի անցկացնիլ. մինչև դատաստանըն զլուսի հանէ յաղթուածիւնով :

21 Եւ նորա անուենին՝ հեթանոսներն յոյս կը դնեն :

22 Ին ժամանակն մին կոյր և համբ (լուկէ) զիւրահար բերին նորա մօտ՝ և նորան բժշկեց Կնպէս որ համբըն և կոյրն խօսեց և տեսաւ :

23 Ամէն ժողովուրդներըն զարմացան և ասումէին. չի՛ նի՞ թէ սո՛ է Քրիստոսն դաւթի որդին :

24 Բայց փարիսեցիքն երբ

իման՝ ասեն . ոչ իւրք հանէ
դա զգեա՝ եթէ ոչ բէեղղե-
բուղաւ իշխանաւն զիւաց :

25 Իբրև գիտաց յս զխոր-
հուրդս նոցա՝ ասէ յնոսս . ա-
մենայն թագաւորութիւն բա-
ժանեալ յանձն իւր՝ աւերի .
և ամենայն քաղաք կամ տուն
բաժանեալ յանձն իւր՝ ոչ
կայցէ :

26 Եւ եթէ ստտանայ զստ-
տանայ հանէ, յանձն իւր բա-
ժանեցաւ . արդ՝ զիւրդ կաց-
ցէ թագաւորութիւն նորա :

27 Եւ եթէ ես բէեղղեբու-
ղաւ հանեմ զգեա՝ որդիքն
ձեր ի՞նչ հանիցեն . վասն այ-
նորիկ նոքս եղիցին ձեր դա-
տաւորք :

28 Ապա եթէ հողաւ ոյ
հանեմ զգեա՝, ուրեմն հա-
մեալ է ՚ի վերայ ձեր արքա-
յութիւն Աստուծոյ :

29 Կամ՝ զիւրդ կարէ ոք
մասնել ՚ի տուն հլօրի՝ և ըզ
դործին նորա յափշտակել .
եթէ ոչ նախ կապիցէ զհօրն
և ապա զտունն նորա յափշ-
տակիցէ :

30 Որ ոչ բնդիս է՝ հակա-

բոր լսելին՝ ստացին , թէ
դա դեւերն ուրիշ բանով չի
հանում՝ բայց միայն բէեղղե-
բուղ դեւերի իշխանի ձեռովն :

25 Երբոր Յս նորանց միա-
քըն իմացաւ , նորանց ստաց ,
ամէն թագաւորութի որ իբան
մէջն բաժանված է՝ կըկոր-
ծանիլ . և ամէն քաղաք կամ
տուն որ իբան մէջն բաժան-
ված է՝ չի մնալ :

26 Եւ թէ որ ստտանայն
ստտանային հանէ , իբան մի-
ջումն բաժանվեցաւ , էլ ինչ
պէս նորա թագաւորութիւնն
կըկենայ :

27 Եւ եթէ ես բէեղղեբու-
ղաւն եմ հանում դեւերն , ա-
պա ձեր որդիքն ինչով կըհա-
նեն . նրահամար նորանք կը-
լինին ձեզ դատաւոր :

28 Ապա թէ որ ես Այ հո-
գովն եմ հանում դեւերն , ու-
րեմն Այ արքայութիւնն ձեզ
վերայ հասել է :

29 Կամ ինչպէս մին մարդ
կարող է զօրաւոր մարդոյ
տունն մանել , և նորա բա-
ներն յափշտակել . թէ որ
առաջ էն զօրաւոր մարդըն
չի կապէ և յետոյ նորա տունն
յափշտակէ :

30 Ով որ ինձ հետ չէ . (նա)

ևսկ իմ է . և որ ոչ ժողովէ
ընդ իս՝ ցրուէ :

31 Ասան այդորիկ սսեմ
ձեզ . ամենայն մեղք և հայհո-
յուլթիւնք թողցին մարդկան,
բայց զհոգւոյն հայհոյուլթիւն
մի թողցի :

32 Եւ որ ոք ստիցէ բան
ղորդուց մարդոյ՝ թողցի նմա .
բայց որ զհոգւոյն սքայ ստիցէ՝
մի թողցի նմա , մի յայսմ աշ-
խարհի , և մի ՚ի հանդերձե-
լումն :

33 Կամ արարէք ծառն բա-
րի՝ և զպտուղ նորա բարի ,
կամ արարէք զծառն չար՝ և
զպտուղ նորա չար . քանզի ՚ի
պտղոյ անտի ծառն ճանաչի :

34 Ծնունդք իժից , զիմորդ
կարիցէք բարիս խօսել՝ որ
չարքէ էք . քանզի ՚ի յաւել-
ուածոյ սրտի խօսի բերան :

35 Մարդ բարի՝ ՚ի բարի
գանձուց սրտի իւրոց հանէ ըզ
բարիս . և մարդ չար՝ ՚ի չար
գանձուց սրտի իւրոց հանէ ըզ
չարիս :

36 Բայց սսեմ ձեզ , թէ
ընդ ամենայն դատարկ բանի
զոր խօսիցին մարդիկ , տացեն

ինձ հակառակ է . և ով որ
ինձ հետ չի՝ ժողովում՝ (նա)
ցըրվումէ :

31 Դրահամար սսուսեմ
ձեզ՝ ամէն մեղք և հայհոյանք
կըթողվին մարդկանց , բայց
հոգոյն դէմ հայհոյանքն չի՝
թողվիլ :

32 Եւ ով որ որդոյն մար-
դոց դէմ բան սսէ՝ կըթողվի
նորան . բայց ով որ սք հո-
գոյն դէմ սսէ , նորան չի՝
թողվիլ , ոչ էս աշխարհ-
քումս՝ և ոչ էն :

33 Կամ ծառն բարի ա-
րէք՝ և նորա պտուղն էլ բա-
րի . կամ ծառն չար արէք՝
և նորա պտուղն էլ չար .
ինչուոր ծառն իրան պտղիցն
կըճանաչվի :

34 Օձի զաւակներ՝ դուք
ի՛նչպէս կարօղ էք բարի բա-
ներ խօսիլ , որ չար էք , ին-
չուոր՝ սրտի աւելացածիցն կը
խօսի բերանն :

35 Բարի մարդն իրան սըր-
տի բարի գանձիցն (խաղնայն-
ցն) բարիք կըհանէ , և չար
մարդն իրան սրտի չար գանձի-
ցն չար կըհանէ :

36 Միայն թէ սսուսեմ ձեզ .
թէ ամէն դատարկ բանի հա-
մար որ մարդէք կըխօսին՝ պա-

Համար յառուրն դատաստանի :

37 Ձի ՚ի բանից քոյ՝ արդարացիս , և ՚ի բանից քոյ՝ պարտաւորեսցիս :

38 Յայնժամ պատասխանի ետուն նմա ոմանք ՚ի դպրայն և ՚ի փարիսեցւոց՝ և տեսն . վանդապետ՝ կամիմք նշան ինչ տեսանե՞լ ՚ի քէն :

39 Նա պատասխանի ետ՝ և առէ ցնոսա . ազգ չար և շնացող նշան խնդրէ . և նշան՝ մի տացի նմա , բայց նշանն յովնանու մարգարէի :

40 Ձի որպէս էր յովնան ՚ի փոր կիտին զերիս տիւս և զերիս գիշերս , նոյնպէս եղիցի և որդի մարդոյ ՚ի սիրտ երկրի զերիս տիւս և զերիս գիշերս :

44 Ա՛րք նինուէացիք յարիցեն ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապարտեսցեն զսա , զի զոջայանն ՚ի քարոզուէն յովնանու . և արդ աւասիկ մե՛ծ քան զյովնանն՝ է սատ :

42 Դշնոյն հարաւոյ յարիցէ ՚ի դատաստանի ընդ ազգիս ընդ այսմիկ՝ և դատապար-

տասխան պիտի տան դատաստանի օրուսն :

37 Ինչուոր՝ քո խօսքերիցդ կարդարանաս , և քո խօսքերիցդ կըդատապարտվիս :

38 Ի՛ն ժամանակն մին քանիսն կարդացողներինցն և փարիսեցիքներինցն պատասխան տուին և ասացին . վարդապետ՝ ուզումես որ քեզանից մին նշան տեսնեմք :

39 Նա պատասխան տուաւ և նորանց ասաց . չար և շնացող ազգն նշան է ուզում , և նշան չի՛ տրվվի՛լ նորան . բայց միայն յօնան մարգարէի նշանըն :

40 Պատճառնոր՝ ինչպէս յօնան երեք օր և երեք գիշեր կէտ ձկան փորուսն էլաւ՝ էնպէս էլ որդին մարդոյ երեք օր և երեք գիշեր երկրի սրտուսն կըլինի :

44 Նինուէացոյ մարդիքն դատաստանուսն վերկրկենան էս ազգիս հետ , և սորան կըդատապարտեն . ինչուոր՝ նրնք յօնանու քարոզութենովն ապաշխարեցին . և հիմիկ ահա յօնանիցն էլ մեծն է էստեղ :

42 Հարաւային երկրի թագուհին դատաստանուսն վերկրկենայ էս ազգիս հետ՝ և սո .

տեսցէ զսա . զի եկն ՚ի ծա-
գաց երկրի լսել զլմաստու-
թիւնն սողովմոնի . և ահա
մե՛ծ քան զսողովմոն՝ է աստ:

43 Այլ յորժամ այսն պիղծ-
եւանիցէ ՚ի մարդոց՝ շրջի ընդ
անջրդին տեղիս, խնդրէ հան-
դիստ՝ և ոչ գտանէ :

44 Յայնժամ ասէ . դարձոյց
՚ի տուն իմ՝ ուստի ելի . և ե-
կել գտանէ պարսպոնք մտք-
քեալ և յարդարեալ :

45 Յայնժամ երթայ և առ-
նու ընդ իւր՝ եօթն այլ այսս
չարագոյնս քան զինքն, և մը-
տեալ բնակէ անդ . և լինի յե-
սին մարդոցն այնորիկ չար
քան զառաջինն . այնպէս եղի-
ցի և ազգիս այսմիկ չարի :

46 Մինչդեռ նա ընդ ժողո-
վուրդսն խօսէր , ահա մայր
նորա և եղբարք նորա կային
արտաքոյ՝ և խնդրէին խօսել
ընդ նմա :

47 Եւ ասէ զմն ցնա , ահա
մայր քո՝ և եղբարք քո՝ կան
արտաքոյ , և խնդրեն խօսել
ընդ քեզ :

րան կըրտատարտէ . ինչու-
որ՝ նա երկրի ծայրիցն եկաւ՝
որ սաղօմօնի խմաստութիւնն
լսէ , և ահա՛ սաղօմօնիցն էլ
մեծն է էստեղ :

43 Բայց ինչ ժամանակ որ
պիղծ դեն դուրս կըրայ մար-
դուցն՝ անջուր տեղերումն
շուռ կըրայ , հանդիստ կըլսըն-
դրէ և չի՛ գտնիլ :

44 Ին ժամանակն կասէ .
յետկըդառնամ իմ տունս՝
որ էնտեղից դուրս եկի . և կը-
գայ նորան կըրտնէ՝ պարսպ՝
սրբված և պարսաստված :

45 Ին ժամանակն կըրնայ
իրանից էլ աւելի չար՝ եօթըն
դե կառնէ իրան հետ , և
կըմտնէ կըբնակիլի էնտեղ . և
էն մարդոց յետինն աւելի
չար կըլինի քան առաջինն .
էսպէս էլ կըլինի էս չար ազ-
գիս :

46 Դեռ քանի որ նա ժողո-
վուրդներին հետ խօսումէր ,
ահա՛ նորա մայրն և նորա եղ-
բարքն դուրսն կանգնել էին՝ և
ուզումէին որ նորահետ խօսին :

47 Եւ մին մարդ նորան ա-
սոց . ահա՛ քո մայրդ և քո
եղբարքդ դուրսն կանգնել են ,
և ուզումն որ քեզ հետ խօ-
սին :

48 Նա պատասխանի ետայն միկ՝ որ ասացն ցնա, և ասէ • ո՞վ է իմ մայր, կամ ո՞վ են իմ եղբարք :

49 Եւ ձգեալ զձեռն իւր յաշակերտանն՝ ասէ • Կհաւատալի մայր իմ և եղբարք իմ :

50 Չի որ անխցի զկամս հօր իմց որ յերկինսն է, նո՞ է իմ եղբայր՝ և քոյր և մայր :

48 Նա պատասխան տուաւ նորան՝ որ ասաց նորան, և ասաց • ո՞վ է իմ մայրս կամ ո՞վ են իմ եղբարքս :

49 Եւ իրան ձեռնն դէպի աշակերտներն մեկնեց՝ և ասաց • Կհաւատալի մայրս և իմ եղբարքս :

50 Ինչուոր՝ ո՞վ որ իմ հօրս կամբքն կըկատարէ որ երկնքուսն է, նո՞ է իմ եղբայրս՝ քոյրս և մայրս :

ԳԼ • ԺԳ •

1 Յաւուր յայնմիկ ելեալ յս ՚ի տանէն՝ նստէր առ ծով եզերն :

2 Եւ ժողովեցան առ նա ժողովուրդք բազումք, մինչև մասնեւ նմա ՚ի նաւն՝ և նըստեւ • և ամենայն ժողովուրդն կայր առ ծովեզերքն :

3 Եւ խօսէր ընդ նոսա բազումս առակօք, և ասէր :

4 Ահսն եւ սերմանահան սերմանեւ • և ՚ի սերմանելն իւրում, էր որ անկաւ առ ճանապարհաւ, և եկն թռչուն երկնից՝ և եկեր զնա :

5 Եւ այլն անկաւ յապառաժի, ուր ոչ գոյր հոգ բազում, և վաղվաղակի բուսաւ •

1 Ինչ որուսն Յս տանիցն դուրս գնաց՝ և ծովի եզերն (չբաղն) մօտ նստեց :

2 Եւ շատ ժողովուրդներ նորա մօտ ժողովեցան մինչև որ նա նաւն մտաւ և նստեց, և ամեն ժողովուրդն ծովի եզրուսն (չբաղն) կար :

3 Եւ նորանց հետ շատ բաներ խօսումէր առակներով և ասումէր :

4 Ահսն մին սերմ ցանօղ մարդ դուրս գնաց որ սերմնն ցանէ, և իրան սերմելոյ ժամանակն՝ մինքանիսն ճանապարհին վր ընկաւ • և երկնքի թռչունն եկաւ և նրն կերաւ :

5 Եւ մէկէն ապառաժի վերայ ընկաւ որտեղոր շատ հող չի՛ կար, և շուտով բու-

առ ՚ի չդոյէ հիւթոյ երկրին՝

6 Ի ծագել արևուն տա-
պացան, և զի ոչ գոյին ար-
մատք չորացաւ :

7 Եւ այլն անկաւ ՚ի մէջ
փրշոց, և ելին փուշքն և հեղ-
ձուցին զնա :

8 Եւ այլն անկաւ յերկիր
բարի, և տայր պտուղ . էր՝
որ հարիւրաւոր, և էր՝ որ
վաթսանաւոր, և էր՝ որ երես-
նուոր :

9 Որ ունիցի ականջս լսե-
լոյ՝ լուիցէ :

10 Եւ մատուցեալ աշա-
կերտքն ասեն ցնա, ընդէ՞ր
առաւիօք խօսիս ընդ նոսա :

11 Նա պատասխանի ետ և
ասէ ցնոսա. քանզի ձեզ տու-
եալ է գիտել զխորհուրդս
արքայութեանն երկնից, և նո-
ցա չէ տուեալ :

12 Ձի ոյր գուցէ՝ տոցի
նմա և յաւելցի, և ոյր ոչն
գուցէ՝ և զոր ունիցին բարձ-
ցի ՚ի նմանէ :

13 Ասան անորիկ առաւիօք
խօսիմ ընդ նոսա. զի տեսա-
նեն՝ և ոչ փեսանեն, և լսեն՝

առ հողի պակասութեն պատ-
ճառովն :

6 Երբոր արեգակն ծագեց,
տաքացաւ . և որովհետև ար-
մատ չունէր՝ չորացաւ :

7 Եւ մէկէն ընկաւ փշերի
մէջն՝ և փշերն դուրս եկին և
խեղդեցին նորան :

8 Եւ մէկէն բարի երկրի
վերայ ընկաւ՝ և պտուղ էր
տալիս . որն հարիւր, և որն
վաթսան, և որն երեսուն :

9 Ով որ լսելոյ ականջ ու-
նի՝ թող լսէ :

10 Եւ աշակերտներն մօտ
եկին՝ և նորան ասացին. ին-
չո՞ւ նորանց հետ առականբով
ես խօսում :

11 Նա պատասխան տուաւ՝
և նորանց ասաց . նրահամար
որ՝ ձեզ տրված է գիտել
երկնքի արքայութեան խոր-
հուրդներն, բայց նորանց
չի՛ տրված :

12 Պատճառն որ՝ ով որ ու-
նի՝ նորան կըտրվի և կաւե-
լանայ . և ով որ չունի, նո-
րանից էն էլ որ ունի վեր-
կանվի :

13 Նրահամար առականբով
եմ խօսում՝ նորանց հետ, որ
տեսնուեն՝ և չեն փեսնում :

և ոչ լսեն, և ոչ առնուեն 'ի միտ :

14 Եւ կատարի առ նոսա մարդարէու թիւնն եսայայ՝ որ տսէ . լսելով լուիջիք՝ և մի ի մտոջիք, և տեսանելով տեսջիք և մի տեսջիք :

15 Ձի թանձրացաւ սիրտ ժողովրդեանս այտրիկ, և ազրնջօք իւրեանց ծանոննս լուան . և զաչա իւրեանց կափուցին, զի մի երբէք տեսցեն աչօք՝ և ակնջօքն լուիցեն՝ և սրտիւքն իմասցին, և դարձցին՝ և բժշկեցինց զնոսա :

16 Բայց ձեր երանի է աչայդ՝ զի տեսանեն, և ակրնջայ ձերոց՝ զի լսեն :

17 Լմէն ասեմ ձեզ . զի բազում մարդարէք և արդարք ցանկացան տեսանել զոր տեսանէքդ՝ և ոչ տեսին, և լսել զոր լսէքդ՝ և ոչ լուան :

18 Եւ արդ՝ լուարնօք դուք զառակ սերմանայանին :

19 Յամենայն է՝ որ լսէ ըզբանն արքայութեան՝ և ոչ սուսու 'ի միտ, զայ չարն՝ և յափշտակէ զսերմանեալն 'ի սիրտ նորա . սյն է՝ որ առ

և լսումեն՝ և չեն լսում, և մտքներն չեն առնում :

14 Եւ եսայեայ մարդարէու թիւնն կատարիլումէ նօբանց վերայ՝ որ ասումէ . լսելով կըլսէք, և չէք իմանալ, և տեսնելով կըտեսնէք, և չէք տեսնիլ :

15 Ինչուոր՝ էս ժողովուրդիս սիրտն թանձրացաւ, և իրանց ականջներովն ծանր լսեցին, և իրանց աչքերըն լսիեցին՝ որ իսկի մին ժամանակ աչքերով չի՛ տեսնեն՝ և ականջներով չի՛ լսեն, և սըրտով չիմանան, և յետ դառնան, և ես նորանց բժշկեմ :

16 Բայց երանի է ձեր աչքերին՝ որ տեսնումեն, և ձեր ականջներին՝ որ լսումեն :

17 Ղշմարիտըն ասումեմ ձեզ, որ շատ մարդարէներ և արդարներ ցանկացան տեսնել էն՝ որ դուք տեսնումէք՝ և չի՛ տեսին . և լսել էն՝ որ դուք լսումէք՝ և չի՛ լսեցին :

18 Եւ հիմիկ լսեցէք դուք սերմ ցանօղի առակըն :

19 Ին ամէնիցն՝ որ արքայութեան բանըն լսումէ և միտքն չի՛ առնում, կըզայ չարն և նորա սրտի մէջ սերմաճըն կըյափշտակէ . սա էն

Ճանապարհաւն սերմանեցաւ :

20 Եւ որ յապառաժին սերմանեցաւ՝ այն է, որ իբրև լսէ զբանն, և վազվազակի խնդուլթեամբ ընդունի զնա :

21 Բայց քանզի ոչ ունի արմատս յինքեան, այլ առ ժամանակ մի է. ՚ի լինել նեղուեն և հալածանաց վտանքան իս՝ վազվազակի դայթազ զին :

22 Իսկ որ ՚ի մէջ փշոյն սերմանեցաւ, այն է՝ որ իբրև լսէ զբանն, և հողք աշխարհիս և պտորանք մեծութեան հեղձուցանեն զբանն, և լինի անպտուղ :

23 Իսկ որ յերկիրն բարի սերմանեցաւ, այն է՝ որ իբրև լսէ զբանն, և ՚ի միտ առնու, և տայ զպտուղ, է՝ որ հարիւր, և է՝ որ վաթսուս, և է՝ որ երեսուն. որ ունիցի տկանջս լսելոյ՝ լուսիցէ :

24 Եւ առակ արկառ նուս՝ և սոսի. նմանեցաւ արքայութիւնն երկնից՝ առն որ սերմանիցէ սերմն բարի յագարակի իւրում :

25 Եւ ՚ի բուն լինել մարդ-

է՝ որ ճանապարհին վերայ սերմվեցաւ :

20 Եւ (էն) որ ապառաժի վերայ սերմվեցաւ՝ նա է, որ երբոր բանըն կըլսէ՝ շուտով ուրախութեամբ կընդունի նորան :

21 Բայց որովհետև արմատ չունի իրան մէջ, քիչ ժամանակ կըճայ. երբոր նեղութիւն և հալածանք կըլինին էն բանին համար, շուտով կըդայթազըզվի :

22 Բայց (էն) որ փշերի մէջն սերմվեցաւ՝ նա է, որ երբոր բանըն կըլսէ, աշխարհքի զբազմունքն և մեծութեան լաբեբայութիւնն էն բանըն խեղդումեն՝ և անպտուղ է լինում :

23 Բայց (էն) որ բարի երկրութեան սերմվեցաւ՝ նա է, որ երբոր բանըն լսումէ՝ (նորան) էլ միտքն է առնում և պտուղ է տալիս. կայ որ հարիւր, և կայ որ վաթսուս, և կայ որ երեսուն :

24 Ուրիշ առակ էլ նրնց առաջին դրաւ և ստայ. երկընքի արքայութիւնն նմանվեցաւ մին մարդոյ՝ որ իրան արտուսն բարի սերմըն ցանեց :

25 Եւ որ ժամանակ մար-

կան , եկն թշնամի նորա , և ցանեաց ՚ի յԵրայ որոմն ՚ի մէջ ցորենոյն և գնաց :

26 Եւ իբրև բուսաւ խոտն և արար պտուղ , ապա երևեցաւ և որոմն :

27 Մատուցել ծառայք տանուտեառնն ասեն ցնա . տէր՝ ոչ սերմն բարի սերմանեցեր յազարակին քում , արդ՝ ուստի՞ ունիցի զորոմն :

28 Եւ նա ասէ ցնոսա . սյր թշնամի արար զայն . ասեն ցնա ծառայքն . կամի՞ս՝ զի երթիցուք քաղեսցուք զայն ՚ի բաց :

29 Եւ նա ասէ ցնոսա . մի . զուցէ մինչ քաղցէր զորոմնն , և զցորեանն ընդ նմին ՚ի բաց խլիցէք :

30 Թո՛ղ տուք երկոցունց աճել ՚ի միասին մինչև ՚ի հունձս . և ՚ի ժամանակի հնձոց ասացից ցհնձօղան . քաղեցէք նախ զորոմնդ , և կապեցէք զայդ խրձունս առ ՚ի յայրել . և զցորեանն ժողովեցէք ՚ի շտեմարանս իմ :

31 Ա՛յլ առակ արկ առ նոսա՝ և ասէ . նման է արքայու թիւն երկնից հառոյ մանանխոյ . զոր առեալ մարդոյ՝

դիքըն քուն էլան , նի թըշնամին եկաւ և ցորենին մէջ որում (քաղհան խոտէք) ցանեց և գնաց :

26 Եւ երբոր խոտն բուսաւ և պտուղ տուաւ՝ ապա որոմն էլ երևեցաւ :

27 Տան տիրոջ ծառաներն եկին նորան ասացին . Տէր՝ չէ՞ որ դու քո արտումն բարի սերմըն սերմեցիր՝ ապա ի՞նչ տեղից է էն որումըն :

28 Նա էլ ասաց նորանց . Թշնամի մարդ է արել էն . ծառաներն ասացին նորան . կամե՞նո՞ւմես որ գնանք էն քաղենք դուքս հանենք :

29 Նա էլ նորանց ասաց . չէ՛ . չի՛ լինի թէ երբոր որումըն քաղէք , ցորենըն էլ նորա հետ դուքս հանէք :

30 Թո՛ղ տուէք որ երկունս միտեղ մեծանան մինչև հունձըն . և հնձի ժամանակն հընձօղներին կասեմ՝ առաջ որումըն քաղեցէք և նորան խուրձ խուրձ կապեցէք այրելոյ համար՝ և ցորենըն ժողովեցէք իմ ամբարներիս մէջն :

31 Մին ուրիշ առակ էլ նորանց առաջին դբաւ՝ և ասաց . երկնքի արքայուին նման է մանանխոյ (խալսալի) հատի՝ որ

սերմանեաց յագարակի իւրում:

32 Որ փոքր է քան զամենայն սերմանիս . և յորժամ աճիցէ, մե՛ծ է քան զամենայն քանջարս . և լինի ծառ՝ մինչև զալ թռչնոց երկնից՝ և հանգչել յոստս նորա :

33 Այլ առակ խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ . նման է արքայութիւն երկնից խմորոց . զոր առեալ կնոջ թաքոյց ՚ի դրիւս երիս ալեր՝ մինչև ամենայն խմորեցաւ :

34 Չայս ամենայն խօսեցաւ յս առակօ՛ք ընդ ժողովուրդսն . և առանց առակի նչինչ խօսէր ընդ նոսա :

35 Ձի լցցի ասացեալն ՚ի մարդարէէ . բացից առակօք զբերան իմ, բղխեցից զծածկեալսն ՚ի սկզբանէ աշխարհի :

36 Յայնժամ թողեալ յս ի զժողովուրդսն՝ եկն ՚ի տուն . մատեան առ նա աշակերտքն՝ և ասեն, մեկնեա՛ մեզ զառակ որոմանցն ագարակի :

37 Նա սլատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա . որ սերմանէ սերմըն բարի՝ է որդի մարդոց :

նորան մին մարդ առաւ՝ և իւրան արտի մէջն սերմեց :

32 Որ ամէն սերմունքիցն փոքր է . և երբոր կաճի, ամէն քանջարի վերայ կըմեծանայ, և ծառ կըլինի՝ մինչև որ երկրիքի թռչուններն դան և նրճըղերին վր զհանգիստ առնեն :

33 Ուրիշ առակ էլ խօսեց նորանց հետ և ասաց . երկիքի արքայութիւն նման է խմորի՝ որ նորան մին կին առաւ՝ և երեք չափ ալիւրի մէջ պահեց, մինչև որ ամէնն էլ խմորվեցաւ :

34 Իս ամէն բաներըս Յս առակներով խօսեց ժողովուրդներին հետ . և առանց առակի բան չէր խօսում նորանց հետ :

35 Որ կատարվի մարդարէի ասլածն՝ թէ առակներով կըբանամ իմ բերանըս՝ և դուրըս կըբղխեմ աշխարհի ըսկըզբիցըն ծածկված բաներըն :

36 Ին ժամանակն Յս ժողովուրդներին թողեց՝ եկաւ տուն . աշակերտներն նր մօտ եկին և ասացին . էն արտի որոմունքի (սաղհամ իսրայէլի) առակըն մեկնի՛ր մեզ :

37 Նա սլատասխան տուաւ և նորանց ասաց . էն բարի սերմըն ցանօղն՝ որդին մարդոց է :

38 Եւ ազարակն աշխարհս է . սերմն բարի՝ նորա են , որ որդիքն արքայութեան են . իսկ որոմն՝ որդիք չարին են :

36 Եւ թշնամին որ վարեաց զայն՝ սատանայ է . և հունձքն կատարած աշխարհիս է . և հնձողքն՝ հրեշտակք են :

40 Որպէս ժողովի որոմն՝ և ՚ի հուր պրի, այնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխարհիս :

44 Աւաբեսցէ որդի մարդոց զհրեշտակս իւր, և ժողովեսցեն յարքայութենէ նորա զամենայն գայթաղութիւնս՝ և զայնոսիկ ոչք գործեն զանօրէնութիւն :

42 Եւ արկեցն զնոսա ՚ի հընոց հրոյ . անդ եղիցի լալ՝ և կրճեւ առամանց :

43 Յայնժամ արդարքն ծագեսցին իբրև զարեգակն յարքայութեան երկնից . որ ունիցի տկանջս լսելոյ՝ լուսիցէ :

44 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից գանձի ծածկելոյ յազարակի, զոր գտեալ մարդոյ՝ թաքոյց . և ՚ի խնդութեանէ անտի երթաց վաճառէ զամենայն ինչ զոր

38 Եւ արտն՝ էս աշխարհքս է . բարի սերմն նորանք են՝ որ արքայութեան որդիք են՝ և որոմն՝ չարի որդիքն են :

39 Եւ թշնամին որ էս սերմեց, սատանայ է . և հունձքն՝ աշխարհքի վերջն է . և հնձողներն՝ հրեշտակներն են :

40 Ինչպէս ոչ որոմն հաւաքովումէ և կրակի մէջ այրուամ, էնպէս էլ աշխարհքի վերջումն կըլինի :

44 Որդին մարդոց իրան հըրեշտակներն կուղարկէ՝ և նո՛ր արքայութենիցն ամէն գայթաղութիւններն կըժողովեն՝ և նորանց էլ՝ որ անօրէնութիւն են գործում :

42 Եւ նորանց կըքցեն կրակի վառան մէջն որ էնտեղ լաց և առամների կըրճատէն կըլինի :

43 Ինչ ժամանակն արդարներն արեգակին պէս կըլուսաւորեն երկնքի արքայուէ մէջն . ո՛վ որ լսելոյ տկանջ ունի՝ թող լսէ :

44 Մինչէլ՝ երկնքի արքայութիւնն նման է մին արտի մէջ սլահալած գանձի (թաքնոյն), ու նորան մին մարդ գտաւ սաւհեց, և ուրախութեանիցն գընումէ ամէն ինչ որ ունի ծա

ուենի, և գնէ զագարակն զայն:

45 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից սուս վաճառականի, որ խնդրուցէ մարգարիտս գեղեցիկս:

46 Եւ գտեալ մի պատուական մարգարիտ՝ երթեալ վաճառեաց զամենայն ինչ զոր ունէր՝ և գնեաց զայն մարգարիտ:

47 Դարձեալ՝ նման է արքայութիւն երկնից ուսականի արկելոյ ՚ի ծով՝ և յամենայն ազգաց ժողովելոյ:

48 Ձոր՝ իբրև լցաւ, հանեալ ՚ի ցամաք, և նստեալ ժողովեցին զբարի բարին յամանս. և զխտանն ՚ի բաց ընկեցին:

49 Ա՛յնպէս եղիցի ՚ի կատարածի աշխարհիս. ելցեն հրեշտակք՝ և մեկնեսցեն զչարս ՚ի միջոյ արդարոց,

50 Եւ արկեցեն զնոսա ՚ի հնոց հրոյն. անդ եղիցի լալ և կրճեւատամանց:

51 Ասէ ցնոսա յս. իմացարձք զայս ամենայն. ասեն ցնա. սցն սր:

52 Եւ նա ասէ ցնոսա. վասն այսորիկ ամենայն դպիր աշա-

խումէ՝ և էն արտըն գնումէ:

45 Մինէլ՝ երկնքի արքայութիւն նման է մին վաճառական մարդոյ. որ գեղեցիկ մարգարիտների մանկըզայ:

46 Եւ երբ որ մին պատուական մարգարիտ գտաւ, գնաց ամէն ինչ որ ունէր ծախեց՝ և էն մարգարիտըն գնեց:

47 Մինէլ՝ երկնքի արքայութիւն մին ծոփն քցած ուսականի (Աստի) նման է. որ ամէն կերպ (ձրկներ) ժողովեց:

48 Եւ երբ որ լցվաւ՝ նորան ցամաքն հանեցին, նստեցին և լաւերըն ժողովեցին ամանների մէջ՝ և անպէտքներըն դուրս քցեցին:

49 Այնպէս էլ կըլինի աշխարհքիս վերջումս. հրեշտակներըն դուրս կըդան՝ և չարերըն կըջոկեն արդարներն միջոցն,

50 Եւ նորանց կըբցեն կրակի փառան մէջն, որէնտեղ լաց և ատաֆների կրճըտելն կըլինի:

51 Յս նորանց ասաց. հասկացձք էս ամէն բաներըս. ասացին նորան. հա՛ հէր:

52 Եւ էլ նորանց ասաց. սրահամար ամէն կարգացողն

կերտեալ արքայութեան երկնից, նման է առն տանուտեառն՝ որ հանէ ՚ի գանձէ իւրմէ զնոր և զհին :

53 Եւ եղև իբրև կատարեաց յս զառակս զայսոսիկ՝ փոխեցսւս անտի :

54 Եւ եկեալ ՚ի գաւառ իւր՝ ուսուցանէր զնոսս ՚ի ժողովրդեանն նոցա • մինչև զարմանալ նոցա՝ և ասել • սմա՛ ուստի՞ իցէ այս իմաստուի և զօրութիւնք :

55 Ո՛չ սո՛ է հիւսանն որդի • ի՛նչ մայր սորա կոչի մարիամ • և եղբարք սորա յակովբոս՝ և յովսէս՝ և սիմոն՝ և յուզա :

56 Եւ քորք սորա ի՛նչ ամենեքեան առ մե՛զ են • և արդ՝ ուստի՞ է սմա այս ամենայն :

57 Եւ գայթաղէին ՚ի նա • և յս ասէ ցնոսս • չի՞ք մարգարէ անարգ՝ եթէ ոչ յիւրում գաւառի՝ և յիւրում տան :

58 Եւ ի՛նչ արար անդ զօրուութիւնս բաղումս վասն անհաւատութեան նոցա :

որ երկնքի արքայութեան բաներին տեղեկացած է, նման է տան տէր մարդոյ՝ որ իրան գանձիցն (խաղնայիցն) նորըն և հինըն կը հանէ :

53 Եւ էլաւ երբոր Յսուս առակներըս կատարեց, էնտեղից գնաց :

54 Եւ եկաւ իրան գաւառն՝ և նորանց ժողովարաններէ մէջըն սովորցնումէր նորանց • մինչև որ զարմանումէին նորանք և ասումէին • սորան ի՞ր տեղից է էս իմաստուիս և զօրութիւններս :

55 Չէ՞ որ սա հուսան (սէօւէքի) որդին է • չէ՞ որ սորա մայրն՝ մարիամ կը կոչվի • և սորա եղբարքն յակովբոս՝ և յոսէս՝ և սիմոն, և յուզայ :

56 Եւ չէ՞ որ սորա ամէն քրքովերքըն մեզ մօտ են • ապա ի՞ր տեղից է սորան էս ամէն բաներըս :

57 Եւ գայթակղվումէին նորա վերայ • Յսուս էլ նորանց ասաց • մարգարէ անարգված չի՛ լինիլ՝ բայց իրան երկրումն և իրան տանն :

58 Ինտեղ շատ հրաշքներ չի՛ արաւ՝ նորանց անհաւատութեան պատճառաւն :

ԳԼ. ԺԴ.

1 Յայնմ ժամանակի լու-
ւաւ հերովդէս չորրորդապետ
զլուր Յիսուսի :

2 Եւ ասէ ցճառայտ իւր .
նոս է յովհաննէս մկրտիչ, նոս
յարեաւ 'ի մեռելոց . և վասն
այնորիկ զօրու[թիւնք լինին
նովաւ :

3 Քանզի հերովդէս կալաւ
ըյովհաննէս՝ կապեաց գնա՝ և
եդ 'ի բանտի՝ վասն հերով-
դէսայ կնօջ փիլիսպոսի եղբօր
նորա :

4 Ձի ասէր ցնա յովհան-
նէս . չէ արժան քեզ ունել
զլա :

5 Եւ կամէր զնա սպանա-
նել, բայց երկնչէր 'ի ժողո-
վրդենէ անտի . քանզի իբրև
զմարգարէ ունէին զնա :

6 Եւ իբրև եղեն ծնունդք
հերովդի, կաքաւեաց դուստ-
րըն հերովդիսայ 'ի մէջ բազ-
մականին . և հաճոյ թուե-
ցաւ հերովդի :

7 Ուստի և երդմամբ խոս-
տացաւ տալ նմա զինչ և
լինդրեսոյէ :

8 Եւ նա յառաջագոյն խը-
րատեալ 'ի մօրէ իւրմէ, սուր

1 Էն ժամանակն հերօ-
դէս չորրորդապետն լսեց Յի
վերայ էլած ձայնըն :

2 Եւ իրան ծառաներին ա-
սաց . նա յօհաննէս մկրտիչն
է, նա մեռելների միջիցն յա-
րու[թիւն առաւ՝ և նրահա-
մար հրաշքներ են լինում
նորանով :

3 Պատճառնոր՝ հերօդէս
բռնեց յօհաննէսին՝ նորան
կապեց և բանտի (զքնասնի)
մէջ դրաւ՝ հերօդիայի հա-
մար՝ որ իրան եղբայր փիլիպ-
պոսի կինն էր :

4 Ինչուոր՝ յօհաննէս նո-
րան ասումէր, թէ արժան չէ
քեզ՝ որ դորան առնես :

5 Եւ ուզումէր որ նորան
սպանէ, բայց ժողովըրդիցն
վախումէր . ինչուոր՝ նրն մար-
գարէի տեղ էին համարում :

6 Եւ երբոր հերօդէսի
ծնունդի օրն էլաւ, հերօդիա-
յի աղջիկն սեղանի նստօղնե-
րի մէջն պարեկաւ՝ և հերօ-
դէսին լաւ թուեցաւ :

7 Նրահամար էլ երդումով
խոստացաւ նորան . թէ ինչ
որ ուզէ՝ ապ նորան :

8 Նա էլ ինչպէս որ ա-
ռաջ իրան մօրիցն խրատ էր

ինձ ասէ այսր՝ ՚ի վերայ սկտեղ
զգլուին յովհաննու մկրտչի :

9 Եւ տրտմեցաւ թաղա-
ւորն . բայց վասն երգման-
ցըն , և բարձակցացն՝ հրա-
մայեաց տակ նմա :

10 Եւ առաքեաց զլիւս-
տեանց զյովհաննէս ՚ի բանտի :

11 Եւ բերաւ զլուին նորա
սկտեղք՝ և տուան աղջկանն .
և տարաւ առ մայր իւր :

12 Եւ մատուցեալ աշա-
կերտքն նորա՝ բարձին զմար-
մինն և թաղեցին . և եկեալ
պատմեցին յիսուսի :

13 Եւ իբրև լուաւ յս , զը-
նաց անտի նաւու յանապատ
տեղի առանձինն . իբրև լու-
ւան ժողովուրդքն՝ զնացին
զհետ նորա հետի ՚ի քաղաքաց
անտի :

14 Եւ իբրև ել , ետես ժո-
ղովուրդ բազում , զթացաւ ՚ի
նոսա , և բժշկեանց զհիւանդս
նոցա :

15 Իբրև ընդ երեկս եղև ,
մատեան առ նա աշակերտքն՝
և ասեն . տեղիս անապատ է ,
և օրս՝ տարաժամեալ , արձա-
կեա զժողովուրդսդ՝ զի երթի-

տուել՝ ասաց . էս սկտեղի
(Էֆֆշէ) վերայ յօհաննէս
մկրտչի զլուսըն տուր ինձ :

9 Եւ թաղաւորն տրտմեցաւ՝
բայց իրան երգումին՝ և իրան
հետ նստած մարդկանց հա-
մար՝ հրաման տուաւ , որ տան
նորան :

10 Եւ ուղարկեց բանտի
(զընտանի) մէջն զլիստաեց յօ-
հաննէսին :

11 Եւ նորա զլուսըն սկու-
տեղի (Էֆֆշէ) վերայ բերին
և աղջկանն տուին՝ և նա տա-
րաւ իրան մօրն :

12 Եւ նորա աշակերտներն
եկին նորա մարմինըն վերկա-
լան և թաղեցին՝ և եկին
Յսին պատմեցին :

13 Եւ Յս երբօր լսեց , էն-
տեղից նստով զնաց առանձին
մին անապատ տեղ . ժողո-
վուրդքն երբօր լսեցին , էն-
տեղի քաղաքներէն ոտով գնա-
ցին նմոս ետէն .

14 Եւ երբօր օրուրս եկաւ՝
և էն շատ ժողովուրդքն տե-
սաւ , խճաց նորանց վերայ՝ և
նրոնց հիւանդներըն բժշկեց :

15 Եւ երբօր երկվան դէմ
հլաւ՝ աշակերտներն նր մօտ
եկին և ասացին . տեղս անա-
պատ է՝ և օրս հլ անցել է .
էդ ժողովուրդները թող ա-

Handwritten notes in Armenian script, including a circular stamp with the number 503668090.

յեն շուրջ 'ի շէնսն , գնեսցեն
իւրեանց կերակուրս :

16 Եւ ասէ յս . ոչինչ պի-
տոյ է դոցա երթալ . դուք
տուք դոցա ուտել :

17 Եւ նոքա ասեն յնա . ոչ-
ինչ ունիմք աստ , բայց հինգ
նկանակ՝ և երկուս ձկուես :

18 Եւ ասէ յնոսա . բերէք
այսր զայն :

19 Եւ հրամայեաց բազմե-
ցուցանել զժողովուրդն 'ի
վերայ խոտոյ . և առեալ ըզ-
հինգ նկանակն և զերկուս ձը-
կուեսս՝ հայեցուս յերկինս ,
օրհնեաց . և եբէկ՝ և ետ ցա-
շակերտսն զնկանակսն , և ա-
շակերտքն ժողովրդոցն :

20 Կերան ամենեքեան՝ և
յազեցան , և բարձին զնըշ-
խարս կոտորոցն երկուտասան
սակառի լի :

21 Եւ որք կերանն՝ էին արք
իբրև հինգ հազար . թող ըզ-
կանայս և զմանկտի :

22 Եւ ստիպեաց վաղվաղակի
ղաշակերտսն մտանել 'ի նաւ ,
և յառաջել յայն կոյս , մինչ
ինքն զժողովուրդսն արձա-
կիցէ :

րա՝ որ գնան չորս կողմի գիւ-
ղերն՝ իրանց համար կերակուր
գնեն :

16 Եւ Յս ասաց . պէտք չէ
դորանց որ գնան . դուք տո-
ւէք դորանց ուտել :

17 Եւ նորանք ասացին նո-
րան . մենք էստեղ բան չունենք,
բայց միայն հինգ հատ հաց՝
և երկու ձուկն :

18 Եւ նորանց ասաց . բե-
րէք նորանց էստեղ :

19 Եւ հրաման տուաւ որ ժո-
ղովուրդն խոտի վերայ նստալ-
նեն և էն հինգ հացըն և երկու
ձուկըն առաւ՝ դէպի երկինքն
նայեց՝ օրհնեց և կտրեց , և էն
հացերըն աշակերտներին տո-
ւաւ՝ և աշակերտներն էլ ժո-
ղովուրդներին :

20 Եւ մենքն կերին և կըշ-
տացան , և աւելցած կտոր-
ներիցն տասներկուք թոց լիքն
վերկալան :

21 Եւ նորանք որ կերին՝
հինգ հազարի չափ մարդիք
էին՝ կանանցիցն և տղանե-
րիցն ըով :

22 Եւ շուտով աշակերտներին
վաղաղացրուց որ նաւն մտնեն՝
և իրանից առաջ անցկենան էն
կողմն՝ մինչև որ ինքն էն ժո-
ղովուրդն երբն թողանէ :

23 Եւ իբրև արձակեաց ըզ ժողովուրդսն՝ եւ ՚ի լեառն առանձինն կալ յաղօթս • և իբրև ընդ երեկս եղև, անդ էր միայն :

24 Եւ նաւն մեկնեալ էր ՚ի ցամաքէն բազում ասպարիսօք՝ ծփեալ յալեացն • քան զի ընդդէմ էր հողմն :

25 Եւ ՚ի չորրորդում պահու գիշերոյն եկն առ նոսա յս՝ գնալով ՚ի վերայ ծովուն :

26 Իբրև տեսին զնա աշակերտքն զի գնայր ՚ի վերայ ծովուն՝ խռովեցան, և ասեն թէ առաջօք ինչ իցէ • և առ ահին՝ աղաղակեցին :

27 Եւ վաղվաղակի խօսեցաւ ընդ նոսա յս՝ և ասէ • քաջալերեցարուք, ես եմ մի երկընչեք :

28 Պատասխանի ետ նմա պետրոս՝ և ասէ • տէր՝ եթէ դու ես, հրամայեա ինձ գալ առ քեզ ՚ի վերայ ջրոցս :

29 Եւ նա ասէ, եկ • և իջեալ ՚ի նաւէն պետրոս՝ գնաց ՚ի վերայ ջուրցն, և եկն առ յիսուս :

30 Եւ տեսել զհողմն սաստիկ՝ երկեան • և իբրև սկսաւ ընկղմել՝ աղաղակեաց՝ և ասէ •

23 Եւ երբոր ժողովուրդսն երն ձթողարաւ, վերէլաւ սարն, որ մէնակ աղօթք անէ և երբոր իրեկուն էլաւ, մէնակ էնտեղ էր :

24 Եւ նաւն շատ ասպարէզով հեռացել էր ցամաքիցն՝ և ալէկոծութեան մէջն էր • ինչուոր քամին ներհակ էր :

25 Եւ գիշերի չորս բաժինի ժամանակն՝ Յս ծովին վերայ գնալով՝ նրնց մօտ եկաւ :

26 Աշակերտներն երբոր տեսին նորան՝ որ ծովին վերայ գնումէր, շփոթվեցան և առային՝ թէ աչքի երևոյթ բան է, և վախելուցն աղաղակեցին :

27 Եւ Յս շուտով խօսեց նորանց հետ՝ և ասաց • ժիր կացէք՝ ես եմ մի վախենաք :

28 Պետրոսն պատասխան տուաւ նորան և ասաց • Տէր՝ թէ որ դու ես, հրաման տուր ինձ • որ ջրիս վերայով քեզ մօտ գամ :

29 Նա էլ ասաց՝ եկ • և պետրոս նաւիցն վերեկաւ ջրի վերայովն գնաց՝ և եկաւ Յիսուսի մօտն :

30 Եւ էն սաստիկ քամին տեսնելով վախեցաւ • և երբոր սկսեց թաղվիլ, աղաղա -

տէր՝ փրկեա՛ զնա :

31 Եւ վաղվաղակի յս՝ ձը -
գեաց զձեռն իւր կալաւ զնա
և ասէ. թերահաւատ՝ ընդէ՞ր
երկմտեցեր :

32 Եւ իբրև ելին ՚ի նաւն՝
հանդարտեաց հողմն :

33 Եւ որ ՚ի նաւին էին՝ մա -
տեան երկիրպագին նմա՝ և
ասեն . արդարև որդի Աստու -
ծոյ ես դու :

34 Եւ անցեալ եկին ՚ի ցա -
մաք ՚ի գեննեսարէթ :

35 Եւ իբրև ծանեան զնա
արք տեղւոյն այնորիկ , առա -
քեցին ընդ ամենայն դաւառն՝
և ածին առ նա զամենայն հի -
ւանդս :

36 Եւ աղաչէին զնա , զի
դոնէ՛ միայն ՚ի քղանցս հան -
դերձի նորա մերձեսցին . և որ
միանգամ մերձեցանն՝ փրկե -
ցան :

ԳԼ .

1 Յայնժամ մատեան առ
յս որ յերուսաղէմէ փարիսե -
ցիքն և դպիրք՝ և ասեն :

2 Ընդէ՞ր աշակերտքն քո
անցանեն զաւանդութեամբ
ծերոյն . զի ոչ լուանան զձե -
զըս յորժամ հայ ուտեն :

կեց և ասաց Տէր՝ ինձ փրկիր :

31 Եւ շուտով Յս իրան
ձեռն մեկնեց նորան բռնեց
և ասաց . թերահաւատ՝ ին -
չու երկմտեցիր :

32 Եւ երբոր նաւն մտին ,
քամին հանդարտեց :

33 Եւ նորանք որ նաւի մէջն
էին՝ մօտ եկին նորան երկր -
պագութիւն տուին՝ և ասա -
ցին . շիտակ՝ որ դու Այ որ -
դին ես :

34 Եւ անցկացան ցամաքն՝
և եկին գեննեսարէթ :

35 Եւ երբոր էնտեղի մար -
դիքն ճանաչեցին նորան, ու -
ղարկեցին էն ամէն դաւառն՝
և ամէն հիւանդներն նորա
մօտ բերին :

36 Եւ նորան աղաչումէին՝
որ լինի թէ մէնակ նորա շորի
ծայրին դիպչին . և նորանք
որ մին անգամ դիպան , փրկե -
վեցան :

ԺԵ

1 Էն ժամանակն Յսի մօտ
եկին երուսաղէմիցն եկած փա -
րիսեցիքն և կարդացողներն և
ասացին :

2 Ինչու քո աշակերտներդ
ծերերի աւանդութենովն անց -
ենկենում . որ ձեռներն չեն
լուանում երբոր հայ են ու -
տում :

3 Նա պատասխանեի ետ՝ և ասէ ցնոսա . իսկ դուք՝ ընդէ՞ր անցանէք զպատուիրանանս յայ՝ վասն ձերոյ աւանդութեան .

4 Ձի ԱՅ ասաց . պատուեսն զհայր քո և զմայր :

5 Եւ որ բամբաստէ զհայր կամ զմայր՝ մահնու վտխճանեսցի :

6 Եւ դուք ասէք . որ ասիցէ ցհայր իւր կամ ցմայր իւր, թէ պատարագ է՝ զոր յինէն օգտիցիս, և ոչ պատուիցէ զհայր իւր և զմայր իւր . և խոտէք զքանն աստուծոյ վասն ձերոյ աւանդութեանն :

7 Աեղծաւորք՝ բարւոյք մարդարէացաւ ՚ի վերայ ձեր եսայի՝ և ասէ :

8 Ժողովուրդս այս շքթ թամբք պատուէ զիս, և սիրտք իւրեանց հեռացեալ մեկուսի է յինէն :

9 Ձ ուր պաշտեն զիս . ուսուցանեն վարդապետուիս՝ զմարդկան պատուիրեալս :

10 Եւ կոչեցեալ առ ինքն զԺողովուրդսն՝ ասէ ցնոսա . լուարնէք՝ և ՚ի միտ առէք :

3 Նա էլ պատասխան տուաւ և նորանց ասաց . ապա դուք ի՞նչու Այ պատուիրանքովն անցէք կենում ձեր ականդութեան պատճառան :

4 Ինչուոր՝ ան ասաց՝ թէ քո հօրըդ և մօրըդ պատուիր :

5 Եւ նա որ իրան հօրըն կամ մօրըն բամբաստուի, մահով պիտի մեռնի :

6 Եւ դուք ասուովք՝ թէ ո՞վ որ իրան հօրըն կամ մօրըն ասէ՝ թէ պատարագ է էն, որ ինձանից պէտք է շահիլիս, և չի պատուէ իրան հօրըն և իրան մօրըն . և (էսպէս) ձեր աւանդութեան համար՝ Այ խօսքըն ոչինչի տեղ էք դնում :

7 Աեղծաւորներ՝ լաւ մարդարէացաւ ձեզ վերայ եսայի՝ և ասուովք :

8 Ես ժողովուրդս մէնակ պաշտերովն է պատուում ինձ . և իրանց սիրան ինձանից հեռացած ջոկված է :

9 Ձ ուր տեղն են պաշտում ինձ . մարդկանցից պատուիրած վարդապետութիւններն են սովորցնում :

10 Եւ ժողովուրդներն իրան մօտ կանչեց, և նորանց ասաց . լսեցէք՝ և մտքներըդ առէք :

11 Ոչ որ ինչ մտանէ ընդ բերան՝ պղծէ զմարդ, այլ որ ինչ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ այն պղծէ զմարդ :

12 Յայնժամ մատուցեալ աշակերտացն նորա՝ ասենցընա • զիտե՞ս՝ զի փարիսեցիքն իբրև լուան զքանն՝ դայժապղեցին :

13 Նա պատասխանի ետ նոցա՝ և ասէ • ամենայն տունկ՝ զոր ոչ անկեաց հայր իմ երկնաւոր, խլեսցի :

14 Թո՛ղ տուք զնոսա • կոյրք են՝ կուրաց առաջնորդք • կոյր կուրի յորժամ առաջնորդէ՝ սխալէ և երկօքին ՚ի խորխորատ անկանին :

15 Պատասխանի ետ նմա պետրոս՝ և ասէ • մեկնեա՛ մեզ զառակս զայս :

16 Ըսէ յս • տակաւին՝ և դո՛ւք անմիտք էք,

17 Եւ ոչ իմանայք • եթէ ամենայն որ մտանէ ՚ի բերան, յորովայն երթայ՝ և արտաքս ելանէ :

18 Իսկ որ ելանէ ՚ի բերանոյ՝ ՚ի սրտէ անտի դայ • և այն պղծէ զմարդ :

19 Ձի ՚ի սրտէ ելանեն խորհուրդք չարք, սպանու-

11 Ձէ թէ ինչ որ մտնումէ բերանն՝ պղծումէ մարդոցն, բայց ինչ որ բերանիցն դուրս է գալիս, էն է որ մարդոցն պղծումէ :

12 Ին՝ ժամանակն նորա աշակերտներն եկին նորան ասացին • զիտե՞մքս՝ որ փարիսեցիքն երբոր էն բանըն լըսեցին, դայժակղվեցան :

13 Նա էլ պատասխան տուաւ նորանց և ասաց • ամէն տունկ որ իմ երկնաւոր հայրըս չի՛ անկել՝ թող պոկվի :

14 Թողարէք նորանց՝ կոյր են կուրերի առաջնորդք • կոյրըն երբոր կուրին առաջնորդէ, կըմոլորվի՛ և երկօքն էլ փոսի մէջ կընկնին :

15 Պետրոս նորան պատասխան առաւ՝ և ասաց • էս առակըս մեզ համար մեկնի՛ր :

16 Յիսուս ասաց • դուք է՞լ դեռ անխելք էք :

17 Եւ չէ՞ք իմանում, թէ ամէն բան որ բերանն է մըտնում • փորն է գնում և դուրս է գալիս :

18 Բայց էն որ բերանիցն դուրս է գալիս, յատուկ սըրտիցն է գալիս՝ և էն պղծումէ մարդոցն :

19 Ինչուոր՝ սրտիցն են դուրս գալիս չար խորհուրդներ •

Թիւնք, շնուԹիւնք, պոռնկուԹիւնք, գողուԹիւնք, սուտ վկայուԹիւնք, հայհոյուԹիւնք :

20 Եւս ամենայն է՝ որ պղծէ զմարդ, այլ անլուայ ձեռք ուտել՝ ոչ պղծէ զմարդ :

21 Եւ ելեալ անտի յսի դնաց ՚ի կողմանս աիւրոսի և սիդոֆնի :

22 Եւ ահա՛ կին մի քանանացի ՚ի սահմանաց անտի նոցա՝ ելեալ, աղաղակէր և աւեր • ողորմեաց ինձ արդի դաւԹի, դուստր իմ՝ չարաչանք այսահարի :

23 Եւ նա ոչ ետ նմա պատասխանի • և մատուցեալ աշակերտքն նորա՝ աղաչէին ըզնա և ասէին • արձակեա՛ զնա՝ զի աղաղակէ զճետ մեր :

24 Եւ պատասխանի ետ և ասէ • ոչ ուրեք առաքեցայ՝ եթէ ոչ առ ոչխարս կորուսեալս տանն խորայէլի :

25 Եւ նա մատուցեալ, երկիր պագանէր նմա՝ և ասէր • Տէր՝ օգնեա՛ ինձ :

26 Պատասխանի ետ նմա՝ և ասէ • ոչ է բարեք առնուղ զճաց մանկանց՝ և արկանել շանց :

սպանուիններ, շնուիններ, պոռնկուիններ, գողուԹիւններ, սուտ վկայուԹիւններ, հայհոյուԹիւններ :

20 Ես ամէն է՝ որ մարդոյն պղծումէ • բայց անլուայ ձեռքով ուտելն՝ մարդոյն չի՛ պղծում :

21 Եւ յս էնտեղից դուրս եկաւ դնաց տիւրոսի և սիդոֆնի կողմերն :

22 Եւ ահա՛ մին քանանացի կին նորանց երկրիցն դուրս եկաւ աղաղակումէր և ասումէր • Տէր՝ որդի դաւԹի՛ ինձ ողորմեա՛, իմ աղջիկս սաստիկ դիւահարվումէ :

23 Եւ նա պատասխան չի տուաւ նորան • և նորա աշակերտներն եկին նորան աղաչումէին՝ և ասում՝ թող արա՛ նորան՝ ինչուոր՝ մեր ետեւն աղաղակումէ :

24 Եւ պատասխան տուաւ և ասաց • ես ուրիշտեղ չեմ ուղարկված՝ եթէ ոչ խորայէլի տան կորած ոչխարներին մօտ :

25 Եւ էլ մօտեցաւ նորան երկրպագուի էր անում և ասումէր • Տէր ինձ օգնիր :

26 Նորան պատասխան տուաւ՝ և ասաց • Լա՛ւ չէ երեխաների հացըն առնել՝ և շքաներին քցել :

27 Եւ նա ասէ . այն տէր , քանցիւ եւ շունք կերակրին 'ի փշրանաց անկեւոց 'ի սեղանոց տեսան իւրեանց :

28 Յայնժամ պատասխանի ետ նմա յիսուս' եւ ասէ . սլ կին դու' մե'ծ են հաւատք քո , եղիցի քեզ' որպէս եւ կամիս . եւ բժշկեցան դուստր նորա 'ի նմին ժամու :

29 Եւ գնացեալ անտի յիսուսի , եկն 'ի ծովեզրն գալիլէացոց . եւ ելեալ 'ի լեառըն նստէր անդ :

30 Մատեան առ նա ժողովուրդք բազումք , որ ունէին ընդ իւրեանս' կնոջս , կոյրս , համբ'րս , միակողմանիս , եւ այլս բազումս . եւ ընկեցին զնոսա առ ոտս նորա' եւ բժշկեաց զնոսա :

31 Մինչև զարմանալ ժողովրդոցն' որ տեսանէին , զի համբըն խօսէին , գաղք գընային , միակողմանիք բժշկէին , կոյրք տեսանէին . եւ փառասնոր առնէին զաճ խրայէլի :

32 Եւ կոչեցեալ առ ինքն Յիսուսի զաշակերտսն' ասէ . զԹամ' 'ի ժողովուրդդ , զի

27 Նա էլ ասաց . ուղորդէ Տէր' ինչուոր' շներն էլ իրանց տիրոջ սեղանիցն ընկած փշրանքներիցն են կերակրուամ' :

28 Ին՝ ժամանակն Յս' նորան պատասխան տուաւ . եւ տասաց . սլ կին դու' մեծ է քո հաւատքդ . ինչպէս որ ուզուեմս' էնպէս լինի քեզ . եւ նորա աղջիկն բժշկվեցաւ հենց էն ժամուսնի (ոսկոյնի) :

29 Եւ Յս' էնտեղից գնաց' գալիլէացոց ծովի եզրն (զբողն) եկաւ . եւ վերէլաւ սարն եւ էնտեղ նստեց :

30 Եւ շատ ժողովուրդներ նորա մօտ եկին , որ իրանց հետ ունէին կաղեր' կուրեր' համրներ (շախմէր)' միակողմանիներ , եւ ուրիշ շատեր էլ . եւ նորանց քցեցին նորա ոտներն , եւ նորանց բժշկեց :

31 Մինչև որ զարմանումէին էն ժողովուրդներն որ տեսնումէին , որ համրներն խօսումէին , կաղերն գնումէին , միակողմանիներն բժշկվումէին , կուրերն տեսնումէին , եւ փառաւորումէին խրայէլի Աստուածըն :

32 Եւ Յս' աշակերտներն իրան մօտ կանչեց եւ ասաց . խեղճս գալիս է էս ժողովըր-

արդ՝ երեք ուսուրբ են՝ զև
կան առ իս, և ոչ ունին
զինչ ուտիցեն. և արծա-
կել զգոսա նօթիս՝ չկամիմ՝,
գոուցէ նքթիցեն զճանապար-
հայն :

33 Ասեն ցնա աշակերտքն •
ինկ արդ՝ մեզ յանապատի
սաս՝ ուստի՞ իցէ այնչափ հայ՝
մինչ յագեցուցանել զոյս-
չափ ժողովուրդ :

34 Եւ ասէ ցնոսա յս • քա-
նի՞ նկանակ ունիք • և նոքա
ասեն • եօթն, և սակաւ ձկու-
նըս :

35 Եւ հրամայեաց ժողո-
վըդեանն քաղմն՝ լի վերայ
գեանց :

36 Եւ առեալ զեւթն նկա-
նակն և զձկուսնն՝ գոհացաւ և
եքեկ, և ետ ցաշակերտան • և
նոքա ժողովըդեանն :

37 Կերան ամենեքեան և յա-
գեցան • և բարձին զնշխարս
կոտորոցն՝ եւթն զամբիղ լի :

38 Եւ որք կերանն՝ էին
իբրև արք չորք հազարք • թող
զկանայս և զմանկտի :

39 Իբրև արձակեաց զժո-
ղովուրդսն՝ եւ ՚ի նաւ՝ և եկն

զիս վերայ • ինչուոր՝ երեք որ
է՛ որ իմ մօտս են, և բան չու-
նին որ ուտեն • և չեմ ուզում
նորանց սոված ճանապարհ
քցել • որ չըլինի թէ սովա-
ծու թեհիցն ճանապարհին վե-
րայ թուլանան :

33 Աշակերտներն նորան ա-
սացին • ապա մեզ հստեղ ա-
նապատումս (չօլս-ճո) ճրտե-
ղից էնչափ հայ կըլինի՝ որ
էքքան ժողովուրդը կըլտա-
ցնենք :

34 Եւ Յս նորանց ասաց •
քանի՞ հատ հայ ունիք • և նո-
բանք ասացին՝ եօթն, և քիչ
ձկներ :

35 Եւ հրաման տուաւ ժո-
ղովըդին՝ որ գեանի վերայ
նստին :

36 Եւ էն եօթըն հացըն՝ և
ձկներըն առաւ, գոհացաւ և
կտրեց և աշակերտներին տո-
ւաւ՝ և նրնք (էլ) ժողովըդին :

37 Ամենքն կերին և կշտա-
ցան • և աւելացած կտորնե-
րիցն եօթն քթոց լիքն վեր
կալան :

38 Եւ նորանք որ կերին՝ չո-
րքս հազարի չափ մարդիք էին •
կանանցիցն և երեխաներիցն
ջուկ :

39 Իբրոր էն ժողովուրդ-
ներըն թողարաւ, մտաւ

ի սահմանս մազդարայ :

նաւըն և եկաւ մազդարէի կողմերըն :

ԳԼ . ԺԶ .

1 Եւ մատուցեալ փարիսեցիքն և սաղակեցիք փորձելով խնդրէին ՚ի նմանէ՝ նըշան յերկնից ցուցանել նոցա :

1 Եւ փարիսեցիքն և սաղակեցիքն նորա մօտ եկին՝ և փորձելով նորանից խնդրու մէին՝ որ երկնքիցն մին նշան ցոյց տայ նորանց :

2 Նա պատասխանի ետ՝ և ասէ ցնոսա . յորժամ երեկոյ լինի՝ ասէք պարզ լինիցի . զի կարմրացեալ է երկին :

2 Նա պատասխան տուաւ և նորանց ասաց . որ ժամանակ իրիկուն է լինում . ասու մէք . թէ պարզ կըլինի . ինչու որ՝ երկինքն կարմրացել է :

3 Եւ առաւուռու՝ այսօր մըրիկ . զի շառագունի տրամուր երկին . արդ զերեսս երկնի կարէք քննել . իսկ զնշան ժամանակի ոչ կարէք զիտել :

3 Եւ առաւուսն՝ (ասումէք) էս օր մըրիկ (քրիստոսի քարոզի) կըլինի) ինչու որ երկինքն տրամուր թենով կարմրացել է . ապա երկնքի երեսըն կարօղէք քննել՝ բայց էս ժամանակիս նշանըն չէ՞ք կարօղ հասկանալ :

4 Ազգ չար և շնացօղ՝ նըշան խնդրէ , և նշան մի տացի նմա , բայց նշանն յովնանու մարգարէի . և եթող ըզնոսա և զնաց :

4 Չար և շնացօղ ազգն նըշան է խնդրում . և նշան չի տրվիլ նորան , բայց միայն յօնան մարգարէի նշանն . և նորանց թողեց և զնաց :

5 Գնացին և աշակերտքն յայնկոյս , և մուսացան առնուլ հաց :

5 Աշակերտներն էլ զնացին էն կողմն , և մուսացան հաց վերառնել :

6 Ասէ ցնոսա յս . տեսէք և զգոյշ լինուէք ՚ի խմորոց սաղակեցուցն և փարիսեցուց :

6 Յս նորանց ասաց . տեսէք և զգոյշ կացէք՝ սաղակեցոց և փարիսեցոց խմորիցն :

7 Նորա խորհէին ընդ միմեանս և ասէին՝ թէ հաց ոչ բարձաք :

7 Նորանք իրանց միջուկն միտք էին անում . և ասում էին . թէ հաց չենք վերկալել :

8 Գլխայ յս՝ և սսէ . զլ՛
խորհիք ՚ի միտս ձեր թերահա-
ւատք՝ եթէ հաց ոչ ունիք :

9 Տակուին չիմանայք՝ և
ոչ յեշէք զհինգ նկանակն ՚ի
հինգ հազարն , և քանի սա-
կառի բարձէք :

10 Եւ ոչ զեւթն նկանակն
՚ի չորս հազարն , և քանի
զամբիղս բարձէք :

11 Արդ՝ զիմարդ ոչ իմա-
նայք՝ եթէ ոչ վասն հացի ա-
սացի ձեզ՝ զգոյշ լինել ՚ի խը-
մորոյ փարխեցուցն և սադու-
կեցուոյ :

12 Յայնժամ ՚ի միտ առին,
եթէ ոչ ասաց զգուշանալ ՚ի
խմորոյ , այլ յաղանդոյ փա-
րխեցուցն և սադուկեցուոյ :

13 Եւ ելեալ յս՝ ՚ի կողմանս
փիլիպպեայ կեսարեայն , հար-
ցանէր ցաշակերտան՝ և սսէր .
զո՛ որ ասեն զինէն մարդիկն՝
թէ իցէ որդի մարդոյ :

14 Եւ նորա ասեն . ոմն՝ ըզ
յովհաննէս մկրտիչ , և այլք՝
զեղիս , և կէսք՝ զերեմիա ,
կամ զմի որ ՚ի մարդա-
րէկոյ :

8 Յս իմացաւ և ասաց . ով
թերահաւատներ՝ ի՞նչու ձեր
մտքումն՝ հոգս էք անու՛մ՝ թէ
հաց չունիք :

9 Դեռ չէք իմանում՝ և
մտքներդ չէք բերում էն
հինգ հացըն հինգ հազար մարդ-
կանցն , և քանի վեր-
տուիք :

10 Եւ ոչ էլ էն եօթըն հա-
ցըն չորս հազար մարդկանցն ,
և քանի վերաուիք :

11 Ուրեմն ի՞նչու չէք իմա-
նում՝ որ հացի համար չի՛
ասացի ձեզ՝ զգոյշ կացէք
փարխեցոց և սադուկեցոց
խմորիցն :

12 Ին՝ ժամանակն հասկա-
ցան՝ որ չի՛ ասաց . թէ խմո-
րիցն զգոյշ կենան , բայց փա-
րխեցոց և սադուկեցոց օրէն-
քիցն :

13 Եւ Յս դուրս գնաց փի-
լիպպեայ կեսարիայի կողմերն .
և աշակերտներուցն հարցնու-
մէր՝ և ասումէր . թէ մար-
դիքն ինձ համար ով են ա-
սում՝ որ որդին մարդոյ լինի :

14 Եւ նորանք ասացին՝ մինն
(ասումէ) թէ յօհաննէս մկր-
տիչն է . ուրիշներն էլ՝ թէ
եղիան . և կէսն էլ՝ թէ երե-
միան , կամ մարգարէներուցն
մինն :

15 Բսէ ցնոսա յս. խկ դուք
զն՝ որ ասէք զինէն թէ իցեմ :

16 Պատասխանի ետ նմա սի-
մոնի պետրոս՝ և ասէ . դո՛ւ ես
քսն որդի ցյ կենդանւոյ :

17 Պատասխանի ետ յս և
ասէ ցնա . երանի քեզ սիմոն
որդի յոնանոս , զի մարմին և
արիւն ոչ յայտնեաց քեզ՝ այլ
հոյր իմ՝ որ յերկինս է :

18 Եւ ես՝ քեզ ասեմ . զի
դո՛ւ ես վէմ , և ՚ի վերայ այդք
վիմի շինեցից զեկեղեցի իմ . և
դրունք դժոխոց զնա մի յաղ-
թահարեսցեն :

19 Եւ տաց քեզ զփականս
արքայութեան երկնից . և զոր
միանգամ կապեսցես յերկրի ,
եղիցի կապեալ յերկինս . և
զոր արձակեսցես յերկրի , ե-
ղիցի արձակեալ յերկինս :

20 Յայնժամ սաստեաց ա-
շակերտացն , զի մի ումք ա-
սացեն՝ թէ նա է Քրիստոսն :

21 Յոյնմ հետէ սկսաւ յս
ցուցանել աշակերտայն , թէ
պարտ է նմա երթալ յերու-
սաղէմ , և բաղում չարչա-

15 Յս նորանց ասաց . ապա
դուք ո՛վ էք ասում ինձ համար
որ լինիմ :

16 Սիմոն պետրոսն նորան
պատասխան տուաւ՝ և ասաց .
դո՛ւ ես Քսն՝ կենդանի Այ
որդին :

17 Յս պատասխան տուաւ՝
և նորան ասաց . երանի՛ քեզ՝
յօնանոս որդի սիմոն , ինչուոր՝
մարմին և արիւն քեզ չի՛ յայտ-
նեց , բայց իմ հայրս՝ որ երկն-
քուսն է :

18 Եւ ես ասումեմ քեզ՝
որ դու ես վէմ , և էդ վի-
միդ վերայ իմ եկեղեցիս կը-
շինեմ , և դժոխքի դռներն
չեն յաղթիլ դորան :

19 Եւ երկնքի արքայութե-
բանալքըն քեզ կըտամ , և
էն որ երկրի վերայ կըկապես ,
երկնքումն էլ կապված կըլինի .
և էն որ երկրի վերայ կարձա-
կես , երկնքումն էլ արձակ-
ված կըլինի :

20 Ինժամանակն աշակերտ-
ներին սաստեց՝ որ խկի մին
մարդոց չի՛ ասեն՝ թէ նա
Քսն է :

21 Նրանից ետև Յս սկսեց
աշակերտներին յայանել , թէ
պէտք է նորան՝ որ երուսա-
ղէմ դնայ և քահանայապետ-

բանս չարչարել և անարդել
 'ի բռնահասցալեանց և 'ի դըպ-
 րաց և 'ի ճերոց ժողովուրդեա-
 նրն, և սպանանել, և յերկր
 առուր յառնել :

22 Եւ առեալ զնա մեկուսի՝
 պետրոսի, սկսու և ազել ընդ
 նմա՝ և ասել . քու լիցի քեզ
 Տէր, մի եղևի քեզ այդ :

23 Եւ նա դարձեալ 'ի պետ-
 րոս՝ ասէ . երթ յեռս իմ
 սնտոնայ, զայ թագղութիւն
 իմ ես . զի ոչ խորհիս դու
 զաստուծոյն, այլ զմարդ-
 կան :

24 Յայնժամ յս ասէ ցաշա-
 կերտսն իւր . եթէ ոք կամի-
 ցի զինի իմ դալ՝ ուրասցի զան-
 ձըն, և առցէ զնաչ իւր՝ և
 եկեսցէ զինի իմ :

25 Ձի որ կամիցի զանձն
 իւր կեցուցանել՝ կորուսցէ
 զնա . և որ կորուսցէ զանձն
 իւր վասն իմ՝ գացէ զնա :

26 Ձինչ օրտիցի մարդ՝
 եթէ զաշխարհս ամենայն շա-
 հեսցի, և զանձն իւր տուժեա-
 ցի . կամ զինչ ասցէ մարդ
 վրկանս ընդ անձին իւրում :

ներկն և կարգացողներկն և
 ժողովուրդի ճերերկն շատ
 չարչարանքով չարչարի՝ ըս-
 պանիի և երեք օրուք յա-
 րութիւն առնէ :

22 Եւ պետրոսն նորան մի՛ն
 կողմ տարաւ՝ և սկսեց նորա
 հետ հակառակիլ և ասել՝
 քու լիցի քեզ Տէր՝ էդ բանդ
 չը՛ լինի քեզ :

23 Եւ նա դարձաւ դէպի
 պետրոսն և ասաց . յեռ գնս
 ինձանից ստտանայ՝ չինձ զայ-
 թակղութիւն ես . ինչու որ՝
 դու ԸՅ բաներըն միտք չես ա-
 նում, բայց մարդկանց բա-
 ներըն :

24 Ինչ ժամանակն Յս իրան
 աշակերտներին ասաց . թէ որ
 մին մարդ կամենայ իմ ետե-
 կս դալ, իրան անձըն պէտք
 է ուրանայ՝ և իրան խաչըն
 առնէ, և իմ ետեկս դայ :

25 Պատճառնոր՝ ով որ ի-
 րան անձըն կուզէ ապրեցնել,
 կըկորցնէ նորան . և ով որ
 իրան անձըն կըկորցնէ ինձ հա-
 մար, կըգտնէ նորան :

26 Ի՛նչ օրուտ է մարդոյն՝
 որ ամէն աշխարհքը ստանայ
 և իրան անձին փնաս տայ . կամ
 թէ ի՛նչ զին կըրայ մարդ,
 իրան անձըն վրկեց համար :

։ միայն զմիայն

27 **Ձ**ի գալոց է որդի մարդոց փառօր հօր իւրոյ՝ հանդերձ հրեշտակօք իւրովք, և յայնժամ հատուսցէ իւրաքանչիւր ըստ գործս իւր :

28 **Ա**մէն ասեմ ձեզ. զի իյեն ոմանք ՚ի սոցանէ՝ որ աստ կան. որք ոչ ճաշակեսցեն զմահ՝ մինչև տեսանիցեն զորդի մարդոց եկեալ արքայու թեամբ իւրով :

ԳԼ.

1 **Ե**ւ յետ վեց աւուր՝ առնու ընդ իւր յս զպէտրոս և զյակովբոս և զյովհաննէս զեղբայր նորա, և հանէ զնոսա ՚ի լեառն մի բարձր առանձինն :

2 **Ե**ւ այլակերպեցաւ առաջի նոցա. և լուսաւորեցան երեսք նորա իբրև զտրեղակն, և հանդերձք նորա եղեն սպիտակ իբրև զլոյս :

3 **Ե**ւ ահա՛ երևեցան նոցա մովսէս և եղիա՝ որ խօսէին ընդ նմա :

4 **Պ**ատասխանի ետ պետրոս և ասէ ցյս. Տէր՛ բարունք է մեզ աստ լինել. և եթէ կամիս՝ արասցուք երևս տաղաւոր ըս. մի՛ քեզ, և մի՛ մովսիսի, և մի՛ եղիայի :

27 **Ի**նչուոր՝ զալու է որդին մարդոց իրան հօր փառքովն իրան հրեշտակներին հետ, և էս ժամանակն ամէն մէկին հատուցում ըն կըտայ իրան գործքերի չափովն :

28 **Ղ**շմարիտ ըն ասումեմ ձեզ, որ հասեղ լինողներին մին քան իման կան, որ մահ չեն տեսնիլ՝ մինչև որ որդին մարդոց տեսնեն իրան թաղաւորութեանովն եկած :

ԺԷ.

1 **Ե**ւ վեց օրից ետև Յս պետրոսին և յակօբին և նորա եղբայր յօհաննէսին իրան հետ առաւ, և նորանց առանձին մին բարձր սար հանեց :

2 **Ե**ւ նորանց առաջին՝ նորա կերպարանքն՝ փոխուեցաւ՝ և նորա երեսն արեգակի պէս լուսաւորուեցաւ, և նորա շրթերն լուսի պէս սպիտակ էլան :

3 **Ե**ւ ահա՛ մօսէսն և եղիան նորանց երևեցան՝ որ նորա հետ խօսումէին :

4 **Պ**ետրոսն պատասխան տուաւ և ասաց Յսին՝ Տէր՛ լուս է որ մենք հասեղ կենանք. թէ որ կամենաս, երեք տաղաւոր (չառբբ) կըշինենք՝ մին ըն քեզ համար՝ մին ըն մօսէսին, և մին ըն եղիային :

5 Եւ մինչ դեռ նա խօսէր, ահա ամալ լուսաւոր՝ հովանի եղև ՚ի վերայ նոցա . ձայն եղև յամուցն՝ և ասէ . դա՛ է որդի իմ սիրելի՛ ընդ որ հաճեցայ, դմա՛ լուարուք :

6 Իբրև լուան աշակերտքն անկան ՚ի վերայ երեսայ լւրեանց՝ և երկեան յոյժ :

7 Եւ մատուցեալ յս՝ բնոււրն եհար զնոցանէ՛ և ասէ . յիտն կացէք և մի՛ երկնչիք :

8 Ամբարձին՝ զաչն իւրեանց, և ոչ՝ զըք տեսին՝ բայց միայն զյիսուսն :

9 Եւ մինչդեռ իջանէին ՚ի լեռնէ անտի, պատուիրեաց նոցա յս՝ և ասէ . մի՛ ումեք ա սիցէք զտեսիլդ՝ զայդ, մինչև որդի մարդոց ՚ի մեռելոց յարիցէ :

10 Հարցին ցնա աշակերտքն և ասեն . զիմո՞րդ զպիրքն ասեն, եթէ եղիայի՛ նախ պնրտ է գալ :

11 Պատասխանի եա յս՝ և ասէ ցնոսա . եղիա՛ գոյ, և հատուտեսցէ զամենայն :

12 Այլ ասեմ՝ ձեզ՛ զի և եղիա եկեալ իսկ է . և ոչ ծա-

5 Եւ դեռ քանի որ նա խօսուածք՝ ահա մին լուսաւոր ամալ շուաք արու նորանց վերայ . էն ամալիցն ձայն էլաւ և ասաց . դա՛ է իմ սիրելի որդին՝ որ դորան հաւանելեմ . դորան ականջ դրէք :

6 Երբոր աշակերտներն լսեցին, իրանց երեսներն վերայ ընկան և շատ վախեցան :

7 Եւ Յսմօտեցաւ՝ նորանց բռնեց և ասաց . վերկայէք՝ և մի՛ վախենաք :

8 Իրանց աչքերն բարձրացրին և ոչ ով չի տեսին՝ բայց միայն Յիսուսին :

9 Եւ երբոր էն սարկոց վերէին գալիս, Յսմօտեցաւ նորանց պատուէր տուաւ և ասաց . էդ տեսիլքդ իսկի մին մարդոց չի ասէք, մինչև որ որդին մարդոց մեռելներն միջիցն յարուժին ասնէ :

10 Աշակերտներն նորան հարցրին և ասացին . ինչպէս է՞ որ կարդացողներն ասումեն՝ թէ առաջ եղիան պէտք է գայ :

11 Յսմօտասխան տուաւ և ասաց նորանց . եղիան կը գայ՝ և ամէն բանն կը հաստատէ :

12 Բայց ասումեմ՝ ձեզ՛ որ եղիան իսկ եկած է՛ և նորան

նեան զնա , սյլ արտրին ընդ նա՛ զոր ինչ կամեցան . նոյն պէս և որդի մարդոյ չարչարելոյ է ՚ի նոցանէ :

13 Յայնժամ ՚ի միտ առին աշակերտքն , թէ վասն յովհաննոս մկրտչի՛ ասաց յնս .

14 Եւ իբրև եկին ՚ի ժողովուրդն , մատեաւ այր մի՛ ՚ի ծոննր իջանէր և ասէր . տը՛ որդրմեաց որդւոյ իմում , զի լուսնոտի և չարաչար հիւանդանայ . բազում անգամ անկանի ՚ի հուր , և երբէք ՚ի ջուր :

15 Եւ մատուցի զնա աշակերտացն քոյ , և ոչ կարացին բժշկել :

16 Պատասխանի ետ յս՝ և ասէ . ո՛վ ազդ՝ անհաւատ և թիւր , մինչև յերբ իցեմ ընդ ձեզ . մինչև յերբ անսայցեմ ձեզ . ա՛ճ զնա առ իս :

17 Եւ սաստեաց ՚ի նա յս՝ և ել ՚ի նմանէ դեն , և բժշկեցաւ մանուկն ՚ի ժամէն յայնմանէ :

18 Յայնժամ մատեան աշակերտքն առանձինն՝ և ասեն յս . մեք՛ ընդէ՞ր ոչ կարացոք հանել զնա :

չի՛ ճանաչեցին . բայց ինչ որ ուղեցին՝ նորան արին . էնպէս էլ որդին մարդոյ՝ նորանցից պիտի չարչարի :

13 Ինժամանակն աշակերտներն հասկացան՝ թէ յօհաննէս մկրտչին համար ասաց նորանց :

14 Եւ երբոր ժողովրդի մէջն եկին , մին մարդ մօտեցաւ՝ ծոննր էր դնում և ասումէր՝ Տէր իմ որդոյս որդրմեան . որ լուսնոտմէ՛ և սաստիկ հիւանդանումէ . շտտանգամ կրակն է ընկնում , և մինքանի անգամ էլ ջուրն :

15 Եւ նորան քո աշակերտների մօտն բերի՛ և չի՛ կարացին բժշկել :

16 Յս պատասխան տուաւ՝ և ասաց . ո՛վ անհաւատ և ծուռ ազդ՝ մինչև ե՞րբ ձեզ հետ լինիմ՝ մինչև ե՞րբ համբերեմ ձեզ՝ բեր նորան ինձ մօտ :

17 Եւ Յս նորան սաստեց՝ և դեն նորանցից դուրս եկաւ , և տղայն հենց էն ժամուսնի (սահալեանի) բժշկուեցաւ :

18 Ինժամանակն աշակերտներն առանձին մօտ եկին՝ և Յսին ասացին . մեք ինչո՞ւ չի կարացինք հանել նորան :

19 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա . վանն թերահաւատու թեան ձերոյ . առէն՝ ասեմ՝ ձեզ , եթէ ունի . ցիւք հաւատոս քան զհնա մա . նանխոյ , առանջիւք լերինս պս . միկ՝ փոխեաց աստի անդր , և փոխեսցի . և ոչինչ անհնարին լիցի ձեզ :

20 Բայց այս ազգ ոչ իւլիք ելանէ , եթէ ոչ՝ ազօթիւք և պահուիք :

21 Եւ մինչդեռ շքշէին նոքա՛ ՚ի գալիլեա , ասէ ցնոսա յս . մասնելոց է որդի մարդոց ՚ի ձեռս մարդկան ,

22 Եւ սպանցեն զնա , և յերիր աւուր յարիցէ . և արքտմեցան յոյժ :

23 Իբրև եկին նոքա ՚ի կափառնառւմ , մատեան՝ որք զերկդրամեանն պահանջէին՝ առ պետրոս , և ասեն . վարդապետն ձեր ոչ տայ զերկդրամեանն . և նա ասէ՝ այո :

24 Եւ իբրև եմուտ ՚ի տուն՝ յառաջեաց քան զնա յս և ասէ . զիմորդ թուիլ քեզ յիմոյն . թաղաւորք ազգայ՝ յուամէ՞ առնուն զհարկս կամ զհասն , յորդեանց իւրեանց՝

19 Նա էլ նորանց ասաց . ձեր թերահաւատութե համար . ճշմարիտըն ասումեմ ձեզ՝ թէ որ մանանեխի (իսրայիլ) հատի չտի հաւատ ունենաք , և էս սարկս ասէք՝ էս տեղից էնաեղ փոխվի , կը փոխվի . և իսկի մին բան անկարելի չի՛ լինիլ ձեզ համար :

20 Միայն թէ՛ էս ցեղս որիշ բանով դուրս չի՛ գալ՝ եթէ ոչ ազօթքով . և պատու :

21 Եւ դեռ քանի որ նորանք գալիլեայի մէջն մանէին գալիս , Յս նորանց ասաց . որդին մարդոց պէտք է մատնը լի մարդկանց ձեռքն ,

22 Եւ նորան կըսպանեն՝ և երեք օրու մի յարութիւն կառնէ . և նորանք շատ արքտմեցան :

23 Երբ որ նորանք եկին կափառնայում , երկդրամեան հարկ ուզողներն եկին պետրոսի մօտն և ասացին . ձեր վարդապետն երկդրամեանըն չի՞ տալիս , և նա ասաց՝ հա :

24 Եւ երբ որ տունն մտաւ , Յս առաջ սկսեց և ասաց . սիմօն՝ ի՞նչպէս է երևում քեզ . աղքերի թաղաւորներն ու մից են առնում զլիսահարկըն կամ տուրքըն , իրանց որ-

[Թէ յօտարաց :

25 Եւ իբրև ասոց [Թէ յօտարաց , ասէ ցնա յս՝ ասպա ուրեքն ազատ են որդիքն :

26 Բայց զի մի գայթաղղեցուսյուրը զնոսա , երթ 'ի ծով եւ ընկես կործ , եւ զառաջին ձուկնն որ ելանէ՝ սոս , եւ բաց զբերան նորա , եւ դտանիցես ստտեր . եւ զնյն աւետալ՝ տայես նոցա ընդ իմ եւ ընդքս :

ԳԼ .

1 Յայնմ աուուր մատեան աշակերտքն առ յս՝ եւ ասեն . ով իցէ 'ի մէնջ մեծ յարքայութեան երկնից :

2 Եւ կոչեաց առ ինքն յս մանուկ մի , կացոյց զնա 'ի մէջ նոցա ,

3 Եւ ասէ . ամէն ասեմ ձեզ , եթէ ոչ դարձջիք , եւ լինիջիք եբրև զմանկտի , ոչ մտանիցէք յարքայուի երկնից :

4 Արդ՝ որ խոնարհեցուցանէ զանձն իբրև զմանուկս զայս , նա է մեծ յարքայու

ղիքներին , [Թէ օտարներին :

25 Եւ երբոր ասաց՝ [Թէ օտարներին , Յս նորան ասաց . ազա ուրեքն՝ ազատ են որդիքննն :

26 Բայց որ նորանց չի գայթաղղայնենք՝ զնա ծովն եւ ճանկըն քյիր , եւ առաջին ձուկըն որ դուրս կըզայ՝ բանիք , նորա բերանըն բաց՝ եւ մին ստտեր կըդտնես՝ եւ էն սուր եւ նորանց տուր ինձ տեղ եւ քեզ տեղ :

ԺԸ :

1 Լն օրուքն աշակերտներն Յսի մօտն եկին . եւ ասացին . մեզանից ով մեծ կըլինի երկիքի արքայութեան մէջն :

2 Եւ Յս մին երեսայ կանչեց իրան մօտ՝ եւ նորան կանգնացրուց նորանց միջուքն ,

3 Եւ ասաց . ճշմարիտըն , ասումեմ ձեզ՝ [Թէ որ չի դառնաք եւ լինիք երեսաների նման , չէք մանիլ երկնքի արքայութիւնն :

4 Ուրեքն ով որ իրան անձըն էս երեսայիս նման կըխոնարհացնէ , նա է մեծ երկն

Թեան երկնից :

5 Եւ որ ոք ընկալցի մա-
նուկ մի այսպիսի՝ յանուն իմ՝
զիս ընդունի :

6 Եւ որ ոք գայթաղե-
ցուսցէ զմի՝ի փոքրիկանցս յայս-
ցանէ յիս հաւատացելոց, լաւ
է նմա՝ եթէ կախիցի երկան
իշոյ ընդ պարանոց նորա՝ և
ընկղմիցի ՚ի խորս ծովու :

7 Անյաշխարհի գայթաղ-
ուածեանց • հարկ է գալ գայ-
թաղուածեանց • բայց վայ
մարդոցն այնմիկ՝ յոյր ձեռն
գայցէ գայթաղուածիւն :

8 Եթէ ձեռն քո կամ ոտն
գայթաղեցուցանէ զքեզ,
հատ զնա՝ և ընկեա՝ ՚ի քէն •
լաւ լիցէ քեզ՝ միաձեռանի կմ
կող մտանել ՚ի կեանս, քան
թէ երկուս ձեռս և երկուս
ոտս ունիցիս, և անկանել ՚ի
հուրն յաւիտենից :

9 Եւ եթէ սկն քո գայ-
թաղեցուցանէ զքեզ, լիւեա՝
զնա և ընկեա՝ ՚ի քէն • լաւ ի-
ցէ քեզ միականի մտանել ՚ի
կեանս, քան երկուս աչս
ունել՝ և անկանել ՚ի գեհէն
հրոցն :

10 Ձգոյշ լերուք մի ար-

քի արքայուածեան մէջն :

5 Եւ սով որ մին էսպէսի ե-
րկայ իմ՝ անունովս կընդու-
նի, նա ինձ կընդունի :

6 Եւ սով որ գայթաղացնէ
էս փոքրն երիցս մինըն՝ որ ինձ
հաւատացել են, լաւ էք նո-
րան՝ որ մին իշու ջաղացի քար
նորա վիցն կախի և ծովի
խոր տեղն խեղդվի :

7 Անյաշխարհքիս՝ գայ-
թաղուածիւններին համար,
պէտք է որ գայթաղուին եր
գան, բայց վայ էն մարդոցն
որ նորա ձեռովն կըգայ գայ-
թաղուածիւնն :

8 Թէ որ քո ձեռք կամ
ոտը քեզ գայթաղացնէ
կարիւր նորան՝ և քեզանից
զէն քցիւր՝ լաւ է քեզ՝ որ մին
ձեռնանի՝ կամ կազ մտնես
կեանքն, քան թէ երկու ձեռք
և երկու ոտք ունենաս՝ և յա-
ւիտենական կըակի մէջն ընկ-
նիս :

9 Եւ թէ որ քո աչքք քեզ
գայթաղացնէ, հանիւր նո-
րան • և քեզանից քցիւր • լաւ
է քեզ՝ որ մին աչքանի մըտ-
նես կեանքն, քան թէ երկու
աչք ունենաս՝ և դժոխքի կը-
րակն ընկնիս :

10 Ձգոյշ կացէք՝ որ էս

Համարհիցէք զմի՛ ՚ի փոքրկան-
ցրս յայսցանէ • ասեմ՝ ձեզ ,
զի հրեշտակք նոցա յերկինս՝
հանապազ անասնեն՝ զերեսս
հօր իմոյ՝ որ յերկինս է :

11 Զ ի եկն որդի մարդոյ
կեցուցանել զհորուսեալն :

12 Զ ինձրդ թուի ձեզ , ե-
թէ լինիցի մարդոյ հարիւր
ոչխար , և մոլորիցի մի ՚ի նո-
ցանէ , ո՛չ թողուցու զինն -
սունն և զինն ոչխարն ՚ի լե-
րինս , և երթացցէ խնդրիցէ
զմոլորեալն :

13 Եւ եթէ լինիցի գտա-
նել զնա • ամէն ասեմ՝ ձեզ՝
զի ուրանի լինի ՚ի վերայ նո-
րա , առաւել քան ՚ի վերայ
իննսուն և յինունցն որ չի-
ցեն մոլորեալ :

14 Այսպէս՝ ո՛չ են կամք ա-
ռաջի հօր իմոյ որ յերկինս է,
եթէ կորիցէ մի՛ ՚ի փոքրկանցս
յայսցանէ :

15 Եթէ մեղիցէ քեզ եղ-
բայր քո , երթ յանդիմանեա՛
զնա՝ յորժամ դու և նա մի-
այն իցէք • եթէ լուիցէ քեզ ,
շահեցար զեղբայրն քո :

16 Ապա թէ ո՛չ լուիցէ
քեզ , առ ընդ քեզ մի ևս՝
կամ երկուս • զի ՚ի բերանոյ

փոքրներիցս մինըն՝ չի՛ անար-
գէք • սուսմեմ ձեզ՝ որ նրնց
հրեշտակներն երկնքումն միշտ
իմ հօրս երեսուն անսուսմեն
որ երկնքումն է :

11 Պատճառն որ՝ որդին
մարդոյ եկաւ՝ որ ապրեցնէ
կորածըն :

12 Ի՞նչպէս է երեւում ձեզ՝
թէ որ մին մարդ հարիւր ոչ-
խար ունենայ՝ և նորանցից մի-
նըն մոլորվի , նա չի՞ թողիլ
իննսուն և ինն ոչխարըն սա-
րերումն • և զնալ էն մոլոր-
վածին մանդալ :

13 Եւ երբոր կըզանէ նո-
րան՝ ճշմարիտըն սուսմեմ՝
ձեզ՝ որ նորա վերայ աւելի
ուրախ կըլինի , քան էն ինն-
սուն և իննիւն վերայ՝ որ չեն
մոլորված :

14 Այսպէս էլ իմ հայրս՝ որ
երկնքումն է , չի՛ կամենում , որ
էս փոքրներիցս մինն կորչի :

15 Թէ որ քո եղբայրդ՝ քեզ
դէմ մեղք անէ • զնա նորան
յանդիմանիք՝ երբոր դու և
նա մենակ լինիք • թէ որ լսէ
քեզ՝ քո եղբայրըդ շահեցիր :

16 Բայց թէ որ չի՛ լսէ քեզ ,
մին կամ երկու ուրիշըն էլ
քեզ հետ առ • ինչուոր՝ եր-

երկուց և յերկից վկայից հաստատեսցի ամենայն բան :

17 Իսկ և թէ նոցսն ոչ լուրիցէ, աստաջի՛ր յեկեղեցւոջ ապա թէ և եկեղեցւոյն ոչ լուրիցէ, եղևցի քեզ իբրև զՏեթանոսն և զմարսաւոր :

18 Լ՛մէն ասեմ՝ ձեզ • զի զոր կատկեցէք յերկրի՛ եղևցի կապեալ յերկինս, և զոր արձակեցէք յերկրի՛ եղևցի արձակեալ յերկինս :

19 Դարձեալ ասեմ՝ ձեզ • եթէ երկու ՚ի ձէնջ միաբանիցեն յերկրի վասն ամենայն իրաց, զինչ և խնդրեսցեն՝ եղևցի նոցա ՚ի հօրէ իմմէ որ յերկինսն է :

20 Ձ ի ուր իցեն երկու կամ երեք ժողովեալ յանուն իմ, անդ եմ ես ՚ի մէջ նոցա :

21 Յայնժամ մատեաւ առ նա պետրոս՝ և ասէ. տի՛րքանի՛ցս անգամ թէ մեղիցէ ինձ եղբայր իմ, և թողից նմա. մինչև ցե՞լթն անգամ :

22 Ասէ ցնա յս. ոչ ասեմ քեզ՝ թէ մինչև յեւթն անգամ, այլ՝ մինչև յեւթա-

կու կամ երեք վկայի բերանով ամէն բան կը հաստատուի :

17 Բայց թէ որ նորանց էլ չի՛ լսէ, եկեղեցոյն ասս, ապա թէ որ եկեղեցոյն էլ չի՛ լսէ, թող լինի քեզ համար ինչպէս Տեթանոս կամ մարսաւոր (Հէ-Տրո-սէն) :

18 Ղշմարտորն ասումեմ ձեզ, թէ էն՝ որ երկրիս վերայ կը կապէք, երկնքումն էլ կապված կըլինի. և էն՝ որ երկրիս վերայ կարձակէք, երկնքումն էլ արձակված կըլինի :

19 Ես էլ ասումեմ ձեզ՝ թէ որ ձեզանից երկու հողի երկրի վերայ միաբան լինին ամէն բանի համար, ինչ որ խընդրեն՝ կըլինի նորանց իմ հօրիցս՝ որ երկնքումն է :

20 Ինչու որ՝ սր տեղ երկու կամ երեք հողի իմ անունով ժողովված լինին՝ էնտեղ ես նորանց մէջն եմ :

21 Են ժամանակն պետրոս նորա մօտ եկաւ և ասաց. Տէր. թէ որ իմ եղբայրս ինձ դէմ մեղք անէ՛ք անի՛ր անգամ պէտք է թողու թիւն տամ նորան. մինչև ե՞օթն անգամ :

22 Յս նորան ասաց. չեմ ասում քեզ՝ թէ մինչև եօթն անգամ, բայց մինչև եօթա-

նասնեկին եւթն :

23 Ասան պսոբիկ նմանեցաւ արքայուէ երկնից սուն թագաւորի, որ կամեցաւ համար առնել ՚ի մէջ ծառայից իւրոց :

24 Եւ իբրև սկսաւ առնուլ, մատուցաւ առ նա պարտապան մի բէւր քանքարոց :

25 Իբրև սէ ունէր հատուցանել, հրամայեաց՝ զնա վաճառել տէրն նորա, և զկին նորա, և զորդիս, և զամենայն որ զինչ և ունիցի՝ և հատուցանել :

26 Եւ անկեալ ծառայն երկիր պարանէր նմա՝ և ասէր • երկայնամիտ լեր առ իս, և զամենայն հատուցից քեզ :

28 Գթայեալ տէր ծառային պնտրիկ՝ արձակեաց զնա, և զիտին եթող նմա :

28 Եւ ելեալ ծառայն՝ եգիտ զմի ՚ի ծառայակցաց իւրոց, որ պարտէր նմա հարեւր դահեկան • և կալեալ զնա՝ խեղդէր և ասէր • հասն ինձ զոր պարտիս :

29 Արդ՝ անկեալ ծառայակցին՝ առ ոստ նորա, աղաչէր զնա՝ և ասէր • երկայնամիտ լեր

նստուն անգամ եօթն :

23 Սրահամար երկնքի արքայուէն նմանվեցաւ մին թագաւոր մարդոց՝ որ ուզումէր իրան ծառաներիցն համար առնել :

24 Եւ երբոր սկսեց առնել՝ նորա մօտ մին տասն հազար քանքարի պարտական բերին :

25 Երբոր չունէր վճարել, նորա տէրն հրաման տուաւ՝ որ նորան՝ և նորա կինըն և նորդիքըն և ամէն ինչ որ ունէր ծախեն՝ և պարտքըն վճարէ :

26 Ծառայն էլ երեսին վերայ ընկնելով երկրպագուի էր տնում՝ նորան և ասում • երկայնամիտ կաց ինձ համար, և ամէնըն կրհատուցանեմ քեզ :

27 Տէրն խղճաց էն ծառայի վերայ՝ նորան արձակեց, և վիտըն էլ բաշխեց նորան :

28 Եւ երբոր էն ծառայն դուրս եկաւ՝ իրան ընկեր ծառաներիցն միւրն գտաւ՝ որ իրան հարիւր դահեկան պարտական էր, և նորան բռնեց՝ խեղդումէր և ասում • վճարիք ինձ՝ ինչ որ պարտական ես :

29 Ապա էն ընկեր ծառայն՝ նորա ոտներն ընկաւ, նորան աղաչումէր և ասումէր • եր-

առ իս՝ և հատուցից քեզ :

կայնամիտ կաց ինձ համար՝ և կըհասցնեմ քեզ :

30 Եւ նա ոչ կամէր • այլ չողաւ արկ զնա ՚ի բանտ՝ մինչև հատուցէ զպարտոն :

30 Եւ նա չէր ուզում՝ բայց գնաց՝ նորան քցեց բանտն (չբնասն) մինչև որ պարտաքըն վճարէ :

31 Իբրև տեսին ծառայակիցքն նորա որ ինչ եղևն՝ տրտմեցան յոյժ, և եկեալ յուղին տեսան իւրեանց զամենայն որ ինչ եղևն :

31 Երբոր նորա ընկեր ծառաներն տեսին ինչ որ էլաւ՝ շատ տըրտմեցան՝ և եկին ամէն ինչ որ էլաւ իրանց տիրոջն յայտնեցին :

32 Յայնժամ կոչեաց զնա տէրն իւր՝ և ասէ • ծառայչար, զամենայն զպարտոն թողի՝ քեզ՝ վասն զի աղաչեցեր զիս :

32 Ինժամանակն իրան տէրն կանչեց նորան և ասաց • ուլչար ծառայ՝ ես ամէն պարտաքըդ բաշխեցի քեզ՝ որովհետև (դու) աղաչեցիր ինձ :

33 Իսկարդ՝ ոչ էր պսրտ և քեզ՝ ողորմել ծառայակցին քում, որպէս և ես քեզ ողորմեցայ :

33 Ուրեմն պէտք չէ՞ր քեզ՝ որ քո ընկեր ծառային ողորմէիր՝ ինչպէս որ ես քեզ ողորմեցայ :

34 Եւ բարկացեալ տէրն նորա՝ մատնեաց զնա դաճաւ, մինչև հատուցէ զամենայն զպարտոն :

34 Եւ նորա տէրն բարկացաւ՝ և նորան մատնեց դաճահներին (ճէլասներէ) ձեռքն • մինչև որ ամէն պարտքն վճարէ :

35 Նոյնպէս և հայր իմ որ յերկինս է՝ արասցէ ձեզ, եթէ ոչ թողուցուք իւրաքանչիւր եղբօր իւրում ՚ի սրտից ձերոց զյանցանս նոցա :

35 Իսպէսէլ իմ հայրս որ երկնքուքն է, ձեզ կանէ • թէ որ դուք ամէն մէկդ իրան եղբօրն՝ ձեր սրտիցն չի թողէք նորանց յանցանքըն :

ԳԼ • ԺԹ •

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց յս զբանս զայստիկ, փո-

1 Եւ էլաւ՝ երբոր Յսուս էր խօսքերըս վերջացրուց, դա-

խեցան ՚ի գալիլեէ՝ և եկն ՚ի սաճմանս հրեաստանի յայն կոյս յորդանանու :

2 Եւ զնացին զճետ նորա ժողովուրդք բազումք, և բըժըշկեաց զնոսա անդ :

3 Եւ մատուցեալ առ նա փարիսեցիքն, փորձէին զնա՝ և ասէին . եթէ արժան իցէ ումեք արձակել զկին իւր, ըստ ամենայն վնասու :

4 Պատասխանի ետ նոցա և ասէ . չիցէ՞ ընթերցեալ ձեր՝ թէ որ հաստատեացն իսկզբանէ՝ արու և էգ արար զնոսա՝ և ասէ :

5 Ասն այսորիկ թողցէ այր՝ զհայր և զմայր՝ և երթիցէ զճետ կնոջ իւրոյ, և եղիցին երկոքեան ՚ի մարմին մի :

6 Ապա ուրեմն ոչ են երկու՝ այլ մի մարմին . արդ՝ զոր անձ զուգեաց, մարդ՝ մի մեկնեսցէ :

7 Ասեն ցնա . իսկ մովսէս ընդէ՞ր պատուիրեաց մեզ ասլ թուղթ մեկնելոյ՝ և արձակել :

8 Ասէ ցնոսա . մովսէս՝ վասն խտասրտութեան ձերոյ հրամայեաց ձեզ արձակել զկանայս ձեր . այլ իսկզբանէ՝

լիեացիցն գնաց՝ և հրէաստանի (Ջահա-սահա-սահա) կողմերն եկաւ, յորդանանի էն կողմն :

2 Եւ շատ ժողովուրդներ նորա ետեւէն զնացին՝ և նորանց էնտեղ բժշկեց :

3 Եւ փարիսեցիքն նորա մօտ եկին՝ նորան փորձումէին և ասումէին . թէ անձան է մին մարդոյ՝ որ իրան կինըն թողանէ ամէն վնասի (ոռ-չէ) համար :

4 Նորանց պատասխան տուաւ և ասաց . դուք չէ՞ք կարգացել՝ թէ նա որ սկզբիցն ստեղծեց՝ նորանց որձ և էգ արաւ և ասաց :

5 Սրահամար մարդն իրան հայրըն և մայրըն կըթողէ՝ և իրան կընկան հեան կըզնայ՝ և երկուքն մին մարմին կըլինին :

6 Ուրեմն երկու չեն, բայց մին մարմին են . ասլա էն որ Աճ միաւորեց, պէտք է մարդն չի՛ ջոկէ :

7 Նորան ասացին . ապա ինչու մօսէսն պատուիրեց մեզ՝ որ դուրս անելոյ թուղթ տանք և թողանենք :

8 Նորանց ասաց . մօսէս ձեր քարսրտութեան համար պատուէր տուաւ ձեզ՝ որ ձեր կանայքըն թողանէք, բայց

նչ եղև այնպէս :

9 Բայց ասեմ՝ ձեզ, զի ամենայն որ արձակէ զինն իւր՝ և նչ վասն պոռնկութեան, և առնիցէ այլ՝ շնայ, և որ զարձակեանի առնէ՝ շնայ :

10 Ասենցնա աշակերտքն իւր • եթէ սոյդպէս ինչ փաստիցէ ընդ այր և ընդ կին, լաւ է՝ չամուսնանալ :

11 Եւ նա՛ ասէ ցնոսա • նչ ամենեքեան բաւական են սոյդըմ՝ բանի, այլ որոց տուեան է :

21 Ձի են ներքինիք՝ որ յորովայնէ մօր իւրեանց ծընան այնպէս • և են ներքինիք՝ որ ՚ի մարդկանէ եղեն ներքինիք • և են ներքինիք՝ որ զանձինս իւրեանց արարին ներքինիս վասն արքայութեան երկնից • որ կարողն է տանել տարցի :

13 Յայնժամ մատուցան առ նա մանկաի, զի ձեռն դիցէ ՚ի վերայ նոցա՝ և աղօթա աւրասցէ • և աշակերտքն նորա՛ սաստէին նոցա :

14 Ասէ յս • թոյլ տուք

առաջուց էնպէս չէլաւ :

9 Միայն թէ ասուամեմ ձեզ՝ ամէն ո՛վ որ իրան կինըն թողանէ, և չէ թէ պոռնկուե պատճառաւն, և (մին) որ իշըն առնէ՛ նա շնուի է գործում • և նա էլ՝ որ էն թողարածըն է առնում, շնուի է գործում :

10 Իրան աշակերտներն նորան ասացին • թէ որ մարդոց և կնկան մէջն էդպէսի ինչ դժուարուի կայ • լաւ է չի կարգվիլն :

11 Եւ էլ նորանց ասաց • ամէնքն կարող չեն էդ բանիդ, բայց նորանք՝ որ նորանց տրված է :

12 Ինչու որ՝ կան ներքինիք (թասընէր)՝ որ իրանց մօր փորիցն էնպէս են ծնվել • և կան ներքինիք՝ որ մարդկանցից են էլած ներքինիք • և կան ներքինիք՝ որ իրանց անձըն ներքինի են արեւ երկնքի արքայութեան համար • ո՛վ որ կարող է տանիլ՝ թող տանի :

13 Ին ժամանակն երեխաներ բերին նորա մօտ՝ որ ձեռըն դնէ նորանց վերայ և աղօթք անէ • և նորա աշակերտներն սաստուակէին նորանց :

14 Յս ասաց • թող տուէք

Մանկաւոյդ՝ և մի՛ արգելուք
զգոսա զսլ առ խ, զի այդպի-
սեանցդ է արքայուի երկնից :

15 Եւ եղեալ ձեռս ՚ի վերայ
նոցա՝ զնոց անտի :

16 Եւ ահա, մատուցեալ
ոմն առ նա՝ ասէ . վարդապետ
բարի՛ զի՛նչ բարի դործեցից
զի ընդունիցիմ՝ զկեանսն յա-
ւիտենականս :

17 Եւ նա՝ ասէ ցնա . զի՞
հարցանես զիս զըսբւոյ, մի է
բարի . եթէ կամիս ՚ի կեանսն
յաւիտենականս մտանել, պա-
հեա՛ զպատուիրանսն :

18 Ասէ ցնա, զ՞որս . ասէ
ցնա յս . զմի սպանաներն, և
մի շնար, և մի դողանար, և մի
սուտ վկայեր :

19 Պատուեա՛ զհայր քո և
զմայր . և սիրեսցես զընկեր
քո իբրև զանձն քո :

20 Ասէ ցնա պատանին .
զայդ ամենայն պահեցի ՚ի ման-
կուլթեանէ իմմէ . արդ՝ ի՞նչ ի-
ւրք պահաս իցեմ :

21 Ասէ ցնա յս . եթէ կա-
միս կատարեալ լինել, երթ՝
վաճառեա՛ զինչս քո՝ և տուր
աղքատաց, և ունիցիս զանձս

էդ երեսաներիդ՝ և դորանց
մի արգելէք որ ինձ մօտ դան
ինչուոր՝ էդպէսիներին է եր-
կընքի արքայուլթիւնն :

15 Եւ նորանց վերայ ձեռք
դրաւ՝ և Էնտեղիցն զնաց :

16 Եւ ահա՛ մինն նորա մօտ
եկաւ և ասաց . բարի՛ վար-
դապետ՝ ես ի՞նչ բարի դոր-
ծեմ՝ որ յաւիտենական կեան-
քըն ընդունիմ :

17 Նա էլ նորան ասաց .
ի՞նչու ես ինձ բարոյ համար
հարցնում . մի է բարին . թէ
որ կամենումես յաւիտենական
կեանքն մտնել, պատուի-
րանքներըն պահիր :

18 Նորան ասաց . որքն . Յս
նորան ասաց . (էն որ ասումէ)
մի սպանիր, մի շնար, մի դո-
ղանար, մի սուտ վկայեր :

19 Պատուիր քո հայրն և
քո մայրըն, և սիրիր քո ըն-
կերըդ՝ քո անձիդ պէս :

20 Ինչ պտտանին (ճահել
Տորդն) նորան ասաց . էդ ա-
մէնըն իմ երեսայուլթեանիցն
պահեցի . ասա ի՞նչ բանով
եմ պահաս :

21 Յս նորան ասաց . թէ որ
կամենումես կատարեալ լի-
նիլ, զնա՛ քո ապրանքըդ ծա-
խիր . և աղքատներին տուր, և

յերկինս, և եկ զինի իմ :

22 Իբրև լուաւ պատանին զքանն, դնաց տրտմեալ, զի ունէր ստացուածս բազումս :

23 Ասէ յս ցաշակերտան . ամէն ասեմ՝ ձեզ . զի դժուաւ րոււ մտցէ մեծատունն յարքայութիւն երկնից :

24 Դարձեալ ասեմ՝ ձեզ . զիւրին է մալխոյ մտանել ընդ ծակ սողան, քան մեծտտան յարքայութիւն ինչ մտանել :

25 Իբրև լուան աշակերտքն՝ զարմացան յոյժ, և ասեն . իսկ՝ ո՞ն կարիցէ ապրել :

26 Հայեցաւ ՚ի նոսա յս՝ և ասէ . առ ՚ի մարդկանէ այդ անկոր է, այլ առ յոյ աւմենայն ինչ զօրաւոր :

27 Յայնժամ պատասխանի ետ պետրոս և ասէ ցնա . աւասիկ մեք՝ թողուք զամենայն, և եկանք զինի քո . արդ՝ զի՞նչ լինիցի մեզ :

28 Ասէ ցնոսա յս . ամէն ասեմ՝ ձեզ . զի դձը որ եկիք զինի իմ, ՚ի միւսանդամ դաւ

զանձ (խաղնայ) կուենեա երկրնքումն՝ և իմ ետեւս եկէ :

22 Երբ որ պատանին էսբանըս լսեց, տրտմեյաւ և դնաց պատճառն որ՝ շատ ապրանք ունէր :

23 Յս աշակերտներին ասաց . Ճշմարիտրն ասուամ՝ ձեզ՝ որ հարուստն շատ դժուար կըմանէ երկնքի արքայութիւնն :

24 Մինչև ասուամ՝ ձեզ՝ աւելի հեշտ է՝ որ ուղան ասեղի ծակովն անցկենայ՝ քան թէ հարուստն երկնքի արքայութիւնն մտնէ :

25 Աշակերտներն երբ որ լսեցին, շատ զարմացան և սասցին . ապա՞ ու՛ կարէ ապրել :

26 Յս նորանց մտիկ տուաւ և ասաց . Էդ (բանդ) մարդկանց կոշմանէ անկարելի է, բայց ինչ կողմանէ՝ ամէն բան կարելի է :

27 Ին՝ ժամանակն պետրոս պատասխան տուաւ և նորան ասաց . Ի՞նչ մեք ամէն բան թողինք և քո ետեւդ եկինք . սպա ի՞նչ պիտի լինի մեզ :

28 Յս նորանց ասաց . Ճշմարիտրն ասուամ՝ ձեզ՝ թէ դուք որ իմ ետեւս եկիք,

լստեան՝ յորժամ նստցի որ-
դի մարդոց յաթոռ փառաց
իւրոց • նստջի՛ք և դուք յեր-
կոտասան աթոռ՝ դատել զեր-
կոտասան ազգ իսրայէլի ։

29 Եւ ամենայն որ ոք ե -
թող զտուն, կամ զեղբարս •
կամ զքորս, կամ զհայր, կամ
զմայր, կամ զկիսն, կամ զոր-
դիս, կամ զազարակս՝ վն ա -
նուան իմոց, հարիւրապատիկ
առցէ՛ և զկենսս յաւիտեանս -
կանս ժառանգեսցէ ։

30 Բաղնամք եղիցին առա -
ջինք յետինք, և յետինք ա -
ռաջինք ։

ԳԼ Ի .

1 Բանգի նժան է արքա -
յուր իւն երկնից առն տանու -
տեառն, որ ել ընդ առաւօ -
տըս ՚ի վարձու ունել մշակս
յսցդի իւր ։

2 Եւ արկ վարձս մշակացն
աւուրն դահեկան, և առա -
քեաց զնոսս յսցդի իւր ։

3 Եւ ելեալ զերբորդ
ժամու՝ ետես այլս զի կա -
յին դատարկք ՚ի հրապա -
րակս ։

իմ մէկել զալոյ ժամանակն՝
երբոր որդին մարդոց իրան
փառաց աթոռին կընստի,
դուք էլ տասներկու աթոռի
վերայ կընստիք՝ և իսրայէլի
տասներկու ցեղըն կըզատէք ։

29 Եւ ամէն ով որ թողեց
տունըն՝ կամ եղբարքըն՝ կամ
քրվերքըն՝ կամ հայրըն կամ
մայրըն կամ կինըն կամ որ -
դիքըն կամ արտերըն իմ ա -
նունիս համար, հարիւրա -
պատիկ կառնէ՛ և յաւիտե -
անական կենսքըն կըժառանգէ ։

30 Ատ առաջիններ յետին
կըլինին՝ և յետիններն առա -
ջին ։

1 Պատճառնոր՝ երկնքի
արքայսւթիւնն նման է մին
տանուտէր մարդոց՝ որ առա -
ւօտանց դուրս եկաւ՝ իրան
սցդոց (բաղի) համար մշակ -
ներ բռնել ։

2 Եւ էն մշակներին՝ օրն
(մին) դահեկան խօսեց և նո -
րանց ուղարկեց իրան սցդին ։

3 Եւ երեք ժամի (սահա -
քի) ժամանակն դուրս եկաւ՝
ուրիշներ էլ տեսաւ որ փո -
ղոցների մէջն պարտոյ կանգ -
նել էին ։

4 Ասէ և ցնոսա • երթայք
և դուք յայդի իմ, և որ ինչ
արժան իցէ՝ տայ ձեզ :

5 Գնացին և նոքա, և
դարձեալ՝ ելեալ զվեց ժա-
մու, և զինն ժամու՝ արար
այնպէս :

6 Եւ զմտասաներորդ ժա-
մու ելեալ, եղևտ այլս՝ զի
կային դատարիք, սսէ ցնոսա •
ընդէ՞ր կայք ասա զօրս ցերեկ
դատարիք :

7 Ասեն ցնա • զի ոչ որ
կալաւ զմեզ ՚ի վարձու • ասէ
ցնոսա • երթայք և դուք յայ-
զին, և որ ինչ արժան է՝ առ-
նուցուք :

8 Եւ իբրև երեկոյ եղև՝ ա-
սէ տէր այգւոյն ցաւառա-
պետ իւր • կոչեան զմշակսն՝ և
տուր նոցա վարձս, սկսեալ ՚ի
յեանոցն մինչև ցառաջինսն :

9 Իբրև եկին որք զմտա-
սաներորդ ժամուս, և առին
մէն մի դահեկան :

10 Եկեալ և առաջինքն՝
համարէին թէ աւելի՛ առ-
նուցուն • և առին մէ՛ն մի դա-
հեկան և նոքա :

11 Իբրև առին՝ տրանջէին

4 Նորանց էլ ասաց. դուք
էլ գնացէք իմ այդիս՝ և ինչ
որ արժան է՝ կրտամ ձեզ :

5 Նորանք էլ գնացին • և
մինչև վեց ժամին և ինն ժա-
մին դուրս եկաւ՝ և էնպէս
արաւ :

6 Եւ տասնումին ժամին
էլ դուրս եկաւ՝ ուրիշներ
գտաւ որ պարապ կանգնել
էին • նորանց ասաց • ի՛նչու
էք հստեղ բոլոր ցերեկս պա-
րապ կանգնել :

7 Նորան ասացին • նրա-
համար որ՝ ոչ ոլ մեզ բա-
նի չի բռնեց • նորանց ասաց՝
դուք էլ գնացէք իմ այդիս
և ինչ որ արժան է՝ կառ-
նէք :

8 Եւ երբոր իրիկուն է-
լաւ, այգոյ տէրն իրան տան
վերտկացուին ասաց • մշակ-
ներըն կանչի՛ր և նորանց
վարձըն տուր, յետիններիցն
սկսած մինչև առաջիններն :

9 Երբոր նորանք եկին՝ որ
տասնումին ժամինն էին, ամէն
մէկն մին դահեկան առին :

10 Առաջիններն էլ եկին՝
և կարծումէին թէ աւելի
կառնեն, և նորանք էլ ամէն
մէկն մին դահեկան առին :

11 Երբոր առին, տան տի-

զտանուտեռնէն՝ և ասէին .

12 Թէ դոքա՝ յետինքդ՝ մի ժամ գործեցին , և հասարակորդս մեզ արարեր զդոստ, որ զճանրութիւն աւուրն բարձաք և զտօթ :

13 Նա պատասխանի ետ միում ՚ի նոցանէ՝ և ասէ . ընկեր՝ չգրկեմ զքեզ , ոչ դահեկանի միոջ սակ արկեր ընդիս :

14 Ա՛ռ զքոյդ՝ և երթ . եթէ կամիմ յետնոցս տալ որպէս քեզ :

15 Եթէ չեցէ՞ ինձ իշխանութիւն յիմսս առնել զինչ և կամիմ . կամ թէ ակն քո չմը է , զի ես առատս եմ :

16 Այսպէս եղիցին յետինք առաջինք , և առաջինք յետինք . զի բաղում են կոչեցեալք՝ և սակաւք են ընտրեալք :

17 Իբրև ելանէր յս յերուսաղէմ , առ զերկոտասանն առանձինն , և ՚ի ճանապարհին՝ ասէ զնոսա .

18 Ահա ապիկ ելանեմք յե-

րոջիցն տրանջումէին , և սոււմ :

12 Թէ էդ յետիններդ մին ժամ աշխատեցին , և դորանց մեզ հետ հաւանար արիր, որ օրի ճանրութիւնըն և տաքութիւնըն քաշեցինք :

13 Նա նորանց մընին պատասխան տուաւ և ասաց . ով ընկեր՝ չեմ զրկում քեզ՝ չէ՞ որ դու ինձ հետ մին դահեկան ես խօսացել :

14 Քունըն առ և գնա՛ . ես ուզումեմ որ էս յետիններիս տամ ինչպէս քեզ :

15 Մեթէ ես իշխանութիւն չունիմ իմ սպրանքիս վերայ՝ որ ինչ որ ուզեմ , ասեմ . կամ թէ քո աչքդ չմը է՝ որ ես առատաձեռն եմ :

16 Այսպէս յետիններն առաջին կըլինին , և առաջիններն յետին . ինչուոր շատ են կանչված , բայց քիչ են ընտրված :

17 Երբոր Յս երուսաղէմ զնալու էլաւ , տասներկուսըն առանձին իրան հետ առաւ՝ և ճանապարհումն նորանց ասաց :

18 Ահա վերենք էլում ե-

ըուսողէմ, և որդի մարդոց մատնեսցի քահանայապետիցն՝ և դպրաց • և դատապարտեսցեն զնա ՚ի մահ :

19 Եւ մատնեսցեն զնա հեթանոսաց՝ այսպնեւ, և հարկանեւ, և ՚ի խաչ հանեւ • և յերկր առուր յարիցէ :

20 Յայնժամ մատեաւ առնա մայր որդւոցն զբեգեայ՝ որդւովք իւրովք հանդերձ, երկիր պաշանէր՝ և խնդրէր ինչ ՚ի նմանէ :

21 Եւ նա՝ ասէ ցնա • զի՞նչ կամիս • ասէ ցնա • ասա՛ զի նստցին սոքա երկու որդիքս իմ, մի ընդ աջմէ քումմէ՝ և մի ընդ ահեկէ յարքայու թեան քում :

22 Պատասխանի ետ յս և ասէ • ո՛չ զիտէք զինչ խնդրէք • կարէ՞ք ըմպել զբաժակն՝ զոր ես ըմպելոցն եմ, կամ զմըկրտութիւնն զոր յես մկրտելոցն եմ մկրտել • ասեն ցնա, կարո՞ղ եմք :

23 Ասէ ցնոսա յս • զբաժակն իմ ըմպիցէք, և զմկրտութիւնն զոր ես մկրտիմ՝ մկրտիցիք • Բայց նստուցանեւ ընդ

ըուսողէմ՝ և որդին մարդոց կրմատնելի քահանայապետն երի և կարգացողների (ձեռքըն), և մահով կըշատապարտեն նորան :

19 Եւ նորան կրմատնեն հեթանոսների ձեռքն՝ որ նորան խցտառակեն և ճեճեն և խաչ հանեն, և երեք օրու մի յարութիւն կառնէ :

20 Ին ժամանակն զբեգեայի որդոց մայրն իրան որդոցըն հետնորա մօտ եկաւ՝ երկրպագուի էր անում, և նորանից մին բան էր խնդրում :

21 Եւ էլ նորան ասաց • ի՞նչ ես խնդրում • նորան ասաց • ասա՛ որ էս իմ երկու որդիքս մինն քո աջ կողմդ՝ և մինն ձախ կողմդ նստեն քո արքայութենումդ :

22 Յս պատասխան տուաւ և ասաց • չէք գիտում՝ թէ ինչ էք խնդրում • կարող է՞ք դուք էն բաժակըն խմել՝ որ ես պիտի խմեմ, կամ էն մկրտութենովն մկրտուիլ՝ որ ես պիտի մկրտուիմ • նորանք ասացին՝ կարող ենք :

23 Յս նորանց ասաց • իմ բաժակըս կըխմէք և էն մկրտութենովն որ ես պիտի մկրտուիմ՝ կըմկրտուիք • Բայց իմ

տջմէ և ընդ ահեկէ իմմէ՝ ոչ է իմ տալ, այլ որոյ տուեալ է ՚ի հօրէ իմմէ :

24 Եւ լուեալ տասանցն, բարկացան ՚ի վերայ երկուցն եղբարց :

25 Յիսուս կոչեաց զնոսա առ ինքն, և ասէ. գիտէք՝ զի իշխանք ազգաց տիրեն նոցա, և մեծամեծքն իշխեն նոցա :

26 Ոչ սյնպէս իցէ և ՚ի ձերում միջի. այլ որ կամիցի ՚ի ձէնջ մեծ լինել՝ եղիցի ձեր ոչաշտօնեայ :

27 Եւ որ կամիցի ՚ի ձէնջ առաջին լինել՝ եղիցի ձեր ծառայ :

28 Որպէս որդի մարդոյ ոչ եկն պաշտօն առնուլ, այլ պաշտել. և տալ զանձն իւր վրեանս փոխանակ բազմաց :

29 Եւ յեւանելն նոցա յերկրովէ, զնացին զհետ նորա ժողովուրդք բազումք :

30 Եւ ահա կնյրք երկու նստէին առ ճանապարհաւն. իբրև լուան թէ յիսուս անցանէ՝ աղաղակեցին և ասեն. ոչորմեանց մեզ յիսուս որդի դաւթի :

աջ և ձախ կողմս նստացնիլն՝ իմս չէ՝ որ տամ, բայց միայն նրնց որ իմ հօրիցս տրված է :

24 Եւ էն տասներն երբոր լսեցին, բարկացան էն երկու եղբարներին վերայ :

25 Յնորանց կանչեց իրան մօտն, և ասաց. գիտումք. որ ազգերի իշխաններն նորանց վր տիրապետուի են անում, և մեծամեծներն նորանց (վերայ) իշխանութիւն են անում :

26 Իսպէս չի՛ պիտի լինի ձեր միջումդ. բայց ո՛վ որ ձեզանից կամենայ մեծ լինիլ պիտի ձեզ պաշտօնեաց լինի :

27 Եւ ո՛վ որ ձեզանից կամենայ առաջին լինիլ, պիտի ձեզ ծառայ լինի :

28 Ինչպէս որ՝ որդին մարդոյ չի՛ եկաւ որ իրան ծառայեն, բայց որ ինքն ծառայէ. և շատերի տեղակ իրան անձըն փրկութեան գին տայ :

29 Եւ երբոր երիբովիցն դուրս եկին, շատ ժողովուրդներ զնացին նորա ետևէն :

30 Եւ ահա երկու կոյր ճանապարհին վերայ նստած էին. երբոր լսեցին՝ թէ Յն է անցկենում, աղաղակեցին և ասացին. Յն որդի դաւթի՛ մեզ ոչորմեան :

31 Եւ ամբօրին տաստեանց նոցա՝ զի լուեսցեն . և նոքա եւս առաւել աղաղակէին և աւսէին . Տէր՝ ողորմեանց մեզ որդի դաւթի :

32 Ձտեղի՛ առ յս, կոչեաց զնոսա և ասէ . զի՞նչ կամիք՝ զի արարից ձեզ :

33 Լսեն յնա, ար՛ զի բացցին աչք մեր :

34 Եւ զթացեալ յս մերձեցնու յաչս նոցա, և վաղվաղակի տեսին՝ և գնացին զհետ նորա :

31 Եւ ժողովուրդն նորանց աստեց՝ որ ձայն չի՛ հանեն . և նորանք էլ աւելի աղաղակումէին և ասում՝ Տէր՝ որդի դաւթի՛ մեզ ողորմեա՛ :

32 Յս կանգնեց՝ կանչեց նորանց և ասաց . ի՞նչ էք ուղում որ անեմ ձեզ :

33 Նորան ասացին . Տէր՝ որ մեր աչքերն բացվին :

34 Եւ Յս խղճաց՝ նորանց աչքերին մօտեցաւ՝ և շուտով տեսին՝ և նորա ետևէն գնացին :

ԳԼ .

1 Իբրև մօտ եղեն յերուսաղէմ, և եկին ՚ի բեթփաղէ մերձ ՚ի լեառն ձիթեանեաց, յայնժամ յս արձակեաց երկուս յաշակերտացն իւրոց :

2 Եւ ասէ յնոսա. երթայք ՚ի գեղդ՝ որ առաջի ձեր է, և անդէն դտանիցէք էշ կապեալ, և յաւանակ ընդ նմին, լուծէք՝ ածէք ինձ :

3 Եւ եթէ որ ասիցէ ինչ ձեզ, ասասջի՛ք, եթէ տեառն իւրեանց պիտոյ են . և վաղվաղակի՛ առաքէ զնոսա :

4 Բայց այս ամենայն եղև,

ԻԱ .

1 Երբոր երուսաղէմին մօտեցան՝ և բեթփաղէ եկին ձիթեանեաց սարին մօտ, էն ժամանակն Յս իրան աշակերտներիցն երկուսըն ուղարկեց :

2 Եւ նորանց ասաց. գնացէք էդ գիւղդ՝ որ ձեր առաջին է, և էնտեղ մին կապած էշ կըղտնէք՝ և քուսակըն էլ նորա հետ . նորան արձակեցէք բերէք ինձ մօտ :

3 Եւ թէ որ մին մարդ բան ասէ ձեզ՝ ասացէք թէ՛ նորանք Տէրին պէտք են . և շուտով կուղարկէ նորանց :

4 Բայց էս ամէն բաներս

ղի 19ցի բան մարգարէին՝ որ
ասէ .

5 Ասացէք դստեր սիրոյնի,
ահա՛ թագաւոր քո դայքեղ
հեղ՝ և հեծեալ յէշ և ՚ի
յաւանակի իշոյ :

6 Գնացին աշակերտքն, և
արարին որպէս հրամայեացն
նոցա յս :

7 Եւ ածին զէշն և զյաւ-
անակն. և արկին զնոքոք ձոր-
ձրս, և նստաւ ՚ի վերայ նո-
ցա :

8 Եւ բազում ժողովուր-
դք տարածեցին զհանդերձս
իւրեանց ՚ի ճանապարհին. և
այլք հատանէին ոստս ՚ի ծա-
ւոց՝ և տարածանէին ՚ի ճա-
նապարհին :

9 Եւ ժողովուրդն՝ որ ա-
ռաջին և զինի երթային՝ ա-
ղաղակէին և ասէին. օրհնու-
թիւն որդւոց դաւթի, օրհ-
նեալ որ դայ յանուն ան .
օրհնութիւն ՚ի բարձունս :

10 Եւ ՚ի մտանելն նորա
յերուսաղէմ՝ դըբըդեցան քա-
ղաքն ամենայն, և ասէ՛ հիվ
իցէ սա :

11 Եւ ժողովուրդն ասեն .
սոս հ մարգարէն յս՝ որ ՚ի
նազարեթէ գալիւեացոց :

հլաւ՝ որ մարգարէի խօսքն
կատարվի որ ասումէ :

5 Սիծնի աղջկանն ասացէք,
ահա՛ քո թագաւորդ քեզ մտ
հ գալիս . հեղահոգի՛ և հ-
շն և իշի քուռակըն հե-
ծած :

6 Աշակերտներն, գնացին և
արին՝ ինչպէս որ Յս հրա-
մայեց նորանց :

7 Եւ հշն և քուռակըն
բերին՝ և իրանց շորերըն նո-
րանց վերայ քցեցին և նորանց
վերայ նստեց :

8 Եւ շատ ժողովուրդներ
իրանց հագուստըն ճանապար-
հի վերայ փռեցին . և ուրիշ-
ներն ծառերիցն ճըղեր հին
կտրում և ճանապարհի վե-
րայ փռումէին :

9 Եւ ժողովուրդներն որ
առաջին և ետեհն զընումէին
աղաղակումէին և ասում . օրհ-
նուի որդւոց դաւթի . օրհնել
հ՝ որ գալիս է Այ անունովն .
օրհնուի ՚ի բարձունս :

10 Եւ երբոր նա երուսա-
ղէմ մտաւ, բոլոր քաղաքն
դըբդաց և ասաց՝ սոս հիվ
է :

11 Եւ ժողովուրդներն ա-
սացին . սոս Յս մարգարէն է՝
որ գալիւեացի նազարեթ իցն է :

42 Եւ եմուտ յս ՚ի տա-
ճարն, և եհան արտոնքս զա-
մենեստին, որ վաճառէինն և
զնէին ՚ի տաճարի անդ. և
զնեզանս հաստավաճառայն
կործանեաց՝ և զաթնոս ա-
զանեկաճառայն :

43 Եւ ասէ ցնոսա. զբեռն
է, առն իմ տուն աղօթից կո-
չեցի. և դուք արարէք զգա-
պրս աւաղակաց :

44 Եւ մատենն առ նա
կարբ և կաղք ՚ի տաճարին,
և բժշկեաց ցնոսա :

45 Իբրև տեսին քահանա-
յապետքն և զպիրք՝ զքրան-
չելինն զոր արար, և զման-
կաինն որ աղաղակէին ՚ի տաճա-
րին և ասէին, օրհնութիւն
որդուց դաւթի, բարկացան.

46 Եւ ասեն ցնա. լսե՞ս
զինչ ասեն դուք. ասէ ցնո-
սա յս. այն. չիցէ ընթեր-
ցեալ ձեր՝ եթէ ՚ի բերանց
աղոյց և ըսանդիւեցաց կո-
սարեցեր զօրհնութիւն :

47 Եւ թողեալ զնոսա, ել
արտաքոյ քաղաքին ՚ի բեթա-
նիա, և անդ աղաւ :

42 Եւ Յս մտաւ տաճարն՝
և ամէնին որ տաճարի մէջն
ծախումէին և առնումէին,
դուքս հանեց. և ըստակ փո-
խողների (սառափնէրի) տախ-
տակներըն՝ և աղանի ծախող-
ների, աթոռներըն կործանեց :

43 Եւ նորանց ասաց, զբը-
ված է՝ թէ իմ տունս աղօթ-
քի առն պէտք է կոչվի՝ և
դուք զողերի բուն էք արեւ
դորան :

44 Եւ տաճարի միջուցն կու-
րեր և կաղեր եկին նորա մօտ՝
և նորանց բժշկեց :

45 Իբրբ քահանայապետ-
ներն և կարդացողներն էն
հրաշքներըն տեսին որ արաւ,
և երեխաներըն որ տաճարի
միջուցն աղաղակումէին և ա-
սում՝ օրհնութիւն որդոյ
դաւթի՝ բարկացան :

46 Եւ նորան ասացին.
Լսումես թէ դորանք ինչ են
ասում. Յս նորանց ասաց.
հա. դուք էն չէք կարդա-
ցել՝ թէ աղաների և կաթն-
կերների բերանիցն օրհնու-
թիւն հաստատեցիր :

47 Եւ նորանց թողեց՝ քա-
ղաքիցն դուրս գնաց զէպի
բեթանիա՝ և էն զիշերն էն-
տեղ մնաց :

18 Եւ այդուցն իբրև դարձաւ սնդրէն ՚ի քաղաքն՝ քաղցեալ :

19 Եւ տեսեալ թղենի մի ՚ի վերայ ճանապարհին, եկն ՚ի նա, և ոչինչ եղիտ ՚ի նմա՝ քայց միայն տերև՝ . և ասէցնա . մի այսուհետև ՚ի քէն պտուղ եղիցի յաւիտեան . և առ ժամսն չորացաւ թղենին :

20 Իբրև տեսին աշակերտքն՝ զարմացան և ասեն, թէ զի՞նք լաղվաղակի յամաքեցաւ թղենին :

21 Պատասխանի ետ յիտուս՝ և ասէցնոսա . ամէն ասեմ՝ ձեզ, եթէ ունիցիք հաւաստ՝ և ոչ երկմտիցէք՝ ոչ միայն զթղենուդ առնիցէք, այլ թէպէտ և լերինդ ասիցէք՝ բարձիր և անկիր ՚ի ծով՝ եղիցի :

22 Եւ զամենայն ինչ զոր և խնդրիցէք յաղօթս հաւատովք՝ առնուցնէք :

23 Եւ իբրև եկն ՚ի տաճարն, մատենան առ նա՝ մինչդեռ ուսուցանէր, քահանայապետքն և ծերք ժողովրդեանն՝ և ասեն . որո՞վ իշխանութեամբ առնես զայդ . և ո՞վ ետ քեզ զիշխանութիւնդ զայդ :

18 Եւ առաւօտանց երբոր մինչև յետ դարձաւ քաղաքն, սովեց :

19 Եւ ճանապարհին վերայ մին թըղի ծառ տեսաւ՝ նորամօտ եկաւ և նորա վերայ բան չի՛ գտաւ, քայց միայն տերև . և նորան ասաց . սրանից ետև յաւիտեան քեզանից խսկի պտուղ չ'լինի . և շուտով էն թըղի ծառն չորացաւ :

20 Աշակերտներն երբոր տեսին՝ զարմացան և ասացին . թէ ի՞նչպէս շուտով թըղի ծառն չորացաւ :

21 Յիտուս պատասխան տուաւ և ասաց նորանց . ճշմարիտըն ասուամ՝ ձեզ՝ թէ որ հաւատք ունենաք՝ և չի՛ երկմտէք, չէ՛ թէ միայն թըղի ծառն էր կանէք, քայց թէ որ էր սարիդ էլ ասէք՝ վերկայ և ծովն ընկիր, կըլինի :

22 Եւ ամէն ինչ՝ որ աղօթքի մէջ հաւատքով խնդրէք, կառնէք :

23 Եւ երբոր եկաւ տաճարն՝ դեռ քանի որ էնաեղ սովորցնումէր, քահանայապետներն և ժողովրդի ծերերն նորա մօտ եկին և ասացին . դու ի՞նչ իշխանութեամբ ես ասնում էր . և ո՞վ տուաւ քեզ էր իշխանութիւնը :

24 Պատասխանի ետ յս և ա- սէ ցնոսա • հարցից և ես զձեզ բան մի • զոր թէ ասկէք ինձ, և ես ձեզ ասացից՝ որով իշ- խանութեամբ առնեմ զայս ,

25 Մկրտութիւնն յովհան- նու ուստի՞ էր, յերկնի՞ց՝ թէ ՚ի մարդկանէ • և նորա խոր- ճէին ընդ միմեանս և ասէին ,

26 Եթէ ասեմք յերկնից : ասէ ցմեզ • իսկ ընդէ՞ր ոչ հա- լատացէք նմա • և եթէ ա- սեմք ՚ի մարդկանէ , երկն- չի՞մք ՚ի ժողովրդենէն • զի ա- մենեքին զովհաննէս իբրև զմարգարէ ունին :

27 Պատասխանի ետուն յի- սուսի և ասեն • ոչ զխտեմք • ասէ ցնոսա և նա • և ոչ ես ա- սեմ ձեզ՝ որով իշխանութեամբ առ- նեմ զայս :

28 Բայց զիմք թուի ձեզ • ան միտջ էին երկու որդիք , և մատուցեալ առ առաջինն՝ ասէ • որդեակ՝ երթ այսօր գործես յայգւոջ :

29 Նա՛ պատասխանի ետ՝ և ասէ • երթում տէր՝ և ոչ չո- գաւ :

30 Մտտեալ և առ մեւսն ,

24 Յս պատասխան տուաւ՝ և ասաց նորանց • ես էլ ձեզա- նից մին բան կըհարցնեմ • թէ որ էն ինձ ասէք , ես էլ ձեզ կասեմ՝ թէ ի՞նչ իշխանութե- նով եմ անում էս :

25 Յօհաննէսի մկրտունն որ տեղից էր՝ երկնքիցն էր , թէ մարդկանցիցն • և նորանք ի- բանց մէջ միտք էին անում և ասումէին :

26 Թէ որ ասենք՝ երկնքիցն , կասէ մեզ թէ՛ ապա ի՞նչու նո- րան չի՛ հալատացիք • և թէ որ ասենք՝ մարդկանցիցն , ժո- ղովբողիցն վախումեք • ինչու որ՝ ամէնքն յօհաննէսին մար- գարէի տեղ էին ընդունում :

27 Պատասխան տուին Յսին և ասացին • չենք զխտում • նա էլ նորանց ասաց • ես էլ չեմ ասել ձեզ՝ թէ ի՞նչ իշխա- նութեանով եմ անում էս :

28 Միայն թէ՛ ի՞նչպէս է երևում ձեզ • մին մարդ եր- կու որդի ունէր • և եկաւ ա- ռաջինին ասաց • որդի՛ գնո՛ էս օր այգուջն (բաղա-ճն) բանն արա :

29 Նա էլ պատասխան տո- լաւ և ասաց • կըգնամ Տէր՝ և չի՛ գնաց :

30 Ին մէկէլի մօտն էլ գը-

և ասէ՛ նոյնպէս • նա՛ պտտաս-
խանի ետ՝ և ասէ • ո՛չ կամիմ •
քայց յետոյ զղջայաւ՝ և չո-
ղաւ յայդին ։

34 Ա՛րդ՝ ո՞ յերկոցունց ա-
րոր զկամս հօրն • տսեն՝ յե-
տինն • ասէ ցնոստ յիսուս • ա-
մէն ասեմ՝ ձեզ, զի մաքսաւորք
և պոռնիկք՝ յառաջեսցեն քան
զձեզ յարքայութիւն երկ-
նից ։

32 Ձի եկն յովհաննէս ճա-
նապարհաւ արդարութե՛ր և
նչ հաւատացէք նմա • և մաք-
սաւորք և պոռնիկք հաւատա-
ցին նմա, և դուք տեսէք՝ և
նչ զղջացարուք յետոյ հաւա-
տալ նմա ։

33 Այլ առակ լուարուք •
այր մի էր տանուտէր՝ որ տըն-
կեաց այդի, և ցանգով պտ-
տեաց զնա, և փորեաց ՚ի նմա
հնձան, և շինեաց աշտարակ •
և ետ զնա ցմշակս, և գնոց
՚ի տնր աշխարհ ։

34 Իբրև մերձեցաւ ժամա-
նակ պտղոյ, առաքեաց զճա-
ռացս իւր առ մշակսն՝ առնուլ
զպտուղս նորա ։

35 Եւ կալեալ մշակայն

նոց և էնպէս ասաց • նա պտ-
տասխան տուաւ և ասաց՝ չեմ
կամենում • քայց յետոյ զղջա-
ցաւ և գնաց այդին ։

34 Հիմիկ էս երկուսիցս ո՞-
րըն արաւ իրան հօր կամքըն •
ասացին յետինն • Յօ՛ նորանց
ատաց • Ճշմարիտըն ատուեմ
ձեզ՝ որ մաքսաւորներն (էլ-ճ-
բո-չնէրն) և պոռնիկներն
ձեզանից առաջ կըմտնեն եր-
կընքի արքայութիւնն ։

32 Ինչուոր՝ յօհաննէսն ար-
դարութեան ճանապարհօքն
եկաւ՝ և չի՛ հաւատացիք նո-
րան, և մաքսաւորներն և
պոռնիկներն հաւատացին նո-
րան • և դուք տեսիք և չի՛
զղջացաք՝ որ յետոյ հաւատաք
նորան ։

33 Ուրիշ առակ էլ լսեցէք
մին տանուտէր մարդ կար՝ որ
այդի (բոյ) անկեց և նորան
պարսպով պտտեց • և նորան
մէջն հնձան փորեց և աշտա-
րակ (շաւայ) շինեց, և տո-
ւաւ նորան մշակներին՝ և գը-
նաց հեռու աշխարհք ։

34 Երբ որ պտղի ժամանակն
մտեցաւ, իրան ծառաներըն
ուղարկեց մշակներին մօտ՝ որ
նորա պտուղներըն առնեն ։

35 Եւ մշակներն նորա ծա-

դճառայս նորա, զոմն տանջեցին, զոմն սպանին, զոմն քարկոծեցին :

36 Դարձեալ առաքեաց սյլ ճառայս բազումս քան զառաջինսն, և արարին նց նոյնպէս :

37 Յետոյ առաքեաց առ նոսա զորդի իւր, և ասէ, թերևս՝ ամաչեացեն յորդոց աստի իմմէ :

38 Իսկ մշակքն իբրև տեսին զորդին, ասեն ընդ միսս. սա է ժառանգն՝ եկայք սպանցուք զսա, և կալցուք զժառանգու թիւն նորա :

39 Եւ առեալ՝ հանին զնա արտաքոյ քան զայգին, և սպանին :

40 Արդ՝ յորժամ եկեսցէ տէր այգւոցն, զլնչ արասցէ մշակացն այնոցիկ :

41 Ասեն ցնա. զչարսն չարաւ կորուսցէ. և զայգին տայէ այլոց մշակաց, որք տայցեն նմա զպտուղս ՚ի ժամու լւրեանց :

42 Ասէ ցնոսա յլուսս. չեցէ՞ երբէք ընթերցեալ ձեր ՚ի գիրս. զվէմն՝ զոր անարգեցին շնոզք, նա եղև գլուխ անկեան. ՚ի տեառնէ եղև

ուաներըն բռնեցին՝ մինըն տանջեցին, մէկէլըն սպանեցին, մէկէլըն էլ քարկոծեցին :

36 Մինէլ ուղարկեց ուրիշ ճառաներ առաջիններույն շատ և նորանց էլ էնպէս արին :

37 Յետոյ իրան որդին նորանց մօտ ուղարկեց և ասաց. կըլինի որ էս իմ որդուցս ամաչեն :

38 Բայց մշակներն երբոր որդին տեսին, իրանց մտքումն ասացին. Էս է ժառանգըն. եկէք սորան սպաննէք՝ և նորա բաժինին տիրապետենք :

39 Եւ բռնեցին նորան՝ այգուցն (բողբոջն) դուրս հանեցին և սպանեցին :

40 Այա երբոր էն այգոյ տէրն դայ, ինչ կանէ էն մշակներին :

41 Նորան ասացին. էն չարերըն չար պատժով կըկորցնէ, և այգին կըտայ ուրիշ մշակների՝ որ նորա պտուղներըն տան իրան ժամանակումն :

42 Յն նորանց ասաց. իսկի մին ժամանակ դուք չէ՞ք կարդացել գրքումն՝ թէ էն քարըն, որ շնոզներն անարգեցին, նա էլաւ անկիւնի գլուխ :

այս , և է սքանչելի յաչս մեր :

43 Ասան այտորիկ ասեմ՝ ձեզ , զի բարձրի ՚ի ձէնջ արքայութիւն Աստուծոյ , և տայի ազգի որ առնիցէ զպտուղս նորա :

44 Եւ որ անկցի ՚ի վերայ վիսայտորիկ՝ փշբեսցի , և յոյր վերայ անկցի՝ հոսեսցէ զնա :

45 Իբրև լուան քահանայապետքն և դպիրք և փարիսեցիք զառակս նորա , գիտացին թէ վասն նոցա ասաց :

46 Եւ ինդրէին զնա ունեւ , բայց երկեան ՚ի ժողովրդոցն . քանզի իբրև վարդաբէ ունէին զնա :

էս բանս տէրիցն էլաւ՝ և մեր աչքերի առաջին զարմանաւ է :

43 Սրահամար ասուեմ՝ ձեզ՝ որ Այտարբայութիւնն ձեզանից վերկառնելի՝ և էն ազգին կըտրվի , որ նորա պտուղներն կըբերէ :

44 Եւ ո՛վ որ էս քարիս վերայ ընկնի՝ կըփշբովի . և ո՛ւմ վերայ որ նա ընկնի , կըջարդէ նորան :

45 Երբոր քահանայապետներն և կարգացողներն և փարիսեցիքն նորա առակներն լսեցին , հասկացան՝ որ իրանց համար ասաց :

46 Եւ ինդրումէին որ բըռնեն նորան , բայց ժողովուրդներիցն վախեցան . ինչուոր՝ նորան մարգարէի տեղ էին ընդունում :

ԳԼ . ԻԲ .

1 Դարձեալ պատասխանի ետ յս , և ասէ յնոսա առակօք :

2 Նմանեցաւ արքայութի երկնից՝ առն թագաւորի , որ արար հարսանիս որդւոյ իւրում :

3 Եւ առսքեաց զճառայս իւր կոչել զհրաւիրեալսն ՚ի հարսանիս . և ոչ կամեցան զալ :

1 Մինէլ Յս պատասխան տուաւ՝ և նորանց ասաց առակներով :

2 Երկնիս արքայութին նըմանվեցաւ թագաւոր մարդոյ , որ իրան որդոյն հարսանիք արաւ :

3 Եւ իրան ծառաներն ուղարկեց՝ որ հրաւիրած մարդիքն կանչեն հարսանիքն . և նորանք չի՛ կամեցան զալ :

4 Դարձեալ՝ առաքեաց սյլ ծառայս՝ և ասէ • ասացէք հըրուելիք լոյն • ահաւասիկ զճանչիմ պատրաստեցի • զուարակըք իմ և պարարակք զենեակեն, և ամենայն ինչ պատրաստ է • եկայք ՚ի հարսանիսս :

5 Եւ նորա յուրացեալ՝ գնացին՝ ոմն յաղարակ իւր, և ոմն ՚ի վաճառ իւր :

6 Եւ այլք՝ կական զծառայս նորա, թշնամանեցին, և սպանին :

7 Իսկ թողաւորն իբրև լուաւ՝ բարկացաւ, և առաքեաց զզօրս իւր և սատակեաց զսպանողն զայնոսիկ, և զքաղաքն նոցա այրեաց :

8 Յայնժամ ասէ ցծառայս իւր • հարսանիքս պատրաստ են, և հրաւիրեալքն չէին արժանի :

9 Արդ՝ երթայք յանցս ճանապարհաց, և զորս միանգամ գտանիցէք՝ կոչեցէք ՚ի հարսանիսս :

10 Եւ ելեալ ծառայքն ՚ի ճանապարհս ժողովեցին զամենեսեան զոր և գտին՝ զչարս և զբարիս • և լցան հարսանիքըն բազմականօք :

4 Մինչև ուրիշ ծառաներ ուղարկեց և ասաց • ասացէք հրաւիրածներին՝ ահա իմ սեղաննս պատրաստեցի, իմ աջառներս և մտացուներս մորթված են՝ և ամէն բաներս պատրաստ է՝ եկէք հարսանիքըն :

5 Եւ նորանք հոգս չի՛ արին՝ և գնացին, մինն իրան արտն, և մէկէն իրան առու ուտուրի ետեհն :

6 Եւ ուրիշներն նորա ծառաներըն բռնեցին՝ թուրումուր տուին և սպանեցին :

7 Բայց թողաւորն երբոր էս լսեց, բարկացաւ և իրան զօրքըն ուղարկեց և էն սպանողներըն սատակեց, և նորանց քաղաքըն այրեց :

8 Ինժամանակն իրան ծառաներին ասաց • հարսանիքս պատրաստ է՝ և հրաւիրածներն արժանի չէին :

9 Ապա գնացէք դէպի ճանապարհների անցքն (Կէչիս Կէրլիս)՝ և ո՛ւմ որ գտնէք, կանչեցէք հարսանիքս :

10 Եւ ծառաներն դուրս գնացին՝ ճանապարհներին վերայ ո՛ւմ որ գտին՝ չարըն և բարին՝ ամէնըն ժողովեցին՝ և հարսանիքն հարսանըբաւորներով լցվաւ :

41 Եւ մտեալ թաղաւորն հայել զգազմականօքն, ետես տնդ սյր մի՝ որ ոչ էր զգեցեալ հանդերձ հարսանեաց :

42 Եւ ասէ ցնա • ընկեր՝ զիմրդ մտեր այսր, զի ոչ ունէիր հանդերձ հարսանեաց • և նա պապանձեցաւ :

43 Յայնժամ ասէ թաղաւորն ցապասաւորսն • կապեցէք զգորա գոտս և զձեռս՝ և հանէք զգա ՚ի խաւարն արտաքին, անդ եղիցի լավ և կրճեւատամանց :

44 Ձի բազումք են կոչեցեալք՝ և սակաւք ընտրեալք :

45 Յայնժամ գնացեալ փարիսեյիքն, աւին խորհուրդ զնմանէ, թէ իրպէս դնիցեն նմա որոգայթ բանիւք :

46 Եւ առաքեն առ նա զաշակերտսն իւրեանց հերովդեխանոսօքն հանդերձ՝ և ասեն • վարդապետ՝ զիտեմք զի ճմարիտ ես, և զճանապարհսն ան ճմարտութեամբ ուսուցանես, և ոչ է քեզ փոյթ զումեքէ, և ոչ հայիս յերեսս մարդոյ :

41 Եւ թաղաւորն մտաւ՝ որ սեղան նստողներին մտիկանէ, և էնտեղ մին մարդ տեսաւ՝ որ հարսանիքի շոր չէր հագած :

42 Եւ նորան ասաց ընկեր ինչպէս մտիր դու էստեղ՝ որ հարսանիքի շոր չունէիր • և նա պապանձվեցաւ :

43 Ին ժամանակն թաղաւորն ասաց ծառաներին՝ դորսոտներըն և ձեռներըն կապեցէք՝ և դորան դրսի խաւարն հանեցէք, էնտեղ որ լայ՝ և ստամբերի կրճըտեղն կըլինի :

44 Ինչու որ՝ շատ են կանչված՝ և քիչ են ընտրված :

45 Ին ժամանակն փարիսեյիքն գնացին՝ նորահասն խորհուրդ արին՝ թէ ինչպէս խոսքերով որոգայթ (քաւակ) քցեն նորան :

46 Եւ իրանց աշակերտներըն հերօգեսեանների հետ նորա մօտ ուղարկեցին և ասացին • վարդապետ՝ զիտումեք որ ճմարիտ ես՝ և ի՞նչ ասալարհըն ճմարտութեանով սովորցնումես, և իսկի մին մարդից հոգս չունիս, և մարդոյ երեսպաշտուի չեսանում :

17 Արդ՝ աստ մեզ , զիմորդ թուի քեզ , պիտո է հարկս տալ կայսեր՝ թէ ոչ :

18 Գիտոնց յիտուս զխորա մանդու թիւնն նոցա , և ասէ . զի՛ վորձէք զիս կեղծաւորք .

19 Յուցէք ինձ զդահեկան հարկին . և նոքա մատուցին նմա դահեկան մի :

20 Եւ ասէ ցնոսա . ոյր է պատկերս այս՝ կամ զիր :

21 Ասեն՝ կայսեր . յայն ժամ ասէ ցնոսա . երթայք՝ տուրք զկայսեր՝ կայսեր և զաստուծոյ՝ աստուծոյ :

22 Իբրև լուսն՝ զարմացան թողին՝ զնա և զնացին :

23 Յայնմ՝ աւուր մատեան առ նա սաղուկեցիքն , որ ասէին՝ թէ չի՛ք յարու թիւն . հարցին ցնա՝

24 Եւ ասեն . վորդապետ՝ մովսէս ասաց . եթէ որ մեռցի անորդի , արատցէ զկին նորա եղբայր եւր , և յարուցցէ զաւակ եղբօր իւրում :

25 Ին առ մեզ եղբարք եւ թըն . առաջինն՝ արսր կին՝

17 Ուրեմն աստ մեզ՝ ինչ պէս է երևում քեզ . կայսերին հարկ տալ պէտք է՝ , թէ չէ :

18 Յնորանց չարութիւնն իմացաւ և ասաց . ինչու էք վորձում ինձ կեղծաւորներ :

19 Հարկի ստակըն ցոյց տուէք ինձ . և նորանք մին դահեկան հանեցին աւելն նորան :

20 Եւ նորանց ասաց . էս պատկերս կամ զիրս ունի է :

21 Ասացին՝ կայսերին . էն ժամանակն նորանց ասաց . զնացէք՝ կայսերինըն կայսերին տուէք և աստուծունըն աստուծոյն :

22 Երբոր լսեցին , զարմացան . և նորան թողին և զնացին :

23 Ին օրն սաղուկեցիքն նորա մօտ եկին՝ որ ասումէին՝ թէ յարութիւն չի՛ կայ . և նորան հարցրին :

24 Եւ ասացին . վորդապետ՝ մօսէսն ասաց , թէ որ մին մարդ առանց զաւակի մեռնի , նորա կինըն թո՛ղ իւրան եղբայրն առնէ , և իրան եղբօր համար զաւակ հանէ :

25 Մեզ մօտ եթմն եղբարք կային . նորանց առաջինն կին

և մեռաւ . և զի ոչ ունէր զաւակ , եթող զկինն իւր՝ եղբօր իւրում :

26 Նոյնպէս և երկրորդն՝ և երրորդն , մինչև ցեւթնեւրորդն :

27 Յետ ամենեցուն՝ մեռաւ և կինն :

28 Արդ՝ ՚ի յարութեանն իւր յիւթանցն եղիցի նա կին . զի ամենեքին կալան զնա կին :

29 Պատասխանի ետ նոյա յիսուս . և ասէ . մոլորեալք՝ ոչ գիտէք զգիրս և ոչ զգորութիւն Աստուծոյ :

30 Ձի ՚ի յարութեանն ոչ կանայս առնեն՝ և ոչ արանց լինին , այլ են իբրև զհրեշտակս յերկինս :

34 Բայց վասն յարութեան մեռելոց չիցէ՞ ընթերցեալ դոստայեալն ձեզ յաստուծոյ :

32 Ես եմ Աճ աբրահա մու , ան իսահակայ , և ան յակովբայ . և չի՞ ան՝ ան մեռելոց՝ այլ կենդանեաց :

33 Իբրև լուան ժողովուրդքն , զարմանային ընդ վարդապետութիւն նորա :

առաւ և մեռաւ , և որ զաւակ չունէր՝ իրան կինըն թողեց իրան եղբօրն :

26 Ինպէս էլ երկրորդ (եղբայրն) և երրորդն՝ մինչև եօթնեւրորդն :

27 Ամէնքիցն ետև կինն էլ մեռաւ :

28 Ապա յարութեան ժամանակուսն էն եօթնիցն նա իրին պիտի լինի կին . ինչու որ՝ ամէնքն նորան իրանց կին առին :

29 Յ նորանց պատասխան տուաւ և ասաց . մոլորվածներ . դուք ոչ գիրքըն էք գիտում՝ և ոչ Այ զօրութիւն :

30 Ինչու որ՝ յարութեան ժամանակուսն ոչ կին կանեն՝ և ոչ մարդոց կըզնան . բայց երկնքուսն հրեշտակներն նման են :

34 Միայն թէ՛ մեռելների յարութիւն առնելոյն համար՝ դուք չէք կարգացել էն անձանից ձեզ ասվածըն :

32 Ես եմ աբրահամի ան , իսահակայ ան և յակովբի ան . և ան՝ մեռելների ան չէ , բայց կենդանիների :

33 Երբ որ ժողովուրդներն լսեցին , զարմանումէին նորա վարդապետութեան վերայ :

34 Իսկ փարխեցիքն իբրև լուսան՝ եթէ պապանձեցոցց զսաղուկեցիսն, ժողովեցան ՚ի միասին :

35 Եւ եհարց միոմն ՚ի նոցանէ զնա՝ փորձելով , և ասէ :

36 Անրդապետ՝ ճր պատուիրան մեծ է յօրէնս :

37 Եւ յիսուս ասէ յնա . սիրեսցես զոէր Աստուած քո յամենայն սրտէ քումմէ , և յամենայն անձնէ քումմէ , և յամենայն մտաց քոց :

38 Այս է մեծն՝ և առաջին պատուիրանն :

39 Եւ երկրորդն՝ նման սմին . սիրեսցես զընկեր քո իբրև զանձն քո :

40 Յոյս երկուս պատուիրանս ամենայն օրէնք և մարդարէք՝ կախեալ կան :

41 Եւ ՚ի ժողովել փարխեցուցն , եհարց յնոսա յիսուս՝ և ասէ .

42 Չի՞նք թուի ձեզ վառն Քրիստոսի , ճյր որդի է . ասեն յնա , դաւթի :

43 Ասէ յնոսա յիսուս . իսկ զինքդ դաւիթ հօգուովն՝ կոչէ զնա տէր , և ասէ :

44 Ասաց տէր ցտէր իմ .

34 Բայց փարխեցիքն երբոր լսեցին , թէ սաղուկեցիներին պապանձացրուց , մինտեղ հաւաքվեցան :

45 Եւ նորանցից մինն փորձելով հարցրուց նորան և ասաց :

36 Անրդապետ՝ օրէնքումն ճր պատուիրանքն է մեծ :

37 Եւ Յս նորան ասաց . քո Տէր անձնք սիրիր քո ամէն սրտովք՝ քո ամէն անձնովք՝ և քո ամէն մտքովք :

38 Իս է մեծն և առաջին պատուիրանքն :

39 Եւ երկրորդն սրանման . քո ընկերըդ քո անձիրպէս սիրիր :

40 Իս երկուս պատուիրանքիցս ամէն օրէնքն և մարդարէքն կախված են :

41 Եւ երբոր փարխեցիքն հաւաքված էին , Յս նորանցից հարցրուց և ասաց .

42 Չեզ ինչպէս է երևում Քսի համար՝ ճում որդին է . նորանք ասացին . դաւթի :

43 Յս էլ նորանց ասաց . ապա ինչպէս դաւիթ հօգովն նորան Տէր է կոչում և ասում :

44 Տէրն իմ Տէրին ասաց .

նկատ ընդ աջմէ իմմէ, մինչև եզրից զԹշնամիս քո պատու անդան ոտից քոց :

45 Իսկ եթէ դաւելի՞մ՝ զնա տէր կոչէ, զիմօրդ որդի նորա իցէ :

46 Եւ ոչ ոք կարէր տալ նըւ մա պատասխանի բան մի . և ոչ իշխէր որ յայնմ օրէ հարցանել զնա և ոչ ինչ :

(ԿԹԷ) իմ՝ աջ կողմն նստիր, մինչև քո թշնամիներն քո ստացդ կոտելիք դնեմ :

45 Ապա՞ թէ որ դաւելի՞մ նորան Տէր է կոչում, ի՞նչպէս նորա որդին կըլինի :

46 Եւ ոչ ով կարող չէր մին բան պատասխան տալ նորան . և էն օրիցն ետև՝ էլ մինն չէր համարձակուամ՝ որ նորանից խկի մին բան հարցնէ :

ԳԼ .

ԻԳ .

1 Յայնժամ խօսեցան յիսուս ընդ ժողովուրդան և ընդ աշակերտան իւր՝ և ասէ :

2 Յաթոռն մովսիսի նըստան դպիրքն և փարիսեցիք :

3 Ձամենայն ինչ՝ որ ասիցեն ձեզ՝ արարէք և դրահեցէք . բայց ըստ գործոցն նոցա՝ մի առնէք, զի ասեն՝ և ոչ առնեն :

4 Կապեն բեռինս ճանուներս և դժուարակիրս, և դնեն ՚ի վերայ ուսոց մարդկան . և մատամբ իւրեանց ոչ կամին շարժել զնոսա :

5 Եւ զամենայն գործս իւրեանց առնեն ՚ի ցոյցս մարդ-

1 Ին ժամանակն Յսիս զովուրդներին և իրան աշակերտներին հետ խօսեց և ասաց :

2 Մօսէսի ամօռնի վերայ կարդացողներն և փարիսեցիքն նստեցին :

3 Իմէն ինչոր կասեն ձեզ՝ արէք և պահեցէք, բայց՝ նորանց գործքերին պէս չի՛ առնէք . ինչուոր՝ ասումեն և չեն անում :

4 Ծանր և դժուար տանելի բեռներ են կտրում և մարդկանց ուսերի վերայ են դնում, և իրանց մատովն չեն ուզում շարժել նորանց :

5 Եւ իրանց ամէն գործքերն՝ մարդկանց ցոյց տա-

կան • լայնեն զգրապանակս
իւրեանց , և երկայնեն զքը -
ղանց ըստ հանդերձից իւ -
րեանց :

6 Սիրեն զյառաջագանս
յընթրիս , և զնախաթոռս ՚ի
Ժողովուրդս՝ և զողջոյնս ՚ի
հրապարակս :

7 Եւ կոչել ՚ի մարդկանէ՝
ուսբբի ուսբբի :

8 Բայց դուք՝ մի զքեզ կո -
չէք վարդապետ , զի մի է ձեր
ուսուցիչ , և ամենեքին դուք
եղբարք էք :

9 Եւ հայր՝ մի կոչէք ձեզ
յերկրի • զի ձեր՝ մի է հայր՝ որ
յերկինսն է :

10 Եւ մի կոչիցիք ուսու -
ցիչք • զի ուսուցիչ ձեր՝
Քրիստոս է :

11 Եւ մեծն ՚ի ձէնջ՝ եղի -
ցի ձեր սպասաւոր :

12 Որ բարձրացուցանէ զան -
ձըն՝ խոնարհեսցի , և որ խո -
նարհեսցուցանէ զանձն՝ բարձ -
րացի :

13 Այն ձեզ դպրաց և փա -
րիսեցեաց կեղծաւորաց • զի
փակէք զարքայութիւն երկ -

լոյ համար են անուամբ , իրանց
գրապանակներըն (օրէնքս յեղեղոյ
Քրէքըն) լայնացնումեն՝ և իւ -
րանց շորերի ծայրըն երկայ -
նացնումեն :

6 Սեղան նստելոյ ժամա -
նակնսիրումեն վերի ի տեղերն ,
Ժողովարանների միջումն առա -
ջին աթոռներըն • և փողոց -
ների միջումն բարե առնելըն •

7 Եւ մարդկանցից ուսբ -
բի ուսբբի կոչվիլըն :

8 Բայց դուք մընին վար -
դապետ չի՛ կանչէք • պատ -
ճառն որ՝ ձեր սովորցնողն մին
է • և դուք ամէնքդ եղբարք էք :

9 Եւ երկրիս վերայ մը -
նին ձեզ հայր չի՛ կանչէք •
ինչուոր՝ ձեր հայրն մին է՝ որ
երկնքումն է :

10 Եւ դուք սովորցնող չի՛
կանչվիք • ինչուոր՝ ձեր սո -
վորցնողն Քրիստոսն է :

11 Եւ նա՝ որ ձեր միջումն
մեծ է , ձեզ ծառայ պիտի լինի :

12 Ո՛վ որ իրան անձըն կը -
բարձրացնէ՝ կը խոնարհվի • և
նա որ իրան անձըն կը խոնար -
հացնէ՝ կը բարձրանայ :

13 Այն ձեզ կարդացողներ
և փարիսեցիներ՝ կեղծաւոր -
ներ • որ երկնքի արքայութիւն -

նից առաջի մարդկան • դուք
նչ մտանէք , և որոց մտա
նեն՝ չտոյք թոյլ մտանել :

14 Այն ձեզ դպրաց և փա
րիսեցւոց կեղծաւորաց • զի
ուտէք զտունս այրեաց , պատ
ճառանօք երկարէք զաղօ
թըս • վասն զի աւելի դա
տաստան ընդունելիք :

15 Այն ձեզ՝ դպրաց և
փարիսեցւոց կեղծաւորաց • զի
յաճիք ընդ ծով և ընդ ցա
մաք՝ առնել եկամուտ մի • և
յորժամ լինիցի , առնէք զնա
որդի գեհնի՝ կրկին ևս քան
զձեզ :

16 Այն ձեզ՝ առաջնորդք
կոյրք • զի ասէք՝ որ երդնու ՚ի
տաճարն՝ չէ ինչ , բայց որ
երդնու յոսկին որ ՚ի տաճա
րին է՝ արժան է :

17 Մորոսք և կոյրք՝ զընչ
մեծ է • ոսկրն՝ եթէ տաճա
րն որ սրբէ զոսկին :

18 Եւ որ երդնու ՚ի սեղա
նըն՝ չէ ինչ , բայց որ երդնու
՚ի սրտաբազն , որ ՚ի վերայ
նորա է՝ արժան է :

նըն մարդկանց առաջին փա
կումէք • դուք չէք մտնում՝
և նորանց որ մտնումեն՝ թող
չէք տալիս որ մտնեն :

14 Այն ձեր կարգացողներ
և փարիսեցիներ՝ կեղծաւոր
ներ • որ որբւերների տընե
րըն ուտումէք՝ և պատճառ
ներով երկար աղօթք էք ա
նում • նրահամար աւելի դա
տասպարտութիւն կառնէք :

15 Այն ձեզ կարգացողներ
և փարիսեցիներ՝ կեղծաւոր
ներ • որ ծով և ցամաք շուս
էք գալիս՝ մին մարդ հա
ւատք բերելոյ համար • և
երբոր կըլինի , նորան երկու
տակ աւելի դժուարի որդի էք
անում քան ձեզ :

16 Այն ձեզ՝ կոյր առաջ
նորդներ՝ որ ասումէք՝ թէ նա
որ տաճարոյն երդում ուտէ ,
բան չէ • բայց նա որ ոսկոյն
երդում ուտէ որ տաճարի մէ
ջըն է , պարտական է (անելոյ) :

17 Անմիտներ և կուրեր • ոն
է մեծ • ոսկին թէ տաճարն՝
որ ոսկուն սրբումէ :

18 Եւ նա որ սեղանոյն եր
դում ուտէ՝ բան չէ • բայց
նա որ նորա վերայ լինող սր
տաբազոյն երդում ուտէ , պար
տական է :

19 Յիմարբ և կոյրբ՝ զլ՞նչ մեծ է . պատարանդն, եթէ սեղանն՝ որ սրբէ զստարադն :

20 Իսկ արդ՝ որ երգուաւ ՚ի սեղանն, երգուաւ ՚ի նս՝ և յամենայն որ ՚ի վերայ նորա է :

21 Եւ որ երգուաւ ՚ի տաճարն, երգուաւ ՚ի նս՝ և ՚ի բնակիչն նորա :

22 Եւ որ երգուաւ յերկինս, երգնու յաթոռն անձ և յայն որ նստին ՚ի վերայ նորա :

23 Անձ ձեզ դպրաց և փարիսեցոց կեղծաւորաց . զի տասանորդէք զանանուխ և զսամիթ և զչաման, և թողէք ըզծանր ծանր օրինացն՝ զգատաստան, և զողորմութիւն, և զհաւատս . զայս արժան էր առնել՝ և զայն՝ չթողուլ :

24 Առաջնորդբ կոյրբ, որ զմիտուկս քամէք, և զուղտս կկանէք :

25 Անձ ձեզ դպրաց և փարիսեցոց կեղծաւորաց . զի սրբէք զարտաքին զբաժակին և զսկաւառակի, և ՚ի ներքոյ լի են յավշտակութեամբ և

19 Յիմարներ և կուրեր . ո՞րն է մեծ, պատարանն՝ թէ սեղանն, որ պատարադին սրբումէ :

20 Ուրեմն ո՞վ որ սեղանովն երգում կերաւ, նա նորանով՝ և էն ամէն բաներովն երգում կերաւ՝ որ նորա վերայ են :

21 Եւ նա որ տաճարովն երգում կերաւ՝ նորանով՝ և նորա միջուցն բնակողովն երգում կերաւ :

22 Եւ նա որ երկինքովն երգում կերաւ, ան աթոռովն երգում կերաւ, և նորանով էլ՝ որ նորա վերայ նստումէ :

23 Անձ ձեզ կարգացողներ և փարիսեցիներ՝ կեղծաւորներ . որ անանուխն և սամիթին և չամանին տասանորդէք տալիս, և թողումէք օրինքի ծանր ծանր բաներն . դատաստանըն ողորմութիւնըն և հաւատքըն . էս պէտք էր անել՝ և էն չի՛ թողել :

24 Կոյր առաջնորդներ՝ որ մըթեղներըն քամումէք, և ուղտերըն կուլէք տալիս :

25 Անձ ձեզ կարգացողներ և փարիսեցիներ՝ կեղծաւորներ . որ բաժակըն և սկաւառակըն (սկաւառակըն) դրսեանց սրբումէք՝ և ներսեանց յա-

անխառնութեամբ :

26 Փարիսեցի կոչը՝ սրբեան նախ զներքին բաժակին և զսկառառակին, զի լինելցի և արտաքինն նոցա սուրբ :

27 Ասյ ձեզ դպրաց և փարիսեցոց կեղծաւորաց . զի նման էք գերեզմանաց բռւելոց, որ արտաքոյ երևին գեղեցիկք, և ՚ի ներքոյ լի են ոսկերօք մեռելոց, և ամենայն պղծութեամբ :

28 Նոյնպէս և դուք՝ արաքոց երևիք մարդկան արդարք, և ՚ի ներքոյ լի էք կեղծաւորութեամբ և անօրէնութեամբ :

29 Ասյ ձեզ դպրաց և փարիսեցոց կեղծաւորաց . զի շինէք զշիրիմս մարգարէից, և զարդարէք զգերեզմանս արդարոց :

30 Եւ ասէք թէ Կաթ Եւառուս հարցն մերոց՝ ոչ հաղորդէք արեան մարգարէից ըն :

31 Ապա ուրեմն վկայէք զանձանց՝ թէ որքէք էք այնոցիկ՝ որ կոտորէին զմարգարէսն :

32 Եւ դուք՝ լցէք զչափ հարցն ձերոց :

փշտակութենով և անկարգութենով լիքն են :

26 Այդ փարիսեցի՝ առաջ բաժակի և սկառառակի մէջըն սրբիք, որ նորանց դուրսն էլ սուրբ լինի :

27 Ասյ ձեզ կարդացողներ և փարիսեցիներ՝ կեղծաւորներ . որ նման էք ծեփած գերեզմաններին՝ որ դրսևանց գեղեցիկ են երևում, և ներսևանց մեռելների ոսկերքով և ամէն պղծութենով լիքն են :

28 Նոյնպէս էլ դուք դրսևանց արդար էք երևում մարդկանց՝ և ներսևանց կեղծաւորութենով և անօրէնութեամբ լիքն էք :

29 Ասյ ձեզ կարդացողներ և փարիսեցիներ՝ կեղծաւորներ . որ մարգարէների տապաններըն շինումէք՝ և արդարների գերեզմաններն զարդարումէք :

30 Եւ ասումէք, թէ որ մեր հարանց օրերումն լինելինք, (մեկք) մասնակից չէինք լինիլ մարգարէների արևունին :

31 Ուրեմն դուք ձեզանից վկայումէք, թէ նորանց որքէք էք՝ որ մարգարէներըն կոտորումէին :

32 Եւ դուք ձեր հարանց չափըն լցրել էք :

33 Օ՛ձք ծնունդք ի ժից, զի-
 արդ փախնուցուք ՚ի դատաս-
 տանէ գեհննին :

34 Անանայդորիկ՝ ահաւասիկ
 ես առարեմ առ ձեզ մարգա-
 րէս, և իմաստունս, և դպի-
 րըս • ՚ի նոցանէ սպանիցէք,
 և ՚ի խաչ հանիցէք, և ՚ի նո-
 ցանէ տանջիցէք ՚ի ժողովուր-
 դըս ձեր, և հալածիցէք ՚ի
 քաղաքէ ՚ի քաղաք :

35 Որպէս զի եկեսցէ ՚ի վե-
 րայ ձեր ամենայն արիւն ար-
 դար հեղեալ յերկիր • յարե-
 նէն աբելի՛ արդարոյ մինչև
 ցարիւնն զաքարիայ որդւոյ
 բարաքեայ՝ զոր սպանէք ընդ
 մէջ տաճարին և սեղանոյ :

36 Ամէն ասեմ ձեզ, եկես-
 ցէ այն ամենայն ՚ի վերայ ազ-
 զիս այսորիկ :

37 Երուսաղէմ, երուսա-
 ղէմ • որ կոտորէր զմարգա-
 րէս՝ և քարկոծ առնէր զա-
 ռաքեալսն առ նա • քանիցս
 անգամ կամեցայ ժողովել
 զմանկունս քո՝ զորօրինակ ժո-
 ղովէ հաւ զձագս իւր ընդ
 թևովք, և սչ կամեցարուք :

38 Ահա թողեալ լիցի ձեզ
 տունդ ձեր աւերակ :

39 Բայց ասեմ՝ ձեզ, թէ սչ

33 Օ՛ձեր՝ օ՛ձերի զաւակ-
 ներ՝ ինչպէս կըփախչիք դը-
 ժուրքի դատաստանիցն :

34 Դրահամար՝ ահա ես ձեզ
 մօտ մարգարէներ և իմաս-
 տուններ և կարդացօղներ կու-
 ղարկեմ • և դուք նորանցից
 կըսպանէք և խաչ կըհանէք՝ և
 նորանցից ձեր ժողովարաննե-
 րի միջումն կըտանջէք՝ և քա-
 ղաքից քաղաք կըհալածէք :

35 Որ էսպէս ձեզ վերայ դայ
 ամէն արդար արիւնն՝ որ երկ-
 րի վերայ թափուել է • արդար
 աբելի արիւննիցն մինչև
 քարիայի որդի զաքարիայի ա-
 րիւնն, որ նորան տաճարի և
 սեղանի մէջ սպանեցիք :

36 Ղշմարիտըն ասուեմ
 ձեզ՝ որ էն ամէնն կըգայ էս
 ազգիս վերայ :

37 Երուսաղէմ, երուսա-
 ղէմ՝ որ մարգարէներըն կո-
 տորումէիր, և քեզ մօտ ու-
 ղարկածներըն քարկոծումէ-
 իր • քանի անգամ կամեցայ
 քո երեխաները ժողովել՝
 ինչպէս որ հաւն իրան ծագե-
 րըն թևերի տակն է ժողո-
 վում, և դուք չի՛ կամեցար :

38 Ահա ձեր տունն աւեր-
 ված կըթողվի ձեզ :

39 Բայց ասուեմ ձեզ՝ թէ

ևս տեսանիցէք զիս յայտմ հե-
տէ, մինչև ասիցէք՝ օրհնեալ
եկեալն յանուն սն :

հիմիկուց ետև մինչև չէք տես-
նիլ ինձ՝ մինչև որ ասէք. օրհ-
նեալ է Տէրի անունով եկածն :

ԳԼ . ԻԴ .

1 Եւ ելեալ արտաքս յս
ի տաճարէն՝ գնոյր . և մա-
տեան աշակերտքն ցուցանել
նմա զշինուածս տաճարին :

1 Եւ Յս տաճարիցն դուրս
եկաւ գնումէր՝ և աշակերտ-
ներն մօտ եկին՝ որ տաճարի
շինուածքն ցոյց տան նորան :

2 Եւ նա՝ պատասխանի ետ՝
և ասէ ցնոսա . տեսանիցէ՞ք
զայդ ամենայն, ամէն ամէն
ասեմ՝ ձեզ . ոչ մնացէ այդը
քար՝ ՚ի քարի վերայ որ ոչ
քակտեսցի :

2 Եւ նա պատասխան տո-
ւաւ՝ և նորանց ասաց . տես-
նումէք էդ ամէնըն . ճշմա-
րիաբն ասումեմ՝ ձեզ . որ էդ
տեղ քարքարի վերայ չի՛ մնալ
որ չի՛ քանդվի :

3 Եւ մինչ դեռ նստէր ՚ի
լերինն ձիթենեաց, մատեան
առ նա աշակերտքն առանձինն՝
և ասն . ասս մեզ՝ ե՞րբ լի-
նիցի այդ, և կամ զի՞նչ նշան
իցէ քոյց գալստեանն, և
վախճանի աշխարհիս :

3 Եւ երբոր ձիթենեաց
սարի վերայ նստել էր, աշա-
կերտներն առանձին նորա մօտ
եկին և տոսցին՝ ասս մեզ
էդ բանդ ե՞րբ կըլինի. կամ
թէ քո գալուդ և աշխարհ-
քիս վերջին նշանն ինչ է :

4 Պատասխանի ետ յս՝ և
ասէ ցնոսա . զգոյշ լերուք՝
դուցէ ոք զձեզ խափիցէ :

4 Յս պատասխան տուաւ .
և նորանց ասաց . զգոյշ կա-
ցէք որ չլինի թէ մինն խա-
բէ ձեզ :

5 Զի բազումք գայցեն
յանուն իմ, և ասիցեն՝ թէ ես
եմ քսն, և զբազումս մոլոր
բեցուցանիցեն :

5 Ինչուոր շատ մարդիք
իմ անունովս կըզան և կա-
սեն՝ թէ ես քսն եմ՝ և շա-
տերըն կըմոլորացնեն :

6 Լսելոց էք պատերազ-
մունս՝ և զհամբաւս պատե-
րազմաց . զգոյշ լերուք՝ մի

6 Կռիւներ և կռիւներ
ձայն լսելու էք. զգոյշ կացէք,
մի շփոթվիք . ինչուոր՝ էն ա-

խառվեաջիք, զի սլորա է լինեալ այնմ ամենայնի, այլ չե՛ է կատարած :

7 Յարիցէ ազգ յազգի վերայ, և թագաւորութիւնն ՚ի թագաւորութեան, և եղիցին սովք և սրածուծիւնք, և սասանութիւնք ՚ի տեղիս տեղիս :

8 Սակայն և այն ամենայն՝ սկիզբն է երկանց :

9 Յայնժամ մատնեսցեն զձեզ ՚ի նեղութիւն, և սպանանիցեն զձեզ . և եղիջիբ ատեցեալք յամենայն ազգաց վասն անուան իմոյ :

10 Եւ յայնժամ գայթաղեացեն բազումք, և զմիմեանս մատնեսցեն՝ և ատեսցեն զմիմեանս :

11 Եւ բազում սուտ մարգարէք յարիցեն, և զբազումս մոլորեցուցեն :

12 Եւ վասն բազմանալոյ անօրէնութեան, յամաքեսցի սէր բազմաց :

13 Բայց որ համբերեսայն ՚ի սպառ, նա կեցցէ :

14 Եւ քարոզեսցի աւետարանս արքայութեան ընդ ամենայն տիեզերս՝ ՚ի վիպութիւն ամենայն հեթանոսաց, և ապրս եկեսցի կատարած :

Մէն բաներն պէտք է լինիլ . միայն թէ դեռ վերջն չէ :

7 Ազգ ազգի վերայ վերկրկենայ, և թագաւորութիւնն թագաւորութեան վերայ . և սովեր կըլինին . և սաստիկ մահեր՝ և տեղտեղ երկրի շարժմունքներ :

8 Բայց դեռ էն ամէնն՝ նեղութեանց սկիզբն է :

9 Ինչ ժամանակն ձեզ նեղութեան մէջ կըբցեն՝ և ձեզ կըսպանեն, և իմ անունիս համար ամէն ազգերին ատելի կըլինիք :

10 Եւ էն ժամանակն շատեր կըգայթաղվին՝ և իրար կըմատնեն և իրար կատեն :

11 Եւ շատ սուտ մարգարէներ դուրս կըգան՝ և շատերն կըմոլորացնեն :

12 Եւ անօրէնութեան շատանալոյ սպառաւան՝ շատերի սէրն կըբամաքի :

13 Բայց ով որ մինչև վերջն կըհամբերէ, նա կապրի :

14 Եւ էս արքայութեան աւետարանս ամէն աշխարհքումն կըքարոզվի՝ որ ամէն հեթանոսներին վիպութիւն լինի՝ և յետոյ վերջն կըլայ :

45 Արդ՝ յորժամ տեսանիլ յէք զպղծութիւն աւերածոյն, որ ասացեալն է ՚ի ձեռն դանիէլի մարգարէի • զի կայցէ ՚ի տեղոջն սրբութեան • որ ընթեռնուեն՝ ՚ի միտ առցէ :

46 Յայնժամ որ ՚ի հրէաստանի իցեն՝ փախիցեն ՚ի լեւրինս :

47 Եւ որ ՚ի տանիս կայցէ, մի իջցէ առնուլ ինչ ՚ի տանէ իւրմէ :

48 Եւ որ յանդի իցէ, մի դարձցի յետս առնուլ զձորձս իւր :

49 Բայց վայ իցէ յղեաց և ստընտուաց յաւուրսն յայնոսիկ :

20 Յաղօթս կայէք՝ զի մի լինիցի փախուստն ձեր ձմերանի, և մի ՚ի շաբաթու :

24 Ձի եղիցի յայնժամ նեղութիւն մե՛ծ, որպիսի ոչ եղև իսկզբանէ արարածոց աշխարհի մինչև ցայժմ, և ոչ այլ լիցի :

22 Եւ եթէ ոչ կարճէին աւուրքն այնոքիկ, ոչ ասլրէր ամենայն մարմին • քայց վասն ընտրելոցն՝ կարճեսցին աւուրքն այնոքիկ :

45 Ուրեմն՝ երբ որ աւերածի պղծութիւն տեսնէք, որ դանիէլ մարգարէի ձեռովն ասված է՝ որ սրբուեմ տեղութիւն կրկնայ • ո՞վ որ կրկարդայ թող միտք առնէ :

16 Ինչ ժամանակն նորանք՝ որ հրէաստանուսն (Զբհո-սոսոսոսո-նո-հո-հո) են, թող սարերն փախչին :

47 Եւ ո՞վ որ տըներին վերայ կայ՝ թող վէր չի՛ գայ, իրան տանիցն մին բան վերառնել :

48 Եւ ո՞վ որ յանդուսն է՝ թող յետ չի՛ դառնայ իրան շորերըն վերառնել :

49 Բայց էն օրերուսն վայ կրլինի յղացածներին և ճիծատուողներին :

20 Աղօթք արէք՝ որ էն ձեր փախչիլն ձմեռան ժամանակուսն և շաբաթ օրուսն չ'լինի :

24 Պատճառն որ՝ էն ժամանակն մեծ նեղութիւն կրլինի • ինչպէս որ աշխարհքիս ստեղծադործութեան սկզբիցն մինչև հիմիկ չէլաւ՝ և էլ չի՛ լինիլ :

22 Եւ թէ որ էն օրերն չի՛ կարճանային • իսկի մին մարմին չէր պլրիլ, քայց ընտրվածներին համար էն օրերըն կրկարճանան :

23 Յայնժամ՝ թէ որ ստիցէ ձեզ՝ ահաւասիկ աստ է քսն կամ անդ, մի հաւատայցէք :

24 Ձի յարիցեն սնւտ քրիստոսք և սնւտ մարգարէք . և տայցեն նշանս մեծամեծս և արուեստս, մինչ մոլորեցուցանել՝ թէ հնար ինչ իցէ՝ և զընտրեալսն :

25 Ահա յառաջագոյն ասացի ձեզ :

26 Ապա թէ ստիցեն ձեզ . ահաւանիկ յանապատի է, մի ելանիցէք . և թէ ահա՝ յըշտեմարանս է մի հաւատայցէք :

27 Ձի որպէս փայլակն՝ որ ելանէ յարևելից՝ և երևի մինչև յարևմուտս, սյնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ :

28 Ձի ուր գէշն իցէ, անդըր ժողովեսցին արծուիք :

29 Ատրվաղակի յետ նեղութեան ավուրցն այնոցիկ՝ արեգակն խաւարեսցի, և լուսին՝ ոչ տայց զլոյս իւր . և աստեղք՝ անկցին յերկնից, և զօրութիւնք երկնից՝ շարժեսցին :

30 Եւ առաջ երևեսցի նշան

23 Ին ժամանակն թէ որ մինն ասէ ձեզ՝ ահա՛ հասեղ է քսն կամ էնտեղ, մի հաւատար :

24 Ինչուոր՝ սուտ քրիստոսն և սուտ մարգարէներ դուրս կըզան՝ և շատ մեծ նշաններ և հրաշքներ ցոյց կըտան, մինչև որ եթէ կարելի լինէր, ընտրվածներին էլ մոլորացնէին :

25 Ահա՛ ես առաջ ասացի ձեզ :

26 Ապա թէ որ ասեն ձեզ՝ ահա՛ անապատումն (չէօլո֊ն) է՝ դուրս չի՛ գաք. և թէ ահա՛ տան ներսն է՝ մի հաւատար :

27 Պատճառն որ՝ ինչպէս կայծակն՝ որ արևելքից դուրս կըզայ մինչև արևմուտքն կերևի, էնպէս էլ որդւոյ մարդոյ գալն կըլինի :

28 Ինչուոր՝ որտեղ մեռած մարմին կըլինի, էնտեղ կըհաւաքվին արծիւներն :

29 Շուտով էն նեղութեան օրերիցն ետև՝ արեգակն կըխաւարվի . և լուսինն իրան լոյսըն չի՛ տալ . և աստղներն երկնքիցն վէր կընկնին, և երկրնքի զօրութիւններն կըշարժվին :

30 Եւ յետոյ որդւոյ մարդոյ

որդւոյ մարդոյ յերկինս . և յայնժամ կոծեսցին ամենայն ազգք երկրի . և տեսցեն զորդի մարդոյ եկեալ ՚ի վերայ ամպոյ երկնից զօրութեամբ և փառօք բազմօք :

31 Եւ առաքեսցէ զհրեշտակըս իւր փողով մեծաւ, և ժողովեսցեն զընտրեալս նորա ՚ի չորից հողմոյ՝ ՚ի ծագաց երկնից մինչև ՚ի ծագս նոցա :

32 ՚ի թղենւոյ անտի ուսարուք զառակն . զի յորժամ նորա ոտքն կակչասցին, և տերևն ցըցուիցի, զիտէք թէ մե՛րձ է ամառն :

33 Նոյնպէս և դուք՝ յորժամ տեսանիցէք զայս ամենայն, զիտասջի՛ք թէ մերձ է ՚ի դուրս :

34 Ամէն ասեմ՝ ձեզ՝ եթէ ոչ անցցէ ազգս այս, մինչև այս ամենայն եղիցի :

35 Երկինք և երկիր անցցեն, և բանք իմ մի անցցեն :

36 Բայց վասն առուրն այնորիկ և ժամու, ոչ ոք գիտէ . ոչ հրեշտակք երկնից, և ոչ որդի՝ բայց միայն հայր :

37 Այլ որպէս առուրքն նոյն, նոյնպէս եղիցի գալուստն որդւոյ մարդոյ :

նշանն երկնքուքն կերևի՝ և էն ժամանակն ամէն երկրի ազգերն լաց կըլինին և որդին մարդոյ կըտեսնեն երկնքի ամպերին վերայ զօրութենով և շատ փառքով եկած :

31 Եւ իրան հրեշտակներն մեծ փողով կուղարկէ՝ և իրան ընտրվածներն կըժողովեն չորս կողմիցն՝ երկնքի մին ծայրիցն մինչև մէկէլ ծայրն :

32 Ին թըլէ ծառիցն սովորեցէք առակըն՝ որ երբ որ նորա ճըղերն կըկակղեն, և տերևն կըբուսնէ, զիտու՞մէք որ ամառն մօտ է :

33 Ինպէս էլ դուք՝ որ ժամանակ էս ամէն բաներըս կըտեսնէք, իմացէք որ (էս) դըրսներին մօտ է :

34 Ղշմարիտըն ասու՞մ՝ ձեզ՝ թէ էս պորոս չի՛ անցկենալ՝ մինչև էս ամէնս լինի :

35 Երկինքն և երկիրս անցկըկենան՝ և իմ խօսքերս չեն անցկենալ :

36 Միայն թէ էն օրին և ժամին (աստի՛՞ն) համար՝ ոչ ով չի գիտում . ոչ երկնքի հրեշտակներն՝ և ոչ որդին՝ բայց միայն հայրն :

37 Բայց ինչպէս (էլան) նոյն օրերն՝ էնպէս էլ կըլինի որդոյ մարդոյ գալն :

38 Ձի որպէս էին յաւուրսն որ յառանջ քան զջրհեղեղն, ուտէին և ըմպէին, կանսյս առնէին և արանց լինէին, մինչև յօրն՝ յորում եմուտ նոյ ՚ի տապանն :

39 Եւ ոչ զիտացին՝ մինչև եկն ջրհեղեղն և եբարձ զամենեսին . այնպէս եղիցի և գալուստն որդւոյ մարդոյ :

40 Յայնժամ թէ իցեն երկու յագարակի, մին առնուցու և մեկսն թողուցու :

41 Եւ եթէ երկու աղայցեն ՚ի մի երկանս, մին առնուցու և մեկսն թողուցու :

42 Արթուն կացէք՝ զի ոչ զիտէք յորում ժամու տէրն ձեր գայ :

43 Ձայն զիտասջիւք, եթէ զիտէր տանուտէր՝ յորում պահու զող գայ, սկէր՝ և ոչ տայր ականն հատանել վտանն իւրոյ :

44 Ասան այտորիկ և դուք՝ եղերոնք պատրաստք, զի յորում ժամու ոչ ակնունիցիք՝ գայ որդի մարդոյ :

45 Իսկ ով իցէ հաւատարիմ ծառայ և իմաստուն, զոր կա-

38 Ինչուոր՝ ինչպէս որ էն օրերուսն էին՝ որ ջրհեղեղիցն առաջ կային, որ ուտումէին և խմումէին, կին էին առնում, և մարդոյ էին դնում, մինչև էն օրն որ նոյ մտաւ տապանն :

39 Եւ չի զիտացին՝ մինչև որ ջրհեղեղն եկաւ, և ամէնքըն վերկալաւ . էնպէս էլ կըլինի որդոյ մարդոյ գալն :

40 Ինչ ժամանակն թէ որ երկու հողի արոտուսն կըլինին՝ մինն կառնվի՝ և մէկէլն կըթողվի :

41 Եւ թէ որ երկու հողի մին ջաղացուսն կաղան՝ մինն կառնվի՝ և մէկէլն կըթողվի :

42 Արթուն կացէք՝ ինչուոր՝ չէք զիտում թէ ձեր Տէրն որ ժամուսն (սահմանսն) կըգայ :

43 Ինչ իմացէք՝ թէ որ մին տան տէր զիտէր՝ թէ գողն զիշերի որ պահուսն կըգայ, արթուն կըկենար և թող չէր տալ՝ որ իրան տան առկն փոս փորէ :

44 Սրահամար դուք էլ պատրաստ կացէք՝ ինչուոր՝ էն ժամն (սահմանսն)՝ որ դուք չէք սպասիլ, որդին մարդոյ կըգայ :

45 Ապա ով կըլինի էն հաւատարիմ և իմաստուն ծա-

ցոյց տէր իւր 'ի վերայ ծառայ-
յից իւրոց՝ տակն նոցա կերա-
կուր 'ի ժամուս :

46 Երանի իցէ ծառային
այնմիկ՝ զոր եկեալ տէրն գտա-
նիցէ արարեալ այնպէս :

47 Ամէն ասեմ ձեզ , զի 'ի
վերայ ամենայն ընչից իւրոց
կացուցէ զնա :

48 Ապա թէ ասիցէ ծառայն
չար՝ 'ի սրտի իւրում , տէր
իմ յամէ զգալ .

49 Եւ սկսանիցի հարկանել
զծառայակիցս իւր , ուտիցէ և
լմպիցէ ընդ արբեցողս :

50 Գայցէ տէր ծառային
այնորիկ՝ յաւուր յորում ոչ
տկն ունիցի , և 'ի ժամուս՝ յո-
րում ոչ գիտիցէ .

51 Եւ կտրեսցէ զնա ընդ
մէջ , և զբաժին նորա ընդ
կեղծաւորս դիցէ . անդ եզի-
ցի լտլ և կրճեւ ատամանց :

ուայն՝ որ նորան իրան Տէրն՝
իրան ծառաներին վերայ դրաւ ,
որ նորանց կերակուր տայ ի-
րանց ժամանակումն :

46 Երանի է էն ծառային՝
որ տէրն երբոր կըզայ , նորան
էնպէս արած կըզտնէ :

47 Ճամարիտըն ասուեմ
ձեզ՝ որ նորան իրան ամէն
ապրանքին վերայ կըզնէ :

48 Ապա թէ որ չար ծառայն
իրան սրտումն ասէ՝ թէ իմ
տէրս զալըն ուշայնումն :

49 Եւ սկսէ իրան ընկեր
ծառաներըն ծեծել՝ և ար-
բեցողներին հետ ուտէ և խմէ :

50 Կըզայ էն ծառայի տէրն
էն օրն՝ որ նա չի սպասիլ ,
և էն ժամն («սէտն») որ նա
չի գիտիլ :

51 Եւ նորան միջիցն կըկըտ-
րէ՝ և նորա բաժինըն կեղ-
ծաւորներին հետ կըզնէ . որ
էնտեղ լաց և ատամներն կըը-
ճըտեն կըլինի :

ԳԼ . ԻԵ .

1 Յայնժամ նմանեցի
տըքայութիւն երկնից տանն
կուսանաց , որոց առեալ ըզ-
լատերս իւրեանց՝ ելին
ընդ առաջ փեսայի և հար-
սին :

1 Էն ժամանակն երկնքի
արքայութիւնն կընմանվի տա-
սըն կուսանաց . որ իրանց
լատերներըն (Քանաւներըն)
վերկալան՝ և դուրս եկին փե-
սայի և հարսի առաջն :

2 Հինգն 'ի նոցանէ յի - մարք էին՝ և հինգն իմաս - տունք :

3 Յիմարքն առին զլապ - տերսն , և ձէթ ընդ իւրեանս ոչ բարձին :

4 Իսկ իմաստունքն առին և ձէթ ամանօք՝ ընդ լապտե - րքս իւրեանց :

5 Եւ 'ի յամել փեսային , նիրհեցին ամենեքեան և 'ի քուն մտին :

6 Եւ 'ի մէջ դիշերի եղև բարբառ , ահա՛ փեսայ գոյ՝ արիք ընդ առաջ նորա :

7 Յայնժամ յարեան տմե - նայն հուսանքն , և կազմեցին զլապտերս իւրեանց :

8 Ասեն յիմարքն զիմաս - տունսն • տուք մեզ յիւղոյդ ձերմէ , զի ահա՛ շիջանին լապ - տերքս մեր :

9 Պատասխանի՛ ետուն ի - մաստունքն՝ և ասեն • դու - ցէ ոչ իյէ մեզ և ձեզ բաւա - կան • այլ երթո՛յք 'ի վաճա - ւականս՝ և գնեսձի՛ք ձեզ :

10 Իբրև նոքա գնացին դը - նել , և եկն փեսայն՝ և պատ - բատքն մտին ընդ նմա 'ի հարսանիսն , և փակեցու զուռնն :

2 Նորանցից հինգն յիմար - էին՝ և հինգն իմաստուն :

3 Յիմարներն լապտերնե - րն առին՝ և ձէթ վերչա՛նին իրանց հետ :

4 Բայց իմաստուններն ի - րանց լապտերներին հետ ա - մաններով ձէթ առին :

5 Եւ փեսայն որ ուշացաւ ամէնքն թմրեցին և քուն է - լան :

6 Ահա գիշերումն ձայն է - լաւ՝ թէ ահա՛ փեսայն գալիս է՝ դուրս եկէք նորա առաջն :

7 Ինժամանակն ամէն կու - սանքն վերկացան և իրանց լապտերներն (Գոհանէրքն) պատրաստեցին :

8 Յիմարներն ասացին ի - մաստուններին • ձեր իւղոյն մեզ էլ տուէք • ինչու որ՝ մեր լապտերներն հանգչումն :

9 Իմաստուններն պատաս - խան տուին՝ և ասացին • լի - նի՛ թէ մեզ և ձեզ հերիք չի՛ լինի՛ բայց գնացէք ծա - խօղների մօտն և ձեզ համար գնեցէք :

10 Իբր որ նորանք գնացին որ գնեն , փեսայն եկաւ՝ և պատրաստ լինողներն նորա հետ հարսանիքն մտին և դուռն փակվեցաւ :

11 Յետոյ՝ դան և սյլ կու-
սանքն՝ և ասեն . Տէր Տէր՝
բաց մեզ :

12 Նա պատասխանի ետ և
ասէ . ամէն տեմ ձեզ , թէ
նչ զիտեմ զձեզ :

13 Արթուն կացէք՝ զի նչ
զիտէք զօրն և նչ զժամ :

14 Որպէս այր մի գնացեալ
ի տար աշխարհ , կոչեաց ըզ-
ծառայս իւր՝ և ետ նոցա զին-
չըս իւր :

15 Ումեմն ետ հինգ քանքար,
և ումեմն երկուս , և ումեմն
մի . իւրքանչիւր ըտ իւ-
րում կարի , և գնաց :

16 Չոքաւ վաղվաղակի՝ որ
ան զհինգն , գործեաց նոքօք,
և շահեցաւ սյլ ևս հինգ :

17 Նոյնպէս և որ զերկուսն՝
շահեցաւ սյլ ևս երկուս :

18 Եւ որ զմին առ՝ գնաց
փորեաց զերկիր , և թաքոյց
զարծաթ տեառն իւրոյ :

19 Յետ բազում ժամանակի,
դայ տէր ծառայոյցն այնոցիկ,
և աննէ համարս ՚ի մէջ նոցա :

11 Յետոյ էն մէկէլ կու-
սանքն էլ եկին՝ և ասացին .
Տէր՝ Տէր՝ բաց մեզ :

12 Նա պատասխան տուաւ
և ասաց . Ճշմարիտըն ասու-
մեմ ձեզ՝ թէ չեմ ճանա-
չում ձեզ :

13 Արթուն կացէք՝ ենչուր
չէք զիտում նչ օրըն և նչ
ժամըն (սահաբն) :

14 Ինչպէս մին մարդ որ հե-
ռու աշխարհք գնալու էլաւ՝
իրան ծառաներըն կանչեց՝ և
իրան ապրանքըն նորանց տու-
աւ :

15 Մընին հինգ քանքար
տուաւ՝ մէկէլին երկուս , և մէկ-
էլին մին . ամէն մէկին իրան
կարողութեան չափովն՝ և
գնաց :

16 Նա՝ որ հինգըն առաւ ,
չուտով գնաց նորանց բա-
նացրուց և ուրիշ հինգ էլ
շահվեցաւ :

17 Ինչպէս էլ նա՝ որ եր-
կուսըն առաւ , ուրիշ երկուս
էլ շահվեցաւ :

18 Եւ նա՝ որ մինըն առաւ
գնաց գետինըն փորեց՝ և ի-
րան տիրոջ արծաթըն թաք-
րուց :

19 Շատ ժամանակից ետև
էն ծառաների Տէրն եկաւ և
նորանցից համար առաւ :

20 Եւ մատուցեալ որ զհինգ քանքարն առ, մատոյց սյլ ևս հինգ քանքար՝ և ասէ. տէր՝ հինգ քանքար ետուր ցիս, արդ ահաւասիկ՝ հինգ սյլ ևս քանքար ՚ի վերայ շահեցայ :

21 Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ, որովհետև ՚ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, ՚ի վերայ բազմաց կայուցից զքեզ. մնտ յուրախութիւն տեսուն քոյ :

22 Մատուցեալ և որոյ զերկուս քանքարսն առեալ էր, և ասէ. տէր՝ երկուս քանքարս ետուր ցիս, ահաւասիկ երկուս ևս սյլ քանքարս՝ զոր ՚ի վերայ շահեցայ :

23 Ասէ ցնա տէրն իւր. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ, որովհետև ՚ի սակաւուդ հաւատարիմ ես, ՚ի վերայ բազմաց կայուցից զքեզ. մնտ յուրախութիւն տեսուն քոյ :

24 Մատուցեալ և որոյ զմի քանքարն առեալ էր, և ասէ. տէր՝ զիտէի զի այր մի խիտ ես, հնձես՝ զոր ոչ սերմանեցեր, և ժողովնս՝ ուստի ոչ սիւնեցեր :

20 Եւ նա՝ որ հինգ քանքար առաւ, մօտ եկաւ՝ ուրիշ հինգ քանքար էլ բերաւ տուաւ և ասայ. Տէր՝ դու ինձ հինգ քանքար տուիր. և ահա՝ ուրիշ հինգ քանքար էլ նորանց վերայ շահվեցայ :

21 Իրան Տէրն նորան ասայ. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ՝ որովհետև էդ քիչ բանումդ հաւատարիմ ես, քեզ շատ բաների վերայ կը դնեմ. մտիր քո տիրոջ ուրախութիւնն :

22 Նա էլ որ երկու քանքար էր առել, մօտ եկաւ և ասայ. Տէր՝ (դու) ինձ երկու քանքար տուիր. ահա՝ երկու ուրիշ քանքար էլ՝ որ նորանց վերայ շահվեցայ :

23 Իրան տէրն նորան ասայ. ազնիւ ծառայ՝ բարի և հաւատարիմ՝ որովհետև էդ քիչ բանումդ հաւատարիմ ես. քեզ շատ բաների վերայ կը դնեմ, մտիր քո տիրոջ ուրախութիւնն :

24 Նա էլ՝ որ մի քանքար էր առել, մօտ եկաւ և ասայ. Տէր՝ զիտումէի՝ որ դու մի քարասիրտ մարդ ես, որ հրն ձուլես էն՝ որ չի՛ սերմեցիր և էնտեղից հաւաքումես՝ որ չի՛ վունցիր :

25 Երկեսյ՝ գնացի և թափուցի զքանքարս քո յերկրիս արդ՝ աւասիկ քոյդ՝ ցբեղ :

26 Պատասխանի ետ Թէրն՝ և ասէ ցնա . ծառայ չար և վատ՝ գիտէիր թէ հնձում ուստի ոչ սերմանեցի, և ժողովեմ՝ ուստի ոչ սփռեցի :

27 Պարտ էր քեզ արկանել զարծաթդ իմ՝ ՚ի սեղանաւորս, և եկեալ ես՝ տոկոսե՛ք պահանջէի զինքն :

28 Արդ առէք ՚ի դմանէ զքանքարդ՝ և տուք այնմ որ ունիցի զտասն քանքարն :

29 Չի ամենայնի որ ունիցի՝ տացի և յաւելցի, և որ ոչն ունիցի, և զոր ունիցին՝ բարձցի ՚ի նմանէ :

30 Եւ զծառայդ անպիտան հանէք ՚ի խաւարն արտոքին . անդ եղիցի լալ և կրճեւատամանց :

31 Եւ յորժամ եկեսցէ որդի մարդոյ փառօք իւրովք՝ և ամենայն հրեշտակք ընդ նմա, յայնժամ նստցի յաթոռ փառաց իւրոց :

32 Եւ ժողովեցին առաջի նորա ամենայն ազգք, և մեկնեցցէ զնոսա ՚ի միմեանց, որ-

25 Աւսեցայ գնացի և քանքարըդ գետնի մէջն թափուցի . ապա ասն քունն քեզ :

26 Տէրն պատասխան տուաւ . և նորան ասաց . չար և ծոյլ ծառայ՝ զիտումէիր՝ որ էնտեղից եմ՝ հնձում, որ չի սերմեցի . և էնտեղից եմ հաւաքում՝ որ չի փռեցի :

27 Պէտք էր քեզ՝ որ իմ արծաթըս առուտուր անողներին տայիր՝ և ես զայի շահով առնէի իմըն :

28 Եպա առէք դորանից քանքարըն, և տուէք նորան, որ տասն քանքարըն ունի :

29 Ինչու որ՝ ամէն ուլ որ ունի՝ նորան կըտրվի և կաւելանայ . և նա որ չունի, նորանից էնէլ որ ունի՝ վեր կառնրվի :

30 Եւ էդ անպիտան ծառայդ հանեցէք դրսի խաւարըն՝ որ էն տեղ լայ և առամների կըրճտեղն կըլինի :

31 Եւ որ ժամանակ որդին մարդոյ իրան փառքով կըլգայ . և ամէն հրեշտակներն նորահետ, էն ժամանակն իրան փառաց աթոռին կընստի :

32 Եւ ամէն ազգերն կըժողովին նորա տառաջին . և նորանց կըջոկէ իրարից՝ ինչպէս

պէս հովիւ զի մեկնէ զօղիս
յայժեաց :

33 Եւ հացուցէ զօղիսն ընդ
աջմէ՛ իւրմէ՛ և զայժիսն ՚ի
ձախմէ :

34 Յայնժամ ասացէ թա-
ղաւորն յայնոսիկ՝ որ ընդ աջ-
մէն իյցեն . եկս՛յք օրհնեալք
հօ՛ր իմոյ, ժառանգեցէք զպատ-
րաստեալ ձեզ արքայութիւ-
նըն իսկզբանէ աշխարհի :

35 Ձի քաղցեայ՝ և ետնւք
ինձ ուտել . ծարաւեցի՛ և
արբուցէք ինձ . օտար էի՛ և
ժողովեցէք զիս :

36 Մերկ՛ և զգեցուցէք զիս .
հիւանդ էի՛ և տեսէք զիս .
ի բանտի էի՛ և եկիք առիս :

37 Յայնժամ պատասխանի
տայեն նմա արդարքն և ասա-
ցեն . տր՛ ե՞րբ տեսաք զքեզ
քաղցեալ՝ և կերակրեցաք,
կամ ծարաւի՛ և արբուցաք :

38 Ե՞րբ տեսաք զքեզ օտար՛
և ժողովեցաք, կամ մերկ՛ և
յգեցուցաք :

39 Ե՛րբ տեսաք զքեզ հի-
ւանդ՝ կամ ՚ի բանտի, և եկաք
առ քեզ :

40 Պատասխանի տայէ թա-

(մին) հովիւ (շօպահ) որ ոչխար-
ներն այժերիցն կըջոկէ :

33 Եւ ոչխարներն իրան աջ
կողմն կըկանգնացնէ՛ և այժե-
րն ձախ կողմն :

34 Ին ժամանակն թաղա-
ւորն կասէ նորանց՝ որ աջ
կողմն են . եկէ՛ք իմ հօրս օրհ-
նըլածներ՝ ժառանգեցէք էն
արքայութիւնըն, որ աշխարհ-
քի սկզբիցն պատրաստուած է
ձեզ համար :

35 Ինչու որ՝ ես սովեցի՛ և
տուիք ինձ ուտել . ծարաւեցի
և խմացրիք ինձ . օտար էի՛ և
ինձ ձեզ մօտ առիք :

36 Մերկ էի՛ և ինձ հազ-
ցրիք . հիւանդ էի՛ և ինձ ակն
տուիք . բանտի (լքնփանի) մէջ
էի՛ և ինձ մօտ եկիք :

37 Ին ժամանակն արդար-
ներն պատասխան կըտան նո-
րան՝ և կասեն , Տէ՛ր (մերք)
ե՞րբ տեսինք քեզ սոված՝ և
կերակուր տուինք . կամ ծա-
րաւ՝ և խմացրինք :

38 Ե՞րբ տեսինք քեզ օ-
տար՛ և մեզ մօտ առինք ,
կամ մերկ՛ և հազցրինք :

39 Ե՞րբ տեսինք քեզ հի-
ւանդ՝ կամ բանտի մէջ՝ և
եկինք քեզ մօտ :

40 Թաղաւորն էլ պատաս-

զաւորն՝ և ասացէ ցնոտս .
ամէն ասեմ՝ ձեզ , որովհետև
արարէք միում յեղբարցս այ-
սոցիկ փոքրկանց՝ ինձ արարէք :

41 Յայնժամ , ասացէ և
ցայնոսիկ՝ որ ընդ ահեկէն ի-
ցեն . երթո՛յք յինէն՝ անի-
ծեալք ՚ի հուրն յաւիտենա-
կան , որ պատրաստեալ է սա-
տանայի և հրեշտակաց նորա :

42 Ձի քաղցեաց՝ և ոչ ե-
տուք ինձ ուտել , ծարաւե-
ցի՝ և ոչ արբուցէք զիս :

43 Օտար էի՝ և ոչ ժողովե-
ցէք զիս , մերկ էի՝ և ոչ զգե-
ցուցէք զիս , հիւանդ՝ և ՚ի
բանտի՝ և ոչ տեսիք զիս :

44 Յայնժամ պատասխանի
տացեն և նորա՝ և ասացեն .
տէր՝ ե՞րբ տեսաք զքեզ քաղ-
ցեալ , կամ ծարաւի , կամ
օտար , կամ մերկ , կամ հի-
ւանդ , կամ ՚ի բանտի , և ոչ
պաշտեցաք զքեզ :

45 Յայնժամ պատասխանի
տացէ նոցա՝ և ասացէ . ա-
մէն ասեմ՝ ձեզ , որովհետև
ոչ արարէք միում ՚ի փոքր-
կանցս յայսցանէ , և ոչ ինձ
արարէք :

խան կըտայ՝ և նորանց կասէ .
Ճշմարիտըն ասումեմ ձեզ՝ ո-
րովհետև էս իմ փոքր եղբար-
ներիցս մընին արիք , ինձ ա-
րիք :

41 Ինչ ժամանակն նորանց
էլ կասէ՝ որ ձախ կողմն են .
ինձանից հեռու գնացէք ա-
նիծածներ՝ յաւիտենական կը-
րակի մէջն , որ պատրաստված
է սատանայի և նորա հրեշ-
տակների համար :

42 Ինչուոր՝ ես սովեցի՝ և
չի՛ տուիք ինձ ուտել . ծա-
րաւեցի՝ և ինձ չի՛ խմացրիք :

43 Օտար էի՝ և ինձ ձեզ
մօտ չի՛ առիք . մերկ էի՝ և ինձ
չի՛ հագցրիք . հիւանդ՝ և բան-
տի (բանտանի) մէջ էի՝ և ինձ
ակն չի՛ տուիք :

44 Ինչ ժամանակն նորանք
էլ պատասխան կըտան և կա-
սեն . Տէր՝ (մենք) ե՞րբ տե-
սինք քեզ սոված՝ կամ ծա-
րաւ՝ կամ օտար , կամ մերկ՝
կամ հիւանդ , կամ բանտի մէջ
և քեզ ծառայութիւն չի՛ ա-
րինք :

45 Ինչ ժամանակն պատաս-
խան կըտայ նորանց՝ և կասէ .
Ճշմարիտըն ասումեմ ձեզ՝ ո-
րովհետև էս փոքրներիցս մը-
նին չի՛ արիք՝ ինձ էլ չի՛ ա-
րիք :

46 Եւ երթիցեն նորա ՚ի տանջանսն յաւիտեանականս, և արդարքն ՚ի կեանսն յաւիտեանականս :

46 Եւ նորանք կըզնան յաւիտեանական տանջանքն, և արդարներն յաւիտեանական կեանքն :

ԳԼ • ԻԶ •

1 Եւ եղև իբրև կատարեաց յիսուս զամենայն զբանս զայսուիկ, ասէ ցաշակերտան իւր •

1 Եւ էլաւ՝ երբոր յիսուս էս ամէն խօսքերբս վերջացրուց, իրան աշակերտներին ասաց :

2 Գիտէք, զի յետ երկուց առուրց զատիկ լինի • և որդի մարդոց մատնի ՚ի խոչ ելանել :

2 Գիտումէք՝ որ երկու օրիցն ետև զատիկ կըլինի • և որդին մարդոց կըմատնըլի որ խաչվի :

3 Յայնժամ ժողովեցան քահանայապետքն և դպիրք և ծերք ժողովուրդեանն ՚ի սրահ քահանայապետին՝ որում առնուն էր կայիափա :

3 Ին ժամանակն քահանայապետներն և կարդայօղներն և ժողովըրդի ծերերն ժողովեցան քահանայապետի սրահն՝ որ նորա անունն կայիափա էր :

4 Եւ արարին խորհուրդ՝ զինենդուլթեամբ կալցին ըզյիսուս՝ և սպանցեն :

4 Եւ խորհուրդ արին՝ որ հնաբքով Յսին բռնեն և սպանեն :

5 Բայց ասէին, թէ մի ՚ի տօնի աստ՝ զի մի խռովութիւն լինիցի ՚ի ժողովըրդեանն :

5 Բայց ասումէին՝ թէ էս տօնիս ժամանակուսն չի՛ (տաննք) որ ժողովըրդի մէջն խռովութիւն չ'լինի :

6 Իբրև եկն յիսուս ՚ի բեթանիա ՚ի տուն սիմոնի բորոտի,

6 Երբոր Յս եկաւ բեթանիա՝ սիմոն բորոտի տունըն,

7 Մատեաւ առնա կին մի, որ ունէր շիշ իւղոց ծանրադընի, և թափեաց ՚ի գլուխ

7 Նորա մօտ մին կին եկաւ՝ որ մին շիշով (շաշա) թանկագին իւղ ունէր և (էնտեղ)

նորա ՚ի բաղմահանին :

8 Իբրև տեսին աշակերտ -
քըն՝ բարկացան՝ և ասեն .
ընդէ՞ր է կորուստդ այդ իւ -
ղոյդ :

9 Ձի մտրթ էր վաճա -
ռել զղա մեծադնի՝ և տալ
աղքատաց :

10 Գիտաց յիսուս՝ և ասէ
ցնոսա . զի՞ աշխատ առնէք
զկինդ , գործ մի բարի գոր -
ծեաց դա յիս :

11 Յամենայն ժամ զաղքա -
տըս ընդ ձեզ ունիք , բայց
զիս ոչ հանապաղ ընդ ձեզ
ունիք :

12 Արկանել դորա զեւղը ՚ի
մարմին իմ , առ ՚ի թաղելոյ
զիս նշանակեաց :

13 Բայց ամէն ասեմ՝ ձեզ ,
զի ուր և քարոզեսյի աւետա -
րանս այս ընդ ամենայն աշ -
խարհ՝ խօսեսցի և զոր արար
դա՝ ՚ի յիշատակ դորա :

14 Յայնժամ գնաց մի յեր -
կոտասանիցն անուանեալն
յուզա սկարիովտացի՝ առ քա -
հանապաղեոսն , և ասէ :

15 Ձի՞նչ կամիք տալ ինձ ,
և ես մատնեցից զնա ձեզ . և

սեղան նստողների միջումն նս -
րա զլիսին վերայ թափեց :

8 Իբրոր աշակերտներն
տեսին , բարկացան և ասա -
ցին . ի՞նչու էդ իւղը կորաւ :

9 Ինչուոր՝ կարելի՛ էր շատ
թանկ ծախել նորան և աղ -
քատներին տալ :

10 Յիմացաւ և նորանց ա -
սաց . ի՞նչու էք էդ կնկանդ
նեղուի տալիս . դա՛ մին բարի
բան գործեց ինձ վերայ :

11 Ամէն ժամանակ աղքատ -
ներըն ձեզ հետ ունիք՝ բայց
ինձ միշտ ձեզ հետ չունիք :

12 Դորա էդ իւղը իմ մարմ -
նիս վերայ թափելն իմ
թաղվիլըս նշանակեց :

13 Բայց ճշմարիտըն ասու -
մեմ՝ ձեզ՝ որ ամէն աշխարհ -
քի մէջ՝ որ տեղ որ էս աւե -
տարանս կըքարոզվի , դորա
յիշատակի համար էն էլ կը -
խօսվի՝ որ դա արաւ :

14 Ինչ ժամանակն տասներ -
կուսիցն մինն՝ որ յուզա իս -
կարիտացի էր անուանված՝
գնաց քահանապաղեոսերի մօտ
և ասաց :

15 Ի՞նչէք կամենում տալ
ինձ՝ և ես կըմտնեմ նորան

նորա կշռեցին նմա երեսուն արծաթի :

46 Եւ յայնմ հետէ խնդրէր պարսպ՝ զի մասնեսցէ զնա նոցա :

47 Եւ յառաջնում առուր բազարջակերացն մատենան աշակերտքն առ յս և ասեն . ո՛ր կամես՝ զի պատրաստեսցնէք քեզ ուտել զզատիկն :

48 Եւ նա՝ ասէ յնոսա . երթայք ՚ի քաղաքն առ այս անուն , և ասացէք յնա . վարդապետ ասէ՝ ժամանակ իմ մերձեալ է , առ քեզ առնեմ զզատիկ աշակերտօքս հանդերձ :

49 Եւ արարին աշակերտքն որպէս հրամայեաց նոցա յիսուս , և պատրաստեցին զզատիկն :

20 Եւ իբրև երեկոյ ելև՝ կայր բազմեալ ընդ երկոտասան աշակերտսն :

24 Եւ մինչևեռ ուտէին նոքա , ասէ . ամէն ասեմ ձեզ , զի մի ոմն ՚ի ձէնջ մասնելոց է զիս :

22 Եւ որոմեցան յոյժ . և սկսան ասել յնա՝ լւրաքան

ձեր ձեռքն . և նորանք երեսուն արծաթի (փող) տուին նորան :

46 Եւ նրանից ետև պատշաճ ժամանակ էր ուղղում՝ որ նորան մատնէ նորանց ձեռքն :

47 Եւ բազարջակերաց առաջին օրուսն աշակերտներն յս ի մօտ եկին և ասացին . ո՛ր տեղ ես ուղղում՝ որ քեզ համար զատիկ ուտելոց սնդ պատրաստենք :

48 Նա էլ նորանց ասաց՝ զնացէք քաղաքն՝ էս անուն մարդոց մօտ և նորան ասացէք . վարդապետն ասումէ՝ իմ ժամանակս մօտացելէ՛ զզատիկըն իմ աշակերտներն էս հետ քեզ մօտ կանեմ :

49 Եւ աշակերտներն արին՝ ինչպէս որ յս հրամայեց նորանց՝ և զատիկըն պատրաստեցին :

20 Եւ երբոր իրիկուն էլաւ՝ տասներկու աշակերտներին հետ սեղան էր նստել :

24 Եւ դեռքանի որ նորանք ուտումէին . ասաց . ճշմարիտըն ասումեմ ձեզ՝ որ ձեզանից մինն կըմտանէ ինձ :

22 Եւ շատ որոմեցան . և նորանց ամէն մէկն սկսեցին

չիւր ոք ՚ի նոցանէ . միթէ էս իցեմ ար :

23 Նա՛ պատասխանի ետ՝ և ասէ . որ միտաց ընդ իս զձեռն իւր ՚ի սկաւառակն՝ նսմատնեւոց է զիս :

24 Որդի մարդոց երթոյ՛ որպէս գրեալ է վասն նորա . բայց վոյ մարդոցն այնմիկ՝ յոյր ձեռն որդին մարդոց մատնեցի . լաւ էր նմա՛ թէ չէր ծնեալ մարդն այն :

25 Պատասխանի ետ յուրա՛ որ մատնեւոցն էր զնա՛ և ասէ . միթէ էս իցեմ վարդապետ . ասէ զնա՛ դո՛ւ ասացեր :

26 Եւ միչդեռ ուտէին նոքա , առ յս հայ՝ օրհնեաց և եբեկ , և ետ աշակերտայն՝ և ասէ . առէք կերոյք՝ սյս է մարմին իմ :

27 Եւ առեալ բաժակ զոհացալ՝ ետ նոցա և ասէ . արբէք ՚ի դմանէ ամենեքին .

28 Ձի սյդ է արիւն իմ՝ նորոյ ուտտի , որ ՚ի վերայ բազմաց հեղու ՚ի թողութիւն մեզաց :

նորան ասել . Տէր՝ լինի՞ թէ ես եմ :

23 Նա պատասխան տուաւ և ասաց . էն որ ինձ հետ իրան ձեռն սկաւառակի (սահանի) մէջն կըմտցնէ , նա կըմատնէ ինձ :

24 Որդին մարդոց կըզնայ՝ ինչպէս որ նորա համար գըրված է . բայց վոյ էն մարդոցն՝ որ նորա ձեռովն որդին մարդոց կըմատնըվի . լաւ էր նորան՝ թէ էն մարդն ծնված չլինէր :

25 Յուրան որ նորան մատնեւոց էր՝ պատասխան տուաւ և ասաց . միթէ ե՞ս եմ վարդապետ . նորան ասաց՝ դու ասայիր :

26 Եւ դեռքանի որ նորանք ուտումէին , յս հայ առաւ . օրհնեց և կտրեց և աշակերտներին տուաւ՝ և ասաց . առէք կերէք . էս է իմ մարմինս :

27 Եւ բաժակըն առաւ՝ դոհացալ՝ նորանց տուաւ և ասաց . դորանից ամենքդ խմեցէք :

28 Ինչուոր՝ էդ է իմ արիւնըս նոր ուտտի և պայմանի՝ որ շատերի վերայ թափվումէ , մեզաց թողութեան համար :

29 Բայց ասեմ ձեզ . ոչ ևս արբւյ յայսմ հետէ ՚ի բերոյ որթոյ մինչև ցօրն ցայն՝ յորժամ արբւյ զդա ընդ ձեզ նոր յարբայութեան հօր իմոյ :

30 Եւ օրհնեցին, և ելին ՚ի լեառն ձիթենեաց :

31 Յայնժամ ասէ ցնոսա յս . ամենեքին դուք՝ գայթաղ-ղելոց էք յինէն յայսմ գիշերի . զի գրեալ է՝ թէ հարից զհովիւն՝ և ցրուեսցին ոչլսարք հօտին :

32 Եւ յետ յառնելոյն լմոյ, յառաջեցիցքան զձեզ ՚ի դալիլեա :

33 Պատասխանի ետ պետրոս՝ և ասէ ցնա . թէ պէտ և ամենեքեան գայթաղեցցին ՚ի քէն, սահայն ես ոչ գայթաղ-ղեցայց :

34 Ասէ ցնա յիսուս . ա մէն ասեմ քեզ . զի յայսմ գիշերի՝ մինչև հաւու խօսեալ իցէ, երկուս ուրասցիս զիս :

35 Ասէ ցնա պետրոս . թէ և մեռանել հասանիցէ ընդ քեզ, զքեզ ոչ ուրացայց . նոյնպէս և ամենայն աշակերտքըն ասէին :

29 Միայն թէ՛ ասումեմ ձեզ՝ որ սրանից ետև որթի (սպի) բերքիցն չեմ լսիլ՝ մինչև օրն՝ որ դորան ձեզ հետ նոր լսեմ իմ հօրս արբայութեան մէջն :

30 Եւ օրհնեցին՝ և դուրս գնացին ձիթենեաց սարն :

31 Ին ժամանակն Յս նորանց ասաց . դուք ամէնք էս գիշերս կըգայթաղվիք ինձանից . ինչու որ՝ գրված է՝ թէ հովիւն (չօղանք) կըզարկեմ՝ և հօտի (սիւրմէ) ոչլսարներն կըըլլին :

32 Եւ իմ յարուի առնելուցն ետև ձեզանից առաջ կըգնամ գալիլեա :

33 Պետրոս պատասխան տուաւ և նորան ասաց . թէ և ամէնքն էլ գայթաղվին քեզանից, բայց ես չեմ գայթաղըլլել :

34 Յս նորան ասաց . ճշմարիտըն ասումեմ քեզ . թէ էս գիշերս՝ դեռ հաւն չի խօսած՝ երեք անգամ կուրանաս ինձ :

35 Պետրոս նորան ասաց . թէ որ քեզ հետ մեռնելու էլ լինիմ՝ չեմ ուրանալ քեզէնպէս էլ ամէն աշակերտներն ասումէին :

36 Յայնժամ դայ յս ընդ նոսա ՚ի դեղ մի՝ որուամ ա նուն էր դեթսեմանի, և ասէ ցնոսա, նստարսւք այդը՝ մինչև երթայց կացից յաղօթս :

37 Եւ առեալ ընդ իւր զպետրոս՝ և զերկուս որդիսն զբբեդեայ, սկսաւ տրտմել և հոգալ :

38 Յայնժամ ասէ ցնոսա տրտնամ է ոգի իմ մինչև ՚ի մահ, կացէք ասա՝ և սկեցէք ընդ իս :

39 Եւ մատուցեալ յառաջ սահաւիկ մի՝ անկաւ ՚ի վերայ երեսաց իւրոց, կաց յաղօթս՝ և ասէ. հայր իմ, եթէ հնոր է՝ անցցէ բաժակս այս յինէն. բայց ոչ որպէս ես կամիմ, այլ որպէս դու :

40 Քայ առ աշակերտսն, և դտանէ զնոսա ՚ի քուն, և ասէ յպետրոս. այդպէս ոչ կարացէք մի ժամ արթուն կալ ընդ իս :

41 Արթուն կացէք և աղօթս արարէք զի մի անկանիցիք ՚ի փորձութիւն. հոգիս յօժար է՝ բայց մարմինս տկար :

36 Ին ժամանակն Յս նորանց հետ մին զիւղ եկաւ՝ որ նորա անունն դեթսեմանի էր՝ և նորանց ասաց. էդուեղ նըստեցէք՝ մինչև որ գնամ աղօթք անեմ :

37 Եւ պետրոսն և զբբեդեայի երկու որդիքըն իրան հետ առաւ, սկսեց տրտմիլ և հոգս քաշել :

38 Ին ժամանակն նորանց ասաց. իմ հոգիս մեռնելոյ չափ տրտմած է. էստեղ կացէք և ինձ հետ արթուն մնայէք :

39 Եւ մին քիչ առաջ զընաց՝ իրան երեսին վերայ ընկաւ՝ աղօթք արաւ՝ և ասաց. իմ հայր՝ թէ որ կարելի է թող էս բաժակս ինձանից անցիկնայ. բայց չէ թէ ինչպէս ես եմ ուզում, բայց ինչպէս դու :

40 Եկաւ աշակերտներին մօտ՝ և նորանց քնի մէջ զըտաւ՝ և ասաց պետրոսին. էդպէս մին ժամ (սահաւի) էլ չի կարացիք ինձ հետ արթուն կենալ :

41 Արթուն կացէք՝ և աղօթք արէք՝ որ փորձանքի մէջ չի՛ ընկնիք. հոգին յօժար է՝ բայց մարմինն տկար :

42 Դարձեալ երկրորդ անգամ չողաւ եկնոց յաղօթս յս և ասէ • Հայր իմ, եթէ հնար կցէ անցանել յինչն բաժա- կիս այսիկ, ապա թէ ոչ՝ արբից զսա, եղիցին կամքքն ։

43 Եւ եկեալ միւսանգամ եզլտ զնոսա ՚ի քունն, զի էին աչք իւրեանց ծանրացեալք ։

44 Եթող զնոսա և զնաց կաց յաղօթս երրորդ անգամ, և դարձեալ զնոյն բան սասց ։

45 Յայնժամ դայ առ աշակերտսն՝ և ասէ յնոսա • Ինչեք պսուհեաւ և հանդերուք • զի ահա՝ հասեալ է ժամ, և որդի մարդոց մատնի ՚ի ձեռս մեղաւորաց ։

46 Արիք երթիցո՛ւք աստի, զի ահաւասիկ եհաս որ մատնելոց է զիս ։

47 Եւ մինչդեռ նա զայն խօսէր, ահա յուրա՝ մի յերկոտասանիցն եկն, և ընդ նմա ամբոն բաղում սրովք և բլբլօք՝ ՚ի քահանայապետիցն՝ և ՚ի ծերոց ժողովրդեանն ։

48 Եւ որ մատնելոյն էր ըզնա՝ ետ նոցա նշան՝ և ասէ •

42 Մինչև երկրորդ անգամ Յս գնաց և աղօթք արաւ և սասց • իմ հայր՝ թէ կարելի է, որ էս բաժակս ինձանից անցկենայ • ապա թէ ոչ՝ կըլտեմ սրան • Թող քո կամքը լինի ։

43 Եւ մինչև եկաւ նորանց քնի մէջ գտաւ • ինչուոր՝ նորանց աչքերն ծանրացել էին ։

44 Նորանց թողեց և գնաց՝ և երրորդ անգամ աղօթք արաւ՝ և մինչև էն խօսքն սասց ։

45 Ինչ ժամանակն աշակերտներին մօտ եկաւ՝ և նորանց սասց • Հիմիկուց ետե քուն էլեք՝ և հանգիստ առէք • ինչուոր՝ ահա հասել է ժամանակն՝ և որդին մարդոց մատնվումէ մեղաւորաց ձեռքն ։

46 Աերկացէք գնանք էստեղից • ինչուոր՝ ահա հասաւ նա՝ որ ինձ մատնելու է ։

Եւ դեռ քանի որ նա էն խօսումէր, ահա յուրա՝ էն տասըներկուսիցն մինն՝ եկաւ և նորա հետ մեծ ամբոխ (խալիս) սրերով և փայտերով՝ քահանայապետներիցն և ժողովբլբլօքի ծերերիցն ։

48 Եւ նա՝ որ նորան մատնելու էր, նորանց նշան տո-

ընդ որում ես համբուրեցից՝ նա է, զնա ունիցիք :

49 Եւ վաղվաղապէս մատուցել առ յիսուս՝ ասէ. ողջ լեր վարդապետ . և համբուրեաց ընդ նմա :

50 Եւ յիսուս ասէ յնա . ընկեր՝ վասն որոյ եկիրդ . յայնժամ մատուցեալ արկին ձեռս ՚ի յիսուս և կալան զնա :

51 Եւ ասա՛ մի սին յայնցանէ՛ որ էին ընդ յիսուսի, ձըգեանց զձեռն և եհան զսուր իւր՝ և եհար զծառայ քահանայապետին, և ՚ի բայ եհան զունկն նորա :

52 Յայնժամ ասէ յնա յիսուս . դարձն զսուր քո ՚ի անդի իւր, զի ամենքեան՝ որ սուր առնուցուն՝ սրով անկցին :

53 Թէ համարիցիս՝ թէ ոչ կարիցեմ աղաչել զհայր իմ . և հասուցանիցէ ինձ այժմ այսր՝ աւելի՛ քան զերկոտասան զունդս հրեշտակաց :

54 Այլ զիմրդ ընուցուն գիրք՝ եթէ այսպէս պարտ է լինել :

լաւ և ասաց . որին որ ես համբուրեմ՝ նա է . նորան բըռնեցիք :

49 Եւ շուտով Յսի մօտ եկաւ՝ և ասաց . ողջ կաց . վարդապետ՝ և նորան համբուրեց :

50 Եւ Յս նորան ասաց . ընկեր, (դու) ինչու համար եկիր . և էն ժամանակն մօտ եկին Յսին ձեռք ձգեցին՝ և նորան բռնեցին :

51 Եւ ասա՛ նորանցից մինն որ յսի հետ էին, ձեռն մեկնեց և իրան սուրըն հանեց՝ և քահանայապետի ծառային զարկեց և նորա սկանջըն կըտրեց :

52 Ին ժամանակն յս նորան ասաց . քո սուրըդ իրան տեղն դիր . պատճառնոր՝ նորանք որ սուր կառնեն, սրով կընկնին :

53 Կամ թէ կարծումես՝ որ կարօղ չեմ իմ հօրըս աղաչել՝ և հիմիկ հրեշտակներէ տասներկու դնդուցն (պէօլէ-էնցն) աւելի կըհասոյնէ ինձ էստեղ :

54 Բայց ինչպէս կըկատարվին գրքերն՝ թէ էսպէս լինիլ պէտք է :

55 Յոյն ժամասաց յս ցամբոխան • Եբրեւ ՚ի վերայ աւազակի ելէք սոսուերօք և բրօք՝ ունեւ զիս • Հանապաղ առ ձեզ ՚ի տաճարին նստել և ուսուցանելի, և ոչ կալաք զիս :

56 Այլ այս ամենայն եղև զի Լցցին գիրք մարգարէիցն • յայն ժամ աշակերտքն ամենեքին թողին զնա և փախեան :

57 Իսկ նոցա կալեալ զյս՝ ածին առ կայլափա քահանայապետ՝ ուր դպիրքն և ծերք ժողովեալ էին :

58 Եւ պետրոս զհետ նորա երթայր բացազոյն մինչև ՚ի սրահ քահանայապետին • և մտեալ ՚ի ներքս նստէր ընդ սարսաւորսն տեսանել զկատարածն :

59 Իսկ քահանայապետքն և ամ՝ առեանն խնդրելին սուտ վկայութիւն զյսէ, զի սպանանիցեն զնա :

60 Եւ ոչ գտանելին ՚ի բազմաց սուտ վկայիցն մատուցելոյ • յետոյ մատուցեալ երկու սուտ վկայք :

55 Ին ժամանակն Յս էն ամբօխին (խալէն) ասաց • Ընչպէս մին աւազակի վերայ սրերով և փայտերով դուրս եկիք ինձ բռնել • միշտ ձեզ մօտ տաճարումն նստումէի և սովորցնումէի՝ և չի՛ բռնեցիք ինձ :

56 Բայց էս ամէնս էլաւ՝ որ մարգարէների գրքերն կատարվին • էն ժամանակն ամէն աշակերտներն նորան թողին և փախան :

57 Բայց նորանք յսին բռնեցին և տարան կայլափա քահանայապետի մօտն, որտեղ որ կարգացօղներն և ծերերն ժողոված էին :

58 Եւ պետրոս հեռուանց գնումէր նորա ետեէն մինչև քահանայապետի սրահն • և ներս մտաւ ճառաներին հետ նստեց՝ որ վերջըն տեսնէ :

59 Բայց քահանայապետներն և բոլոր տիւանն յսի համար սուտ վկայութիւն էին ուզում՝ որ նորան սպանեն :

60 Եւ էն շատ սուտ վկաներիցն որ էնտեղ էին եկել, բան չէին գտնում • յետոյ երկու սուտ վկաներ առաջ եկին :

61 Ասէին՝ թէ սո՛ւ ասէր՝ կարո՛ղ եմ քահկել զտաճարն աստուծոյ, և զերբն աւուրս շինել :

62 Եւ յարուցեալ քահա նոյապետն ասէ ցնա . չտա՛ն ինչ պատասխանի, զի՛նչ դոքա ամբաստանեն զքէն :

63 Եւ յս՛ լուռ կայր . պատասխանի՛ ետ քահանայապետըն և ասէ ցնա . երգմնեցուցան եմ զքեզ յած կենդանի, զի ասասցես մեզ՝ թէ դու ես քրիստոսն որդի աստուծոյ :

64 Ասէ ցնա յս . դո՛ւ ասացեր . բայց ասեմ՝ ձեզ, յայնքմհետէ տեսանիցէք զորդի մարդոյ նստեալ ընդ աջմէ զօրու թեանն՝ և եկեա՛լ ընդ ամպլս երկնից :

65 Յայնժամ քահանայապետն պատառեաց զհանդերձս իւր, և ասէ . հայհոյեաց . զի՛ ևս պիտոյ են մեզ վկայք, ահա արդ՝ լուսյք զհայհոյութիւն դորա :

66 Ձի՛նչ հաճոյ է ձեզ . նոքա պատասխանի՛ ետուն և ասեն . մահապարտ է :

67 Յայնժամ թքին ընդ երեսս նորա, և կռփեցին զնա . և ոմանք ապտակեցին, և ասեն .

61 Ասումէին՝ թէ սո՛ւ աւումէր՝ ես կորող եմ Այ տաճարըն քանդել՝ և երեք օրումն շինել :

62 Եւ քահանայապետն վերկացաւ նորան ասաց . պատասխան չե՞ս տալիս՝ որ ինչ դորանք քեզանից գանգատումեն :

63 Եւ Յս՛ լուռ էր կենում . քահանայապետն պատասխան տուաւ՝ և նորան ասաց . կենդանի աստուծոյն երդում եմ տալիս քեզ՝ որ ասես մեզ՝ թէ դո՛ւ ես որդի Այ, Քսն :

64 Նորան ասաց՝ դու ասացիր . բայց ասումեմ ձեզ՝ որ հիմիկուց ետե կրտեսնէք որդին մարդոյ (Այ) զօրութե աջ կողմն նստած՝ և երկնքի ամպերին վերայ եկած :

65 Ին՛ ժամանակն քահանայապետն իրան շորերն պատառեց և ասաց . հայհոյեց . էլ ի՛նչ պէտք է մեզ վկայ . հիմիկ դորա հայհոյանքն լսեցիք :

66 Ի՛նչ հաճոյ է ձեզ . նորանք պատասխան տուին և ասացին . (դա) մահապարտ է :

67 Ին՛ ժամանակն թքեցին նր երեսին . և բռնցքով թակեցին . և մին քանիսն էլ ապտակ («իւէ») տուին նրն և ասացին :

68 Մարդարեանց մեղ քաղ,
սկ է՝ որ եհարն զքեղ :

68 Դո՛ւ Քա՛ մարդարեա -
ցիբ մեղ՝ նա սկ է որ քեղ զար -
կեց :

69 Իսկ պետրոս նստէր ար -
տաքոց ՚ի դաւթին . մատենաւ
առ նա աղախին մի՝ և ասէ .
և դո՛ւ ընդ յսի դալիլեացւոյ
էիր :

69 Եւ պետրոս դուրսն նըս -
տումէր սրահումն . մին ճա -
ւայ աղջիկ նորա մօտ եկաւ և
ասաց . դու էլ էն Յա դալի -
լեացոյ հետն էիր :

70 Նա՛ ուրացաւ առաջի ա -
մենեցուն՝ և ասէ, թէ՛ սէ
զխտեմ՝ զե՛նչ խօսխոյ :

70 Նա ամենի առաջին ու -
րացաւ՝ և ասաց . չեմ զի -
տում թէ՛ դու ինչ ես խօսում :

71 Եւ իբրև էլ նա ար -
տաքս քան զդուռնն՝ ետես զնա
սյլ կին մի, և ասէ ցայնօսիկ՝
որ սնդն կային . և սո՛ ընդ
յսի նազովըեցւոյ էր :

71 Եւ երբոր նա դռնիցն
դուրս գնաց, մին ուրիշ կին
նորան տեսաւ՝ և նորանց որ էն
տեղ կանգնել էին՝ ասաց . սո՛
էլ Յա նազօրեցոյ հետն էր :

72 Եւ դարձեալ ուրացաւ
երգմամբ, թէ՛ սէ զխտեմ զայ -
րըն :

72 Եւ մինէլ երդումով ու -
րացաւ՝ թէ՛ ես էն մարդն չեմ
զիտում :

73 Եւ յեա՛ սակնաւ միոյ մա -
տուցեալ որք կայինն անդ՝ և
ասեն ցպետրոս . արդարև և
դո՛ւ ՚ի նոցանէ ես, քանզի և
խօսք քո յայտ առնեն զքեղ :

73 Եւ մինքիչ յետոյ՝ նո -
րանք որ էնտեղ կանգնել էին -
եկին պետրոսին ասացին . շի -
տակ որ դու էլ նորանցից ես .
ինչուոր՝ քո խօսքդ էլ յայա -
նումէ քեզ :

74 Յայնժամ՝ սկսու նզովել
և երգնուլ, թէ՛ սէ զխտեմ
զայրն . և ՚ի սկոյն՝ հաւ խօսե -
ցաւ :

74 Եւ յամանակն սկսեց ա -
նիծել և երգիլ՝ թէ՛ ես էն
մարդըն չեմ ճանաչում, և
շուտով հաւն կանչեց :

75 Եւ յիշեաց պետրոս ըզ -
բանն յսի զոր ասաց, թէ՛
մինչե՛ հաւու խօսեալ իցէ՛
երկցս ուրասցին զիս . և ե -

75 Եւ պետրոս յիշեց էն
խօսքըն՝ որ Յա ասաց . թէ՛
հաւն դեռ չի կանչել՝ երեք
անգամ կուրանաս ինձ . և

Լեռալ արտաքս՝ ելաց դառնա-
պէս :

դուրս գնաց դառն արտասուռն-
քով լաց հլաւ :

ԳԼ . ԻԿ .

1 Իբրև այդ եղև, խոր-
հուրդ արարին ամենայն քա-
հանայապետքն և ծերք ժո-
ղովրդեանն վասն յսի՝ սպա-
նանել զնա :

1 Արբոր առաւօտ հլաւ,
ամէն քահանայապետներն և
ժողովըրդի ծերերն Յսի հա-
մար խորհուրդ արին՝ որ սպա-
նեն նորան :

2 Ապապեյին զնա, և աւին
գնացին . և ետունն ՚ի ձեռս
պոնտացւոյ պիղատոսի դատա-
ւորի :

2 Նորան կապեյին և աւին
գնացին, և պոնտացի պիղա-
տոս դատաւորի ձեռքն տուին :

3 Յայնժամ տեսեալ յու-
դայի՝ որ մատնեացն զնա, թէ
պարտաւորեցաւ, զղջացաւ . և
դարձոյց զարծաթն առ քա-
հանայապետն և ծերս ժո-
ղովրդեանն ,

3 Ին ժամանակն յուդան՝
որ նորան մատնեց՝ տեսաւ որ
դատապարտվեցաւ, և զղջա-
ցաւ, և էն արծաթըն՝ յետ
դարձրուց քահանայապետնե-
րին և ժողովըրդի ծերերին ,

4 Եւ ասէ . մեղայ զի մատ-
նեցի զարիւն արդար . և նոքա
ասեն . մեզ՝ չէ փոյթ, դու
զիտես :

4 Եւ ասաց . մեղայ՝ ինչու
որ՝ արդար արիւն մատնեցի .
նորանք հլ ասացին . մենք
հոգս չունինք . դու զիտես :

5 Եւ ընկէց զարծաթն ՚ի
տաճարին՝ և գնաց, և չողաւ
խեղդեցաւ :

5 Եւ արծաթըն քցեց տա-
ճարի մէջն՝ և յետ եկաւ, և
գնաց խեղդվեցաւ :

6 Իսկ քահանայապետին ա-
ռեալ զարծաթն՝ ասեն . ոչ է
արժան ընդունել զայդ ՚ի
կորբանն, քանզի զինք ար-
եան են :

6 Բայց քահանայապետնե-
րըն էն արծաթըն աւին և ա-
սացին . արժան չէ՝ որ հզ
գանձանակի մէջն ընդունենք,
ինչուոր՝ արիւնի զին է :

7 Խորհուրդ արարեալ, զը-
նեցին այնու զապարակն բրտի

7 Խորհուրդ արին՝ և նո-
րանով բրուտի արտատեղըն

՚ի գերեզման օտարաց :

8 Ասան սյնորիկ կոչեցաւ ազարակն այն , ազարակ աբեան՝ մինչև յայսօր :

9 Յայնժամ լցան՝ որ ասայաւն ՚ի ձեռն երեմիայի մարգարէի • և առին զերեսուն արծաթին զգինս վաճառելոցն , զոր արկին յորդոցն խարայէլի :

10 Եւ ետուն զնա յազարակըն բրախ , որպէս հրամայեաց ինձ տէր :

11 Եւ յիսուս եկայ առաջի դատաւորին • եհարց յնա դատաւորն՝ և ասէ • դ՞ու ես թագաւորն հրէից • և յիսուս ասէ • դ՞ու ասես :

12 Եւ ՚ի չարախօսելն նորա ՚ի քահանայապետիցն և ՚ի ծերոց , ոչ ինչ ետ պատասխանի :

13 Յայնժամ ասէ յնա պեղատոս • հիշ լսես՝ որչափ դոքա հակառակ բո վկայեն :

14 Եւ ոչ ետ նմա պատասխանի՝ և ոչ բան մի , մինչև զարմանալ դատաւորին յոյժ :

զնեցին՝ որ օտարականները գերեզմանատեղ լինի :

8 Նրա համար՝ էն արտատեղն՝ արիւնն արա կոչվեցաւ մինչև էս օր :

9 Ին ժամանակն կատարվեցաւ էն՝ որ երեմիա մարգարէի ձեռովն ասվեցաւ • և էն երեսուն արծաթի փողըն առին՝ էն ծախվածի վինըն՝ որ նորան խորայէլի որդիքներինն առել էին :

10 Եւ նորան բրախ արտին տուին՝ ինչպէս որ հրամայեց ինձ տէրն :

11 Եւ յս կանգնեց դատաւորի առաջին • դատաւորն հարցրուց նորան և ասաց • դ՞ու ես հրէից (Զհո-սնէրի) թագաւորն • և Յս ասաց • դու ես ասում :

12 Եւ երբոր քահանայապետներն և ծերերն նորանից չարախօսութի էին անում , նա խկի պատասխան չի տուաւ :

13 Ին ժամանակն պիղատոս ասաց նորան • չն՞ոս լսում թէ դորանք ճիշտի քեզ հակառակ են վկայում :

14 Եւ նրն խկի մին բան էլ պատասխան չի տուաւ • մինչև որ դատաւորն շատ զարմեցաւ :

15 Բայց ըստ տօնի սովոր էր դատաւորն արձակել ժողովրդեանն կապեալ մի՛ զոր կամէին :

16 Ունէին յայնժամ կապեալ մի նշանաւոր, որում անուն էր յեսու քարաբբայ :

17 Իբրև ժողովեցան, ասէցնոսա պեղատոս . զ՞ն՛ կամիք յերկուց ասալ՛ զի արձակեցից ձեզ, զյեսու քարաբբայ՝ եթէ զյս զանուանեալն քս :

18 Քանզի գիտէր՝ թէ առ նախանձն մատնեցին զնա :

19 Եւ մինչ նստէր յատենին, առաքեաց առ նա կինն իւր՝ և ասէ . չի՞յ ինչ՝ քո և արդարոյն պնտրիկ, զի բազում անցք անցին ընդ իս պսօր յանուրջս վասն նորա :

20 Իսկ քահանայապետքն և ծերք հաւանեցուցին զժողովուրդն, զի ինդրեսցեն զքարաբբայն՝ և զյիսուս կորուսցեն :

21 Պատասխանի ետ դատաւորն՝ և ասէցնոսա . զ՞ն՛ կա-

15 Բայց սովորութիւն էր դատաւորին՝ որ տօնի ժամանակումն մին բանտարկեալ թողտայ ժողովրդին՝ սրին որ ուզումէին :

16 Ին ժամանակն մին անունի բանտարկեալ ունէին՝ որ նորա անունն յեսու քարաբբայ էր :

17 Երբոր հաւաքվեցան, պիղատոս նորանց ասաց . էս երկուսիցս իրն էք ուզում՝ որ ձեզ համար արձակեմ . յեսու քարաբբային, թէ յսին՝ որ քս է կոչված :

18 Պատճառնոր՝ գիտումէր՝ որ նախանձով էին մատնել նորան :

19 Եւ դեռ քանիոր դատատան նստած էր, նորա կինն ուղարկեց նորա մօտն՝ և ասաց . էդ արդար մարդոյ հետ դու բան չունիս . ինչուոր՝ շատ բաներ երազումն էս օր իմ գլխովս անցկացան նորա համար :

20 Բայց քահանայապետներն և ծերերն՝ ժողովուրդներին հաւանացրին՝ որ քարաբբային ուզեն՝ և յսին կորցնեն :

21 Պատասխան տուաւ դատաւորն և նորանց ասաց . էս

միք զի արձակեցից ձեզ յերկուց աստի . և նորա ասեն , զբարոճբբա :

22 Ասէ ցնոսա պեղատոս . խի զի՞ արարից զյս զտնուանեալն քրիստոս :

23 Ասեն ամենեքեան՝ խաչեացի . և նա՛ ասէ, զի՞նչ չարարար . և նորա առաւել և սաղաղակէին և ասէին , խաչեացի :

24 Եւ տեսեալ պիղատոսի՝ թէ ոչ ինչ օգնէ, այլ առաւել խռովութիւն լինի , առեալ ջուր՝ լուաց զձեռս առաջի ժողովրդեանն՝ և ասէ . քաւեալ եմ ես յարեմէ արդարոյդ այդորիկ . դուք զիտասջիք :

25 Պատասխանի ետ ամենայն ժողովուրդն՝ և ասէ . արիւն դորա՛ ՚ի վերայ մեր և ՚ի վերայ որդւոց մերոց :

26 Յայնժամ արձակեաց նոցա զբարոճբբայն . և զյս գան հարեալ ետ ՚ի ձեռս՝ զի խաչեացի :

27 Յայնժամ զինուորք դատաւորին առին զյիսուս յապարանս , և ժողովեցին ՚ի վերայ նորա զամենայն ըզգունդն :

երկուսիցս ուրն էք ուղում . որ արձակեմ ձեզ համար . և նորանք ասացին՝ բարաբբային :

22 Պիղատոս նորանց տաց . ապա ի՞նչ անեմ քս կոչված յսին :

23 Ամէնքն էլ ասացին . պէտք է խաչվի՛ և նա տաց . ի՞նչ չար բան է արել . և նորանք՝ էլ աւելի աղաղակումէին և ասում՝ պէտք է խաչվի :

24 Եւ պիղատոս երբոր տեսաւ՝ թէ խիլի օգուտ չի՛ անում , բայց աւելի խռովութիւն էլ լինում , ջուր առաւ ժողովքդիառաջին ձեռներն լուաց՝ և ասաց . ես էդ արդարիդ արիւնիցն անպարտեմ , դուք զիտէք :

25 Ամէն ժողովուրդն պատասխան տուաւ և ասաց . դորա արիւնն մեզ վերայ և մեր որդոց վերայ :

26 Ինչ ժամանակն բարաբբային թողարաւ նորանց , և Յսին ճեճեց և ձեռներն տուաւ՝ որ խաչվի :

27 Ինչ ժամանակն դատաւորի զինուորներն՝ Յսին տարան պալատն և ամէն զինուորների գունդն (քէօլուէրն) հաւաքեցին նորա վերայ :

28 Մերկացին զնա , և արկին զնովու քղամիդ կարմիր :

29 Եւ բոլորեալ պսակ ՚ի վշոց՝ եզին ՚ի գլուխ նորա , և եղէզն յաջու ձեռին նորա . ՚ի ծունր իջեալ առաջի նորա՝ կատակէին և ասէին . ողջ եր՝ թաղաւոր հրէից :

30 Եւ թքեալ ՚ի նա՝ առնուն զեղէզնն՝ և ճեճէին ըզգլուխ նորա :

31 Եւ յորժամ ձաղեցին զնա , մերկացուցին ՚ի նմանէ զքղամիդն կարմիր՝ և ազուցին նմա զլ՛ւր հանդերձն , և տարան զնա ՚ի խաչ հանել :

32 Եւ ելեալ արտաքա՝ զբախին այր մի կիւրենացի՝ անուն սիմոն , զնա կալան պահակ՝ զի բարձայէ զխաչն նորա :

33 Եւ եկեալ ՚ի տեղին անունեալ գաղգոթա , որ է տեղի՝ կառավելոյ ,

34 Ետուն նմա ըմպել զինի ընդ լեղի՝ խառնեալ . և իբրև ճաշակեաց , ոչ կամէր ըմպել :

35 Եւ հանեալ զնա ՚ի խաչ բաժանեցին զհանդերձսն նթ վիճակաւ . զի լցցի բանն՝ որ

28 Նորան մերկացրին՝ և նորա վերայ մին կարմիր քղամիդ (Քէրածէ) քցեցին :

29 Եւ վշերիցն մին թագ բոլորցրին նորա գլուխն դրին , և նորա աջ ձեռին մին եղէգ (դափշ) . նորա առաջին ծունր դնելով ծաղր էին անում և ասումէին . ողջ կայ հրէից (Չհոփնէրի) թաղաւոր :

30 Եւ նորան թքելով էն եղէգըն առնումէին և նորա գլուխըն թակումէին :

31 Եւ երբոր ծաղր արին նորա , էն կարմիր քղամիդըն (Քէրածէն) նորանից հանեցին՝ և նորան տարան որ խաչ հանեն :

32 Եւ երբոր դուրս զնացին , մին կիւրենացի մարդ զբախին՝ սիմոն անուն . նորան ուժով բռնեցին քաշեցին , որ նորա խաչըն վերառնէ :

33 Եւ երբոր գողցոթա ասված տեղն եկին , որ գլխատուց տեղ է :

34 Նորան լեղոյ հետ խառնած զինի տուլիս լմե՛լ և երբոր համըն առաւ , չէր ուզում որ լմէ :

35 Եւ երբոր նորան խաչ հանեցին , նորա շորերըն վիճակով բաժանեցին . որ կա

տոացաւ ՚ի մարդարեան • բա-
ժանեցին զհանդերձս իմ յիւ-
րեանս, և ՚ի վերայ պատմու-
ճանի իմոյ վիճակս արկա-
նէին :

36 Եւ նստեալ՝ պահէին
զնա :

37 Եւ եղին ՚ի վերայ գլխոյ
նորա գրեալ՝ գլխսս նորա,
թէ՛ սյս է յս թագաւորն
հրէից :

(38 Յայնժամ հանին ընդ
նմա ՚ի խաչ երկունս աւազակս,
մի՛ յաջմէ՛ նր, և մի յահեկէ :

39 Եւ որ անցանէինն՝ հայ-
հոյէին զնա, շարժէին զզը-
լուխս իւրեանց :

40 Եւ ասէին • վահ, որ քա-
կէիր զտաճարն, և զերիս ա-
ւուրս շինէիր զնա • ապրեցո՞
ղքեղ, թէ՛ որդի ես աստու-
ծոյ՝ էջ ՚ի խաչդ :

41 Նոյնպէս և քահանայա-
պետքն ձողէին հանդերձ դըպ-
րոքն և ասէին •

42 Չայլս ապրեցոյց, զին-
քնն ոչ կարէ ապրեցուցա-
նել • եթէ թագաւոր է իւրա-
յէլի՛ իջցէ այժմ ՚ի խաչդ՝

տարվի էն խօսքն՝ որ մար-
դարէիցն ասլաճ էր՝ թէ իմ
շորերըս իրանց միջումն բա-
ժանեցին՝ և իմ կապայլս վե-
րայ վիճակ էին քցում :

36 Եւ նստած պահումէին
նորան :

37 Եւ նորա վնասըն (սա-
չն) գրեցին և իրան գլխին
վերայ գրին՝ թէ էս է յս
հրէից (Չբհո-սէրէ) թագա-
ւորն :

38 Ին ժամանակն նորա հետ
երկու աւազակներ խաչ հա-
նեցին՝ մինըն նորա աջ կողմն
և մէկէլըն նորա ձախ կողմն :

39 Եւ նորանք որ էն տե-
ղից անց էին կենում • հայհոյ-
ումէին նորան • իրանց զը-
լուխներըն շարժումէին :

40 Եւ ասումէին՝ վահ որ
տաճարըն քանդումէիր՝ և ե-
րեք օրումն շինումէիր • ապ-
րեցո՞րեք թէ՛ որ Այ որ-
դին ես, վեր եկ խաչիցդ :

41 Ինպէս էլ քահանայա-
պետներն ծաղը էին անում
կարդացողներին և ծերերին
հետ՝ և ասումէին :

42 Ուրիշներըն ապրեցրուց •
ինքն իրան կարող չէ՛ ապրեց-
նել • թէ որ իւրայէլի թագա-
ւորն է • հիմիկ թող վերայ

և հաւատասցուք դամ :

43 Եթէ յուսացաւ յիծ ,
փրկեսցէ այժմ զդա՝ եթէ կա-
մի զդա . քանզի ասաց՝ եթէ
այ որդի եմ :

44 Ձնոյն և աւազակքն՝ որ
խաչեալ էին ընդ նմա , նա-
խատէին զնա :

45 Եւ ՚ի վեց ժամէ աւուրն՝
խաւար եղև ՚ի վերայ ամենայն
երկրի մինչև ցինն ժամ :

46 Եւ զինն ժաման զտ-
չեաց յս՝ ՚ի ձայն մե՛ծ՝ և ասէ .
Էզ՛ի , Էզ՛ի , զ՛ամա սաբաք-
թանի . այս ինքն է . աս իմ ,
աս իմ , ընդէր թողեր զես :

47 Ոմանք յայնցանէ որ ան-
դըն կային , իբրև լուսն՝ ա-
սէին . զեղևս կարգայ դա :

48 Եւ վաղվաղակի ընթա-
ցաւ մի ոմն ՚ի նոցանէ , սու-
սպունգ լի՝ քացախով , հա-
րեալ յեղեգան՝ ետ ըմպել
նմա :

49 Եւ կէսքն ասէին . թո՛ղ
տեսցնուք՝ եթէ դո՛ւ եղիա
փրկել զդա :

50 Եւ յս դարձեալ աղաղա-
կեաց ՚ի ձայն մեծ , և արձա-
կեաց զողին :

51 Եւ ահա՛ վարագոյր տա-

խաչեցդ , և հաւատանք դո՛ւն :

43 Թէ որ այն յուսացաւ ,
հիմիկ թո՛ղ փրկէ դորան , թէ
որ ուզումէ դորան . ինչուոր՝
ասաց . թէ այ որդի եմ :

44 Էնպէս էլ աւազակներն՝
որ նորա հետ խաչված էին՝
նորան նախատումէին :

45 Եւ օրի վեց ժամիցն (սու-
հա՛ւիցն) մինչև ինն ժամն ա-
մէն երկրի վերայ խաւար է-
լաւ :

46 Եւ ինն ժամին (սուհա՛ւիցն)
դէմ , Յս մեծ ձայնով կան-
չեց և ասաց . էլի՛ էլի՛ լամա
սաբաքթանի . որ կասիլ . իմ
Է՛ծ՝ իմ Է՛ծ՝ ի՞նչու թողիք
ինձ :

47 Քանի մի մարդիք նորան-
ցից՝ որ հետեղ կանգնել էին՝
երբոր լսեցին , ասումէին .
դո՛ւ եղևային է կանչում :

48 Եւ շուտով նորանցից մի-
նըն վաղեց՝ մին սպունգ (սու-
հի՛ք) քացախով լիքն առաւ՝
եղէգի (շա՛փշի) վերայ անց-
րուց և նորան տուաւ որ խմէ :

49 Եւ կէսն ասումէին . թո՛ղ
տեսնենք . եթէ եղիան կըզո՞յ
դորան փրկել :

50 Եւ Յս մինչև մեծ ձայ-
նով կանչեց և արձակեց հո-
ղին :

51 Եւ ահա՛ տաճարի վարա-

Ճարին յեւլու յերկուս, ՚ի վերուստ մինչև ՚ի վայր . և երկեր շարժեցան, և վիճք պատուեցան .

52 Եւ գերեզմանք՝ բացան, և բազում մարմինք ննջեցելոց որբոց յարեան .

53 Եւ ելեալ ՚ի գերեզմանաց յետ յարութեանն նորա, մտին ՚ի քաղաքն սուրբ, և երևեցան բազմաց :

54 Իսկ հարիւրապետն՝ և որ ընդ նմա պահէին զյս, իբրև տեսին զշարժումն և զեղեալսն, երկեան յոյժ՝ և ասեն . արդարև՝ աստուծոյ որդի էր սա :

55 Ինն անդ կանայք բազումք, կային ՚ի հեռաստանէ՝ և հայէին, որք եկին զկնի յսուտի ՚ի դալիլեէ պաշտել ըզնա :

56 Յորս էր մարիամ մագդաղենայի, և մարիամ յակովբայ և յովսեայ մայր, և մայր որդւոցն զբերեղեայ :

57 Եւ իբրև երեկոյ եղև, եկն այր մի մեծատուն յարիմութեայ, որում անուն էր յովսէփ . որ աշակերտեցաւ իսկ Յիսուսի :

զուրքն վերելոյն մինչև յաճն երկու (կտոր) ճղվեցաւ, և երկիրն շարժվեցաւ . և քարերըն պատուովեցան :

52 Եւ գերեզմաններ բացվան . և շատ մարմիններ սուրբ ննջեցելոց յարութիւն առին :

53 Եւ գերեզմաններէն զուրս եկին նորա յարութենիցըն ետև՝ սուրբ քաղաքն մըտին՝ և շատերին երևեցան :

54 Բայց հարիւրապետն և նորանք որ նորա հետ Յսին պահումէին, երբոր էն շարժմունքըն և էն էլաճներըն տեսին, շատ վախեցան և ասային . շիտակ՝ որ սա աստուծոյ որդի էր :

55 Իստեղ շատ կանայք կային՝ որ հեռու կանգնել էին և մտիկ էին տալիս . որ գալիլեայոյն Յսի ետևէն եկին որ ծառայութիւն անեն նորան :

56 Սորանց միջուքն էր մարիամ մագդաղենային՝ և մարիամ յակոբի և յոսէի մայրն և զբերեղեայի որդոց մայրն :

57 Եւ երբոր իրիկուն էլաւ, արիմութեայոյն մին հարուստ մարդ եկաւ՝ որ նորա անունն յոսէփ էր, որ ինքն էլ աշակերտ էլաճ էր Յսին :

58 Սո՛ւ մատուցեալ առ պե-
ղատոս՝ խնդրեանց զմարմինն
յսի . յայնժամ պեղատոս հրա-
մայեաց տալ զմարմինն :

59 Եւ առեալ զմարմինն
յովսէփ՝ պատեաց սուրբ կոտ-
ւովք :

60 Եւ եդ ՚ի նոր դերեզմա-
նի՝ զօր փորեաց ՚ի վիմի . և
թաւալեցուցեալ կամարիչ
դրան գերեզմանին վէմ մի
մեծ՝ գնաց :

61 Ա՛նդ էր մարիամ մազ-
դաղենացի, և մեւս մարիամն,
նստէին հանդէպ գերեզմանին :

62 Եւ ՚ի վաղիւ անդը՝ որ
է յետ ուրբաթուն, ժողովե-
ցան քահանայապետքն և փա-
րիսեցիքն առ պեղատոս ,

63 Եւ ասեն . տէր՝ յիշե-
ցո՛ք զև մոլորեցուցին այն՝
ասէր մինչ կենդանին էր , թէ
յետ երից առաջըց յառնեմ :

64 Արդ՝ հրամայեա՛ս զգու-
շանալ գերեզմանին մինչև ցե-
րիս առուքս , զուցէ եկեալ ա-
շակերտքն զիշերի՝ գողանա-
ցեն զնա , և ասիցեն ժողովը-
դեանն , թէ յարեալ ՚ի մե-
ռելոց . և լինիցի յետին մո-

58 Սո՛ւ գնաց պիղատոսի մո-
տըն՝ և Յսի մարմինըն խընդ-
րեց . էն ժամանակն պիղատոս
հրամայեց՝ որ մարմինըն տան :

59 Եւ յօսէվն մարմինըն ա-
ռաւ՝ յիստակ կառններով
պատանեց :

60 Եւ մին նոր գերեզմանի
մէջ դրաւ՝ որ քարի մէջ փո-
րելէր . և մին մեծ քար՝ դը-
ռան առաջին քեց գերեզմա-
նըն փակելոյ համար . և գնաց :

61 Ենտեղ էր մարիամ մազ-
դաղենացին և մէկէլ մարիա-
մըն , որ գերեզմանին դէմ
նստել էին :

62 Եւ նորա էքուցլան օ-
րումըն՝ որ ուրբաթիցն ետև
է , քահանայապետներն և փա-
րիսեցիներն հաւաքվեցան պի-
ղատոսի մօտ ,

63 Եւ ասացին . Տէր՝ յի-
շեցի՛նք , որ էն մոլորացողն
դեռ քանի որ կենդանի էր ,
ասումէր . թէ երեք օրիցն ե-
տև յարութիւն կառնեմ :

64 Ուրեմն հրաման տուր .
որ մինչև երեք օր գերեզմա-
նըն զգուշութեամբ պահեն .
որ չլինի թէ աշակերտներն
զիշերն գան նորան գողանան՝
և ժողովըդին ասեն՝ թէ մե-
ռելների միջիցն յարութիւն

լորուծիւնն չար քան վառա-
ջինն :

65 Բսէ յնոսա պեղատոս .
ունիք զգորականն , երթայք
զգուշացարնք որպէս և զի-
տէք :

66 Եւ նորա երթեալ զգու-
շացան գերեզմանին , և կնքե-
ցին զվէմն հանգերձ զօրակա-
նօք :

ԴԼ :

1 Եւ յերեկոյն շաբա-
թուն յորում լուսանայր
միաշաբաթին , եկն մարիամ
մագդաղենայի , և մե՛ւս մա-
րիամն տեսանել զգերեզմանն :

2 Եւ ահա շարժուցն մեծ
եղև . զի հրեշտակ ան իջեալ
յերկնից , մատուցեալ ՚ի բաց
թաւալեցոց զվէմն ՚ի դրանց
անտի՛ և նստէր ՚ի վերայ նր՛ :

3 Եւ էր տեսիլ նորա իբ-
րև զիպլակն , և հանգերձ նո-
րա սպիտակ իբրև զձիւն :

4 Եւ յահէ անտի նորա
խոռվեցան պահարանքն , և
եղեն իբրև զմեռեալ :

5 Պատասխանի ետ հրեշ-
տակըն և ասէ ցիանայան . մի
երկնչք դուք , գիտեմ զի զյո՛
զլատաշէլեանն ինչդէք :

առաւ . և յետին մալորուկն
չար լինի քան թէ առաջինն :

65 Պիղատոս ասաց նորանց .
պահապան զինուորներ ունիք .
գնացէք պահեցէք ինչպէս որ
գիտումէք :

66 Նորանք էլ գնացին դե-
րեզմանին պահպանուի արին .
և պահապան զինուորներին
հետ քարըն կնքեցին (ԳՅԿ-
բէյնն) :

ԻԸ :

1 Եւ շաբաթ իրկուսնն՝
որ մէկ շաբթի էր լուսանում ,
մարիամ մագդաղենային ե-
կաւ և մէկէլ մարիամն էլ՝
որ գերեզմանըն տեսնեն :

2 Եւ մեծ շարժուցն էլաւ՝
ինչուոր Տէրի հրեշտակն եր-
կնքիցն վերեկաւ գնաց դըր-
նիցըն էն քարըն հեռու քը-
ցեց և նորա վերայ նստեց :

3 Եւ նորա կերպարանքն
փայլակի պէս էր և նորա հա-
զուստն ձիւնի պէս սպիտակ :

4 Եւ նորա ահիցն պահա-
պաններն շիտթվեցան և մե-
ռելի նման էլան :

5 Հրեշտակն պատասխան
տուաւ և էն կանանցն ասաց .
դուք մի վախնաք . գիտումեմ՝
որ Յո՛ խաչվածըն էք ուզում :

6 Չէ աստ. քանզի յարեաւ՝ որպէս ասացն. եկացք տեսէք զտեղին ուր կայր :

7 Եւ վաղվազակի երթայք ասացէք աշակերտացն նորա՝ թէ յարեաւ. և ահա յառաջանայ քան զձեզ ՚ի գալիլեաննդ տեսանիցէք զնա. ահա՛ ասացի ձեզ :

8 Եւ ելեալ վաղվազակի ՚ի դերեզմանէ անտի ահիւ և խնդու թեամբ բազմաւ՝ ընթանային պատմել աշակերտացն :

9 Եւ ահա՛ սրտաահեացն յայ Յիսուս և սպէ. սղջ էք. և նորա մտողեալ կալան զոտս նորա և երկիր պագին նմա :

10 Յայնժամ սպէ ցնտա յիսուս. մի երկնչէք, երթայք ասացէք եղբարցն իմոց՝ զի երթիցեն ՚ի գալիլեա՛ և անդ տեսցեն զիս :

11 Իբրև նորա գնացին, ահա՛ ոմանք ՚ի զօրականացն եկին ՚ի քաղաքն, և պատմեցին քահանայապետիցն զամենայն որ ինչ եղևն :

12 Եւ նորա ժողովեալ հանդերձ ծերովքն, խորհնւրդ ա

6 Եստեղ չէ. պատճառն որ՝ յարու թիւն առաւ ինչպէս որ ասաց. եկէք տեսէք Էստեղըն որ նա կար :

7 Եւ շուտով զնայէք նորա աշակերտներին ասացէք. թէ նա յարու թիւն առաւ. և ահա՛ նա ձեզանից ստաջ գալիլեա կրգնայ. էստեղ նորան կըտեսնէք. ահա՛ ասացի ձեզ :

8 Եւ շուտով գերեզմանիցըն դուրս եկին՝ վախով և շատ ուրախութենով վազումէին՝ որ աշակերտներին պատմեն :

9 Եւ ահա՛ յս պատահեց նորանց և ասաց. ողջ կայէք. և նորանք մօտ եկին նորա օտներըն բռնեցին՝ և նորան երկրպագութիւն արին :

10 Են ժամանակն յս՝ նորանց ասաց. մի վախենաք. զնայէք իմ՝ եղբարներևս ասացէք. որ գնան գալիլեա և էստեղ կըտեսնեն ինձ :

11 Իբրոր նորանք զնային, ահա՛ պահապան զինուորներիցըն մին քանխան եկին քաղաքըն՝ և ամէն ինչ որ էլու պատմեցին քահանայապետներին :

12 Եւ նորանք ծերերին հետ հաւարիսձ խորհուրդ արին

ուեալ՝ արծաթ յոյժ ետուն
զօրականայն՝

13 Եւ ասեն • սասաջիք՝
եթէ աշակերտքն նորա եկեալ
զիշերի գողացան զնա՝ մինչ
մեք ՚ի քուն էաք :

14 Եւ եթէ լուր լիցի այդ՝
առ դատաւորն, մեք հաճես
ցուք զնա, և զձեզ անհոգս
արասցուք :

15 Եւ նոցա առեալ զար-
ծաթն, արարին որպէս ու-
սանն • և ել համբաւս այս ՚ի
հրէից՝ մինչև ցայսօր :

16 Իսկ մետասան աշակերտ-
քն՝ զնային ՚ի գալիլեա ՚ի
լեառնն՝ ուր ժամադիր եղև
նոցա Յիսուս :

17 Իբրև տեսին զնա՝ երկիր
պտզին նմա • և ոմանք յեր-
կուայան :

18 Եւ մատուցեալ Յիսուս
խօսեցաւ ընդ նոսա՝ և ասէ •
տուտն ինձ ամենայն իշխա-
նութիւն յերկինս և յերկրի •
որպէս առաքեաց զի՛ս հայր,
և ես առաքեմ զձեզ :

19 Գնացէք այսուհետև՝ ա-
շակերտեցէք զամենայն հե-
թանոսս • մկրտեցէք զնոսա

և էն պոհասպաններին շատ
փող տուին :

13 Եւ ասացին • սացէք՝
եթէ նորա աշակերտներն զի-
շերն դեռ որ մեհք քնած է-
նք՝ եկին գողացան նորան :

14 Եւ եթէ որ հոբանդ դա-
տաւորի ականջն հասնէ, մեք
նորան կըհատանայնենք՝ և ձեզ
անհոգ կանենք :

15 Եւ նորանք փողուն ա-
ռին՝ և էնպէս արին ինչպէս
որ սովորեցին • և էս ձայնս
հրէաների (Չբհո-մնէրի) մէջն
զուրս եկաւ մինչև ցայսօր :

16 Բայց տասնուամիս աշա-
կերտներն զնային գալիլեա՝
էն սարն՝ որ յս նորանց հետ
խօսք էր կապել :

17 Երբ որ նորան տեսին,
երկրպագութիւն արին նո-
րան, և մին քանիսն երկմտե-
ցան :

18 Եւ Յս մօտ եկաւ՝ նո-
րանց հետ խօսեց և սուսց • ա-
մէն իշխանութիւն ինձ տրվաւ
երկնքուքն և երկրումս • ինչ-
պէս որ հայրն ինձ ուղարկեց,
էնպէս էլ ես ձեզ ուղարկու-
մեմ :

19 Ուրեմն գնացէք ամէն հե-
թանոսներն աշակերտ շինե-
ցէք նորանց մկրտեցէք ՚որ

յանունն Հօր՝ և Որդւոյ՝ և
Հօգւոյ սրբոյ :

և Որդւոյ և Հօգոյն սրբոյ ա
նունովն :

20 Ուսուցէք նոցա պահել
ղամենայն՝ որ ինչ պատուիրե-
ցի ձեզ . և ահաւասիկ ես ընդ-
ձեզ եմ զամենայն աւուրս .
մինչև ՚ի կատարած աշխարհի :

20 Նորանց սովորեցէք՝ որ
ամէն ինչ որ ձեզ պատուիրե-
ցի . պահեն՝ և ահա՛ ես ձեզ
հետ եմ ամէն օր մինչև աշ-
խարքի վերջն :

Վ Ա Ն Բ Զ

